

Foto 01

Res[...]
Register van resolutien [...]
[...]stellingen ende [...]
[.....]
[...][.....] binnen den selve [...]

[.....]
[.....]
[.....]
may 159[...]

[...]
tot 1610

Foto 02

(Register 190 - Schepenakten)

Foto 03

Certification des depens que **Gisbrecht De Cock** fermier de **Bornhem** at fait a la **Steendam** dique 1563

Foto 04

Wy **Gillis de Kersmaker Gillis Coecke Daneel van Vleeracker en[de] Pauwels de Muelener** schepenen inder heerlich[eden] ende v[er]ij[s]chaere van **Bornhem** certificeren over de gerechte wairh[hey]t die deze onse presente l[ette]ren zullen sien oft hoiren lezen dat voir ons comen en[de] gecompareert es **Jan de Schutter Gillissone** oudt zyn[de] xliij jaren de welcke verclairt heeft naedyen hy lieffel[icken] ten heylighen eedt gedaen heeft in handen **Lauwereys Andries** bailly dat s[ieu]r **Ghysbrecht de Cocq** fermier van[de] Lande van **Bornhem** vuyt crachte vande voors[creven] ferme hem comparant jairlicx gheven moet de somme van vyffventwyntich ponden gr[oot]ten Vlems voor het maken vanden dycke van[de] grooten polder den heer van **Bornhem** toebehoiren[de] tot dyen noch acht pondt zes scellinghen acht gr[oot]ten ts[ia]rs van al het rys totten selven polder dienen[de] alle het welck hem comparant alzoelooft es by bailly ende schepenen voirs[creven] verclairt voirts den hy comparant jairlicx hebben moet voir het bewairen vanden sluys den heere van **Bornhem** toebehoiren[de] thien scell[inghen] grooten verclairt voirts dat hy van s[ieu]r **Ghybrecht de Cocq** ontfaen gehad heeft de somme van hond[er]t tachtentich gul[dens] van gegraven te hebben v[er]ij[hond]er]t vyftich roeyen slootgracht van een[en] scell[inghe]

vier gr[oot]en de roeye gelegen inden voirs[chreve]n grooten polder verclairt
 voirts dat hy comparant wel weet dat hy v[er]leet heeft aen[den]
 dyck vanden **Steendam** byde sluys de nombre van zeven duys[en]t
 zeven hondert sinckrys dair aff leverer was **Jan van Miggrode**
 ende zes duys[en]t acht hond[er]t rys dair aff leverer was
Jaques de Veele noch zeven duys[en]t sinckrys dair affleverer
 was **Joos de Cocq** ende voirts heeft hy comparant oick
 geleverd zes duys[en]t sinckrys alle welcke leveringhe
 van ryse hy comparant v[er]clairt voir den v[oir]s[creve]n dyck v[er]leet te
 zyne ende dat de leverers dair aff bet[haelt] zyn tot zeven
 ponden Artoys de duys[en]t verclert voirts dat **Jan van**
Miggrode ter presentyen van schepen[en] besteet heeft aen **Anthonis**
Arents te legghen seker goote die geleyt es inden grooten
 polder des heeren van **Bornhem** dair aff betaelt **Anthonis**
Arents vierentwyntich guldens aen **Jeroen van Driessche**
 verclairt hy comparant dat s[ieu]r **Ghysbrecht de Cocq** betaelt
 heeft vande voirs[creven] goote te maken met de gebinden en[de] l[...]
 achtien guldens tot dyen verclairt hy comparant dat
 hy **Cocq** betaelt heeft aen dysserenwerck vande voirseyde
 goote **Merck Vass[ail]** zeven guldens thien st[uyvers] een oirt verclairt
 voirts dat s[ieur] **Ghysbrecht de Cocq** hem comparant
 betaelt heeft vande goote te halen tot **Tempsche** vierentwyn=
 tich st[uyvers] bet voirts v[er]clairt dat s[ieur] **Ghysbrecht de**
Cocq betaelt heeft vanden v[oir]s[chreven] houte aen **Jan de Vos** dair

Foto 05

(in margine: cleynen polder
 is schoor)
 dair aff dat de goote gemaect es neghen gulden tot
 dyen verclairt dat s[ieur] **Ghysbrecht de Cocq** hem co[m]parant
 betaelt heeft van gemaect te hebben inden jare tsestich
 zeker p[ar]tye dycx vanden **Steendam** dyck dat geheelyck
 en[de] al afgesoncken was te lande wairts vier gulden zestien
 st[uyvers] ende tselve besteet en[de] doen maken om dat dlant
 in perikel was verclairt voirts hy comparant dat tot
 zynen huuse by s[ieur] **Ghysbrecht de Cocq** betaelt es ter causen
 van dat zeker dyckers aldair v[er]theert hebben dertich st[uyvers]
 verclairt voirts dat hem comparant betaelt es twelff gul[dens]
 by s[ieur] **Ghysbrecht de Cocq** ter causen dat hem schade gedaen
 was inden grooten polder by diverssche dyckers by steken vande
 eerden aldair den dyck mede gemaect es en[de] aldair deur
 v[er]looren zyn gers ende groesing betvoirts verclairt hy com=
 parant dat s[ieur] **Ghysbrecht de Cocq** fermier vanden lande
 van **Bornhem** hem jairlicx cortten[de] es tweendertich gul[dens] van
 dat hy comparant egheen gebruyckt en heeft vande cleynen
 polder overmiets dat vuyten cleynen polder gehaelt es
 byde dyckers de eerde en[de] alzoel vol putten ende dair
 mede gemaect des heeren dyck tot dien v[er]clairt hy co[m]pa=
 rant wairachtich te syne dat **Jan de Becke** dycgrave
 hem besteet heeft zeekeren afgesoncken dycke om vyff
 gulden ende dat <hem> by s[ieur] **Ghysbrecht de Cocq** ~~hem~~ betaelt

verclairt voirts dat hem comparant betaelt es vanden v[oir]s[creven]
Ghysbrecht de Cocq de somme van vier gul[dens] van twee
hecken te doen hanghen te hebben aen sheeren van **Bornhem**
dyck met het yserenwerck bet voirts verclairt dat
Gillis Snellinck geleverd heeft aen[den] dyck voirs[chreven] zes duys[en]t
zes hondert sinckrys tot twee scell[ingen] zes grooten thond[er]t dat
byden voirs[creven] **Cocq** als fermier voirs[creven] oick beth[ael]t es alle
welcke voirseyde p[ar]tien by comparant v[er]clairt sulcx te zyn[e]
wairachtich en[de] dat de betalinghe sulcx gedaen es by
s[jeur] **Ghysbrecht de Cocq** alle dinghen sonder fraude en[de]
argelist en[de] want goddel[yck] en[de] redel[yck] es der wairh[eyt] getuy=
genisse te gheven sonderlinghe des v[er]socht zyn[de] zoe hebben
wy **Gillis de Kersmaker** en[de] **Gillis Coecke** schepen[en] der voirs[chreven]
v[er]schairden onsen propren zeghele op deze certificatie gedru=
ct vuer ons en[de] onse mede schepen[en] opten xxvij^{en} marty
xv^c dryentsesich **Camerycx** styl my present

J vand[er] Haegen

Foto 06

Blanco

Foto 07

Certification des depens que **Gisbrecht**
De Cock fermier de **Bornhem** at faict
a la **Steendam** digue 1563

Foto 08

Copie
Wy **Adriaen de Zeelandre Jan Ghysels Fran[chois]**
Wouters Gillis V[er]havert Symoen de Wachtere
ende **Daneel van Vleerackere** schepen[en] der heerlicheyd
vrijhede ende vierschare van **Bornhem** certifieren
voor de gherechte waerheyt allen den ghenen
die dese onse l[ette]ren van certificatie sullen sien
ofte hooren lesen dat voor ons commen ende
ghecompareert es **Laureyns Schelffhout** out ontrent
xxxiiij jaeren de welcke v[er]claert naer dien hij
den eedt in handen joncheer **Jan Baptista van Dam[m]e**
bailliu ghedaen heeft hoe dat hij comparant
duer last ende by ordinantie van **Philips van[den]**
Castele als ontfangher van me[vrouwe] vrouwe de
marquise van **Pischaere** vrouwe tslants van **Borhen**
ontfaen heeft van **Joos Leijs** muldere vanden
Heije muelene van[de] voorn[oempte] lande van **Bourhem**
een veertele meels ende dat hij den voorn[oempte]
Phijl[ip]s voor den voorn[oempte] v[eer]tele meels ghecort

heeft drie guldens ende hij co[m]parant
v[er]claerst tzelve ontfaen thebbene op sijn[en]
dijckwerck ende bestedinghe van[den] somerdijck
anden poldere vande voorn[oempte] vrouwe
verclaerst hij comparant noch anghenomen
thebbene anno lxx een bestedinghe anden
zeedijck van[de] voorn[oempte] mevrouwe commen[de]
totten halfven vanden sluijs lanck wesende
de voorn[oempte] bestedinghe neghen roijen
verclaert hij comparant dat den voorn[oempte]
Ph[ij][ip]s van[den] Castele hem comparant niet
meer betaelt en heeft dan van[de] voorn[oempte] neghen
v roeyen ende v[er]claert hij comparant den
zelve dijck opghenomen te sijne in junio anno
voors[creven] present bailliu ende schepen[en] alle

Foto 09

dinghen sonder fraude ende want goddelijck
ende rechtveerdich es der waerheyt te
ghevene ghetuyghenisse sonderlinghe daer toe
v[er]socht zyn[de] soe hebben wij **Jan Ghysels**
ende **Daneel van Vleerackere** onsen propren
zeghele op dese onse certificatie ghedruuct
over ons ende onse mede-schepenen boven
ghenoempt opden xiiij^{en} februarij lxxiiij
ende bij mij als substituut bij provisien
onderteekent
Onder stonden ghedruuct in groenen wasse twee
zeghels ende onderteekent **Daneel van**
Vleerackere

Ghecollationeert teghens de
originale attestatie onderteekent
ende bezeghelt als boven ende
daarmede bevonden acorderen[de]
by my

Stalins

Foto 10

Blanco

Foto 11

A

Foto 12

ander diene
uyt laste van s[ieur]
te wetene iij daghen
lieve ten damme
...der pachten ende du...
... te bringhen ...
vander ordonnantie

gier deser stede de so...
ghevaciert mette ...
....ver te wetene vande
.. naert verclaers

cleercq van iij ja..
...eest van wegghen iij

.. byder kuere de somm(e)
...ert thebbene omme
...eren nopende de....
weercke op tsas
velde **Assenede** ende
...tie

.....bede alsvooren
en gheweest thebben
hy hem nyet en zou
stondt dat het scip
rabbotten
[o]rdonnantie

escuyerie vanden
stande vier leden

dese stede de somme
[e]nde affairen dese sted[e]
xxix marty xv...

van bruggen die
r wet al....

... de somme van xxx
....aciert inde affaire
... tverclaers van[den]

£ xij s[cellingen] vij d[eniers] g[rooten]...

Foto 13

.... twee scelling
erclaers van[den] ordon...

.. zelve de somme v[an]
... by hem ghevaciert
....tent den x^{en} january
... .. g[u][den] sdaeghs

Lievin van Belleghem

ter cause van
...ene briefven ..nde gh...
.... ten xvj g[u][den] sdaeg

Guillame Bossuut

[te]r cause van xl daghen b...
ten diversschen stonde
...tten xxij^{en} february d...
...rclaers vander ordon....

...lt **Jan Cauweel** messe....
....n xxix daeghen b...
....diversschen stonden
...tten ix^{en} marty lx ...
...onnantie

...elt **Cornelis Diericx**
...riecht heeft van weg...

...ailt **Jan** haer messagi...
jaermaerct adaer

....lt **Jacob Loy** messag...
....maerct aldaer

...lt **Pauwels de Vickere**
scepene brieven brocht

betaelt **Jan de Buc** bode byde
coste van twee daghen by h...
...de anden bailliu van ee....
.....nantie

Foto 14

leeg blad

Foto 15

leeg blad

Foto 16

leeg blad

Foto 17

(in margine: *comp^{ta}*
inde ord[onari]s ferie
xix novemb[ris] 1592)

Mannen ende schepenen ordonneren mits desen dat alle vooghden ende momboers van weesen onder dese prochie dat sylieden onthier ende xiiij dagen naestcommende sullen doen behoerlicke rekeninghe ende bewys van henlieder administracie gehat ende alnoch hebbende van henlieder weese goeden ende dat voortaan de selve momboers sullen gehouden syn ten lanxsten alle twee jaeren de voorn[oempte] rekeningen te continueren op pene van daetoe by den officier alhier by middelen van justicien gedwongen te worden gedaen hebbende daeraff de sommatie by kerckgebode sondage toecommen[de] te geschieden Actum in collegie van schepenen xix novembris 1592

Van Werven F

Foto 18

xij^a may 1594

(in margine: *consent van omstell[inge]*
van iiij^c gulden)

*Naerdien van wegen bailliu ende schepenen van **Bornhem** den gemeyne inwoonders ende notable gegoeyde der selver prochie waere vertooght ende geremonstreert datter van noode soude syne de lichte van eene notable somme van penn[inghen] om daer mede te vervallen doncosten commende ten laste van tgeheel corpus der voors[creven] prochie mits de jegenwoordicheyt van myn[en] heer de raetsheere **Wyts** geco[mm]itteert commissaris tot redressement der selver prochie affairen ende swaricheden totten dage van heden toe ende om den voorn[oempte] heer commissaris met synen adjunct m[eeste]r **Arnout de Bisschop** procur[eur] te betalen henne vacatien beginnen[de] zedert deser jegenwoordigen maent ende andere costen deppenderende ter causen van t'voorn[oempte] gebesoig[neer]de Soo is eyntelick geaccord[eer]t ende geconsenteert te doen omstellinge ende punctige opt geheel corpus deser prochie volgens den transport van **Vlaenderen** ter sommen toe van vier hondert guldens eens de welcke promptel[yck] sullen opcommen ende betaelt worden emmers bynnen seven dagen naerde publicatie van dyen Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Jan van[den]** **Eynde** bailliu **Jan de Haene** schepene **Jan Martens Joos de***

Kersmakere Jan Raes Jan van Gent Gilliss[oon]e Jan de Neve Jan Vermolen Janss[oon]e Gillis Quarebbe Jan Vercammen Jan Willems Gillis Toen Jan van Gent Janss[oon]e Joos van Regenmoortere Guillam van Nerum Cornelis Kieckens Jacob Cuytmans gemeentene[ren] ende daermaer by aggregatie van **Andries Arrys Jan van Overbeke Romeyn de Schryvere Dierick Andries** ende meer andere gemeentenee[ren] mitsgaders s[ieur] **Peeter Basseliers** notable gegoeyde bynnen der voors[creven] heerlichh[eyt] ende prochie van **Bornhem** ter relatien van bailliu schepen[en] en[de] gemeentenaren v[oor]s[creven]

Van Werven F

xix^a juny 1594 Naerdyen by openbaren kerckgebode der gemeynte geremonstreert was datmen nyet en coste toecommen mette voorn[oempte] iiij^e gul[den] overmits datte oncosten hier vooren meerder waren bevonden dan men aen meynden oock datter van noode was wat provisie van gelde om dagel[yck] and[ere] nootsakel[ycke] costen te betalen dier aenstaen[de] waren aeler men toctroi hier voeren soude commen herexamineren soo is by bailliu schepen[en] notable en[de] gemeentenars des[er] prochie gecons[enteer]t datmen de v[oor]s[creven] punctinge soude augmenteren van[de] helft daer aff **Guillam van Nerum** metten ande[ren] ten ontfaen soude hebben en[de] reken[inge] doen et[ce]t[er]a

Van Werven F

Foto 19

(in margine: Verkiesinge van puncters:)

xiii^a may 1594 Syn totte voorn[oempte] omstellinge van iiij^e guldenen pointers ende setters gecosen **Joos Jansegers** over tquartier van[de] **kerckhove Jan Vermolen Janss[oon]e** over tquartier van **Doeregem Pieter de Jonghe** over tquartier van **Miegem** ende **Peeter van Immen** over tquartier van **Lupegem** die daer naer hebben <gedaen> den behoorl[ycken] eet als getrouwe puncters ende setters et[ce]t[er]a naer costume

(in margine: Collecteur)

Eodem die es voor collecteur der voorn[oempte] omstellinge genoemt **Guillam van Nerum** die den last heeft aenveert ende daer af te doene goede reken[inghe] bewys ende reliqua mits genyetenden den veertichsten penn[ing] voor sallaris sonder dat hy eenige faulten sal mogen voor vuytgeeft brengen maer de selve omstellinge volcommel[ick] goet brengen

(in margine: ordonn[ancie] van over te brenge tgebruyck et[ce]t[er]a)

Es voorts geord[onneer]t dat een[en] yegel[yck] bynnen derden daghe naer de publicatie van dit consent sal overbrengen syne billetten vande landen die hy es besittende ommer toversierende de billetten

lestmael overgebracht de selve bekennen oft affwys doen van[de]
gene syl[ieden] nutertyt nyet en gebruycken opde boete ende
pene van zes guldenen te verbeuren byde ghene in gebreke
blyvende van over te brengen de gerechtige mate van tgene
hy besittende es de voors[creven] boete tappliceren deen derde
tot proffyte vande heer het ij^e derde tot proffyte van[de] kercke
ende tresterende iij^e tot proffyte van[de] aenbrenger
Actum ut s[upr]a p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailly **Jan de Haene P[iete]r
Verheyen Peeter Michielss[en] Andries Verdict** ende **Jooris
Coesart** schepen[en] **Peeter Basseliers** en[de] **Dierick Andries**
my alomme p[rese]nt als gesworen
clercq

Van Werven F

Foto 20

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
vj^a juny 1594 es geordonneert **Guill[am]e van Nerum** als
collecteur vande voorn[oempte] omstellinge dat hy betaele aen **Tomaes
Speelman** de somme van seven guldenen vier stuyvers over een
tonne biers van xx s[cellinghen] Vl[em]s ende doncosten vandyen by hem gell[eevert]
ten casteele alhier tot behoeve van myn[en] heer de commissaris
Wyts et[ce]t[er]a in may lestleden ende mits overbrengen[de] dese
met quittan[cie] et[ce]t[er]a sal hem gepass[eer]t worden voor vuytgeven
Actum in collegio van schepenen p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **P[iete]r
Verheyen Jan de Haene Jooris Coesart Andries V[er]dict** ende
P[iete]r Michielss[en] schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die es geord[onneer]t den voorn[oempte] collecteur dat hy betaele
aen **Michiel de Weert** tavernier de somme van seventien
guldenen twaelf stuyvers en halven tsynen huysse verteert
by myn[en] heer de president **Bogaerde** ende syne suyte
commen[de] besichtigen syne hoeve **ten Nachtegale** opden
lesten may ende iersten juny lestleden dwelck
alsoo es onder <t>ekent p[rese]nt heer **Gillis van Aerschot** prior en[de]
pastoor **Jan van[den] Eynde** bailliu **P[iete]r van Botselar** en[de] **Guill[iam]e
van Nerum** ende om[me] reden[en] byder prochie affgesproken
geweest Actum ter ordonn[ancie] van bailliu en[de] schepen[en]
v[oor]s[creven]

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])
xxij juny 1594 geord[onneer]t den voorn[oempte] collecteur te betaelen
aen **Andries Arrys** alwaer dheer commiss[ari]s acht dagen voor hen[ieder]
vertreck hebben ter herberge geweest de somme van achtenveertich
gul[denen] vj st[uyvers] j oort pro ut de speciff[icatie] ende mits overbreng[ende] et[ce]t[er]a
Actum in collegio van schepen[en]

Van Werven F

Foto 21

(in margine: ordonn[ancie])

Eodem die geord[onneert] te betaelen aen **Jooris Coesart** de somme van twaelf gul[denen] ende achtien stuyvers over leveringhe van broode boter et[ce]t[er]ja ten casteele alhier gedaen tot behoeve van[de] voorn[oempte] ~~may 1594~~ heer commiss[arisse]n zed[er]t ix^a may tot hen[ieder] v[er]treck naer **Antwerpen** [...] specificca[ti]en ende mits overbrenge[ende] et[ce]t[er]ja Actum in collegio van schepen[en] eod[em] temp[ore]

Van Werven F

Eodem die geord[onneert] te betalen aen **Jan van Overbeke** de so[mm]e van xxxij st[uyvers] tsynen huysse v[er]dronken inde versammige by schepenen en[de] gemeentenaren gehadt ramende om te gaen spreken dheere van **Hingene** der prochie wacht aengaende ende mits overbrenge[ende] et[ce]t[er]ja

Van Werven F

Eodem die geord[onneert] te betalen aen **Michel de Weert** de somme van eenen gul[den] xix st[uyvers] pro ut de specificcatie by hem geexhibeert Actum ut s[upr]a

Van Werven F

vijf july 1594 geord[onneert] **Guill[am]e van Nerum** aen hem selven te vinden over verschoten gelde ende verhaelde waren ter nootdrufft vande heere commiss[arissen] voors[creven] getaxeert ter somme van vierendertich gul[denen] xij st[uyvers] j oort Actum p[rese]nt bailly **van[den] Eynde Joos Jansegers Jan de Haene Jooris Coesart P[iete]r V[er]heyen** schepenen

Eodem die geord[onneert] **Guill[am]e van Nerum** te betaelen aen **Tomas Speelman** de somme van twee guldenen van[de] gelage ten v[oor]s[creven] dage by schepenen v[er]teert opt besoigne[ren] van[de] ant[woor]de contra m[ijn]he[er] **Dierick van[de] Werve** Actum ut s[upr]a

Foto 22

Eodem die den selven geord[onneert] te betalen aen **Guill[am]e de Wayere** twee guldenen over syne voiaige naer **Gendt** inde sake contra heer **Dierick vande Werve** v[oor]s[creven] Actum ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: augmentacie van het achtens deel van[de] omstellinge van iij^c gul[dens])

hier vooren)

x^a aug[us]ti 1594 omme te vervallen daenstaende oncosten
van deser prochie wegen te gedoogen opt vercrygen vande soldaten
tot bewaernisse van[de] dycken opde sluys en[de] elders te leggen
opden voet ende gelyck die van **Hingene** es geaccordeert ende
om andere dyer dagelycx aenstaende syn te vallen gedueren[de] oft
aleer ~~den~~ het octroy g[ene]rael vercregen wordde soo
hebben bailliu schepenen notable ende ander gemeenteneren
geaccord[eer]t ende accord[eren] mits desen de voorgaen[de] <ierste> omstellinge
geaugmenteert te worden van een achsten deel dwelck
insgel[ycks] sal worden gecollecteert by **Guill[am]je van Nerum**
die daer aff es gehouden te doen reken[inghe] mette ander syn[nen] ontf[ae]n
Actum p[rese]nt bailliu **Jan van[den] Eynde** ende tvolle collegio
van schepenen **Jan Peeter Basseliers Jan van Overbeke**
Pauwels de But Cornelis Kieckens Gil Toen Gil Quarebbe
Peeter de Jonge Jan van Miegem Jan Bartels Jan van Herssel
Gil vertommen Chr[ist]j[ae]n Zegers et[ce]t[er]a
my oock p[rese]nt

Van Werven F

xxij^{en} aug[us]ti 1594 Geord[onneer]t **Guill[am]je van Nerum** collecteur
et[ce]t[er]a te betalen aen **Cornelis Kieckens** de so[mm]e van elff

Foto 23

guldenen acht stuyvers over leveringhe van vleesch visch
tot behoeve van[de] heer[en] commiss[ariss]en mitsgaders v[er]schoten
gelde vuytwysen[de] ij billetten et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Jan van[den]**
Eynde bailliu **Jan de Haene P[iete]r V[er]heyden Jooris Coesart P[iete]r**
Michielss[en] en[de] **Pauwels de But** schepenen

Van Werven F

Bailliu ende schepenen boveng[enoempt] ontboden synde
van wegen myn[en] heer de hooghbailliu **van Waes** om
geinformeert te syne vande goede wacht diemen van
deser syde tegens den vyant was houdende ende
anderssins saken rakende den dienst van syne Majesteyt ten
eynde hy mocht rescribe[ren] op alsulcks besloten br[iefve]n
als hy seyde van[de] hove te deser saken ontfangen thebben
et[ce]t[er]a hebben gecommiteert ende gedeputeert committeren
ende deputeren mits desen **Jan de Haene** henl[ieder] mede
schepene ende **Franchois van Werven** henl[ieder] personen
clercq ten eynde syl[ieden] gesamender hant henlieder
sullen transporte[ren] aen[de] voors[chreven] hoochbailliu om de
selven te informe[ren] volgende syne begeerte naerde
instructie die bailliu en[de] schepenen[en] bovenge[noempt] den voors[chreven]
henne gecommiteerde mondelinghe hebben gegeven
Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 24

(in margine: Beschrijvinghe **P[eete]r
Basselirs** ende **A[rt]
van Tuyl**)

iiiij^a decembris 1594 By resolutie van bailliu schepenen
ende meest de gemeentenaren van **Bornhem** genomen dach
om te beginnen de punctinge ende omstellinge van[de] octroye der
prochie geaccordeert iiiij^a novembris lestleden ende den
selven dach geprefigeert op xijj decembris 94 voors[chreven]
met ordonn[ancie] van daertegens te beschryven **Peeter Bassel[i]rs**
ende **Aert van Tuyl** als notable affseten[en] gegoeyde ten
eynde syll[ieden] indient hen belieffden soudē assisteren ende
p[rese]nt syn totte selve punctinge dyenvolgen[de] syn de b[riefve]n
byden greffier aen[de] voors[chreven] persoonen geschreven elcx
besondere iiiij^a decemb[ris] voors[chreven] ende eodem die aen[de] bailliu
gelevert om hen[ieder] te seynden

Van Werven F

xxj decemb[ris] 1594 Geord[onneer]t te maken req[ues]te aen[de] secreten
raedt ~~om~~ om thebben interpretatie opde v[oor]s[creven] omstellinge oft
die soude beth[ael]t worden byde ghene nu de landen besitten[de] tsy pachten
oft propritaris oft de ghene dyer lest syn affgescheyden Item
ende wat den huerlinck oft pachter soude mogen cortten
Item req[ues]te ten eynde syne Ma[aiestey]t de prochie mits den ysganck soude
v[er]sien van wachte byde naestliggen[de] dorpen soo langhe ~~den~~ t[voor]s[creven]
ys vast soude liggen
Item req[ues]te ten eynde syne M[aiestey]t soude ordonneren den lantm[ee]te[r] **Jan
Darkennes** over te leveren tdouble van **Spirenbrouck** metinghe
op datte prochie van[de] grootte der selver nyet en sy gefraudeert
inde toecommen[de] omstellinghe
De vervolginge hier aff es aengenomen by s[ieur] **Art van Tuyl**
Actum p[rese]nt **Peeter Verheyden Jan de Haene Jooris Coesart Pieter
Michielss[en] Pauwels de But** schepenen **Joos Jansegers Dierick And[ries]
Jacob Saman** mannen van leene e[nde] an[der]e omstaen[de] gemeentenaren
p[rese]nt oock de voorn[oempte] **Van Tuyl**

Van Werven F

Foto 25

vijj^a january 1595 Overmits de beschryvinge gehadt van[de] heere
van **Soignies** gouverneur van **Brussel** als super intendent van[de]
wachten van **Cleyn Brabant** ten eynde dat hem de wachtm[ee]ste[r]s van
Bornhem en[de] **Hingene** soudē vinden tot **Willebroeck** om te ramen
en[de] nemen resolutien mits den ysganck de beste bewaernisse et[ce]t[er]a
soo es ten selven effecte geco[mm]jiteert vande prochie swegen **Francois
van Werven** greffier ten eynde hem v[oor]s[creven] es ten meeste faveure
en[de] ter minster belastinge deser prochie soude geschieden Actum p[rese]nt
Jan van[den] Eynde bailliu **Jan de Haene Jooris Coesart** schepenen[en] en[de] **Joos**

Jansegers man van leene

Van Werven F

xij^a january 1595 Geordonneert den h[eilighe] geestm[eeste]rs deser prochie hen[lieder] tinformereren vanden noot die syn hebbende de kinder[en] **Huybrechts de Keersmakere** ende dyen volgende dat sy naer gelegenth[ede]n der saken de selve kinder[en] versien van cleede[re]n en[de] onderhoudenisse van ate en[de] drancke gedueren[de] den selven hennen noot tsal den v[oor]s[creven] h[eylighen] geestm[eeste]rs worden gepasseert in rekenn[inge] daer en[de] alsoo behoort Actum p[rese]nt tvolle collegio van schepenen dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: resolutie
sonder distinctie van[de]
lande)

ij^a marty 1595 Geroepen ende geconvoceert schepenen ende vier pointers mitsgaders s[ieur] **P[iete]r Basseliers** notable gegoyde **Joos Jansegers** geassumeerde omme te resolveren ierst oft men int omstellen soude letten oft distinctie maken van[de] weerde van[de] lande oft datmen tselve g[ene]ralick soude taxeren ten tweeden oft men soude mogen domstellinge augmenteren totte minsten costen en[de] lasten van[de] prochie ende ten derden wanneer men vaceren soude om de selve omstellingen te sluyten en[de] volcommen

Foto 26

Soo is naer voorgaen[de] diversche propositen ende argumen[ten] dyen aengaen[de] gehadt by consente van[de] meeste voisen geresolveert ende geaccord[eer]t ~~datmen~~ ierst dat domstellinge sal geschieden ende g[ene]ralicken (boven de gestaeth[ede]n alreede getauxeert synde) opde groote vanden lande sonder distinctie te maken oft te letten op de weerde van[de] lande Item datmen (boven tgene men schuldich is om te stellen ten behoeve van[de] crediteuren deser prochie volgen[de] tgebesoign[eer]de van commiss[arisse]n noch omgesteld sullen worden de sommen van dry hondert gul[denen] om temploieren totte loopen[de] lasten der voorn[oempte] prochie alreede gehadt en[de] noch te hebben behoudens datter reken[inge] sal worden aff gedaen gellyck] van[de] voorgaen[de] voorts dat op morgen den iij^{en} meerte by gesworen pointers en[de] geassumeerde p[rese]nt s[ieur] **Basseliers** v[oor]s[creven] de voorn[oempte] omstellinge sal worden ~~gesloten~~ gesmaeldeelt en[de] gesloten gellyck] behoort opde boete van[de] costen van[de] dage dye in gebreke is Actum ut s[upr]a my p[rese]nt

Van Werven F

(in margine: Bestedinge vander
omstellinge)

xij^a marty 1595 De voorn[oempte] omstellinge volgende de voorgaen[de] resolutie nu gesloten synde ende de sondaechs kerckgeboden daer oppe gevolcht als datmen de selve souden laten ontfangen en[de] innen byde ghene minst doende vuytwysens tgebesoig[neer]de van[de] myn heere

commiss[ariss]en naerdien ter openbaere vergaderinge by bailliu
in p[rese]ntie van schepenen geschiet ten huuse van **Andries Arrys**
de selve collectatie is geveylt aen een yegelicken opde
poincten ende conditien vermelt byt gebesoig[neer]de van commiss[arisse]n
voors[creven] soo es de selve collecte te minste doende ende
tot meesten proffyte deser prochie gebleven aen **Jan Potart** ende
Dierick Andries inwoond[ere]n alhier ten advenante van[de] xxij^{en} penn[ing]
dewelck bedraecht iij gul[denen] xij st[uyvers] opt hond[er]t ende dat doncosten te desen
gebuert byde selve collecteuren soude wordden v[er]schoten en[de] halff te cortten
beloven[de] van henne collectatie <te doene> goede reken[inghe] bewys en[de] reliqua en[de] henl[ieder]
int besunder te regule[re]n volgen[de] tv[oor]s[creven] gebesoig[neer]de inde puncten henl[ieder] rakende
welck gebesoig[neer]de op de selve v[er]pachtinge henl[ieder] wert voorgelesen en[de]
v[er]condicht dit al onder tverbant van henl[ieder] p[er]soon[en] en[de] goeden roeren[de]
en[de] onroeren[de] tsamen ende oeck deen voordien andere als principael Actum
p[rese]nt **Jan van Eynde** bailliu **Peeter Verheyen Jooris Coesart Peeter Michielss[en]**
schepenen **P[iete]r van Botselar** man van leene
Ter relatien van bailliu en[de] schepenen[en]

Van Werven F

Foto 27

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
xvj^a marty 1595 Geord[onneer]t aen **Jan Potart** ende **Dierick**
Andries collecteurs voorn[oempt] te betalen vuyten penn[inghen] van hennen
ontfangen aen **Tomaes Speelman** de somme van seven
gul[denen] ter causen van teercosten by sekere Spaengnarts onder and[er]
tsyne huuse gedaen convoyerende den pagador g[e]n[er]ael
voor kersmisse nu lestleden ende mits overbrengen[de]
met quictan[tie] et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Jan van Eynde** bailliu **P[iete]r**
V[er]heyen Jan de Haene Jooris Coesart P[iete]r Michielss[en] ende
Henrick van Moortere schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die geord[onneer]t te betaelen aen **Jan Spykinck**
ter causen alsvooren de somme van ses gul[denen] viij st[uyvers]
insgelicx by and[er] Spaengnarts van eenen geselschappe
v[er]teert volgen[de] de rekenn[ing]e daer mede gehouden Actum ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die geord[onneer]t de selve ontfangers te betaelen aen **P[iete]r**
de Preet Bruyne preeter de somme van negen gul[denen] vj st[uyvers]
wesende de wederhelft ende reste die hem van dese prochie
competeert vuytwysens tgebesoig[neer]de van commissarisen
ende dat boven dierste helft die ontfangen heeft duer handen
Jans V[er]molen Janss[oon]e ende dit ten aensien van synen noot

*mits overbrengen[de] dese met quictan[tie] dienen[de] op dese en[de] de voorg[ae]nde
paeye by hem ontfangen sal u gelycke somme passeren
in rekenn[inghe] et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt ut s[upr]a*

Van Werven F

Foto 28

*(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Prima aprilis 1595 Bailliu ende schepenen ordonneren mits desen **Jan
Potart** ende **Dierick Andries** collecteurs te betaelen aen **Nys de Laet**
de somme van zessentwintich stuyvers en halven wesende de selve van tgene
hem compt van deser prochie van geleenden gelde begrepen int gebesoig[neer]de
van myn heer de commiss[aris] **Wyts** in junio lestleden 94 ende mits
overbrengen[de] dese met quictan[tie] desselffs **de Laet** hier op dienen[de] sal
u gellycke] somme pass[er]en in vuytgeven et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt tvolle collegio*

Van Werven F

*(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die geord[on]neert de selve collecteurs te betaelen aen
Gillis Toen ende **Romeyn de Schryvere** als curateurs vande
sterffhuysse **Jans van[der] Hagen** onder benefitie van junents aenveert
syn[de] de somme van hondert eenen gul[denen] xvij 1/2 st[uyvers] wesende
de helft van ij^e ij gulden]s xv st[uyvers] die den selven **van[der] Hagen** za[l]liger
æ by commissariss[en] gebesoig[neert] hebbende opden staet deser prochie
in ~~maye~~ junio xciiij lestleden syn aengetauxeert en[de] geord[on]neert
ten laste deser prochie ter causen van[de] preten[sien] ~~¶~~ der w[eduw]e
m[ee]ste]r **Carel Vuysten** ~~exæ~~ **Eeckhoute** ende van **Charles van
Cuelen** metter costen daervoeren geresen daer vooren de selve **vand[er]
Hagen** in syne goeden was geexecuteert vuytwysens tv[oor]s[creven]
gebesoig[neer]de ende mits overbrengen[de] deser met quittan[tie]
der v[oor]s[creven] curateurs sal u gellycke] so[mm]e van c eenen gul[denen]xvij 1/2 st[uyvers]
passe[re]n et[ce]t[er]a*

Van Werven F

*(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die geord[on]neert **Joos Jansegers** h[eilighe] geestm[ee]ste]r deser prochie te betaelen
aen **Cornelis Kieckens** op minderinge van tgene hem comt over de houwenisse
van **Hans van Hercke** volgen[de] de voorn[oempt] de quantiteyt van twee v[ier]telen rocx
Ter relatien **Jans de Haene** schepen[en]*

Van Werven F

Foto 29

*(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die geordonneert den ontfanger vande voors[chreven] omst[elling]e*

dat sy betaelen aen **Franchois van Werven** greffier deser
prochie de somme van vierentwintich guldenen die hem syn
aengetaxeert over syn besoignes inde selve omstellinge tmaken
vanden quohiere ende gaerboeck der selver ende mits
overbrengen[de] dese met quittan[tie] et[ce]t[er]ja oirconden de hanteeken[ingen]
Jans de Haene en[de] **Joos Jansegers** schepenen

Eodem die geordonneert den selven ontvangers te betalen
aenden voors[chreven] **Franchois van Werven** greffier de somme
van hondert seven guldenen negentien stuyvers en halven
wesende de helft van ij^c xv gul[denen] xix st[uyvers] die den selven
greffier by commissarisen besoigneren[de] opden staet
deser prochie a^o xciiij in ~~maye~~ junio syn aengetaxeert
over syne pretensien ten laste der selver prochie vuyt
wysens tvoorn[oempte] gebesoig[neer]de van commiss[arisen] ende mits
overbrengen[de] dese met quittan[tie] et[ce]t[er]ja oirconde dhanteek[ening]
alsboven

Eodem die geordonneert de selve ontvangers te betalen

Foto 30

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
aen **Michiel De Weert** tavernier deser prochie de somme
van vyffentwintich guldenen 1 ½ st[uyver]s wesende de helft van
vyfftych guldenen dry stuyvers over verteerde costen tharen
huyse gedaen die hem by ~~tvoes~~ commiss[arisse]n voors[creven] syn aengetax[eer]t
ten laste deser prochie vuytwysens voor[screven] gebesoig[neer]d ~~actu~~
ende mits overbrengen[de] ett[ceter]ja met quitan[tie] ett[ceter]ja

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Xij^a Aprilis 1595 Geordonneert den selven ontvangers
te betalen aen **Olivier De Meersman** <eertyts> cepier van **Denremonde**
de somme van zessentsestich guldene wesende de helft van cxxxij gul[dene]n
over cipiraige costen hem competeren[de] ende die hem by de voor[screven]
commissarisen ten prochie lasten syn aengetaxeert volgende tvoor[screven]
gebesoigeneerde ende mits overbrengen[de] et[ceter]ja met quitan[tie] Actum
p[rese]nt **Jan Van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers** ~~Peeter~~ **Jan de Haene**, **Jooris**
Coesart Peeter Michielssens ende **Pauwels De But** schepenen[en]

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die Geordonneert de selve ontvanger te betalen aen **Romeyn**
De Schryver als voocht van het kints kint van **Joos Arens** mitsgaders
Magdaleene Coppens wed[uwe] van **Laureys Arens filius Joos**, <de som[me] van xxiiij g[uldenen] over tgenen hem>

compt

over tslot van seker affreken[inge] liquidatie ende appointementen
met henlied[er] gemaect soo van verschoten pen[ninge]n als schaden ende
interessen by den voor[schreven] **Joos** gesupporteert doorde detentie van sy[ne]n
persoon vuytwysens tvoor[schreven] gebesoig[neer]de ende mits overbrenge[nde]
deser met quictan[ti]e et[ce]t[er]a Act[um] ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 31

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Eodem die Geord[onneer]t den voor[noemte]n collecteurs te betaelen aen
Andries Arrys tavernier de somme van vier guldenen ende
zes stuyvers over gelycke sommen tsynen huysen verteert
v[er] by syn sekere Spaensche soldaten t[er] aldaer gelogeert
hebbende voor kersmisse lestleden ende mits overbrenge[nde]
deze met quictan[ti]e des voor[schreven] **Arrys** sal u gelycke somme
van iiii guldenen vj st[uyver]s worden gepasseert in reken[inge] daer en[de] alsoot
behoort. Actum ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Eodem die Geordonneert den voors[creven] collecteurs te betalen
aende voors[creven] **Andries Arrys** de somme van zessentsestich gulden[en]
vier stuyvers en halven over gelycke somme by gesworen punters
der voor[noemte] <omstell[inghe]> en[de] de notable gegoeyde met ander geassumeerde besoignen
ten huysen des voors[creven] **Arrys** aldaer verteert syn by affrekeninghe
met hem gemaect ende mits overbrenge[nde] deser met quictan[ti]e
des voorn[oemte] **Arrys** daerop dienen[de] sal u gelycke somme pass[eren] in rekenn[inghe]
daer en[de] alsoot behoort Actum ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Eodem die Geordonneert den voor[schreven] collecteurs te betaelen den
voors[creven] **Andries Arrys** de somme van negenendertich guldenen een[en]
halven stuyver wesende de helft van lxxviiij guldenen eenen stuyver
over leveringen van biere teercosten verschote pen[ninge]n als anderssins
hem competerende en[de] die hem ten laste deser prochie syn
aengetaxeert by de voorn[oemte] commissarisen vuytwysens henlied[er]
voorn[oemte] gebesoig[neer]de ende mits overbrenge[nde] dese met quictan[ti]e
des voorn[oemte] **Arrys** sal u gelycke somme van xxxix g[uldenen] 1/2 st[uyver]s pass[erend]e
in reken[inghe] daer en[de] alsoo behoort Actum ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Xviiij^o Aprilis 1595 Geord[onneer]t aen[de] v[oor]s[creven] collecteurs te betalen aen **Jan Van**

Overbeke de somme van vier gul[denen] x st[uyvers] hem competerende voor tgelage tsynen huysse v[er]teert doen de voorn[oempte] omstellinge den minste doen[de] geveylt en[de] besteet is geweest tontfangen. Actum dato ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 32

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Vj^e may 1595 Geordonneert de voorn[oempte] ontfangers te betalen aen **Roelant Van[de] Percke** <cepier van **Denremonde**> de somme van dryentsestich guldenen wesende de helft van hondert xxvj gul[dene]n over cipiraige costen hem competerende ende die hem by de voorn[oempte] commissarisen ten laste deser prochie syn aengetaxeert volgende tvoor[schreven] gebesoig[neer]de ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie] et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Jan De Haene** en[de] **Andries Verdict** schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Xvj may 1595 Geordonneert de voorn[oempte] ontfangers te betaelen aen weduwe **Franchois Wouters** de somme van sevenendertich guldenen ende veertien stuyvers wesende de helft van vyffvenseventich guldenen ende acht stuyvers ter causen van oncosten ende interesten by haer gesupporteert den tyt van ij^c lxj dagen dat zy ter causen van borchtochte by haren overledenen <man> over de prochie gepresteert, gevangen is geweest ende dat by transactie ende appointementen volgende tgebesoig[neer]de vande voor[noempte] commiss[arissen] ende mits overbrengen[de] dese met quitan[cie] et[ce]t[er]a sal u gelycke] so[mm]e et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Joos Jansegers** en[de] **Jan De Haene** schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Xxj may 1595 Geord[onneert] de voor[schreven] ontfangers te betaelen aen **[Christ]offel De Meyer** de somme van dryentwintich guldenen wesende de helft van xlvj guldenen die hem ~~by~~ ~~pr~~ als reste by preferentie zyn aengetaxeert in een somme van c xxvij g[uldene]n xvij d[eniers] die de selve prochie schuldich was aen **Joos Van Bogarde** za[liger] volgende tgebesoig[neer]de van de voor[noempte]n heeren commiss[arissen] ende mits overbrengende dese met quitan[cie] dese voors[creven] **Stoffels** sal u gelycke] somme passe[ren] et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Prima juny 1595 Geord[onneert] de voors[creven] collecteurs te betaelen in handen van[de] duerwaerder **Geerincx** de somme van dry ponden thien schellin[ge]n grooten op minderinghe van zeker acte van namtissement die hy te deser prochie en[de] kercklaste is hebbende tot behoeve van **David Van Beerlen**

schalidecker vuytwysens de selve acte ende mits overbrengen[de] et[ce]t[er]a

Van Werven F

Foto 33

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Vijj juny 1595 Geord[onneer]t den voor[noempte]n collecteurs te betaelen aen **Michiel De Weert** tavernier de somme van ~~dry~~ vier guldenen twaelf stuyvers en halven over teercosten tsynen huysse gedaen by m[eeeste]r **Jan Yngels** orlogiemaker nu ses weken geleden dat hy besich was het orlogie deser kercken te stellen en[de] repare[ren] welcke teercosten hem syn toegeleecht ~~op rok~~ boven zeker gelt voor syn vacatien aen hem betaelt ende mits overbrengende dese met quictan[tie] des voors[creven] **Michiels De Weert** sal hier op dienende sal u gelycke somme van vier gulden[en] twaelf stuyvers en[de] halven passeren in rekening[en] daer ende alsoo behoort. Actum p[rese]nt **Jan De Haene P[ee]ter V[er]heyen Joos Jansegers** en[de] **Jooris Coesart** schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die Geordonneert den voorn[oempte]n collecteurs te betaelen aen **Tomaes Speelman** tavernier de somme van ses guldenen acht stuyvers een blancke over den coop van een tonne biers mette onkosten van dyen dewelcke by den oorlochsman liggende voor **Rupelmonde** veer vanwegen deser prochie es geschonken ende van[de] biere des voor[noempte]n **Tomaes** commende van **Antwerpen** by den selven oorlochsman vuyten schepe gehaelt nu ontrent vyff weken geleden ende mits overbrengende dese met quictan[tie] desselffs **Tomaes Speelman** sal u gelycke sommen van vj gul[denen] vijj st[uyvers] een blancke gepasseert wordden in rekeninge daer en[de] alsoo behoort Actum p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Vj^a july 1595 Geord[onneer]t den voor[noempte]n collecteurs te betalen aen **Symon Ortisius** de somme van iiij g[uldenen] xij 1/2 st[uyvers] over de helft van ix g[uldenen] v st[uyvers] die hem aengetaxeert zijn ten laste deser prochie ter cause van voiaigien by nacht en[de] ontyde et[ce]t[er]a ende mits over brengen[de] et[ce]t[er]a Actum vj^a july 1595

Van Werven F

Foto 34

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Eodem die Geord[onneert] den voor[noempte]n collecteurs te betaelen aen[de] voors[creven] **Symon Ortisius** als dactie hebbende van **Wouter Boonen** in huwel[ick] hebbende de wed[uwe] **Adam Reymerstock** de somme van vyfftien gulden vj 1/2 st[uyvers] wesende de helft van xxx gul[dene]n xij st[uyvers] die de selve competeerde ende aengetaxeert zyn ter cause van verteerde ~~eosten~~ gelagen by soldaten van syne m[ajesetey]t tharen huysede staen[de] ten laste van deser prochie et[ce]t[er]a ende mits overbrengende dese met quictan[te] et[ce]t[er]a Actum vj july 1595

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die Geordonneert den voors[creven] collecteurs te betaelen aen **Guill[au]me Van Nerum** de somme van seventien guldens xvij ½ st[uyvers] wesende de helft van vyffendertich gulden ende vyfftien stuyvers die hij aen dese prochie goet vint ende hem by commiss[arisse]n getaxeert syn over diversche waren ende anderssins by hem geleverd et[ce]t[er]a ende mits overbrengen[de] dese met quictan[te] daer op dienen[de] sal u gelycke] somme van xvij gul[denen] xvij ½ stuyvers passeren in reken[inge] daer en[de] alsoot behoort Acte et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
Eodem die Geordonneert den voor[noempte]n collecteurs te betaelen aen m[ee]ste]r **Antonis Verheyen** eertyts coster ende schoolm[ee]ste]r deser prochie de somme van vyffnientachtich gulden[en] ende thien stuyvers over de helft van hondert eenenseventich guldenen die hem ~~competeren~~ ten laste deser <prochie> ~~ende~~ by commiss[arisse]n besoignieren[de] opden staet der selver prochie in may 1594 syn aengetaxeert over de tachterheyt van <syn geloefde > persioene et[ce]t[er]a ende mits et[ce]t[er]a Actum ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 35

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie] van[de] sel[fen] st[act])
Eodem die Geord[onneert] de voor[noempte] collecteurs te betaelen aen **Rombout Blancx** eertyts bailliu deser prochie de somme van zes guldenen vier stuyvers wesende de helft van xij g[uldenen] vij st[uyvers] die hem bij commiss[arisse]n besoigneren[de] opden staet deser prochie syn aengetaxeert ten laste deser prochie als reste van verschote gelt ende vacatien inde affaieren der selver prochie gedaen ende mits overbrengen[de] dese et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Eodem die Geord[onneert] den voor[noempte] collecteurs te betaelen aen heer **Gillis Van Aerschot** prior ende pasteur van **Bornhem** de somme van zestien guldenen ende thien stuyvers wesende de helft van dryendertich gulden[en] die hem van dese prochie goet commen volgen[de] tvoor[noempte]n gebesoig[neer]d van[de] heer commissarisen over twee acten van costen et[ce]t[er]ja ende mits overbrengen[de] dese et[ce]t[er]ja

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Eodem die Geord[onneert] den voor[noempte]n collecteurs te betaelen aen de voor[noempte] heer **Gillis Van Aerschot** als dactie hebbende van m[eeeste]r **Florentius du Hu** eertyts schoolm[eeeste]r deser prochie de somme van eenentwintich guldenen wesende de helft van xliij gul[denen] die hem volgen[de] tvoor[noempte]n gebesoig[neer]de van commiss[arisse]n syn aengetaxeert over een jaer van syn traicement ende pensioen verschenen ende mits overbrengen[de] dese met acte van transporte des voors[creven] m[eeeste]r **Florentius** ende quictancien des voor[noempte] heer **Gillis** daer op dienende sal u gelycke] somme passeren in reken[inge] daer ende also

Van Werven F

Foto 36

Xxiiij aug[us]ti 1595 Es geresolveert te rescriberen op de req[ues]te by **Art Van Tuyt** gep[rese]nteert aen syn[en] m^t ende appostille gevolcht xix july 95 sulcx de selve rescriptie by geschrifte gestelt synde en[de] alhier gelesen es inhoudende die over te seynde naer de Rade Van Vlaenderen et[ce]t[er]ja actum p[rese]nt **Jan Van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers** **Peeter Verheyen** **Andries V[er]dict** **Jan De Haene** **Jooris Coesart** ende **Pauwels De But** schepenen
My oock p[rese]nt

Van Werven F

Depost aeler te rescriberen es geresolveert te trecken naer **Gendt** om hem tadviseren metten advocaet ende procu[re]ur ~~deser p~~ staende ten pensioene deser prochie ~~ende~~ om hen[ieder] raedt gehoort te doen et[ce]t[er]ja waertoe geco[mm]itteert syn **Pauwels De But** schepenen ende **F. Van Werven** greffier te trecken op morgen mededragen[de] de pampieren daertoe nootel[ick] Actum in volle collegie van bailliu ende schepenen xxv^e aug[us]ti 1595

Van Werven F.

In margine: H[eerlicker] ordon[nantie]

Eodem die Geordonneert **Jan Potaert** ende **Dierick Andries** collecteurs te betalen in handen vande voor[noempte]n **Pauwels De But** de somme van vyffthien guldenen om temploieren in de voor[schreven] reyse ende danoff te houden goede reken[inge] ende mits overbrengen[de] dese met quitan[cien] des voor[noempte]n **De But** sal u gelycke so[mm]e passeren et[ce]t[er]ja Actum dato ut s[upr]ja

Van Werven F.

Eodem die Syn gecommiteert naer **Brussel Jan Van[den] Eynde** bailliu ende **Andries Verdict** schepenen om aldaer <van wegen de gemeyne gegoeyde> tegens

Foto 37

die vande dicagie versoece te ~~contradic~~ <rescriberen oppon[er]en> ende te beletten de prolongatie ende continuatie van belastinge op de hooge landen die syl[ieden] jegens recht opde selve landen syn thove v[er]soeken[de] volgende de verbale informatie den voors[creven] geco[mm]jtteerde heys Actum p[rese]nt tvolle collegio en[de] dato ut s[upr]ja

Van Werven F.

Xij^a septembris 1595 Mits de beschryvinge gedaen by **Hubrecht Van Hove** capiteyn en[de] drossart van weghe synen m[ajestey]t geco[mm]jtteert synde tot directie van[de] wachte lancx de reviere tegen den vyant van te compareren metten ande[re] dorpen tot **Buggenhout** tegen den xiiij^a d[it]to om tadviseren ende resolveren et[ce]t[er]ja soo syn daer toe geco[mm]jtteert **Jan De Haene** schepen ende **Franchois Van Werven** greffier van hen ter selver plaetssen te laten vinden op den xiiij^e septembris v[oor]s[creven] om taenhooren de propositie des voor[noempte]n drossarts en[de] vande selve te doen rapport omme et[ce]t[er]ja Actum ut s[upr]ja P[rese]nt **Jan Van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers** **Jan De Haene** ende **Jooris Coesart** schepenen

Van Werven F

In margine: H[eer]licker] ordon[nantie]
X^a Novembris 1595 Bailliu ende schepenen van **Bornhem** ordonneren mits desen **Jan Potart** ende **Dierick Andries** collecteurs te betalen aen **Glaude Hoefnagel** de somme van zes sch[e]llin[ge]n groot[te]n over tport van ettelicke brieven en[de] and[er]e pampieren ten dienste deser prochie by hem gebrocht ende mits overbrengende dese met quitan[cie] et[ce]t[er]ja sal u gelycke somme et[ce]t[er]ja Actum by tvolle collegie dato ut s[upr]ja

Van Werven F

Foto 38

V^a Decembris 1595 Geresolveert dat schepenen sullen reysen naar **Gendt** om te vervolgen de sake van appel tegens **Lieven Sweens** Item tegens **Art Vanden Tuyl** om te rescriberen ende omme den procu[re]r te instrueren van duplice[re]n tegens **Jan Brys** ende consorten affsetene weygeren[de] te betalen de restan[te] vande omstellinge daeroff collecte[rende] waren **Mierbeke** en[de] **Joos Jansegers** mitsgaders om den procu[re]r te instrueren van[de] sake tegens **François Van Hamele** als transport hebbende van **Huybrecht Bordincx** et[ce]t[er]a Tot alle dwelcke gecof[mm]jiteert zijn **Joos Jansegers** en[de] **Jan De Haene** schepenen **Franchois Van Werven** greffier Actum p[rese]nt tvolle collegie et[ce]t[er]a

Van Werven F

In margine: H[eerlicker] ordon[nantie]
Xv^a Decembris 1595 Geordonneert **Jan Potaert** ende **Dierick Andries** collecteurs et[ce]t[er]a dat sylieden betaelen aen **Tomaes Speelman** de somme van vyff guldenen ende acht stuyvers te weten dry guldenen drie stuyvers hier te syn verteert by de bootsgesellen van[de] schepe van oorlog hier liggende inde **Dorm** dit jaer 1595 ende de resterende twee guldenen acht stuyvers verteert ts by eenen capiteyn die tseyne huuse es gesonden ten laste van[de] prochie a[nn]o v[oor]schreven ende mits overbrenge[nd]en dese met quitan[cie] et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Joos Jansegers Pjetejr Verheyden Jooris Coesart** ende **Peeter Michielssen** schepen[en]

Van Werven F

Xxx^a decembris 1595 Geord[onneer]t de voor[schreven] ontfangers

Foto 39

In margine: H[eerlicker] ordon[nantie]
te betaelen aen **Henrick Van Moortere** de somme van vyff guldenen over de betalinge van thout van een-d twee duyst wasen die op syn lant syn gekapt dit jaere 95 ende geemploieert aen tfort van ~~Smoutkens hoeck~~ <**Sluys**> ende mits overbrenge[nde] dese et[ce]t[er]a met quitan[cie] sal u et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt tvolle collegie salvo **Pjetejr Michielssen** en[de] **A. Verdict** dato ut s[upr]a

Van Werven F

In margine: H[eerlicker] ordon[nantie]
Eodem die Geordonneert de voors[creven] collecteurs te betalen aen m[ee]stejr **Adriaen Van Mierbeke** de somme van twaelff ponden groot[en] om temploieren tot opmakinge van[de] forte opt

*Sluys sulcx hem tselve fort ten pryse voor[schreven] is
aenbesteet ende mits overbrengende dese met
quictan[cie] et[ce]t[er]a Actum ut s[upr]a*

Van Werven F

*In margine: H[eerlicken] ordon[nantie]
Xvij January 1596 Geord[onneert] de voors[creven] collecteurs te betaelen aen
Tomas Speelman de Jonge de somme van sevenentwintich stuyvers over xij
potten biers by de botsgesellen tsynen huysse v[er]dronken ix^a octobris 1595 ende
mits overbreng[en]de et[ce]t[er]a*

Van Werven

*In margine: H[eerlicken] ordon[nantie]
Xxvj february 1596 Geordonneert **Jan Potart** ende
Dierick Andries voor[schreven] te betalen aen **Jan De Haene** schepenen
de somme van elff guldenen x ½ st[uyvers] over gelycke somme
by hem betaelt van ~~en~~ <teer>costen ~~den~~ volgens de resolutie <van[den] v^a decembris lestleden> gedaen int
vervolgen van[de] prochie <sake> mette persoonen van **Joos Jansegers**
en[de] de greffier deser prochie <den xi^a der voor[screven] maent> tegens **Art Van Tuyl** ende
Fran[chois] Van Hamele <als transport hebben[de] van **Huybrecht Bordincx**> daerinne begrepen tractem[ent] aen[de]
advocate
der selver prochie et[ce]t[er]a actum ut s[upr]a p[rese]nt **P[iete]r V[er]heyen Joos
Jansegers Jan De Haene** en[de] **P[iete]r Michielssen** schepenen*

Van Werven F

*In margine: H[eerlicken] ordon[nantie]n
Xijj Marty 1596 Geord[onneert] te betaelen aen **Pieter Vander Maes[en]** de somme
van vyff gul[denen] acht stuyvers over iij^c l mutsarts by hem geleverd voorde
wacht ~~deser prochie~~ <opt **Sluys**> ten adven[anten] van iij s[chellingen] groot[en] elck hon[der]t Actum in collegie*

Van Werven F

Foto 40

*Eodem die Geord[onneert] te rescriber[en] tegens de iterature req[ues]te
tegens de bailliu ~~en[de]~~ deser prochie gep[rese]nteert by **Aert Van Tuyl**
<den xxvj^{en} january 1596> nopen[de] questie die hy moveert tegens domstellinge opt jaer
xciiij te weten dat Bailliu en[de] schepenen emploieren de ant[woor]de
tegens des v[oor]s[creve]n **Van Tuyl** voorgaen[de] req[ues]te de voorn[oempte] questie aengaen[de]
gedaen ende nopende den staet van oncosten neffens den v[oor]s[cheve]n
req[ues]te synde die hy pretend[eer]t te cortten op die domstellinge v[oor]s[creve]n
tselve versoeck als ongefond[eer]t hem te weygeren, maer
dat hy den selven staet behoort[ick] getaxeert synde sal mogen
cortten op de ij^e toecommen[de] omstellinge <gelyck alle and[er]e schuldenaers> [e]t[ce]t[er]a actum p[rese]nt ut s[upr]a*

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

xxj^a marty 1596 Geordonneert **Jan Potaert** ende **Dierick**

Andries collecteurs et[ce]t[er]a te betaelen aen **Peeter Basseliers**

de somme van zessenvyffich guldenen derthien stuyvers, wesende de helft van hondert dertien guldenen vj st[uyvers] die den voorn[oempte]

Basseliers competeren ter causen van verschoten ende geleenden gelde aen dese prochie gedaen sulcx hem de selve syn

aengetaxeert by commissarisen besoignerende op den staet

deser prochiej anno xciiij. Vry teen ende tselve gebesoig[neer]de

ende mits overbrengende dese met quictan[cie] van[de] voorn[oempte] **Bassel[ie]rs**

daer op dienende sal u gelycke somme van lvj g[ulden]s xiiij s[tuyver]s

gepass[eer]t wordden in rekenn[inghe] daer en[de] alsoo et[ce]t[er]a

Van Werven F

Eodem die geordonneert de voorn[oempte] ontvangers te betaelen

aen **Peeter Vanden Boetselar** de somme van seventsestich

Foto 41

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

guldenen vier stuyvers ende seven penn[ingen] Tournois, weesende de

helft van hondert vierendertich guldenen negen stuyvers twee

penn[ingen] Tournois, die den voorn[oempte] **Vanden Boetselar** ten laste deser

prochie ~~er~~ syn competerende over tslot van dry <syne> rekeningen

gedaen xxvii der maent junio xciiij volgende tgebesoigneerde

~~der~~ van commissarisen ten voors[creve]n jaere gebesoigneert hebbende

opden staet deser prochie ende mits overbrengende

dese met quictan[tie] van[den] voorn[oempte] **Vanden Boetselar** daer op dienende

sal u gelycke somme van Lxvij gul[dene]n iiij st[uyvers] vij d[eniers] Tour[nois] gepasseert

wordden in rekenn[inghe] daer en[de] alsoo et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

xxix^a juny 1596. Geordonneert **Jan Potart** ende **Dierick**

Andries collecteurs et[ce]t[er]a te betalen aen **Jan Van Overbeke**

de somme van zestien guldenen by hem tonser begeerten

verschoten over den coop van twee hamels vande prochie

wegen op gisteren den heere van **Bornhem** geschoncken

ende mits overbrengende dese met quictancie des v[oor]s[creve]n

Overbeke hier op dienende sal u gelycke somme

van xvj gul[dene]n gepasseert wordden in rekenninge daer en[de]

alsoo behoort. Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Jan Van[den] Eynde**

bailliu **Joos Jansegers Pieter Verheyden Jan de Haene Jooris**

Coesart Pauwels de Budt en P[iete]r Michielssen schepenen

Van Werven F

ij^a july 1596 Geordonneert de voorn[oempte] collecteurs te

Foto 42

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
betaelen aen de voorn[oempte] **Van Overbeke** de somme van dry guldenen
over diversche biergelagen tsynen huuse vertiert soo by de
bootsgesellen als and[er]e soldaten passanten, volgende daffrekenn[inghe]
met hem gemaect op heden. Ende mits overbrengende
dese met quictancie et[ce]t[er]a Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xiii^a july 1596. Geordonneert **Jan Potart** ende **Dierick
Andries** collecteurs te betalen aen **Gillis Verheyden**
de somme van ses guldenen acht stuyvers, wesende de helft
van twaelf guldenen zestien stuyvers ter causen van
diversche diensten ende voyagien die hem by commissarisen
besoignerende opden staet deser prochie syn aengetaxeert
volgende t~~g~~ de besoignie van[de] selve commiss[arise]n ende
mits overbrengende dese met quictancie van **Elisabeth
Hanssens** die de voorn[oempte] **Verheyden** de v[oor]s[creve]n somme heeft
getransporteert gehad sal u gelycke so[mm]e van vj g[uldene]n
vij st[uyvers]gepass[eer]t worden in rekenn[inghe] daer ende alsoe behoort
Actum p[rese]nt **Joos Jansegers** schepene

Van Werven F

xxij^a july 1596 Geord[onneer]t de voorn[oempte] collecteurs te betalen
aen **Cornelis Kieckens Johanna Samans** en[de] **Jacob Samans** de
somme van dry guldenen vier stuyvers een oort over de ware
by henl[ieden] respectie geleverd aen xij soldaten Spaengnarts

Foto 43

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
in dese prochie gelogert hebbende op gisteren avont ende
dat by kenne[n]de ende ordon[ancie] van voorn[oempte] schepenen volgens
de speciff[icatie] hier vooren ende mits overbrengen[de] dese met
quictan[ti]e et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Joos Jansegers Jan de Haene Jooris
Coersart** ende **Pjetejr Michielss[en]** schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die. Geord[onneer]t de voorn[oempte] collecteurs te betalen aen **Johanna Samans** de somme van twee guldenen dry stuyvers en halven tharen huysen verteert by twee hellebardie[re]n <van syn hooch[hede]n> met haerlieder vrouwen opden xvij july lestleden ende dat by kennisse van[de] voorn[oempte] schepenen volgens de specifficatie hier voore ende mits overbrengen[de] dese met quictan[ti]e et[ce]t[er]a Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

xviii^a octobris 1596 Schepenen ordonneren mits desen ~~den~~ dat byden bailliu deser heerlickheit bynnen iij^{en} dage ten lanxsten dondfangers deser prochie **Jan Potart** en[de] **Dierick Andries** sullen wordden bedwongen by executie op hen[liede]r persoonen en[de] goeden te geschieden op te brengen in synen handen de somme van dertich guldenen om geemploieert te wordden inde noot[icke] affairen deser prochie <sulcx hen[liede]r anderss[int]s belast was van over> zynentwegen ordonnerende insgelycx de selve ondfangers bynnen seven daghen naer desen te doen behoort[icke] rekenn[inghe] van henlieder onderwint op pene van daertoe bedwongen te wordden ~~naer behooren~~ met regel[inghe] by rechte Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt tvolle collegio salvo **Jan de Haene** e[nde] **P[re]ete[r] Michiels**

Van Werven F

Foto 44

(in margine: resolutie)

By resolutie van bailliu ende schepenen van **Bornhem** opden xxix^e juny 1596 gehadt hebbende tadvys van diversche notable gegoeyde inwoonders deser heerlickheit is geaccordeert ende geconsenteert datmen dheere van **Bornhem** in recompense van merckelicke benefitien <by hem> aen dese prochie gedaen sal vry houden ende ongemolesteert laten van yet te doen betalen inder prochien schulden en[de] lasten nutertyt omgesteld synde ende de ghene die men ter naester reyse wederom sal omstellen gedenomineert by tgebesoig[neer]de van myn heer de commissaris en doctroy van synen M[ajestey]t daer op gevolcht den v^{en} novembris 1594. Maer datmen ~~syn~~ <synen> portie en[de] aendeel sulcx tselve alreede is getaxeert <en[de] noch te taxeren> sal brengen in mise ten laste van[de] g[e]n[er]aliteyt soo behoort ordonnerende den collecteurs ~~deser heerlickheit~~ <deser prochie> henlieden daer naer te reguleren

Van Werven F

xxij octobris 1596 Syn gecol[mm]itteert naer **Gendt Joos Jansegers** ende **Fran[chois] Van Werven** greffier om hen[liede]r van[de] prochiewegen te p[rese]nteren tegens ~~Jan Bassoli~~ **Aert van Tuyl** nopen[de] daffdoen vanden staet by hem vercregen tegen domstellinge deser prochie Item tadvise[ren] opde saecke tegens **Boele** nopen[de] de gedecreteerde rente

van **Boetselar** en[de] oft geraden is te appelle[ren] van[de] vonnisse ten laste van **Boetselar** v[oor]s[chreve]n als over de prochie v[er]antwoort hebbende gewesen. Item inde sake aldaer schepenen syn gedaecht tegens **Jan Basseliers** als reformant van[de] vonnisse byde selve schepenen[en] tsynen laste gegeven en[de] ten behoeve **Jans de Haene** als and[er]e saken de prochie aengaen[de] pro ut dinstructie henlieden geg[even] Actum in collegio van schepenen dato ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 45

(in margine: resolutie opde ij^e omstellinge)
vij^a novembris 1596 Bailliu ende schepenen ordonneren mits desen dat men dontfangers **Jan Potart** ende **Dierick Andries** sal insinueren ter stont te doen rekeninge van henl[ieder] administratie ende in faulte synde dat men se daer toe sal dwingen by middelen van rechte
Item de rekeninghe gedaen synde ende ondersocht den staet deser prochie nopende de nyeuwe schulden geprocreert zedert de lest voorgaende omstellinge dat men terstont daer naer sal verstaen tot maecken van een and[ere] omstellinge ten eynde dat daer mede voorts betaelt mogen worden soo wel de voorn[oempte] nyeuw schulden als oock de resterende helft van[de] ouwde schulden deser prochie al naer vermogen syns m[ayesteyt]s octroye van[de] v^{en} novembris 1594 Actum in collegio van schepenen dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: slot van rekenn[inge] **Jan Potart Dierick Andries**)
liij^a decembris 1596 es de voorn[oempte] rekeninge gedaen ende gesloten ende bevonden datte voorn[oempte] collecteurs vande ierster omstellinge by slote van rekeninge syn dese prochie ten achteren ende schuldich bleven de somme van tweendertich guldenen elft stuyvers p[rese]nt bailliu schepenen ende notable gemeentenars byde selve rekenn[inge] gedenomineert

Van Werven F

Eodem die bailliu ende schepenen p[rese]nt **Jan** ende **Pieter Basseli[er]s** notable affseten[en] gegoeyde ende notable insetene gegoeyde gedenomineert byden besoignee hier naer verclaert ende soeckende den staet van schulden deser prochie soo van ouwde als nyeuwe schulden bevinden den selve te bedragen de

Foto 46

somme van ij^m ix^c xvij gul[dene]n xxi d[eniers] volgende tlibel ende

tauxatie daer affop heden gemaect. daer tegens de voorg[e]n[oempte] prochie goet compt van diverse sloten van rekenn[inge] ende anderss[in]s byden voorn[oempte] libelle verhaelt n° lxxiiij g[uldenen] xij st[uyvers] xvij 1/2 d[eniers] sulcx dat de reste souden blyven ij^m vj^c xlij gul[dene]n xv st[uyvers] ij d[eniers] omme welcke somme te becommen mitsgaders de nyeuwe aenstaende schulden es geresolveert ende gesloten by advyse ende goetduncken van[de] meeste voisen dat men sal taxeren ende omstellen gelyck men mits <desen men> es taxerende elck bunder lants ~~ender de~~ acht sch[e]llin[ge]n grooten Vlaems ende dat opt saisoen en[de] gebryuck van[de] jaere zessentnegentich soo wel gecultiveerde als ledige landen onder tbegryp van des[er] prochie ende voorts opde negotiatie ende gestaeth[ede] naevolgen[de] den transport conform den boveng[e]n[oempte] octroye ende gelyck de voorgaen[de] settinge geschiet es ende gecosen poincters **Jan Willems** over tquartier van[de] kerckhove **Gillis Toen** over **Doeregem Adriaen Verdict** over **Miegem** ende **Jan van[den] Dale** over **Luypegem**

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xij^a decembris 1596. Bailliu ende schepenen ordonneren mits desen **Jan Potart** ende **Dierick Andries** collecteurs te betalen aenden duerwaerder **Geerincx** de somme van vier gul[denen] x st[uyvers] over syn sallaris van sommatie en[de] ex[ecutie] die welcke hy ontgest heeft ten laste deser prochie ende ten versoecke van **P[iete]r van Botselar** nopende de sake van **P[iete]r Boele** dewelcke hy **Botselar** heeft gestateert voor zesse weken volgen[de] syn billet et[ce]t[er]ja Item sullen noch betaelen aen **Jacob Cuytman** bode over syn[en] sallaris van[de] v[oor]s[chreve]n penn[ing]en en[de] brieven te dragen aen[de] voorn[oempte] duerw[aerde]r tot **Denremonde** de somme van xij st[uyvers] makende tsamen v gul[denen] ij st[uyvers] ende sal u gelycke somme cortten en[de] valide[re]n op u slot van rekenn[inge] gedaen den ^{iiij^{en}} deser daer en[de] alsoe behoort Actum in collegio dato ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 47

Conditien ende voorwaerden daer oppe bailliu en[de] schepenen der heerlickheit van **Bornhem** by advise van notable ingesetene en[de] affsetene gegoeyde veylen ende sullen besteden te collecteren en[de] ontfangen domstellinge ende settinge staende op parate ende heerlicke executie by gesworene puncters gedaen en[de] geslooten ^{iiij^a} decembris jegenw[oordige] maent tot betalinge van deser prochie schulden soo ouwde als nyewe by voorgaenden ondersoecke bevonden ten laste der selver prochie vuytwysens tgebesoig[neer]de daeraff synde.

Ierst dat deghene collecteurs oft ontfanger blyvende als dminst doende by vuytgaen van der keersse die daeromme gebrant sal wordden es gehouden voor syne administra[ti]e[n] v[oor]s[creve]n te stellen cautie ende borchtochte deser bancke bedwanchaer

executabel by parate ende heerlicke ex[ecuti]e ter sommen van thien hondert gul[denen] eens ende dat bynnen iij^e daghe ende aleer hy eenigen handel oft ontfanck sal moghen genyeten op pene van gepriveert te blyven vande selve administratie ende dat deselve collectatie tsynen laste by bailliu ende schepenen sal worden besteet aen andere daer ende alsoo sy te rade sullen vinden.

De ghene collecteurs blyvende es gehouden wel ende loffel[ick] hem te wyten tot inhaelen van[de] voorn[oempte] omstellinge staende promptel[ick] te betalen ende op parate ende heerl[icke] ex[ecutie]n soo v[oor]s[chreve]n is opdat de schuldenaren deser prochie terstont mogen voldoen ende beth[ael]t worden omme te verhoeden noodeloose onkosten van executien en[de] anderssins op pene dat alsulcken collecteur in synen particuliere deselve onkosten sal moeten weeren ende betalen met alle schaden ende interesten daeroff deppenderen[de] tot ontlastinge deser prochie vuyterlicken de ghene commen[de] ende geschiedende twee maenden naer desen.

Foto 48

Alle betalingen byden collecteur te doene sullen geschieden ter ordonn[antien] van bailliu ende schepenen <en[de] twee notable gegoede> ende by behoerlicke quitan[tie] ende anders nyet op pene van nulliteyt ende dat henl[ieden] anderss[in]s die sullen worden in rekenn[inge] geroyeert

Item sal deselve collecteur de voorn[oempte] omst[elling]e ontfangen en[de] inhaelen moeten vuyterlick bynnen vier maenden naer desen ende van synen ontfanck alsdan te doene rekeninge ende bewys alsoo behoort op pene dat hy voor de resterende tontfangen penn[inge]n sal worden geexecuteert in syne goederen ende borghe

Wel verstaende dat totte voorn[oempte] collectacie alleenl[icke]n sullen aenveert ende toegelaten worden bequame persoonen henl[iede]n tstück verstaende omme te beletten inconvenienten ende ondienst die de prochie daer duere anders es geschiedende

De ghene collecteur blyvende sal gehouden syn te betalen voorde kosten te desen geschiet de somme van dertien gulden[en] behalvens dat hy de helft sal mogen cortten ende de prochie rekenen

*De keersse ontsteken synde es vuytgegaen op **Hans Zegers** opden vierenveertichsten penninck Actum desen xv^{en} decembris xv^e ende zessentnegentich ter p[rese]ntien van **Jan van Eynde** bailliu **Joos Jansegers** **Jan de Haene** **Jooris Coesart Pauwels de Budt** ende **P[iete]r Michielss[en]** schepenen met ~~my~~ diversch gemeentenaeren my oock p[rese]nt (in marginne: de post tgelage gesloten op xiiij gul[denen] iij 1/2 st[uyvers])*

*xvii^e decembris 1596 compareren[de] **Pieter Basseliers** constitueerde hem wel en[de] wettelicken borge voor de voorn[oempte] collecteur **Jan Zegers** ter sommen van thienhondert gulden[en] eens naer vorme en[de] inhouden der voorn[oempte] voorwaerden onder verbant van synen persoon en[de] goederen*

roeren[de] ende onroeren[de] p[rese]nt en[de] toecommen[de] Actum p[rese]nt **Joos Jansegers** en[de] **Jan de Haene** schepenen
ende **Jan Zegers** voorn[oempte] geloofdde synen voors[creve]n borge tindempr[eren] costeloos en[de] schadeloos ond[er] verbant als boven

Van Werven F

Foto 49

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xv^e decembris 1596 Bailliu en schepenen der heer[lick]h[ede]n **Bornhem** ordonneren mits desen **Jan Zegers** collecteur deser prochie omstellinge gepoint iij^e decembris jegenwoordigen maent te betalen aen **Rombout Blancx** de somme van achtentsestich guldenen over gelycke so[mm]e die bedragen de teercosten tsynen huuse geschiet ~~inde p inde p~~ by gesworen poincters geassumeerde <en[de]> notable gegoeyde besoigne met wethouder opden staet deser prochie ende de poinctinge der v[oor]s[creve]n omstellinge volgende de particuliere speciff[icatie] daer aff synde Ende mits overbrengen[de] dese mette voorn[oempte] speciff[icatie] ende quictan[tie] des voorn[oempte] **Blancx** hier opdienen[de] sal u gelycke so[mm]e van lxvij guld[en]en passeren in rekenn[inge] daer en[de] alsoo behoert Actum p[rese]nt **J[an] van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers** **Jan de Haene** **Jooris Coesart Pauwels de Budt** en[de] **P[iete]r Michielss[en]** schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xvij^e decembris 1596 Geordonneert aen **Jan Zegers** collecteur voors[chreve]n te betalen aende wed[uw]e van **Jan Verelst** za[liger] j^e duerw[eerder]e de somme van thien guldenen die hem van dese prochie competeren ende syn aengetaxeert ter causen van syne executien ende mits overbrengen[de] quit[anti]e vande voorn[oempte] wed[uw]e et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers** en[de] **Jande Haene** schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Eodem die Geordonneert den selven collecteur te betalen aen **Pieter Matte** procur[eur] inden rade van **Vlaende[re]n** ter causen van diensten over **Adriaen Botselar** jegens **Charles van Colen** et[ce]t[er]a de somme van acht guldenen en[de]

Foto 50

vijff stuyvers vuytwijssens tvoorn[oempte] gebesoig[neer]de ende mits overbrengende dese met quitan[cie] et[ceter]a Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upra]

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die, geordonneert de selve collecteur te betaelen aen **Gillis Quarebbe** de somme van negenentnegentich guldenen vijf stuyvers vier penn[ingen], als reste ende in volle betalinge van hondert negen gulden achtien stuyvers <die dese pro-hieraen dese prochie> waerover te weten hondert guldenen daer over **Franchois Van Hamele** als dactie hebbende van **Huybrecht Bordincx** bij acte vercregen in[de] **Rade Van Vlaen[deren]** hem **Quarebbe** over dese prochie heeft vuytgewonnen. Omde de resterende negen guldenen achtien st[uyvers] ter causen van costen van executi[en] ter causen van dijen geproced[eer]t volgende de kennisse daeraff gehad opt ondersoeck deser prochie nyeuwe schulden iii^e decembris jegenw[oordige] maent ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie] des voorn[oempte] **Quarebbe** sal u gel[ijcke] so[mm]e et[ceter]a Actum dato ut s[upra] en[de] p[resen]t ut s[upra]

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

xvi^e january 1597 geordonneert den selven collecteur te betaelen aen **Pieter Van Boetselaer** de somme van seven ende tzestich guldenen vier stuyvers xiii d[enieren] over de resterende helft van cxxxiii gul[denen] ix st[uyvers] ii d[enieren] die hem van des prochie competeerden ende goet quamen over tslot van

Foto 51

dry sijne rekeningen gedaen ende voor commissarisen besoignerende opden staet van deser prochie schulden <gerecolleert> opde xxvii^{en} may xv^e ende vierentnegentich. Allet conform tvoorn[oempte] gebesoigneerde. Ende mits overbrengende dese jegenwoordige met quictan[cie] van volle betalinge hier op dienende sal u gelijcke somme van lxxvii gulden[en] iiiii st[uyvers] xiii d[enieren] passeren in rekenin[ge] daer ende alsoo behoort. Actum in collegio van schepenen dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die geordonneert de voorn[oempte] collecteur te betalen aende voorn[oempte] **Pieter Van Boetselar** de somme van sessenvijftich guldenen ii1/2 st[uyvers] die hem van dese prochie als-sijn competeren[de] ter causen van sijne besoigeneen inde reyse op **Hollant** ten dienste deser voors[chreven] prochie ~~bij hem~~ gedaen bij voorgaende bevel ende commissie a[nn]o 1592 lestleden ende volgens de rekeninge bijde voorn[oemde] **Boetselar** daer aff gedaen ende gesloten opden xiii^e meerte 1593 daer naer. Ende mits over brengen[de] dese jegenw[oordige] ordon[nancie] de voorn[noempte] gepasseerde rekeninge ende quictancie hierop dienende. Sal u gelijcke somme van lvi gul[denen] ii1/2 st[uyvers] passeren in reken[ing]e daer ende alsoo behoort Actum dato ende p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie] in handen **T. de Quesne**)

Eodem die geordoneert de voor[noempte] collecteur te betaelen
aen **Jaques Montebrouck** de somme van vierhondert eenentachtich
guldenen zestien stuyvers als reste van vijffhondert guldenen
die hem bij bewijse ende als trecht hebbende van **Joos De Vaddere**

Foto 52

eertijts cepier der stede van **Gent** bij tgebesoig[neer]de van commiss[aris]en
voorn[oempt] ten laste deser prochie sijns aengetaxeert vuyten hoofde
van **Jan De Budt** gevangen geweest synde den tyt van viere
jaren vuytwijzens tvoorn[oempte] gebesoign[eer]de Ende mits overbrengen[de]
dese met quictan[cie] des voorn[oempte] **Montebrouck** hier op dienende
sal u gelijcke somme van ~~iiii~~ lxxxi gulden[en] xvi st[uyvers] passeren in
reken[inge] daer ende alsoo behoort. Actum dato ut supra
Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geord[oneer]t de voorn[oempte] collecteur te betalen aen m[ees]ter
Franchois Bossier advocaet inden Raedt Van Vlaenderen ten dienste
deser prochie de somme van drijentwintich guldenen als reste
ende in volle betalinge van xxxv gul[denen] die de voorn[oempte] advocaet
bij commissarisen besoignerende opden staet deser prochie sijn
aengetaxeert ende sijne vacatien en[de] diensten de voors[chreven] prochie
gedaen tot in junio xv^c vierentnegentich lestleden. Vuytwijsen[de]
tvoorn[oempte] gebesoig[neer]^{de} ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie]
des voorn[oempte] **Bossier** hier op dienen[de] sal u gelijcke somme
passe[re]n in reken[inge] et[ceter]a Actum dato ut supra
Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geord[oneer]t de voorn[oempte] collecteur te betaelen aen m[ees]te[r]
Arnoult De Bisscop procur[eur] inde voorn[oempte] rade ten pensioene deser prochie
de somme van vierentachtich guldenen achtien stuyvers als reste
en[de] in volle bet[alin]ge van C gul[denen] die ~~hij aen dese pr~~ hem bij
voorn[oempte] gebesoig[neer]de zijn aengetaxeert ~~over~~ <op [...] van> tgene hij aen dese
prochie goet vindt ter causen van diensten vacatien en[de] geleent

Foto 53

verleyt gelt gedaen tot in juno xv^c xciiii volgende
despeciff[icatie] daeraff bijde voorn[oempte] **Bisschop** texhiberen ende
mits overbrengen[de] dese met quictan[cie] hier op dienen[de] sal u gelijcken
somme et[ceter]a daer en[de] alsoo behoort Actum dato ut s[upr]a
Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geord[oneer]t de voorn[oempte] collecteur te betalen aen
Roelant Van Percques de somme van ~~dry~~ <vier drijense> enesestich guldenen
~~xvi~~ wesende de <resterende> helft van hondert ~~xxvi~~ <[...] en xxvj> guldenen over cipirage
costen hem competerende ende die hem bij commissarisen
sijn aengetaxeert volgende tvoorn[oempte] gebesoig[neer]de ende mits

overbrengende dese met quictan[cie] et[ceter]a Actum dato ut supra
Van Werven F

([in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
xiii^e february 1597 geord[oneer]t den voorn[oempte] collecteur te betaelen
aen **Pieter De Bruyne** preeter van deser heerlickheyt over
extraord[inair]e diensten bij hem deser prochie gedaen schepenen
kennelick de somme van zes guldenen eens ende mits
overbrengen[de] dese met quictan[cie] hier op dienen[de] sal u gel[ijcke]
so[mm]e gepasseert worden in reken[inge]. Actum p[rese]nt tvolle collegie
van schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geordonneert den voorn[oemde] collecteur te betaelen
aen **Joos Jansegers** de somme van dryendertich guldenen elff
stuyvers vyfftien d[enieren] als reste ende over de volle betalinghe
van dryentsestich guldenen seven stuyvers. Als reste ende over de volle betalinghe
van drijent sestich guldenen seven stuyvers over diverse desb[oiren]
voiaigien ende leeningen bij hem dese prochie gedaen. Ende
hem bij commiss[arisse]n aengetaxeert volgen[de] hem gebesoig[neer]de ende mits
overbrengen[de] dese met quictan[cie] et[ceter]a Actum dato ut supra

Van Werven F

Foto 54

([in margine: h[eerlicke] ordonn[antie])
Eodem die geordonneert te betaelen aende selve **Joos Janseg[er]s**
de somme van hondert ende twintich guldenen die hem van dese
prochie sijn competerende ende bij commissarisen sijn getaxeert
over de redemptie in principael ende interest van xxiiii ponden
groot[te]n bij hem opgelicht ende inden dienst van[de] prochie
geemploieert naer affrekenen[inghe] met hier gehouden volgens
tvoorn[oempte] gebesoig[neer]de Ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie]
et[ceter]a Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

([in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem dir geordonneert de voorn[oempte] collecteur te betaelen
aen **Franchois Van Werven** greffier deser heerlickheyt de
somme van hondert seven guldenen negentien stuyvers en halven
over de wederhelft ende als reste van ij^c xv gul[denen] xix st[uyvers] die
hem van dese prochie competerenen ter cause van diensten
vacatien ende verleecht gelt gedaen inde affaires van dese
prochie zedert de maent van meerte xv^c lxxxvii dat hy
ten dienste van voorn[oempte] prochie gecommen is totten iersten meye xv^c
xciiij inclus ~~volgende~~ <bij> tgebesoig[neer]de van[de] commissarisen hem
aengetaxeert. Ende mits overbrengen[de] dese met met quictan[cie] et[ceter]a
Actum dato en[de] p[rese]nt[um] ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die geordonneert te betaelen den voorn[oempte] **Franchois Van Werven** greffier de somme van tweeentwintich gul[denen] xviii st[uyvers] ter causen van sallarisen ende vacatien gedaen inden dienst deser prochie sedert de lest voorgaen[de] omstellinge totten xix^{en} juny xv^c xcvi volgende de specificatie daer aff overgegeven gesien ende geexamineert bij schepen[en] voorn[oempt] Ende mits overbrengen[de] dese met met quictan[cie] hier op dienende sal u gelijcke somme passe[ren] in reken[inge] et[ceter]a Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 55

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die xiii^a feb[ruar]i geord[onneer]t den voorn[oemde] collecteur **Jan Zegers** te betaelen aen **Franchois Van Werven** greffier deser heer[lick]h[eyt] de somme van hondertwintich guldenen ende dat over dierste jaer pensioens hem geaccordeert bij baillu schepen[en] <ten advoye van[de] heer> ende principale gemeentenars deser heer[lick]h[eyt] verschijnende s[in]t Jansmisse toecommen[de] volgens dacte ende commissie den v[oor]s[creven] greff[ier] daer aff verleent. Ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie] et[ceter]a sal u gellijcke somme passer[en] in in reken[inge] daer e[nde] alsoo behoort. Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die geord[onneer]t te betalen **Symoen Ortisius** de somme van vier guldenen twaelf stuyvers en halven over de wederhelft ende als reste van negen gul[denen] v st[uyvers] die hem competeerden ende bij commiss[arise]n voorn[oempt] sijn aengetaxeert over diversche voiaigien deser prochie gedaen volgens de specific[icatie] ende tvoorn[oempte] gebesoig[neer]de Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die. Te betalen den selven **Symoen Ortisius** <als dactie hebben[de] van **Wouter Boonen**> de somme van vijftien guldenen zes stuyvers en halven over de wederhelft ende als reste van dertich guldenen dertien stuyvers die hem bij tgebesoig[neer]de vande selve commissarisen sijn aangewesen ende getaxeert ter causen van gelagen ende teercosten gedaen bijde soldaten van sijne m[ajestey]t vuytwijsens tselven gebesoig[neer]de Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die geord[onneer]t de voorn[oempte] collecteur te betalen aen **Jan Van Overbeke** de somme van zessentwintich gul[denen] xiii st[uyvers] xviii d[enieren] over de wederhelft ende als reste van liij gul[denen] ix 1/2 st[uyvers] die

Foto 56

hem bijde voorn[oempte] commissarisen sijn aengetaxeert ter causen van diversche sijne verschoten pen[nigen] houdenisse van soldaten ende teeringen tsijnen huysede gedaen vuytwijsens tgebesoig[neer]de v[oor]s[creven] ende mits overbrengen[de] dese met quitan[cie] et[cetera]. Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]ja

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die geord[onneer]t de voorn[oempte] collecteur te betalen aen[de] v[oor]s[creven]

Jan Van Overbeke de somme van vierentwintich gul[denen] x st[uyvers] xviii d[enieren] over teercosten ende verschoten gelde die hem bewesen waren opt slot van[de] reken[inge] **Jooris Coesart** ende ~~nyet~~ consoorten maer nyet ontfangen volgens dondersoek daeraff bij schepenen ten tijde van ~~te stell~~ t[un]cten deser omstellige ende mits overbrengen[de] dese met quitan[cie] et[cetera] sal u op gell[ijcke] so[mm]e et[cetera] actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]ja

Van Werven F

(in margine: resolutie)

xxiii^e february 1597 geresolveert te dupliceren tegens de replicque **Art Van Tuyl** nopende den staet van ex[ecutie] op de je[genwoordig]e omstellige bij hem verworven ende dyenvolgens gestelt instruct[i]e om te seynden naar **Bisschop** procur[eur] actum p[rese]nt **Joos Jansegers**
Jan De Haene, Jooris Coesart And[ries] V[er]dickt en[de] Pauwels De But schepen[en]
Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

xij^e february 1597 geordonneert de voorn[oempte] collecteur te betalen aende wed[uw]e **Fran[chois] Wouters** de somme van sevenendertich gulden[en] xiiij stuyvers ~~ter als reste en[de]~~ over de wederhelft en[de] als reste van lxxv gulden[en] viij st[uyvers] <ter causen van oncosten en[de] interesten> bij haer gesupporteert den tyt van iij^e lxxj dagen dat sy ter causen vande borchtichte bij haren overledenen

Foto 057

man over de prochie gepresteert gevangen es geweest bij transactie ende appointem[ente] vuytwijsens tgebesoig[neer]de van[de] voorn[oempte] commiss[aris]en ende mits overbrengen[de] dese met quitan[cie] der voors[creven] wed[uw]e et[cetera] actum dato ende p[rese]nt ut s[upr]ja

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die geord[onneer]t de voorn[oempte] c[ollecteur] te betaalen aen m[eeeste]r **Antony Verheyden** eertyts schoolm[eeeste]r deser prochie de somme van vijffentachtich guldenen thien stuyvers over de wederhelft ende als reste van clxxi guldenen die hem ten laste vande voorn[oempte] prochie bij commissarisen besoignerende op den staet der selve prochie in mayo 1594 sijn aengetaxeert over de tachterheyte van synen belooffden pensioene actum ut s[upr]ja

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geordonneert den voors[creven] collecteur te betaelen aen **Gillis Toen** ende **Romeyn De Schryvere** als curateurs vanden sterffhuysse **Jans Vand[er] Hagen** onder benefitie van inventaris de somme van hondert eenen gulden xlij st[uyvers] over de wederhelft ende als reste van ij^c iii gul[denen] xv st[uyvers] die den selven **Vand[er] Hagen** za[liger] bij commissarisen et[cetera] syn aengetaxeert ter causen van de preten[tien] der wed[uw]e za[liger] m[eeste]r **Charles vuyten Eeckhoute** ende van **Charles Van Coelen** mette costen daeromme geresen daer vooren et[cetera] ende mits et[cetera]

Van Werven F

Foto 058

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geordonneert den voorn[oempte] collecteur te betaelen aen **Olivier De Meersman** de somme van vier <zes>entsestich guldenen ~~thien stuyvers~~ wesende de helft <e[nde] als reste> van hondert tweendertich gul[denen] over cipiragie costen die hem bij commissarisen sijn aengetaxeert aengetaxeert volgen[de] tvoor[noempte] gebesoig[neer]de ende mits overbrengen[de] et[cetera] actum dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geordonneert te betalen aen Pieter Bassel[ie]rs de somme van zessenvijffich guldenen dertien stuyvers als reste ende in volle bet[aling]e van hondert dertien gul[denen] ses stuyvers die hem ten laste deser prochie syn aengetaxeert over geleenden gelde volgens tvoom[oempte] gebesoig[neer]de actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geord[onneer]t te betalen aen N. N. wed[uw]e inde herberge **Shertogenbossche** tot **Brussel** de somme van tien guldenen <xj st[uyvers]> als reste van teercosten tharen huysse gedaen bij die van **Bornhem** geco[mm]iteert synde om met de omliggende dorpen ende die van **Brabant** te maken quartier vande wacht tot bescherminghe van[de] lande doen de vrybuters waren geslagen et[cetera]. Alles inder voegen sulcx haer die sijn geaccordeert int besoignee ende ondersoeck van[de] prochie schulden opden ij^e decembris voors[creven] ende mits overbrengen[de] dese et[cetera]

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geord[onneer]t te betalen aen **Carsille Joos** de somme van acht guldenen over den prys van vier veertelen haver die hij voor de prochie heeft verantwoord aen capiteyn **Longin** de welke hem **Longin** van dese prochie wegenwaren belooft corts naer tdoot smythen vande vrybuters om dat hij de prochie soude ontlast houden van syn[en] volcke ende mits overbrengen[de] et[cetera] actum dato ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 059

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geord[onneer]t den voors[creven] collecteur te betaelen
aen **Rombout Blancx** de somme van dertich guldenen die
hem als beschadicht ten dienste vande prochie baillu
synde syn aengetaxeert den ij^{en} decembris lestleden, volgen[de]
tgebesoig[neer]de van[de] selven ij-dage op de t ondersoeck vande
prochie gedaen et[cetera]. Ende mits overbrengen[de] dese et[cetera]

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
xxj^a marty 1597 geordonneert den voors[chreven] collecteur te
betaelen aen **Jan Raes Adriaenss[oon]e** de somme van elff guldenen en[de]
thien stuyvers over de leveringhe van elff hondert ende vijftich
mutsarts ten behoeve van[de] wachte deser prochie. Ende mits
overbrengende dese met quictan[cie] des voorn[oemde] **Jan Raes** hier
op dienende sal u gelfijcke] somme gepasseert wordden et[cetera] actum
p[rese]nt **Joos Jansegers** ende **Jan De Haene** schepenen dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die geordonneert de voors[creven] collecteur te betaelen
aen **Cornelis Kieckens** de somme van vijftien guldenen ende
achtien stuyvers over gelijcke somme die hem by slote
van syne leste rekenn[inge] als collecteur van[de] ouwerlinckgelde
totter wacht deser prochie gepasseert xv^a april 1595 goet
ende te voren compt als meer vuyt gegeven dan ontfanghen
vuytwysens de selve rekenn[inge]. Ende mits overbrengen[de]
dese met quictan[cie] des voorn[oempte] **Cornelis** hier op dienende sal
u gelfycken] somme van xv g[uldenen] xvij st[uyvers] wordden gepass[eer]t in rekenn[inge] et[cetera]
actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Foto 60

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xij^a february 1597 Geord[onneer]t te betalen aen **Elisabeth Hanssens**
inden naeme en[de] als transport hebben[de] van **Gil Verheyden** eertyts
preeter deser prochie de somme van zes guld[denen] acht stuyvers
wesende de helft van twaelff guld[denen] xvj st[uyvers] die hem by co[mm]issarisen
syn aengetaxeert over diversche diensten ende voiagien et[ce]t[er]a
ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie] der selver **Elisabeth** hier
op dienen[de] sal u gelycke so[mm]e et[ce]t[er]a Actum dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: staet van ex[ecuti]e)

vercregen by heer

D[ierick] van[de] Werve)

xxij^a marty 4596 1597 Geco[mm]jtteert **Jan de Haene** <sch[epene]> ende **Fran[chois] van Werven** greffier om te reysen naer **Mechelen** ende om <en[de]> te w doen weeren den staet van ex[ecutie] gecregen by m[yn]heer **Dierick van[de] Werve** tegens domst[elling]e tsynen laste gedaen iij^a decembris 1596 Actum ut s[upr]a p[rese]nt bailly en[de] schepenen

Van Werven F

x^a aprilis 1597 Geco[mm]jtteert **Pauwels de But** schepene ende **Fran[chois] van Werven** greffier om anderwerven te reysen naer **Mechelen** ten effecte voors[creve]n Actum ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: leger wagens)

Geco[mm]jtteert **Fran[chois] van Werven** om te trecken naer **Gent** met die van **Hingene** om te sollicite[ren] aen myn[en] heer van[de] Rade vrydom van contributie inde legerwagens ende pionniers daer inne de prochie met die van **Denremonde** getaxeert waren volgen[de] dinstructie hen geg[even]

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

xv^a may 1597 Geord[on]neert den collecteur **Hans Zegers** te betalen **Jan van[den] Eynde** bailliu de somme van thien gulden achtien stuyvers over oncosten by hem gehadt inde affaire vande prochie in april lestleden volgens de specificatie hier medegaende Actum in collegio

Van Werven F

Foto 61

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die geord[on]neert te betalen aen[de] voorn[oempte] bailliu over den coop ende leveringen van een kalff aende heere van **Bornhem** gep[rese]nteert de somme van seven gul[denen] thien stuyvers ende mits overbrengen[de] dese met quittan[tie] et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die Geord[on]neert te betalen aen heer **Gillis van Aerschot** prior ende pastoor de somme van zestien gul[denen] thien stuyvers als reste ende in volle beth[aling]e van xxxij gul[denen] hem competeren[de] ende getaxeert ten laste van[de] prochie pro ut hier vooren fo[l]io ix^o v[er]so ende mits et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die Geord[onneer]t te betalen aen[de] selve heer **Gilles**
de somme van eenentwintich gul[denen] als reste ende in volle
beth[aling]e van xliij gul[denen] hem competerende als dactie hebben[de]
van m[eeeste]r **Florens de Hu** pro ut hier v[oor]en fo[lio] ix v[er]so
ende mits overbrengen[de] et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: oppositie **S[ijn]t Amans**)

xx^a juny 1597 op de req[ues]te gep[rese]nteert van wegen die gegoeyde
tot **S[ijn]t Amants** woonende geresolveert te rescriberen inden
Rade van **Vlaenderen** ende sunderlinge aen myn heere **Wyts** die
geinformeert es van[de] staet deser prochie sustineren[de] ongehouden
eenige copie van[de] octroye te geven gemerct de suppli[ante]n van[de] lasten
deser prochie genoeg geinformeert syn geweest ende hun
beclach doen hadden mogen doen de selve commiss[arise]n besoigneerde
et[ce]t[er]a ende tgene v[oor]s[creve]n es cesserende en is nye nyet doenlick
de v[oor]s[creve]n copie te leveren gemerct doctroy principael es gediend
inden processe tegens **vande Werve** Actum p[rese]nt **Jan van[den]**
Eynde bailly **Joos Jansegers Jan de Haene P[iete]r Verheyden P[iete]r Michielss[en]s**
en[de] **Pauwels de But** schepen[en]

Van Werven F

Foto 62

(in margine: Hootschepen dlant
van **Denremonde**
nopen[de] **Brecqueny**)

Eodem die te schryven aen[de] raetsheeren proost ende hootschepenen
van[den] lande van **Denremonde** hoe dat ~~aenges~~ van noode es de
voisen ende p[rete]ntien van[de] affsetene gegoede om te resolveren van[de] heesch
byde voorn[oempte] hootschepen[en] dese prochie gedaen raken[de] de schult belooft
aen **Brecqueny** a[nn]o 1585 ende dat overmits de corth[eyt] van[de] acht
dagen onslieden geprefig[eer]t vuytgaen[de] op heden henl[ieden] soude believen
den selven tyt te prolongueren van noch xiiij dagen bynnen welcken
men sal resolveren en[de] henl[ieden] van als bescheet schryven
Item es geresolveert medio tempore te spreken en[de] beraden der sake
v[oor]s[creve]n mette commiss[ari]s **Wyts** om te hebben quitschelt van[de] voorn[oempte] schult
gemerct die es geboren van in tyden van dand[er] regeringe a[nn]o 1582
Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die Geordonneert **Jan Zegers** collecteur te betalen ierst
dry gul[denen] ij st[uyvers] ter causen van teercosten en[de] lichten van copien om de
voorn[oempte] sake tot **Denremonde** gedaen by **P[iete]r Verheyen** en[de] **F[ranchois] van Werven**
geco[mm]itteert ter v[oor]s[creve]n sake over acht dagen ende voorts te beth[alen]
Jacop Cuytmans xv st[uyvers] over tport vanden voorn[oempte] brieff expres
gesonden dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Eodem die Alvooren te quadrupliceren tegens **Art van Tuyl** geord[onneer]t
tontbieden van **Bisscop** onse duplique ten eynde van beter instruc[ti]e

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die Geordonneert **Jan Zegers** collecteur et[ce]t[er]a te betalen aen **Jan van Overbeke** de somme van zes gulden thien stuyvers tsynen huysse verteert by xxi gasten gemeentenaren gecoren omme vrouwen van **Bornhem** van **Antwerpen** naer **Bornhem** voorn[oempt] te convoyeren sondagh den vij^{en} jegenw[oordighe] maent ende mits overbrengen[de] dese et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: n[ot]a dat dese ordonn[ancie] by

Hans Zegers nyet en is beth[ael]t noch in rekenn[inge] gebrocht daero[mm]e v[er]and[er]t op **P[iete]r Basselirs** pro ut hier naer follio] xxxvj v[er]so]

xxvij juny 1597 Geconvoceert ende by een geroepen synde diversche notable affsetene ende insetene gegoeyde om henliedder aen te geven ende af te vragen henne opinien opt faict van[de] schult by hoot

Foto 63

(in margine: **Brecquegny**)

schepenen vanden lande van **Denremonde** dese prochie geheest gelyck h daeraff hier vooren breed[er] vermaen es gedaen es by gemeyne voise geresolveert te seynden aen[de] commiss[ari]s **Wyts** om met hem de sake te consulteren ende te impetreren quyt[schelding] met atterminatie der selven ten æd regarde dat de selve schult originell[ick] es gesproten van in trouble tyden ende dat by commiss[ari]s voors[creve]n de restan[te] van[de] v^{en} penn[ing] (daer mede men de v[oor]s[chreve]n schult hadde mogen beth[aelen]) by commiss[ari]s syn gebasseert en[de] duerschrap et[ce]t[er]a omme dadvys van[de] v[oor]s[creve]n commiss[ari]s gesien en[de] gehoort voorts mette v[oor]s[creve]n hootschepen[en] te handelen pro ut v[oor]sien Actum p[rese]nt **Jan Basselirs Jan Raes P[iete]r Verheyen Jan Vermolen Janss[oon] Jan Willems Jan Zegers Joos Janseger Hans van Dale P[iete]r Michielssen Jan de Haere Jooris Coesart** dato ut s[upr]a **Gil Quarebbe**

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e [...] ordonn[ancie] hier vermelt)

iiij^a july 1597 es **Joos Jansegers** bewesen ende volle beth[aling]e gedaen van xxxvij gul[denen] xj st[uyvers] ij d[enieren] die hem by slote van rekenn[inge] als h[eilighe] geestm[eeste]r over djaer dryentnengentich ende gepass[eer]t xxvij marty 1597 goet quamen van[de] h[eilighe] geest als meer betaelt dan vuytgegeven ende dat by ordonn[antie] op **And[ries] V[er]dict** h[eilighe] geestm[eeste]r de annis 89 90 ter sommen van twaelf gul[denen] Item op **Jan de Haene** h[eilighe] geestm[eeste]r de anno 1591 van gelycke twaelf gul[denen] ende op **Jan Potart** h[eilighe] geestm[eeste]r van 1592 over de resterende xiiij gul[denen] xj st[uyvers] ij d[enieren] ende hem van als dordonn[antie] geleverd Actum

in volle collegio dato ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die Rapport gedaen synde by **Jan de Haene** ende **F[ranchois] van Werven** gecommiteert tot **Gendt** aengaende den raedt en[de] advys hen[ieder] gegeven by dheer[en] commiss[ari]s **Wyts** ende **Bisscop** opt stuck hoe men met die van[de] Lande van **Denremonde** handelen soude et[ce]t[er]a es geresolveert andermael te seynden aen[de] hootschepenen voors[chreve]n

Foto 64

[in margine: **Brecqueny**]

hen[ieder] remonstreren[de] de onduechdel[ick]heyt van[de] geheyste schult ~~namentlick~~ en[de] dat originalick de selve es geboren in tyden van[de] regeringe van[de] rebellen emmers voor de jaren verschenen lxxvij ende lxxvij aengaende de transactie daer naer geschiet a[nn]o 1585 dat deselve abusive es geschiet meer vuyt vreesse dan vuyt obligatie want syl[ieden] soo lange geseten hebben[de] in alle desolatie sorgden dat sy daer vooren by driguere en[de] metter lonten soudent geexecuteert worden gelyck in voorleden tyden van welke transactie syl[ieden] soudent mogen gereleveert worden maer om alle proceduren te schouwen ende gebuerschap te toogen daert mogel[ick] ware indyen syl[ieden] met een redel[icken] penn[ing] van hondert guldenen wilden hen laten contenteren men soude daer toe remedie soeken en[de] hen[ieden] die doen betalen in sek[er]e cortten termyn behoudens aggregatie van[de] gemeyn gegoede en[de] hiertoe es gecommiteert **F[ranchois] Van Werven** greffier Actum in volle collegio

Item noch geordonneert alhier te quadruplicueren contra **Tuyt** tontbieden tgeheel proces ten eynde van te betere instructie te seynden

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

xvij^a july 1597 Geordonneert **Jan Zegers** collecteur deser prochie g omstellinge gepunct iij^a decembris 1596 te betalen aen **Jan van Herssel** de somme van dry guldenen die hem worden geaccordeert van gevangen thebben ettelicke vossen vuytwysens tbewys by hem daer aff gedaen ende mits overbrengen[de] dese met quittan[tie] et[ce]t[er]a Actum ut s[upr]a p[rese]nt tvolle collegio

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die geord[onneer]t de voorn[oempte] **Jan Zegers** collecteur te laeten cortten aen **Jan Willems** de somme van vier guldenen xvj st[uyvers] wesende de portie ende gedeelte dwelck inde v[oor]s[creve]n omst[ellinge] geldende is myn heere de president **Bogarde** over vier bunders op **den Beukel** die de selve **Jan Willems** van hem te pachte hout ende dat vuyte redene van meerdere benefitie dwelck dese heer[lick]h[eyt] van[de] selven heer

president genyetende is

Van Werven F

Foto 65

ix^{en} octobris 1597 Es ges gemaect instructie van quadrupl[icke] tegens de repl[icke] van **Art van Tuyl** ende die gestelt punctueel[ick] op de marge van[de] selve triplique ten eynde die wordde over gesonden aen **Bisscop** en[de] hem belast te p[er]siste[re]n by taffdoen van v[er]se v[er]cregen staet Actum p[rese]nt bailliu en[de] schepenen

Eodem die Gemaect instructie om te rescribe[re]n tegens die van **Sjinjt Amants** ~~ef...~~ek-nopen[de] de v[er]sochte copie van[de] octrye ende oock te sustineer[en] dat den v[er]cregen staet sal worden geweert

Van Werven F

Opden xv^{en} octobris 1597 ~~h~~ ten versoecke shee[re]n van **Bornhem** hebben schepenen geexamineert zekeren liste ofte speciff[icati]e te taxer[en] op de invaren[de] en[de] vuyttrek[kende] goeden passeren[de] van vuyten **Schelde** lancx den **Vyver** duer de wielen tot voor dese prochie ende de selve nut vindende hebben geconst[ateert] ~~dat~~ onder de selve liste te stellen te sulcx aldaer geteekent de naervolen[de] woorden Bailliu en[de] schepenen der heer[ickhede]n van **Bornhem** geexamineert hebbende dese liste verclaren dat sylieder de selve bevinden redelick en[de] nut tot gerieff ende ghene die de selve vaert sullen begevenen te gebruycken accorderende voor soo veele in hen es dat de tauxe hier vooren gespecificeert sal mogen geheven worden opde incommen[de] en[de] vuytvaren[de] goeden daer ende alsoo behoort Actum p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers** **Pjiete[r] Verheyden** **Jan de Haene** **Jooris Coesart** ende **Pieter Michiels[en]** schepenen

Van Werven F

Alsoo van wegen dhere **Pieter Coloma** baenreheer van **Bornhem** onslieden ~~bailliu ende~~ <bailliu> schepenen van **Bornhem** voorn[oempt] ware te kennen gegeven hoe dat hy hadde verstaen dat mits

Foto 66

de voorgaende lanckdurige troublen ~~bynnen d~~ ende oorlogen ~~bynnen deser quartieron de register~~ eensamentl[icken] mits de contagieuse sieckten bynnen desen quartieron geschiet over twintich soo dertich jaeren de registers sarters en[de] pampie[re]n soo vande heer als andere int gemeyn ende particulier[elick] waren veele verloren gegaen ende gedemonneert waer duere men nutertyt quelicken coste gebinden <de> claricheyt ende

oprechte noticie soo vande jurisdictie ende lantschappe van
Bornhem int g[e]n[er]al noch int besunder oft particuliere aengaen[de]
de <hoof>leenen oft achter <volch>leenen ofte ceysgoeden causerende veele
processen ende onderlinge geschillen <omme dat> omme int welke te
remedieren des voorn[oempte] heere van **Bornhem** <sulcx de leege en[de] brouck[anden] alreede gemet[en] waren
geweest> intentie soude syn
datmen soude doen meten <int particulier> alle de hooge landen v sorterende onder
Bornhem voors[creve]n daeraff makende eene kaerte met <met [nombre] getal en[de]> affwysinge van
palen ende tempten daer de selve jurisdictie van **Bornhem** en[de] **Marik[ercke]**
haer es bestreckende ende <Item> dat de selve metinge soude geschieden
soo ten laste van[de] voorn[oempte] heer als voer <rakende> de landen hem int besunder toebehooren[de]
als oock ten laste van <en[de]> yegelicken int anders int particulier ten advenante
vande landen hemlieden competeren[de] naer rato van menichte ende
grootte versoekende daeromme de selve heer dat wylieden over
de geheele ons souden voegen ende conformeren naer de voornoempde
syne intentie ende ge begeerte gemerct tselve soo hy seyde es
tot voorderinge ende welvaren van een[en] yegel[icken] g[e]n[er]ael ende besunder
ende hem van alles te verleenen acte wylieden <bailliu en[de]> schepen[en] boveng[enoempt]
gehadt dadvys van diversche notable se tgene voors[chreven] is geco[immun]iceert
hebbende met diversche notable <affsetene> gegoejde soo affsetene als inwoonders
verclaren mits desen aende voorn[oempte] heere van **Bornhem** dat wylieden
int besunder omme hem tsonder voorn[oempte] begeerte te believe[n] te vreden
syn dat elck onser landen sullen wordden gemeten tsonsen coste gelyck <ende dat>
een yegelick anders indyent hem goet dunct tselve <oock> mach laeten geschieden
sonder nochtans ignororende dat tonslieden toecompt oft in onse macht
soude syn als schepenen oft anderssins yemanden totte voorn[oempte] metinge te
mogen oft cunnen bedwingen
<ignoreren[de] oock dat
duer de selve metinge
de voorn[oempte] prochie eenich
proffyt soude geschieden
[...en]>
Actum p[rese]nt **Joos Jansegers Jan de Haene P[iete]r
Verheyden Jooris Coesart Andries Verdict en[de] P[iete]r Michielss[ens]** schepenen den
lesten novembris 1597

Van Werven F

[in margine:
geconvoeerde en[de] gecompereert de naervolgen[den]
**Jan Raes Jan Basselirs P[iete]r de Keersmaker
Jan de Neve Gil Vertongen
P[iete]r Martens
Jan Vercammen Art van Tuyt
Jan Vermolen Jans[soon] Jan van Gent
Gill[is] Toen Jan Potaert
Jan van Dale]**
Ende aen geheele de gemeynte die welcke in tgene
voors[creve]n is hebben geconsenteert ende geaccordeert
verte

Foto 67

[in margine: consent

metinge van[de] hooge
landen]

Ordonneren mits desen desen dat de voorn[oempte] metinge sal
voortganck hebben ende sorteren haer effect inder voegen
ende manieren gelyck tselve hier vooren byde voors[creve]n heere
es aengegeven ende verstoont te meer dat duer middel vande
voorn[oempte] metinge chaerte ende noticie daeraff te houden veele
geschillen rysende by faulte van juste maete daer mede
sullen worden geweert ende beleth dits aldus gedaen
ende gepasseert in collegio van <bailliu en[de]> schepenen der heer[lick]heyd
van **Bornhem** opden ij^{en} decembris 1597 Actum p[rese]nt
Jan van Eynde bailliu **Joos Jansegers P[iete]r Verheyen Jan de Haene**
Jooris Coesart Pieter Michielss[en] v[er]vangen[de] **And[ries] Verdict** ende
Pauw[el] de But schepenen

Van Werven F

Hier naer volchten de ghenen ont voorn[oempte]
geconsen[teert] hebben[de] ende ander nyet consenteren[de]

Foto 68

Blanco

Foto 69

[in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie]]
iiij^{en} decembris 1597 Geordonneert **Jan Segers** collecteur de[ser]
prochie omst[elling]e gepunct et[ce]t[er]a te betalen aen **Rombout Blancx**
de somme van zestien gul[denen] twee st[uyvers] daer over bedragen twee
tonnen biers <by hem geleverd> te **Bornhem** kermisse lestleden van dese prochie
wegen geschonken deene aen die van **Opdorp** en[de] dand[er] aen
die van **Marikerke** voor de vereeringe bij henl[ieden] des der
processie en[de] ommeganck alhier gedaen ende mits
overbrengen[de] dese met quictan[cie] des v[oor]s[creven] **Blancx** hier
op dienen[de] et[ce]t[er]a Actum <in collegio> p[rese]nt bailliu en[de] schepenen

Van Werven F

[in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie]]
Eodem die geordonneert den voors[chreve]n collecteur te betaelen
aen[de] voors[creve]n **Rombout Blancx** de somme van seven gul[denen]
xiiij xviii ½ st[uyvers] over tgene te dry diversche reysen tsyn[en]
huyse by schepenen en[de] and[er]e ge goeoyde deser prochie
tsynen huyse verteert et[ce]t[er]a opt accorder[en] aen[de] heer ~~noe~~
<aengaen[de] de> ~~synne~~ versochte metinge der geheele prochie et[ce]t[er]a ende
mits et[ce]t[er]a

Van Werven F

[in margine: h[eerlick]e acte]
 h[eerlick]e dup[lica]ta
 h[eerlick]e et trip[lica]ta
 Alsoo opden ij^{en} <decem[bris]> jegenwoordigen maent wylieden
 bailliu ende schepenen des[er] heerlickheyt van **Bornhem**
 gehadhet willecoren en[de] consent van ~~geheel~~ <meest geheel> de gemeynte
 geordonneert hebben dat de voors[creve]n heerl[ickheden] int g[ene]raele
 soude worden <int besunder> gemeten ~~em de redenen~~ volgen[de] dacte daer
 aff geexpedieert hebbende <synde> dyenvolgende ende dat
 wylieden ten effecte desselffs overcommen en[de] veraccord[eert]
 syn met m[eeeste]r **Jan van Hanswyck** gesoren lantmeeter
 <die deselve metinge aenveert heeft wel en[de] loffel[ick] te doene>
 ten advenante van twaelff stuyvers elck bunder ~~leveren[de]~~

Foto 70

[in margine: acte aen[den] lantmeter]
 makende ende leveren[de] daeraff twee chaerten deene
 tot behoefte vande heer <van **Bornhem**> ende dander tot behoefte van[de] wet
 houder[en] en[de] gemeentenaren int g[ene]rael sonder in anders
 totten selven **Hanswyck** gehouden oft verbonden te syne
 soo hebben wylieden schepenen bovengen[oempt] ter manissen des
 v[oor]s[creven] bailliu den voorn[oempte] onse gemeentenaren vuyt crachte
 van tvoorn[oempte] henl[ieder] consent en[de] willecoren gecondemneert
 ende condemneren mits desen aende voorn[oempte] m[eeeste]r **Jan van Hanswyck**
 lantmeter ~~promptel[ick]~~ te betaelen tgene <ten volcommen van[de] wercke> bevonden sal worden <dat> yegell[yck]
 henlieder naer raete ende groote van ~~hem~~ lande ter causen
 der selver metinge in ~~hem~~ sal ~~gehouden~~ schuldich syn ~~ende dat~~
 dits aldus gedaen ende gepasseert in collegio van bailliu
 en[de] schepenen[en] der voorn[oempte] heerl[ick]h[eden] opden xj^{en} decembris 1597
 xvij^a decemb[ris] 1597 by volle collegio
 geinsiteert en[de] gelaud[eert]t dese acte naer vorme
 en[de] inhoud

Van Werven F

xxvij^a decembris 1597 den dach gedesigneert synde om texamineren
 <en[de] sluyten van> de rekeninge van **Jan Zegers** collecteur van[de] prochie omst[elling]e gepunct
 a[nn]o 1596 ende dat in gebreke gebleven syn van te comparer[en]
 de meest notable gegoeyde ~~et[ce]t[er]a~~ soo es by resolutie van schepenen[en]
 en[de] gemeentenaren genomen anderen dach om te doen <en[de] sluyten> de voors[creven]
 rekeninge tegen des ander[en] dachs naer dry coningen wesende
 den vij^{en} january 1598 ten huysse **Rombouts Blancx** ende
 dat by beschryffbrieven sullen ontboden worden me[n]e[r] **Dierick**
van[de] Werve Pieter Basselirs ende **Michiel Janssens** ende
 voorts gedaen sondaechse kerckgeboden naer behooren
 Actum ut s[upr]a p[rese]nt **Jan van Eynde** bailliu **Joos Jansegers P[iete]r V[er]heyden**
Jan de Haene Jooris Coesart And[dries] Verdict schepenen Item p[rese]nt
 oock **Aert van Tuyl Jan de Neve Jan V[er]molen Reynss[oon] Jan Potart**
Jan van[den] Dale Jan van Eycke Symonss[oon] Matteus Hoffman ~~en[de] and[ere]n~~

Jan Segers en[de] and[eren]

Van Werven F

Foto 71

*Eodem die opde missive van m[eeeste]r **Arnoult de Bisscop** van[de] xxij^e decembris 1597 geresolveert te schryven aen **Bisscop** procur[eur] datmen syne compste alhier metten co[mm]jissaris **Schoorma[ker]** bevindt noodeloos gemerct de sake daero[v]er de selve co[mm]jissaris es gedeputeert openbaerlyck es betuycht by de stucken van[de] processe ende oock mitsdyen van onsen wegen de selve co[mm]jissaris nyet begaert en is*
*Item geresolveert te maken ~~inst~~ en[de] hem te seynden instructie van antwoorde tegens die hootschepenen van[de] lande van **Dermonde** raken[de] de verachterde v^e penn[ingen] om de welcke te prepareren syn geco[mm]jitteert **Joos Jansegers Jan de Haene Jan van Eynde** en[de] **F[ranchois] van Werven***

*Volcht den teneure van[de] beschryfbrieven gesonden aen heer **Dierick van[de] Werve P[iete]r Basselirs** ende **Michiel Janssens***

*Eer[weerde] heer alsoo **Jan Zegers** collecteur deser prochie omstellinghe gepointc ende gestelt over tsaizoen 1596 voorleden onslieden verclaert heeft bereet te syne van[de] syne administracie te doen behoerlycke rekeninge ende bewys soo hebben wylieden ~~gehooert de pr[...]~~ hem daertoe bescheyden dach op des anderen daechs naer dertien dach wesende den vij^{en} january 1598 toecommende bynnen deser heerlickh[eden] ~~van~~ voorn[oempt] ten huysse **Rombout Blancx** voor noene ten negen uren u e[dele] daeromme daer aff oock insinuerende mits desen ten eynde u believe oft ymant in uwen naeme uwen laste ende procuratie hebbende alhier oock te compare[re]n om de selve rekeninge te sien overgeven <examineeren> ende sluyten naer behooren vuyt eensamentlick omme te ~~examineren~~ ~~de voorn[oempte]~~ eensamentlick en omme te helpen <sien> besoign[eren] opden staet der voorn[oempte] prochie naer behooren hier mede E[dele] heeren ~~onslieden~~ ul[ieden] recommanderen[de] in[de] uwe goede gratie en[de] behoedenisse des heer[en] ende onslieden in uwe goede gracie vuyt **Bornhem** xxvij decembris 1597*

Foto 72

[in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie]]
*xix^e february 1598 geord[onneert] den h[eilighe] geestm[eeeste]r deser heerlick[heyt] te leveren aen m[eeeste]r **Adriaen van Mierbeke** schoolm[eeeste]r ten pensioene deser heerlickh[eden] een viertel corens in spetie ~~tsa hem~~ opt ghene den v[oor]s[creven] **Mierbeke** verschenen is oft te verschynen staet ter causen van[de] selven pensioene Actum p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers Jan de Haene** ende **Jooris Coesart** schepenen*
Van Werven F

*ij^a aprilis 1598 Aen[de] procur[eur] **Bisscop** wederom gesonden al de stucx van **Mattias de la Cauchie** contra schepenen van **Bornhem** met **Glaude Hoeffnagel** daerneffens copie van[de] procura[tie] by **Cauchie** aen **Boele** gegh[even] <ons> dienen[de] voor instructie p[rese]nt **Jan de Haene Joos Jansegers P[iete]r V[er]heyden Jooris Coesart** schepen[en]*

Van Werven F

*[in margine: ordonn[ancie] om te lichten
prochie stucken contra*

Werve gediend]

*Eodem die geord[onneert] datmende prochie stucken int proces van[de] heer **Van[de] Werve** gediend tot **Mechelen** sal lichten van onder de greffier om te dienen opt examine[re]n van[de] prochie rekenn[inghe] ende dat daertoe bedwongen sal <worden> **Dierick Andries** [e]t[cete]ra ende belooffde de bailliu op morgen den voorn[oempte] **Dierick** texecuteren indyen hy nyet en voldede Actum ut s[upr]a en[de] in p[rese]nt[ie] van[de] baillly*

*Eodem die geresolveert dat op sondage naestcommen[de] by advyse van[de] principale gegoeyde die <men> alsdan v[er]staet hier te commen om der dicagie wille sal nemen den dach ~~vande~~ opt sluyten van **Jansegers** rekenn[inge] ende voorts alsdan besoigneren opden staet van[de] ~~rekenn[inge]~~ prochie*

*xxij^{en} aprilis 1598 geresolveert datmen als naer costume opden ij^{en} toecommen[de] cruysdach die van **Hingene** sal vereeren mette processie ende ~~hen~~ tcollegie van **Hingene** de tafel decken ~~ten~~ dese ~~ter~~ prochie te laste van een tonne biers de reste tcollegie alhier Actum p[rese]nt baillly en[de] tvolle collegie*

Foto 73

*[in margine: om copie van[de] stucken
contra **Werve**]*

*Geord[onneert] dat men tot **Mechelen** inde greffie van[de] Grootte Rade sal doen maken copie van onse stucken tegens **Werve** aengemerct de greffier weygert de originale te leveren sonder consent van[de] heer **Van Werve** ende geord[onneert] dat **Dierick Andries** de penn[ingen] daertoe hoeven[de] sal furnieren en[de] sal hem passe[re]n op tgene hy inde prochie gehouden es dato*

*Item dat men **Basselirs** als notabel gegoeyde onder hem en[de] syn[en] consorten p[rese]nteren sal te co[mm]iceren de rekenn[inge] [...] p[rese]nt de greffier en[de] yemande van schepenen soo hy v[er]socht ~~ende~~ heeft ende dat hy daertoe neme den cortten dach met conditie datmen terstont*

daer naer de rekenn[inge] sal sluyten daertoe hy oock een[en]
dach sal noemen als datse gesloten sal worden in
syn[en] absen[tie]

[in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie]]

Eodem die geord[onneer]t den h[eilighe] geestm[eeste]rs deser heer[lick]h[eden] te betalen
en[de] leveren aen m[eeste]r **Adriaen van Mierbeke** schoolm[eeste]r staende
ten pensioene des[er] heer[lick]heyt te een viertel corens op
minderinge van tgene hem in coren van des h[eilighe] geest incom[men]
beth[ael]t wort tsal u valideren et[ce]t[er]a mits brengende
dese met quictan[cie] Actum ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die opt vertooch vanwegen **Pjiete[r] Kemp** gedaen die
gequetst synde in syn been versochte assisten[tie] van[de] h[eilighe] geest
soo es hem de selve hulpe geaccord[eer]t ter redel[ycken] wysen
ordonneren[de] den h[eilighe] geestm[eeste]r hen[lied]er daer naer te regule[ren]
Item dat oock werdde overkommen metten m[eeste]r gaende
over tselve been genaemt **Michiel Peerens** behalvens
dat hy hem v[er]mete en[de] sterck make tselve te hulpen
sulcx dat den patient sonder pyne sy ende synen cost
mach winnen

Des and[ere]n daechs daernaer heer **Gillis van Aerschot** pastoor en[de] **Fran[chois] van
Werven** greffier ten bysyne **Jans van Overbeke** gevisiteert hebben[de] den
voorn[oempte] patient aldaer oock p[rese]nt was de v[oor]s[chreven] **Michiel Peerens** syn

Foto 74

met hem veraccordeert te weten dat boven de viertel
corens die hy ontfangen heeft van[de] patient hem **Michiel**
van wegen den h[eilighe] geest incommen noch sal toegevoecht worden
de somme van vyfftien guldenen eens te betalen soo wanneer
hy de selve cure loffelick sal volbrocht hebben gel[yck] boven
by schepen[en] geord[onneer]t es dwelck de voorn[oempte] **Michiel Peerens**
oock belooffde ende hielt hem daarmede te vreden

Van Werven F

[in margine: #

gelevert acte aen

Jan de Neve en[de] **Romb[out]**

Blancx geco[mm]mitteerde]

Alsoo men verstaet dat nyettegenstaende tgemeyn
consent ende willocoren byde inwoonders deser heer[lick]h[ede]n
van **Bornhem** eertyts den heer der selver heerlickheyt
gedaen van hem te dienen met henlied[er] wagen
ende peerden des vermaent wesende in consideratie

van meerder beneficien dwelck zyl[ieden] altyts van hem
ontfangen en[de] genoten hebben ende noch dagelycx syn
genyetende sommige quaetwillige henlieden te
soecken maken van den selven dienst te volcommen
als henlieder heer es volgens de rolle ende liste
daeraff gemaect ende vernyewt by kennisse van saken
soo hebben bailliu ende schepenen van **Bornhem** omme
daer innen te versiene ende ten eynde dat daer duere de
goetwilligen nyet en geraken <mette quaetw[illigen]> in indignatie van[de] voorn[oempte] heer
~~dwe~~ ende alsoo causeren <mogen> tgene men anderssins wel v[er]hoeden
can Geordonneert ende ordonneren andermael ~~henlieder]~~
~~ordneneren van~~ tvoors[chreven] gemeyn consent en[de] willecoren te sorteren
sy[ne] volcommen effect ende dat volgende de publicatie
van[de] xiiij^{en} july lestleden daer oppe gedaen als te weten
dat eenen yegel[jicken] synen heer en[de] gebuerte synde den heer
~~voorn[oempt]~~ sal moeten ryden ende dienen daertoe v[er]maent synde
vande ghene die de selve heer daertoe believeen <heeft oft noch> sal te ~~de~~ com[m]itteren
op pene dat alsulcke geco[mm]iteerde tot laste van[de] gebreckel[jicken]

Foto 75

sal vermogen te hueren anden in henlieder plaetsse
op dubbelschat wysende oversulcx ~~op des no~~ mits
desen executoriael de voorn[oempte] gepubliceerde ordonn[ancie] naer
vorme ende inhoud der selver ter manissen **Jans vanden**
Eynde bailliu ende by gevolge van schepenen ~~der~~ opden
xxiiij^{en} april 1598

Van Werven F

j^a juny 1598 Volgens de voorgaen[de] ordonn[ancie] van schepenen alhier
~~naer dyen de~~ soo hebbe ick ond[erteeken]t geinsinueert aen dheer
Loys vande Werve ende **Pieter Basseliers** als principale
affsetene gegoeyde deser heerlickheyt datmen op dysdage
den ix^{en} deser maent juny voors[chreven] ~~seude~~ sal verstaen tot
sluyten ~~ende~~ vande rekenn[inge] van **Jan Zegers** collecteur vande
omst[elling]e gepoint ende gestelt by octrye van syne Majjesteyt
tot bet[aling]e vande prochie schulden ende alsdan oock
examineren den staet der selven prochie overleverende te
dye eynde in handen van[de] voorn[oempte] **Basseliers** de rekenn[inge] desselffs
collecteurs met copie van[de] liste van[de] prochie schulden daer
oppe de voorn[oempte] omst[elling]egeedaen was ende henlieder oock gedaen
lecture van[de] riglemente van commiss[arisse]n opt faict van
omst[elling]e by commiss[arisse]n gegeven xi juny 1594
Waer ~~op~~ naer de voorn[oempte] heer[en] principalen gegoeyde belooffde
henlieden te reguleren en[de] ondertusschen de voors[chreven] rekenn[inge]n
ende and[ere] stucken texammineren Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt
de voorn[oempte] collecteur

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])

Eodem die geord[on]neert den kerckm[eeste]r ende h[eilighe] geestm[eeste]r vanden jegen[woordigen] jaere 1598 te betalen ~~elck ts~~ aen **Andries Arrys** de somme van zes guldenen <x st[u]yvers> elcx de helft ende dat over de oncosten tsynen huysse gedaen int tracteren van[de] lantdeken van **Denremonde** hier gecommen seynde om te visiteren de kerke en[de] deppenden[tien] ende mits overbrengen[de] dese met quittan[tie] et[ce]t[er]ja Actum p[rese]nt **Joos Jansegers Jan de Haene P[iete]r V[er]heyden** schepenen

Van Werven F

Foto 76

Opden x^{en} july 1598 Een dach bescheyden wesende om te vergade[ren] ten huysse van[de] bailliu en[de] te tracteren sommige der prochie affairen ende ierst opt aengeven dwerck de bailliu dede van sheren wegghen van te maeyen hoeyen en[de] invoeren thoey van sheer br[i]jelen daer inne de gemeynte soude veroblig[eer]t syn als van ouwden tyden behalvens byde selve gemeynte genyetende den toemaet et[ce]t[er]ja es geresolveert dat op sondage naestcommen[de] den xij^{en} deser by kerckgebode soude worden geboden indyend[er] nyemanden ware die tvoorn[oempte] hoeyen wilde aenveerden dat in hen[ieder] adresse[re]n soudent by bailliu en[de] schepen[en] om te tracte[re]n wanneer en[de] by wat reglement tselve gedaen sal worden ende indyender nyemant inde mannie[re]n v[oor]s[chreven] sulcx te doene van sinne en ware sal men vander prochie wegen tselve besteden te doen ende daertegens vercoopen tproffyt van[de] toemaet daer aff rekenn[inge] sal gehouden worden byde ghene daer toe te nomineren Actum ut s[upr]a p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers Jan de Haene Pieter Verheyden Pieter Michielss[ens] Andries V[er]dict** en[de] **Pauwels de But** schepenen

Van Werven F

Eodem die geord[on]neert ten dage v[oor]s[chreven] te weten den xij^{en} deser te resolveren opt pensioen dwelck men den schoolm[eeste]r m[eeste]r **Adrien van Mierbeke** voortaan sal toeleggen totter prochie laste ende om tselve te doene dat dheer prior en[de] pastor versocht wordt te compareren te compareren ten huysse **Rombout Blancx** des morgens ten acht uren precisie op pene van te v[er]beuren den imbyt byde geene in gebreke wesende van schepenen Actum p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die geord[on]neert dat men ten v[oor]s[chreven] xij^{en} van july by openbaren kerckgebode sal gebieden eenen yegelicken die ten laste van[de] prochie yet weet te pretende[re]n zedert de lestvoorgaende omstellige overkommen tselve gehouden es te doene bynnen acht

Foto 77

dagen vuyterlick ende dat by billette ende pertinente
declaratie de welcke zy gehouden syn te brengen in handen
van[de] greffier des[er] heerlich[ede]n om by schepenen geexamineert
en[de] in state gebrocht te wordden daer en[de] alsoo et[ce]t[er]a

Van Werven F

Eodem die geordonneert dat ten selven dage in byde
officier in kerckgebode sal wordden geleeft de erffgoeden van
Joos van Bogarde za[liger] opt **Eygem** dwelck byde heer ad opus jus
haben[tis] was aengeslagen omme by v[er]coopinge van[de] s[elve] goeden te
recouvre[ren] tgene dwelck men bevint dat de v[oor]s[chreven] **Bogarde** in
dese prochie gehouden is et[ce]t[er]a continueeren[de] de s[elve] kerckgeboden
als naer costume Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

xij^a july 1598 **Jan Potart** hem daertoe versocht synde heeft
~~hem~~ wel ende wettelick gedaen den eet als schepene der heerlich[ede]n
ende vierschare van **Bornhem** beloven[de] hem daer inne te quittene
als naer behooren ende sulcx danigh[ick] als naer costume behoort
ende gelyck syne medebroed[ers] syn gewoon[ick] te doene in gemeyn
forme Actum p[rese]nt **Jan van van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers Jan de
Haene Pieter Verheyden Pieter Michielss[ens]** en[de] **Pauwels de Budt**
schepenen dato ut s[upr]a

Van Werven F

ij^a augusti 1598 Geresolveert by schepenen onderg[enoempt]
dat **Pauwels de But** hen[ieder] mede schepene tot **Antwerpen** lichten
sal ten relicken interesse de somme van dry hondert gulden[en]
eens voordien tyt van dry maenden om gemploieert te wordden
tot betalinge van[de] haestichste schulden van dese prochie in executie

Foto 78

liggende Item om te vervallen doncosten tot sollicite[ren] van[de]
octroyen van noode tot recouvrem[ent] van[de] [...]enstaen[de] lasten van
welcke somme de selve **de But** sal rekenn[inge] houden voor den
toecommen[de] tyde ende dat schepenen voors[chreven] hen[ieder] v[er]binden elcx
een vooral en[de] als principael om de selve so[mm]e van ij^a gul[denen]
te restitue[ren] ten tyde v[oor]s[chreven] aen persoon die se getelt sal hebben oft
den bringer te van obligatjie ende dat opt vonnisse parate en[de] heerlicke
ex[ecutie] constitueren den selven **de But** special[ick] om hen[ieder]
daer inne te laten condempneren et[ce]t[er]a Actum ut s[upr]a p[rese]nt
**Joos Jansegers Pieter Verheyden Jan de Haene Andries Verdict Pieter
Michielss[en] Pauwels de But** en[de] **Jan Potart** schepenen

(in margine: v d[it]o aug[us]ti rapport
gedaen bevint men
geen gelt te kunnen
recouvre[ren] hebben opde
prochie credit daeraen
dese ꝑ obligati]e blijft
gecass[eer]t e[nde] als nul

Jan de Haen

Van Werven F

(in margine: v^a d^o aug[gust]ji rapport
gedaen bevint men
geen gelt te kunnen
recouvre[ren] hebben opde
prochie credit daeraen
dese ꝑ obligati]e blyft
gecass[...] en[de] als nul)

Eodem die geord[onneer]t den selven **de But** met **Fran[chois]**
Van Werven greffier te spreken met **P[iete]r van Botselar**
ten eynde hy supercedere van[de] ontgoste executie aengaen[de]
de v[er]loopen rente die hy pretend[eer]t opde prochie by **Boele**
vuyt gewonnen et[ce]t[er]a aengesien-seh tot gesproken
P[iete]r Boele procur[eur] die welcke de prochie de s[el]ve moet
affhouden pro ut syn beloofte

(in margine: Rapport dat **Botselar**
nyet e[nde] desisteert van[de]
ontgoste ex[ecutie] ten sy dat
hem twee schepen[en]
particulier henl[ieder] schult
maken jonnende dyen
behavens dach tot
bamisse 1598)

Item te spreken myn heer **vande Werve** om te weten oft hem
believe te desisteren vande processe by syn[en] h[eer] vader tot
Mechelen geintent[eer]t jegens dese prochie nopen[de] syn[en] omst[elling]e et[ce]t[er]a
ende dat hem believe op minderinge van[de] s[el]ve syne
omst[elling]e yet te betalen gemerct de prochie dat van
noode heeft et[ce]t[er]a

(in margine: Rapport dat jo[ncker] **Loys**
van[de] Werve consent[eer]t behavens
compensatie van costen ende
sonder prejuditie van yegell[ick]
gerechtiche assig[neer]t ons xj £ Vl[em]s
op **Adriaan van Abbele** behavens
consent van syn vrouwe moeder)

Item ð te spreken aen[de] bewaerde van[de] halle van **Herentals**
om te weten hebben adres van yemanden der v[oor]s[creven] stad
tot recouvre[ment] van[de] wagens die dese prochie ontvoert
en[de] behouden syn van[de] Ytalianen van ð comp[agnie] **Jo[annes] Bab[tis]ta**
Gambaloyta hier gelogeert hebben[de] en[de] te weten by

wat middel men die soude recouvre[ren] dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

*(in margine: Rapport dat indyen
men begeert particulier[lick]
yemant te seynden hy
sal dyen crygen seker[lick]
hebben[de] v gul[denen] die van als
sal bescheet bringen bynnen iij dagen)*

Foto 79

*v^a aug[us]ti 98 heeft mevrouwe **van[de] Werve** gecons[titueer]t
gelyck haren sone ende schepen[en] overgelevert dobl[igat]ie **Adriaens
van[den] Abbeele** daeraff zy pretend[eer]t haer te resteren xj £ 1 s[chelling] Vl[em]s
die sy bewyst by de prochie ontfangen te worden op
rekenn[inge] ende sonder prejuditie yemants gerechticheyt*

Van Werven F

*Eodem die **van Abbeele** voorn[oempt]
ontfangen op minderinge <van> v[oor]s[chreven] bewyse
de somme van vyffvenveertich guldenen ende vande
reste hebben hem schepenen gejoint dach voor een maent*

*Eodem die hebben schepenen betaelt vuyt dese penn[inge]n
aen **Rombout Blancx** de so[mm]e van dertich gul[denen] op minderinghe
van tgene hy van[de] prochie heesschen[de] es pro ut syn[en] quittan[tie]
de selve xxx gul[denen] syn hem getelt duer handen van[de] greff[ier]
~~date~~ den v^{je}n d[it]o*

Van Werven F

*(in margine: Consent van omstell[ing]e
van xvj^c gul[denen])
Bailliu ende schepenen van **Bornhem** met diversche notable
gemeentenars geexamineert en[de] int besunde[re] ondersocht
hebbende de schulden ende lasten van dese prochie die gecreert
syn ende moeten geschieden hebben zedert de lest voorgaen[de]
omst[elling]e ende poinctinge by octroye van syne Ma[jestey]t gedaen a[nn]o 1594
vande welcke gedaen es behoor[licke] reken[inge] en[de] bewys
verclaren de selve nyeuwe schulden te bedragen ontrent zestienhondert
gul[denen] eens ende alsoe daeraen dese prochie alreede syn overcom[m]en
merckel[lick] processen en[de] executien omme de s[el]ve te weeren ende
de prochie van o[n]nutte onkosten te salveren daer mogel[lick] zy hebben nut
en[de] oorboirl[lick] gevonden datmen de s[el]ve so[mm]en promtel[lick] opde gemeyne
insetene deser prochie sal vinden en[de] op saken van punctinghe
en[de] omst[elling]e daero[mm]e te geschieden conform den transport van **Vlaende[ren]***

Foto 80

accorderende ende consenteren[de] mits desen ten effecte v[oor]s[chreven] van syne Maj[estey]t vercregen te wordden behoirl[ick] octroy behalvens oock goede rekenn[inge] ende bewys naer costume Actum viij^a aug[ust]j 1598

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie]
h[eerlyck]e acte)
xiiij aug[ust]j 1598 geordonneert vuyter ierste omstellinge te betaelen aen[de] duerwaard[er] **Geerincx** de somme van seventien gulden[en] viertien stuyvers over oncosten van sommatien ende executien by hem op dese prochie gedaen ten versoecke van **Pieter van Boetselaere** ter cause van syn versochte indempniteyt van rente <te betalen talderheyligen misse naestcommen[de]> met reserve datmen dese so[mm]e en[de] and[er]e oncosten die de s[elve] **Boetselar** de prochie tongel[yck] is doen[de] op hem sal recouveren

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])
xij^{en} septembris 1598 geord[onneer]t in kerckgebode te leggen ontrent een halff bunder de **Reedonck** gecommen van **Joos van Bogarde** za[liger] om daer aen te verhalen ~~xviij~~ <lxiiij gu[denen]> gul[denen] die de prochie competeert van[de] selve **Bogarde** pro ut de rekenn[inge] **D[Hierick] Andries** en[de] **Potart** fo[l]io xij v[er]so Actum p[rese]nt bailliu en[de] schepenen

Van Werven F

(in margine: resolutie)
xxij septembris 1598 naerdyen ~~op de~~ ordonn[ancie] van[de] hove gecomm[itt]eert was dheer **Corenhuysse** tot examinatie van[de] prochie schulden hier vooren soo syn gecomm[itt]eert **Jan de Haene Pauwels de But** en[de] **Fran[chois] van Werfven** om henl[ieder] derwarts te transporter[en] met alle pampier[en] daertoe dienen[de] om ter selven saken te besoigneren volgen[de] de verbale instructie henl[ieder] gegev[en] endes dach gedesig[neer]t goensdage toecommen[de] p[rese]nt tvolle collegio salvo **Jan de Haene**

Van Werven F

Foto 81

(in margine: puncters)
Prima octobris 1598 Bailliu ende schepenen van **Bornhem** gehoort trapport opt tgebesoig[neer]de met co[m]m[issaris]en gedaen der voorn[oempte] omst[elling]e aengaende <te weten dat myn[en] heer de prochie verleent hadde octroy in forma van xv^o

en[de] lxxx gul[denen] vande dato
xxvj septembris 1598> hebben daertoe pointers gecoren en[de]
kiesen mits desen **Jan de Neve** over tquartier van[de] **Kerckhove**
Jan Vermolen Reynss[oon]e over tquartier van **Doeregem Gillis**
Vertongen over tquartier van[de] **Bossche** oft **Miegem** ende **Jan**
Zegers over tquartier van **Luypegem** ende sullen de selve
puncters indyens henl[ieder] goet dunct elck tot hen kiezen oft assume[ren]
mogen een hulpe die oock gehouden syn tobedi[eren] en[de] eet te
doene gel[yck] de v[oor]s[chreven] puncters Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Jan van[den]**
Eynde bailliu Joos Jansegers Pieter Verheyden Pauwels de But
Pieter Michielss[en] ende **Jan Potart** schepenen

Van Werven F

xij^a octobris 1598 Syn de voorn[oempte] pointers tsamender
hant ontboden synde gecompareert voor bailliu ende
schepenen voors[chreven] ende gehooft daensoek henlieder
gedaen ~~en~~ tot volcommen van henlieder eet hebben tselve
gewaygert emmers gediffereert ende begaert vuytstel van
dry daghen ter welcker tyt sylieden oock noemen souden
de notable ende ouwerlinghe die sy begaeren souden
tassume[ren] welck dillay henlied[er] es geaccordeert
op pene et[ce]t[er]ja Actum p[rese]nt bailliu en[de] schepenen v[oor]s[chreven]

Van Werven F

(in margine: eet van puncters
met henl[ieder] geassum[eerde])
xvij^a d[it]o Comparerende de voorn[oempte] puncters hebben in handen
van[de] bailliu gedaen den behoorlicken eet ende tot henlieder
gecoren ende geassumeert te weten over tquartier van[de]
Kerckhove Jan Raes Adrianss[oon] over tquartier van[de] **Doeregem**
Jan Vermolen Jans[soon] ende **Gillis Moens** over tquartier van
Miegem Henrick van Moortere ende over tquartier van **Luypegem**
Michiel Angillis die oock gedaen hebben eet van getrouwich[eyt] et[ce]t[er]ja
ende tsamend[er]hant dach genomen om te beginnen xix octobris 1598

Van Werven F

Foto 82

(in margine: voet getert
B)
xxvij d[it]o Omme te verhoeden questien ende geschillen van processen
dier ter causen van ombehoorlick[ic]ke settinge oft taxatie geschieden mochten
soo es ten aengeven van diversche notable affsetene ende opsetene
mitsgad[ers] de v[oor]s[chreven] puncters geordonneert datter soud~~en~~ worden
gedaen voetgetert opt lant om kennisse te nemen van weerde
desselffs volgende den transport van **Vlaende[ren]** ende daer
toe dach geord[onneer]t te beginnen den lesten des[er] Actum p[rese]nt bailliu

ende schepenen v[oor]s[chreven]

Van Werven F

(in margine: A)

Eodem die geordonneert dat de bailliu tegens sondage naestcomen[de] den xvij^e deser soude by kerckgebode publice[ren] dat een[en] yegelick gemindert ende gemeerdert hebbende oft anderssins soude overbrengen aen[de] voors[chreven] puncters de specificatie van henliedert lant ende gebruyck by hen[ieder] gehat dit saisoen achtentnegentich op pene et[ce]t[er]a

Van Werven F

xvij^e d[at]o heeft de bailliu gedaen tv[oor]s[chreven] kerckgebot in behoor[icke] forme

(in margine: accord met **A[rt] van**

Tuyl te neder leggen[de]

syn processen)

Alsoo opden xxvij^{en} octobris 1598 bailliu ende schepen[en] van **Bornhem** hem mette voorn[oempte] puncters ende hen[ieder] assistenten adviserende ~~ger~~ onderlinge geraden hadden gevonden tot der prochie meeste proffyte dat men soude veraccorde[ren] met **Art van Tuyl** aengaende syne processen soo syn then[ieder] belastinge by hem **van Tuyl** gegaen **Jan de Neve** en[de] **Michiel Angillis** puncters metten greffier ende tsamende spreken[de] op geteekent de middelen waermede de v[oor]s[chreven] processen souden wordden te nyeten gedaen te weten ierst dat hem ~~oet~~ souden cortten opde

Foto 83

settinge van 1594 ende 1596 respective diversche partyen van landen die hy affwyst by and[ere]n gebruyct te syne volgens de specificatie daeraff ten selven dage gemaect bedragen[de] over de settinge van 94 de somme van 60 gul[denen] xvj st[uyvers] Item over de settinge van 1596 de somme van lxxxij gul[denen] vj st[uyvers] item datmen hem **van Tuyl** noch soude te goede comen de somme van lxij gul[denen] ij st[uyvers] ij d[eniens] die hem quamen in een acte van costen van die van **Mechelen** van[de] xxvij^{en} april 1592 Item de somme van xxix gul[denen] xv st[uyvers] die de selve **van Tuyl** byde omst[elling]e daer aff tot **Mechelen** v[oor]s[creven] was questie was getaxeert mette costen van ex[ecutie] Item ende noch de somme van negenenvyffich gul[denen] dry stuyvers die hem comen ter causen van verschoten penn[ingen] ende vacatien pro ut de rekenn[inge] tot **Gent** gedient ende daerenboven de costen van[de] leste processen by hem gedoocht die hy verstant in te doen taxeren iden rade van **Gent**

et[ce]t[er]a

~~Naerdyen~~ de v[oor]s[creven] bailliu schepen[en] en[de] puncters met
henl[ieder] geassumeerde respective ~~om redenen wille~~ ter
eenre ende de v[oor]s[creven] **van Tuyl** ter and[er]e onderlinghe
gehadt hebbende diversche verbale altricatien ende
redenen syn tenlesten veraccordeert als te
weten dat hem **van Tuyl** sullen deffalque[ren] ende
op syne settingen als anderssins ten laste van[de] prochie
valideren de vooren verhaelde partyen behoudens
de voorn[oempte] prochie henlieder garrand en[de] regres
opde ghene die de voorn[oempte] **van Tuyl** bewyst tlant
gebruyct thebben et[ce]t[er]a behoudens oick de leste
kosten die de v[oor]s[creven] **van Tuyl** soo veel en[de] hooge gewichtede
dat deser tyt daeraff geen liquidatie en is geschiet
maer vuyt gestelt tot ander stont omme te doen et[ce]t[er]a
Actum p[rese]nt bailliu en[de] schepenen de voorn[oempte] puncte[rs] en[de] **P[iete]r
Basselirs** intercederen[de] in tgene v[oor]s[creven] is

Van Werven F

Foto 84

xxvij^a novembris 1598 Es mette voorn[oempte] **Arnoult
van Tuyl** ander werff geco[mm]itteert om tovercommen der voors[creven]
kosten aengaende ende hem geaccordeert daer vooren
te goede te commen ende te betalen de somme van sevenen
tsestich gul[denen] x st[uyvers] eens die hem vuyte toecommen[de] omst[elling]e
betaelt sullen worden ende daeraff gemaect berhoodl[ick]je
acte p[rese]nt **Jan de Haene P[iete]r Michielss[en]** over schepenen **Jan
de Neve** puncter **Arnoult van Tuyl** voors[chreven] ten
bysyne van **P[iete]r Basselirs** voorn[oempt] my alomme p[rese]nt

Van Werven F

(in margine: collecta[le] omstellinge
de anno 1598)

Opde conditien ende voorwaerde staende hier vooren
geexpresseert f[olij]o xv^{ler]so} et xvj^o soo wort by bailliu
ende schepenen van **Bornhem** voors[creven] by advise van notable
opsetene ende affsetene gegoeyde <oick> geveylt en[de] bestaat
te collecteren domstellinghe ende settinge staen[de] op
parate ende heerlicke ex[ecuti]e beloopende ter sommen van
xv^c lxxx gul[denen] geaccordeert by octroye van syn[en] Maj[estey]t
den xxvj^{en} septembris lestleden
met noch conditie dat de ghene die pachter blyft gehouden
es promptelicken op te brengen en[de] verschieten de somme van
zes ponden groot[te]n Vlaems eens die op saterdaghe toecommen[de]
te seynden aen[den] duerwaerd[er]e **Geerincx** tot **Denremonde**
ten behoeve van myn heer **Schoorman** executeren[de] daer voore
de prochie ten eynde dat **P[iete]r Verheyden** schepene geapprehend[teert]
ontslagen zy van vanckenisse en[de] alsoo om noedeloose kosten

tontgaen

Gewesen executoriaal ten laste van[de] aennemer en[de]
syn borge respectie ter manissen van bailliu ende
by wysdom van schepen[en] van **Bornhem** opden xvij^{en}
novembris 1598

Van Werven F

Foto 85

Eodem die de keersse onsteken synde es
vuytgegaen op s[ieur] **Pieter Basselirs** opden vieren=
viertichsten penn[ing]
ende compareren[de] ten selven daghe **Hans Zegers Michilss[one]**
constitueerde hem wel ende wettelicken borghe voorde
voors[creven] collecteur **Pieter Basselirs** ter sommen dat den
v[oor]s[creven] ontfanck en[de] collectacie bedragen[de] es vuytwysens
den octroye actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: consent op teekenen
van[de] ordonn[ancie])
vij^a january 1599 bailliu ende schepenen van **Bornhem**
verstaen hebbende alsdat van wegen de notable opsetene
ende affsetene gegoeyde ende gemeentenaren waren gecosen
de persoonen van **Jan de Neve** ende **Gillis Thoen** insetene
alhier omme neffens den greffier inde name van tcollegio
te teekenen alle ende yegelicke dordonn[ancie] van beth[aling]e ~~oede~~
~~oets~~ dier gegeven sullen wordden op **P[iete]r Basseliers** als ontf[anger]
van[de] omst[elling]e daer aff hier vooren es mentie gemaect soo
wel nopende de gementionneerde schulden byde speciff[icatie] ende
liste geexpreseert als de ghene dier noch van noode syn
voorde nyeuwe en[de] ancommen[de] lasten pro ut doctroy voors[creven]
soo hebben bailliu en[de] schepenen voors[creven] daer inne geconsenteert
ende gewillecoort ende geconsenteert advouerende voor nu
en[de] toecommen[de] tyde dordonn[ancie] dier inder manniere voors[creven] sullen geteekent
syn ende dat ter ontlastinge des v[oor]s[creven] ontf[anger] daer en[de] alsoo behoort
Actum in volle collegie salvo **And[ries] Verdict**

Van Werven F

Foto 86

(in margine: **Brequery**

#

Vr)

xij^a january 1599 Alsoo men bevindt dat hootschepenen van[de]
lande van **Denremonde** hebben getripliceert tegens de dupl[ique]
vanwegen die van **Bornhem** gesonden alvooren te quadrupliceren

es geresolveert dat de sake sal worden geconsulteert met mynen heere den raetsheer **Wyts** als co[m]missaris gebesoig[neer]t hebbende opde prochie schulden gelyck] eertyts gedaen is xx^{en} juny 1597 ende iij^{en} july 1597 hier vooren omme te sien oft deselve heer co[m]missaris soude believe syn auctoriteyt tinterponeren op de mode=ratie oft quyt[schelding]e der voorn[oempte] schult den voorn[oempte] heer adverteren[de] oock dat wyl[ieden] den iij^{en} july 1597 hebben hē de voors[crevenen] van **Denrem[on]de** by missive voor alle henl[ieder] pretensien en[de] om goede gebuer schap te houden gep[rese]nteert hondert gul[denen] eens maer nyet antwoorden[de] hebben de s[elve] van **Denremonde** voorts geproced[eer]t gec[omm]iteert tot dese reyse naer **Gent Jan de Haene** schepen p[rese]nt bailly en[de] schepenen in collegio

(in margine: **Brecqueny**)

Eodem die is den selven **de Haene** gedeputeert in henl[ieder] schepenen naeme te comparer[en] voor myn[en] heer de raetheere **Wyts** de sake aengaende die sy hebben als ged[ae]chde] **Pieter Laurette** geintimeerde tegens **Lieven Sweems** heesschere volgens dordonn[ancie] van[den] hove ende by co[m]miss[ari]s v[oor]s[creven] dach bescheeden tegen de xxv^{en} deser ende sal hem de v[oor]s[creven] **de Haene** regule[ren] vuytwysens de v[er]bale instructie hem geg[even] Actum ut s[upr]a

Van Werven F

n[ot]ja hem **de Haene** ter assisten[ti]e geg[even] de bailliu die ter s[elven] tyde te **Gent** oock hadde te doen

[in margine: ordonn[ancie] op **P[iete]r Basselirs**]

Eodem die geordonneert ~~Jan Zegers~~ collecteur en[de] **Pieter Basselirs** collecteur vande omstellinge gepunct opt jaer en[de] saisoen van achtentnegentich te betaelen aen **Jan de Haene** voors[creven] om temployeren tot de v[oor]s[creven] reyse de somme van acht gul[denen] daer aff hy sal doen rekenn[inge] ende mits overbrengen[de] met quittan[ti]e desselffs sal hem **Basselirs** in rekenn[inge] valideren et[ce]t[er]a A[ctum] ut

Van Werven F

Foto 87

[in margine: **Brecqueny**]

Opden ^{en} february 1599 ter vergaderinge van bailliu ende schepenen heeft **Jan de Haene** rapport van syne co[m]missie hier voren van[de] xx^{en} january hoe dat hy hem ten gesetten dage ten bysynde ende assistentie van **Jan van Eynde** bailliu heeft geadresseert aen mynen heer de commissaris **Wyts** ende hem remonstreren[de] dintentie van schepenen ierst tegens die van **Denremonde** dat de s[elve] heer co[m]missaris nyet ongeraden en vant t[ro]ces te vervolgen want gelycke saken thone

gewesen waren tegen syne m[ajestey]t et[ce]t[er]a daeromme gersolveert te quadruplic[ren] en met p[rese]ntatie ende indyen mynen heer van[de] rade bevonden de prochie inden heesch gehouden te syne dat in sulcken gevalle ~~eertten~~ soude geschieden moderatie <en[de] liquidatie> et[ce]t[er]a duer co[mm]jissaris voors[creven] gel[ycke] van[de] voorgaende ouwde schulden des[er] prochie gedaen was latende van als volle instructie aen[de] procur[eur] om te stellen de v[oor]s[creven] quadruplicue die ts[el]ve tsynen laste hadde genomen

Item dat hy **de Haene** mette v[oor]s[creven] bailliu hem hadden bevraecht met procur[eur] ende advocaten nopende de sake van **Sweems** latende instructie aen **Bisscop** procur[eur] om in henlieder naeme des anderen daechs voor co[mm]jissaris[en] te compareren alsoo den iersten gesetten dach was vuyt gestelt ende dat mits de cleyen swarich[eyt] vande saken oock dat daer was voor oogen de geintimeerde nyet en meriteerde daer op cost te blyven liggen

Eodem die opt aengeven van sommighe vanden collegie rakende vande kercke te versien van eenen cappellaen ende eenen coster alsoo men verstondt dat heer **Geerart Schelleb[jer]** coste and[er]je conditie ende plaetsse wilde kiezen soo is geresolveert datmen sal stellen requeste in aen syn eer[weerde] den bisscop van **Mechelen** dat hem believe daer in te versien soo vuyten incommen van die van **Affelgem** genyeten de x^{en} bynnen **Bornhem** als anderss[in]s gelyck in voorlede tyde die plochte versien te syn ende hiertoe oock

Foto 88

te nemen tadvys address ende goede hulpe van heer **Gillis van Aerschot** prior ende pastor Item dat tot vervolgen van[de] v[oor]s[creven] sake sal worden gecommjitteert yemant vuyten collegie ende een vander gemeyntewegen

(in margine: m[eeeste]r **Antony Verheyen**)

Eodem die Alsoo men bevint dat de wed[uw]e van **Joris Coesart** za[l]liger in synen leven schepene t**Antwerpen** is gearresteert van wegen de ghene die hem hadde geconstitueert borge aen m[eeester] **Antony Verheyden** (heesschen[de] opde prochie bet[aling]e van merckelicke somme penn[ingen]) om te rechte te staen[de] et[ce]t[er]a ten eynde dat zy wed[uw]e vande s[el]ve borchtochte hem soude ontslaen et[ce]t[er]a Item dat zy oock was gearresteert van wegen haren procur[eur] e[nde] omme ter causen van sallaris[sen] soo es belast aen **Jan Potart** ende **Dierick Andries** collecteurs vande omst[elling]e onder and[er]je gestelt tot quytinge van[de] v[oor]s[creven] verhey[...] preten[sie] dat sylieden versien souden dat de v[oor]s[creven] wed[uw]e van[de] daer[af] v[oor]s[creven] arreste werdde costeloos ontslagen ten aensien henl[ieder] over deen helft d[er] v[oor]s[creven] preten[sien] waren in mise gepass[eer]t et[ce]t[er]a anderssins datmen by wegen van rechte anders thennen laste daer inne soude versien ende belooffde **Jan Potart** daer p[rese]nt synde met syn[en] de v[oor]s[creven] **Dierick Andries** daer[af] te spreken ende inde sake versien waert henl[ieder] mogelyck

ende daer aff bescheet te seggen des anderdaechs snoenens

(in margine: ordonn[ancie] opt
kenneven vande
verkenen)

Eodem die soo hebben bailliu ende schepenen geord[onneer]t
~~dat~~ dat voorten nyemant inwoonder deser prochie synen
verkenen sal vermogen te laten gaen ~~buyten~~ op sheeren strate
oft elders vuyten synen byvanck das wesende gekenneft
met een kenneve te minsten lanck synde twee voeten en halve
ende behoerlicker geringt opde boete van thien stuyvers te
verbueren ~~byde~~ telcker reyse byde ghene contrarie doende
ende dat voorts van sheeren wegen de s[elve] verkenen sullen worden
gekenneft ende geringt ten tweeschadt Actum in collegio v[oor]s[chreven]
p[rese]nt bailly en[de] alle schepen[en] salvo **And[ries] V[er]dict** p[rese]nt oock **Jan V[er]molen**
Jans[oon]e als man van leene

Van Werven F

Foto 89

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
x^{ja} february 1599 Bailliu ende schepenen ordonneren mits desen
Pieter Basselirs collecteur van deser prochie omst[elling]e gepunct den
... te betaelen aen **Glaude Hoefnagel** messagier de somme
van zesse guldenen ter causen van diversche voiaigen ende
port van brieven ten dienste deser prochie by hem gedaen totten
daghe van heden toe volgende de rekenn[inge] met hem gehouden Actum
dato ut s[upr]a p[rese]nt bailliu **Jan de Haene Pauwels de But** schepen[en]

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie]
vid. hier voren fo[l]io xxij)

Eodem die geordonneert ~~te betaelen~~ aen **Pieter Basselirs**
collecteur deser prochie omstellinge gepunct opt jaer ende
saisoen van 98 te betaelen aen **Jan van Overbeke** de somme
van zes guldenen tien stuyvers over tgene tsynen huysse verteert
is by eenentwintich gasten gemeentenaren alhier gedaen
hebbende convoy aen mevrouwe van **Bornhem** sondaghe
den vij^{en} juny xv^e sevenentnegentich lestleden commende
van **Antwerpen** naer **Bornhem** v[oor]s[creven] ende mits over brengen[de]
dese met quictan[tie] desselffs **Overbeke** sal u gelycke so[mm]e
in rekenn[inge] passeren daer ende alsoo behoort

Van Werven F

(in margine: h[eerlyck]e ordonn[ancie])
xxj february] 1599 geord[onneer]t **Pieter Basselirs** te betaelen
aen **Rombout Blancx** ~~te betaelen~~ de somme van ses gul[denen]
negen stuyvers over soodanige somme tsynen huysse v[oor]s[creven] op heden

verteert byden quartier m[eeste]r en[de] <syn> geselschap van **Hulst** ~~ende~~
commende van vuyten **Kempen** en[de] passeren[de] naer huys ten
eynde sy dese prochie souden bevryen van te loge[ren] henl[ieder] volck
gell[yck] sy gedaen hebben Actum p[rese]nt **J[an] van[den] Eynde** bailliu **Jan**
de Haene en[de] **Jan Zegers** my toirconden

Van Werven F

Noch geord[onneer]t te betaelen aende s[elve] quartier m[eeste]r
de somme van tien guld[denen] hem in penn[inge]n getelt voor een
gratitude ende in recompense van[de] le[.] gange en[de] tocht dwelck
de prochie daer inne gehadt heeft ende sal u gell[ycke] so[mm]e et[ce]t[er]a

Van Werven F

Foto 90

(In margine: Legerwagens)

V^a marty 1599 Alsoo <van wegen> mijnen heeren van[de] Raede van Vlaenderen
by henne missive van[de] ij^a marty 1599 de prochie belast is geweest
ende getaxeert een viij^e deel van een[en] wagen ten dienste van syn
al[te]ze soo is geresolveert met advyse van die van **Hingene**
dat men syne excuse daer aff doen sal als ongehouden mits
dyen syne m[ajestey]t by octroye die vande dicagie gejoint (ende
vernyeut voor zes jaren den j^e aug[us]ti 1598) belieft heeft die
van **Bornhem Hingene** [e]tt[eter]a daer aff e[nde] van[de] and[er]e lasten texemteren
ten effecte van dyen te p[rese]nteren req[ues]te ende geco[mm]itteert van wegen
die van **Bornhem Fran[chois] Van Werven** greffier Item van wegen die
van **Hingene Jan Coecke** dyckgrave te reysen tegen den viij^e deser

Van Werven F

Eodem die geord[onneer]t **Pieter Basselirs** ontfanger deser prochie
omste[l]linghe] aenden greffier te betalen voor syn reyse voor dry
dagen de somme van zes guldenen

Eodem die es geordonneert den greffier ende hem
geinformeert om te stellen instructie van duplicque tegen
Jan Basselirs e[nde] **Art Van Tuyl** aengaende de houdenisse van
soldaten daer inne zy pretenderen overlast geweest te syne
actum p[rese]nt bailliu e[nde] schepenen

Van Werven F

Op den xj^a d[it]o ~~Rapport~~ Ter vergaderinge van wette p[rese]nt
oock **P[iete]r Basselirs** soo hebben de v[oor]s[creven] **Werven** e[nde] **Jan**
Coeke rapport gedaen van henl[ieder] commissie als te weten
dat zylieden hebben req[ues]te gep[rese]nteert aen mijn[en] hee[re]n van Rade
van Vlaenderen ten effecte sulcx henl[ieder] belast was ende hoe
dat die van[de] v[oor]s[creven] rade tselve geweygert hadden e[nde] de prochien

versonden naer syn al[te]ze volgende dappostille opde req[ues]te staen[de]
hier getoont Actum ut s[up]ra

Van Werven F

Foto 91

(In margine: h[eerlicke]n ordon[nantie])
Eodem die geordonneert den collecteur **P[iet]e[r] Basseliers**
te betalen aen **Pieter De Bruyne** de somme van tweelf gulde[ne]n
die hem van schepenen geaccordeert zyn voor syne extraord[inair]e
diensten en[de] sallarissen ten tyde van[de] leste omstellinge e[nde]
daernaer volgens syne req[ues]te den schepenen bekent daer
mede schepenen v[er]staen dat hem des[el]fve **De Bruyne** sal te
vreden houden totten dage van heden ende mits
overbrengen[de] dese met quictan[cie] desselfs **De Bruyne**
sal u gel[ycke] somme pass[ere]n in reken[ing]he [e]tt[ceter]a

Van Werven F

(In margine: legerwagens)
~~Eodem die~~ <xijij^d> naerdien dese affairen met die van **Hingene**
ware int lange gecommuniceert is geresolveert e[nde] geraden
vonden dat de prochien hen[lieder] ~~ander werven thone~~ sullen
addresseren te **Brusselen** aen syn al[te]ze ende by adres
van[de] heeren van **Bornhem** e[nde] **Drenquart** te ~~verse~~ vercrygen
tegens die van **Vlaenderen** gemainteneert te worden inde
octroyen van[de] dicagien [e]tt[ceter]a ende dese sollicita[tie] te
doene heeft aenveert **J. Van[den] Eynde** bailliu die seyde tot
Brussel reysen moesten om syn affairen [e]tt[ceter]a dyen volgen[de]
belast den greffier dat hy soude maken req[ues]te [e]tt[ceter]a
Actum ut s[up]ra p[rese]nt collegio

Van Werven F

Xvj d[it]jo de bailliu wederom gekeert synde van **Brussel**
heeft verclaert de v[oor]s[creven] sake aengaen[de] dat hy hadde
begost te besoigner[en] maer dat van noode was thebben
attestatie van baillius schepe[ne]n hoe dat zyl[lieder] noynt
geduren[de] den tyt van[de] octroyen der dicagien gejont yet

Foto 92

hadden gegeven oft gecontribueert met die van **Vlaenderen**
oft anderss[in]s nyettegenstaen[de] zyl[lieden] menige reysen daer toe
waren gemolesteert e[nde] geimportuneert geweest ende
dat naer vermogen van[de] s[el]fve octroyen schepenen
consenteren[de] inde s[el]fve attestatie ordonneren den greffier die
te stellen in forma ende oock te verand[ere]n de req[ues]te

want sulcx van noode bevonden wert om redenen actum
dato e[nde] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Naerdien dat volgens de voorn[oempte] resolutie gestelt was de
versochte attestatie eensamentlicken eene req[ues]te daer neffens
dienen[de] ael syn al[te]ze soo is de selve gegeven in handen van[de]
bailliu omme [e]tt[ceter]a die welcke tsynder wedercompste
van **Brussel** doende rapport van syn besoignee
verclaerde nyet anders vercregen thebben dan renvoy
aen[den] persoon van zyn al[te]ze die absent was vuyter stadt
van **Brussel** naer **Waeslant** Actum j^a aprilis
1599

Van Werven F

Eodem die j^a aprilis 1599 Alsoo vanwegen heer **Geert**
Schellebrouck bailliu ende schepenen aensocht syn geweest
hem te versien van onderhout als cappellaen dwelck de
v[oor]s[creven] heer **Geerart** over sekere maenden herwaert begost
hadde te bedienen heesschende daer vooren van[de] prochie te
hebben ten adven[ante] van iij^c gul[denen] emmers ten minsten iij^c gul[denen]
siaers soo hebben hem de voorn[oempte] bailliu e[nde] schepenen

Foto 93

ten laste van hen[lieden] gemeynte sulcx geweygert daeromme
dat dalimentatie oft onderhout van[de] s[elvj]e e enen cappellaen
noch oock van weerlicken pastoor nyet en stont tot laste van[de]
s[elvj]e hen[lieden] gemeynte maer wel ten laste van die van **Afflegem**
als van ouden tyde treckende daervooren de thienden van als [e]tt[ceter]a
dat zylieden nyetmin bereet waren hem remonstrant
behulpsaem te syn aen[den] heer mijn[en] heer de eertsbisschop
van **Mechelen** hebbende dadministratie van[de] voors[creven] goeden
ende incommen des v[oor]s[creven] godtshuys van **Afflegem** v[oor]s[creven]
over sulcx geord[on]neert req[ues]te te stellen e[nde] geco[mm]jiteert de greffier
Van Werven om hem te vinden aen[den] v[oor]s[creven] bisschop metten
selve req[ues]te ende and[e]re verbale instructie dienende ten
effecte voors[creven] p[rese]nt tvolle collegio

Van Werven F

Eodem die geordonneert aen **P[iete]r Basseliers** collecteur [e]tt[ceter]a
aende selve greffier te betalen de ten effecte vande s[elvj]e
voiaige de somme van twee guldenen ende mijs over
brengen[de] [e]tt[ceter]a Actum ut s[up]ra

Van Werven F

V^{ja} aprilis voors[creven] heeft de voorn[oempte] greffier gedaen rapport hoe dat hy hem den v^a der voors[creven] maent hadde gevonden aen[de] eer[weerdige] heer mijn[en] heer den eertsbisschop van **Mechelen** ende dat hy hem hadde gepresenteert de req[ues]te hier vooren geroert eensamentlicken hoe dat hy by lange ende veele verbale proposten volgens syn instructie den voors[creven] heer hadde gesocht te brengen tottet wilcoren van[de] s[elv]e requeste maer dat de s[elv]e heer daer toe nyet en hadde wille verstaen

Foto 94

seggende ierst dat hy nyet en gelooffde emmers dat hem nyet en was gebleken dat die van **Afflegem** souden gehouden syn de prochie te versien van eenen weerlicken pastoor oft cappellaen ende veel min van dyen talimenteren oft eenich onderhout te geven dat daeromme oock noodeloos was hem te aensoecken om thebben de s[elv]e persoonen dan ~~w~~ souden hen die van **Bornhem** addresseren mogen aen[de] eer[weerdige] heer den bisscop van **Gent** daer onder <wyens bisdom> sy ressorteren[de] waren ende soo men bevont dat die van **Afflegem** gehouden waren tot onderhout van[de] s[elv]e weerlicken pastoor e[nde] cappellaen yet vuyt te reycken oft te geven hy soude daer inne versien rakende heer **Gillis Van Aerschot** seyde dyen aldaer tot **Bornhem** als prior ende religieus des gotshuys van **Afflegem** voors[creven] te onderhouden ende nyet als weerlick pastoor ~~gelyck hy oock~~ omdat hy den selven heer **Gillis** metten v[oor]s[creven] last van pastoorschap nyet en wilde beswaren ~~na~~ dan hadde alleenlyck de v[oor]s[creven] heer **Gillis** ts[elv]e by provisie gedaen ende als de prochie haer soude by middel voors[creven] versien hebben van eenen weerlicken pastoor dan hem de v[oor]s[creven] heer **Gillis** ts[elv]e nyet aen dragen en soude oock dat hem dochte dan noodeloos te syn cappellaen te soecken want dinwoonde[re]n geen clagen en souden hebben van[de] dienst vande missen by hen[ieder] <req[ues]te> versocht [e]tt[ceter]a hebbende voorts de voornoem[pte] heer eertsbisschop op de voorn[oempte] req[ues]te doen stellen de navolgen[de] appostille als tgoet van **Affligem** sal gecommen syn tot syn[en] ouden staet dan sullen wy oock die ouwde lasten dragen dan alsoo ten laste van **Affligem** nyet en staet die prochie te bedienen van pastoorschap ende dies te min te versien van cappellaen sullen die remonstranten haer daer aff versien daer ende alsoo zy dat geraden sullen vinden Actum te **Mechelen** den v^a aprilis tsiaers xv^c xcix ond[ertekend] **Matthys** Artbisschop van **Mechelen**

Eodem die mits dincompeten[tie] van schepenen vuytstel genomen ende geord[on]neert de bailliu te vergaderen tvolle collegio ten bysyne van heer **Gillis Van Aerschot** pastoor

Van Werven

Foto 95

In margine: h[eerlicke]n ordon[nantie]
 Xxij^a aprilis 1599 Schepenen deser herlickh[ede]n hebben
 geordonneert ende ordonneren mits desen aen **Pieter Basseliers**
 collecteur deser prochie omstellinge gepunct opt saisoen
 1598 te betalen aen bailliu **Jan Van[den] Eynde** de somme
 van twaelf guldenen eens over de helft van negen
 daghen synde vacatien int vervolgen van[de] bevrying
 vande legerwagens daer inne dese prochie ende
 die van **Hingene** henl[fieder] belast vonden ~~mits~~ treckende
 den leeger naer **Vrieslant** dit jaer negenentnegentig
 daer inne begrepen doncosten e[nde] <pen[ninge]n> ~~gedesboursseerden~~
~~gelde~~ by hem verschoten waeraff die van
Hingene v[oor]s[creven] de wederhelft zyn geldende ende
 mits overbrengende dese met quictan[cie] des v[oor]s[creven] bailliu
 zal u gel[ycke] so[mm]e van xij g[uldene]n in reken[inge]n passeren daer e[nde]
 alsoo behoort dato ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die naer dyen ter vergaderinge van<bailliu e[nde]> schepenen
 deser heerlickheyt geleth es geweest opt rapport dwelck
 de greffier opden vj^a deser hadde gedaen hier vooren geinserieert
 soo is daer over ende by geroepen geweest heer **Gillis**
Van Aerschot prior ende pastoor om op als thebben syn advys
 die welcke hooren lesen hebben[de] ts[elve] ~~v[er]bae~~ rapport heeft
 daeraff versocht thebben copie dwelck hem by schepenen es
 geaccord[eer]t e[nde] geleverd ten selven daghe voorts onder-
 linge geraemt dat men bynnen twee soo dry daghen daer naer
~~metter~~ ten bysyne van[de] selve heer prior soude andermael
 van wegen deser prochie soude adresseren aen[de] e[er]weerde] heer den bisscop
 van **Mechelen** teneynde dat hem believen wilde voorder te
 versien opt inhout ende versoeck van[de] voorgaende req[ues]te
 sonderlinghe syn e[er]weerde] te vertoonen als dat die van **Affelgem**

Foto 96

gehouden syn ~~de prochie~~ ter competen[tie] van[de] weerl[ick]e pastoor ende
 van outs alsoo geplogen daer aff de s[elve] heer prior ende
 and[ere] heeren van **Affelgem** wel kennelick waren [e]tt[ceter]a
 voorts gesloten dat vuytte pen[inge]n die procederen soudent van[de]
 selve competen[tie] den cappellaen p[rese]nt oft te gecrygen soude hebben
 jaerlicx onderhout soo goedencoop daer mede soude overcom[m]en
 wordden de reste aen heer **Gillis** voors[creven] ten respecte van[de]
 dienst die hy is doende als pastoor gedurende syn[en] leven
 ende sonder nochtans tselve te trecken in consequentie
 tot welcke reyse syn gecomm[un]itteert ierst de bailliu **Jan Van[den]**
Eynde Pauwels De Budt ende **Adriaen Verdict** schepenen
 mitsgaders **Franchois Van Werven** greffier Actum p[rese]nt het
 volle collegio dato ut s[upr]a

Van Werven F

Den xxvij^a april 1599 hebben henl[ieder] de voor[noempte] geco[mm]jtteerde
bailliu schepenen ende greffier ter p[rese]ntien van heer **Gillis**
voorn[oempt] geadresseert aen[den] voor[noempte]n e[erweerde] heer den bisscop van
Mechelen hem vertoonende tgene voor[screven] is namentl[ick]
dat vuyten incommen van **Affelgem** de cure van **Bornhem**
heeft jaerlicx altyt getrocken de compete[n]tie certificeren[de]
de voor[noempte] heer **Gillis** dat hem daeraff wel kennel[ick] ende
indachtich <was> emmers ter sommen van twintich ponden gro[ot]en
vlems siaers ~~de weleke de p~~ daeraff de <weer[icken]> pastoors werdden
betaelt over handen van[de] pachters van **Affelgem** ende vier
veertelen corens jaerlicx duer handen vande selve
ende de voorn[oempte] heer bisscop persisterende alnoch by
syn voorgaende intentie seyde tignoreren van eenighe
compet[entien] schuldich te syne nochtans mits dyen ~~schepen[en]~~
de voorn[oempte] geco[mm]jtteerde hebben geinsisteert de contrarie dat
oock by kennisse van[de] voorn[oempte] heer **Gillis** e[nde] meer and[ere] indyen

Foto 97

noot ware soo heeft ten lesten den voorn[oempte] heer bisscop
geconsenteert ende te vreden geweest totte selve competen[tie]
te geven sulcx ~~hem soude~~ bevonden soude worden te
behooren naer advenant het incommen van die van **Affelgem**
jegenwoordelicken emmers gelyck dat van mijn heere
den bisscop van **Gent** soude worden geord[on]neert dyen de
cure was aengaende [e]tt[ceter]a

xxix^a d[it]jo gedaen rapport aen[de] mede schepenen van
tgebesoig[neer]de v[oor]s[creven] soo is goet gevonden e[nde] geresolveert
dat dese sake soude worden te kennen gegeven aen mijn
heer den lantdeken van **Denremonde** om gehadt syn
advys te solliciteren aen[de] eer[weerde] heer den bisscop van **Gent**
ten eynde dat hem believe van synen wegen ter saken
voors[creven]] breeder te versien gemerct nu vander
prochiewegen gedaen is geweest al dat sy costen
dwelck henl[ieder] mochte dienen voor excuse daer e[nde] alsoo
behoorde in toecommen[de] tyde

Eodem die geroepen ter vergaderinge van schepenen
heer **Geerart Schellebrouck** soo es hem van tv[oor]s[creven] te
kennen gegeven ende hoe dat noch ter tyt den middel
om hem te versien van ~~nu~~ onderhoud als cappellaen
angereet was dat daeromme hy hem elders mocht
versien sulcx hy te rade wert dwelck
gehoort by de voorn[oempte] heer **Geerart** heeft daer oppe
geantwoort in substan[tie] dat hy te vreden was hem
elders te versien maer dat hy verstont betaelt te
syne van synen voorgaenden dienst ter prochie laste

Foto 98

sulcx ter moderatie van luyden met eeren dat soude
bevonden wordden te behooren gemerct hy ter begeerten van[de]
prochie ~~synen dien~~ den dienst als cappellaen zedert tbegin
van syn priesterdom alhier dagelicx gecontinueert hadde
ende ten ware daer inne van wegen bailliu e[nde] schepenen
promptelicken werdde versien hy soude hem by ander
middel daer tegens doen helpen ~~ter welcker~~
omme op dwelcke te antwoorden es genomen dach van
deliberatie voor xiiij daghen

Van Werven F

(In margine: ordon[nantie]n
h[eerlicke]n ordon[nantie]n)
Eodem die geordonneert aen **Pieter Basselier**
collecteur deser prochie omstellinge te betalen aen[de]
bailliu **Pauwels de But** ende **Adriaen Verdict** schepe[ne]n
mitsgaders aende greffier **Fran[chois] Van Werven** elcx twee
guldenen tsamen acht guldenen ~~over~~ ende dat over
elcx eenen dach henlieder vacatien van gevaceert thebben
opden xxvij^a april v[oor]s[creven] tot **Mechelen** neffens den e[erweerde] heere
bisschop volgens de resolutie van[de] xxije der v[oor]s[creven] maent
ende mits overbrengen[de] [e]tt[ceter]a

Van Werven F

(In margine: ordon[nantie]n
h[eerlicke]n ordon[nantie]n)
Eodem die geordonneert te betalen aen **Niclaes De**
Neve de somme van dry guldenen die hem syn
toegevoecht van gevoert thebben met sy[ne]n wagen ende
peerden de voor[screven] geco[mm]jitterde tot **Mechelen** daer inne
begrepen syn montkosten ende van synen peerden ende
mits overbrengen[de] [e]tt[ceter]a

Van Werven F

Foto 99

(In margine: ordon[nantie]n
h[eerlicke]n ordon[nantie]n)
Eodem die geordonneert **Pieter Basselirs** collecteur [e]tt[ceter]a
te betalen aen **Lenart Kevers** tavernier bynnen deser
heerlickheyt ~~te betalen~~ de somme van twee gulde[ne]n
dertien stuyvers ter causen van teercosten tsynen
huyse gedaen den xv^a meerte lestleden by den q[ua]rtier
meester van **Hulst** ende anderss[in]s vuyt wyssens syn
billet ende mits overbrengen[de] [e]tt[ceter]a

Van Werven F

Vj^a may 1599 hebben bailliu ende schepenen geco[mm]jtteert
Pauwels De But ende **Jan Segers** schepe[ne]n met **Fran[chois] Van Werven**
greffier om te trecken naer **Denremonde** aen mijn heer den
lantdeken ten effecte begrepen by de resolutie van[de] xxix^a
april 1599 tegen maendage den x^a deser
actum dato ut s[upr]a

Van Werven F

De voorn[oempte] geco[mm]jtteerde hebben henl[ieder] dyen volgende opden x^a
may voor[screven] gevonden aen mijn heer den lantdeken voorn[oempt] hem aen
gevende tvoorgaende gebesoig[neer]de ende hem daeraff lecture
gedaen die daerop verantwoorde dat hem goet dochte
tselfe te vervolgen totter prochie ontlastinge naerdyen
die van **Affelgem** gehouden syn ter versochter competentie
maer dat hy sorchde den bisschop van **Gent** daertoe dye
van **Affelgem** oft den bisscop van **Mechelen** nyet en soude
dwingen cunnen dan mochte hem daer toe persuade[ren] ende
verwilligen met schryven ende indyen hem lantdeken
van syn advys yevers versocht werdde hy soude tselfe
favorabel geven ten aensiene voordeel vande prochie want
hem overlange wel indachtich hadde geweest dat die van

Foto 100

Affelgem syn gehouden den weerlicken pastoor te geven zyn
onderhout.

xij^a may 1599 Hieraff rapport gedaen aen bailly e[nde]
schepenen van **Bornhem** die welcke hebben dach genomen
om naerd[er] te resolve[ren]

Van Werven F

(In margine: H[eerlicken] ordon[nantie]n)
Xij^a may 1599 bailliu ende schepenen der heerl[ick]h[ede]n van
Bornhem ordonneren mits desen de kerckm[eeeste]rs deser kerke
te betalen aen heer **Geerart Schellebrouck** <priester> de somme van
vierentwintich guldenen die hem <onder andere> vuyten incommen deser
kercke zyn geaccordeert voor dat hy ten dienste der selver
kerke ende der gemeynte zedert zyn priesterdom herwarts
heeft by gestaen ende gedient als cappellaen ende
mits overbrengende dese met quictan[tie] desselffs heer
Geerarts hier oppe dienende sal u gelycke somme van
xxiiij gul[denen] worden gepasseert in reken[inge] daer ende alsoo
behoort Actum in collegio et[ce]t[er]a

Van Werven F

(In margine: H[eerlicken] ordon[nantie])

Eodem die bailliu e[nde] schepenen voors[creven] ordonneren mits
desen den h[eiligen] geestm[eeeste]rs deser prochie dat zylieden insubsidie.
~~ende ter ass-off-<te>~~ betalen aen heer **Geerart Schellebrouck**
priester de somme van twaelf gul[denen] die hem ~~onder ander~~
vuyten yncommen van[de] h[eiligen] geest syn geaccord[eer]t voordat hy
ten dienste deser kercke ende de gemeynte alhier heeft
gevaceert als cappelaen zedert zyn priesterdom tot nu
onlanx ende mits overbrengen[de] dese et[ce]t[er]a sal
u gelycke somme van twaelf gul[denen] passeren reken[inge] et[ce]t[er]a
actum dato e[nde] p[rese]nt ut s[upra]

Van Werven F

Foto 101

Xj^a juny 1599 Alsoo die van **Bornhem** vanwegen myn
hee[ren] hoochbailliu van **Waes** ende die van **Hingene** aensocht
was hulpe ende bystant van een somme van penn[inge]n tot
redressement vanden forte oft schansse van **Wintam**
soo eensdeels blyct by tschryven des voor[schreven] hoochbaillius
vanden vij^{en} deser gesonden aen myn heer de baron van
Bornhem de bailliu ende schepenen dese saecke
geco[mmun]iceert hebbende aen notable gemeentenars en
bevinden nyet geraden te consenteren eenige so[mme]n van pen[ninge]n
tottet selve redressement om nyet te commen inde
consequentie van getaxeert te worden van wegen die van **Waes**
offt anderssins in lasten te geraken sy nyet en syn gehouden
maer omme gebuerschap te toonen consenteren by desen
dat dopsetene deser prochie elcx eenen dach metten lyve
daer aen sullen gaen wercken rotsgewyse tsulcken tyde e[nde]
daghe henl[ieder] dat bescheyden sal worden van capiteyn e[nde] lieutenant
alhier deselve daertoe auctoriserende ende dat dieghene
die weygeringe maken sullen sullen de s[elve] capiteyn lieutenant
oft ander officier daertoe by henl[ieder] te co[mm]itteren vermogen te hueren
e[nde] crygen eenen werckman thenl[ieder] laste ende tot bet[alinge] byden
bailliu bedwongen te worden et[ce]t[er]a Actum int collegio van bailliu
e[nde] schepenen

Van Werven F

(In margine: H[eerlicken] ordon[nantie]n)

Xxiii^a juny 1599 Bailliu ende schepenen der heerl[ic]heyte
Bornhem ordonne[re]n mits desen **Pieteren Basselirs** collecteur
deser prochie omstellinge over tsaizoen 1598 te betaelen
aen **Geleyn Verbeke** de somme van thien guldenen over den
coop van vyff eycke boomen van hem gecocht by m[eeeste]r **Adriaen**
Van Mierbeke tot behoeve vande schole deser prochie
op minderinge vande tweehondert guldenen die tot
reparatie vande selve schole ~~byde gemeynte ge~~ syn
geconsenteert ende mits overbrengen[de] dese met
cuictan[cie] et[ce]t[er]a te ordonn[ancie] van **Joos Jansegers** over syn mede

schepenen

Van Werven F

Foto 102

Xv^e juny 99 Alle de ghene die dese jegenwoordige sullen
wordden getoont salut wylieden bailliu ende schepenen
der heerlichheyt ende vierschare van **Hingene** certificeren
mits desen

Vij^e aug[us]ti 1599 syn wethouderen vergadert omme
texamineren zeker beslotene brieven ontfangen van die burgm[ee]ste[r]
ende schepenen der stede van **Denremonde** mitsgaders hooftschepe[ne]n
van[de] lande van **Dendermonde** den vij^e aug[us]ti 1599 <daer aff den teneur hier volcht> ~~inhoudende~~
<eersame e[nde] beminde alsoo> ~~hee dat~~ den commissaris <van[de] legerwagens et[ce]t[er]a> **Sebastiaen Vaes** daer
<alhier> jegenwoordel[ick]
liggende ~~was~~ <es> om thebben betalinge van tgene men hem schuldich
ende ten achteren is van dienst by hem gedaen vuyten naeme
vander stede ende lande van **Denremonde** met syne wagens
volgens de brieven van beschryvinge van mijnheer[en] van[de] Rade
in **Vlaender[en]** et[ce]t[er]a daeraff den dienst is ingegaen j^e may 1598
tot xx ponden groot[te]n ter maent van eenen wagen daer inne ghylieden
gelast zyt ons te assisteren met een derde van[de] waegen soo en hebben
wy nyet cunnen laten hulieder te bidden by desen soo veele debvoirs te
doene dat de voor[screven] co[m]mi[ss]aris van hulieder quote ende contingent
zedert den voor[screven] tyde contentement gegeven wordde ofte anderssins
verclaerst te willen procederen ten laste vande deffailanten byden wech
van rigeure ende ex[ecuti]e ende oock alhier te blyven liggen tot
laste ende coste vande ghene in faulte blyvende daer
inne dient metter spoet voorsien tot welcken eynde wy hulieder
seynden desen onsen messagier expres biddende hier oppe
thebben hulieder inten[ti]e ende blyft den heer bevolen tot
Dendermonde desen vij^e aug[us]ti 1599 burgm[ee]ste[r] ende schepe[ne]n
vander stede mitsgaders hooftschepenen van[de] lande van **Denremon[de]**
Caluwe ond[erteken]t clercq **Musaert** de superscriptie aldus
eersame lieve ende beminde bailliu e[nde] schepenen van
Bornhem Hingene ende **Mariekerke**
volcht copie vande copie vande beschryfbrieven hier van mijn
heer[re]n van[de] Rade van **Vlaenderen** de raetslieden sconinx van
Castillien van **Leon** van **Arragon** van beide **Sicillien Hierusalem**
Portugal reg^e grave van **Vlaenderen** et[ce]t[er]a geord[onneer]t in **Vlaenderen**
lieve ende beminde alsoo wy beslotene brieven van syn hoocheyt
vanden elffsten deser tzedert nyettegenstaende onse excusen tot

Foto 103

(In margine: Vrydom van
legerwagens)
support van desen lande van **Vlaenderen** gevolcht met andere
brieven van rencharge vanden xx^e der selver maent belast

syn boven de vyfftych carroywagens voor dartillerye het voor[screven]
 lant promptelick te doen furnieren tgetal van xxxv wagens
 ten dienst van[de] huuse ende hove van syne hoocheyt soo
 eyst dat wy genootsaect zyn geweest daeraff opde ouwden
 voet eene nyeuwe repartitie te makene danoff ulieder
 quote ende contingent beloopt metten lande van **Dendermonde**
 (behoudens secours van een derde deel wagens te doene by die van
Bornhem Hingene ende **Mariekerke** ende noch een derde
 waegens by **Nienove** ende **Templemaers** metten anderen
 spleten) tot twee waegens ulieden ontbiedende en[de]
 nyetmin van syne M[ajesty]ts wegen ordonnerende de selve achtereen
 op te brengen ende seynden naer **Brussel** in handen van **Pedro**
Sartacho lieuten[ant] van[de] commissaris van[de] voor[screven] huuse van syne
 hoocheyt daertoe geco[mm]jtteert sonder dies te moghen blyven in
 gebreke hiermede blyft godt bevolen vuyt **Gendt** des[er]
 xxv^e april 1598 onderstont geteeckent **J. de Baviere**
 naer behoor[licken] colla[ti]e dese bevonden accorderen[de] mette originale brieven
 van[de] Rade my toirconden ond[erteken]t clercq ... noch stont beneden
 aldus geschreven den dienst is ingegaen vij^a juny 98 voordn
 co[mmi]ssaris **Sebastiaen Vaes** nemaer **Jan Pieters Hoogemoet** heeft de
 bestedinge aenveert ende was synen dienst in gegaen j^a may
 daertevooren volgen[de] des bescheede danoff wesende
~~soo hebben bailliu ende s~~ Ende naerdemael daer
 tegens provisie van vrydom was thove vercregen van ~~van~~ xxix^a
 meerte 1599 danoff den teneure hier naer volcht
Andre par la grace de dieu cardinal **dAustrice** lieuten[ant] gouverneur
 et capitaine g[e]n[er]al tres chiers et bien amez nous ayons les
 bailly eschevins et manans de **Bornhem Hingene** et **Mariekerke**
 fait entendre que doit lan xv^e iij^{xx} vj en contempla[ti]on des grands
 fraiz et despens par eulx supportez aux dicaiges des **Broucland**
 dud[ic]t quartier leur a este accorde exemption et franchise de
 toutes tailles impositions dixiesme xx et cinquantesme
 deniers et de toutes aultres charges ord[inair]es et extraordin[air]es
 ensamble de toutes contributions pour soldats et gens de guerre
 et des moyens g[e]n[er]aulx a mettre sus et[ce]t[er]ja et icelle exemption

Foto 104

leur accord este continuee pour aultres six ans dois le mois daougst
 dernier ce neantmoings vous leur auriez commande de contribuer
 es vingt chariot que vous avons demande pour server a n[ot]re maison
 et suite en campagne ung huictiesme en consideration de
 quoy nous vous avons bien voulu faire ce mot pour vous encharger
 et ordonner de reparter sur les aultres quartiers ce quavez
 mis sur les supplians les laissant joyr de la franchise et
 exemption aeulx accorde et nallant cette a aultre fin
 n[ot]re s[ei]gneur vous ait en sa s[ai]nt[e] garde de **Mastricht** le xxix^e
 de mars 1599 rich. v. signe **Andre** et plus bas de
Vasseur

soo es voor goet ende geraden gevonden by advoye e[nde] goetduncken
 van die van **Hingene** <e[nde]> **Mariekerke** v[oo]rs[creven] den voors[creven] van **Denremonde**
 daer tegens voor antwoorde te seynden soo hier volcht

eersame ende zeer voorsienige alsoo wylieder by hulieder
 schryven vanden sevensten deser verstaen hebben dat S[ieu]r **Sebastian**
Vaes co[m]mijssaris vande legerwagens van syne hoocheyt aldaer
 es leggende solliciterende om thebben betalinghe vanden
 dienst by hem gedaen ende dat uwen eer[weerdige] poogende
 daer aff een derde te brengen tonsen laste tot betalinghe van
 dyen <ons> syt vermanende nochtans ~~ten~~ ten grooten ongelycke
 in regarde van[de] vrydom die za[liger] syne M[ajesteyt] van hooger ~~bel~~ memorien
 belieft heeft ons taccorderen uw e[erweerdige] ~~wel~~ ende myne e[erweerdige] heeren
 vanden Rade van **Vlaenderen** wel bekend soo hebben wylieder
 voor antwoorde uw e[erweerdige] van[de] selven vrydom andermael wel
 indachtig willen houden namentlicken vander <ordonn[antie] e[nde] expres bevel> ~~continuatie~~
~~van dyer~~ by syne alteze onslieden geaccordeert opden xxix^e
 meert lestleeden ende de bevelen daer aff over gesonden ~~danoff~~
 aen myne voor[screven] heren van[de] Rade van **Vlaenderen** danoff copie hier
 neffens is gaende U e[erweerdige] biddende zeer vriendelick henl[ieder]
 dyen volgende ook te reguleren ende onslieden contrarie van
 selve nyet voorder molest oft moeyelick te syn ~~souden~~ anderss[in]s
 <souden> genootsaect syn daer tegens voorder te versien ~~dwelck~~ nyet
 en sonder ~~noede~~ oncost dwelck ul[ieden] wel verhoeden
 cunnen op dat henl[ieder] belieft

xj^a augusty 1599 ter vergaderinge van bailliu ende schepenen
 dese saecke geexamineert synde met die van **Hingene** es voir

Foto 105

beste gevonden dat men vande prochie wegen den selven van
Denremonde soude vertooch <doen> verbalicken vande provisie by henl[ieder]
 vercregen tegens den gepretendeerden last, synde daertoe
 geco[m]mitteert van dese prochie van **Bornhem** wegens **Fran[chois] Van Werven**
 greffier om te trecken des anderdaeghs met die van **Hingene**

Eodem die <Alsoo van wegen> geco[m]mitteert met M[eeeste]r **Adriaen Van Mierbeke** schoolm[eeeste]r
 deser heerlickheit aen bailliu ende schepenen es versocht
 geweest vergeldinge ende recompense vanden dienst by hem
 gedaen continnuerende de schole tot noch toe heesschende daer
 vooren ende om middel thebben de selve schole te brenghen
 inden staet daert behoort ter meester beneficie e[nde] welvaren
 vande jonckheyt boven tghene hy alreede ontfangen e[nde]
 geproffitteert hadde noch de somme van achtentwintich ponden
 groot[te]n Vlaems eens. Soo hebben bailliu e[nde] schepe[nen]
 voorn[oompt] gehadt hebbende dadvys van ettelicke notable insetenen
 ende notable gegoeyde den voor[schreven] **Mierbeke** inconsideratie
 alsvooren ende ten aensiene van[de] [...] qualiteyt syns persoons
 geaccordeert in plaettse van syne[n] heesch voor[screven] de somme van
 vierentwintich ponden VI[aem]s ende dat voor ende met tsaizoen expirer[ende]
 half augusti 1600 sonder nochtans tselve te trecken
 in consequentie ofte daer mede de prochie belast te blyven
 in toecommen[de] tyde tware ten aensien vande voor[screven] **Mierbeke**
 noch andere die voortaan de scholasterye sullen hebben ofte

bedienen mogen maer sullen henl[ieder] te vreden houden metten loon ende sallaris daer toe van outs staende ordonneren[de] dat hem **Mierbeke** de voor[screven] somme van xxiiij ponden Vlaems sal betaelt wordden vuyte ierste punctinge e[nde] omst[elling]e deser prochie ende daerenboven noch de somme van thien gul[denen] hem competerende van geleert hebbende de schamel kinderen deser prochie vuytwysens de noticie by hem gehouden ons getoont de welcke hem betaelt sullen wordden by de h[eiligen] geestm[eeste]r deser prochie ende sullen henl[ieder] respectieve valideren in reken[inge] daer e[nde] alsoo behoort

(in margine: ordonn[antie])

xvii^e aug[us]ti 1599 geord[onneer]t **P[iete]r Basselirs** collecteur deser prochie omst[elling]e te betaelen aen **Glaude Hoefnagel** messagier de so[mm]e van vyff schelli[nge]n groo[te]n over port van brieven leste de xvij^e meye 99 conform t[bi]llet et[ce]l[er]ja Actum p[rese]nt bailliu v[oor]s[creven] **P[iete]r V[er]heyen Pauwels De But Jan Potart** ende **Hans Zegers** schepenen
Van Werven F

Foto 106

Eodem die es byde greffier rapport gedaen van syn gebesoig[neer]de met die van **Denremonde** te weten dat sylieder geseecht hadden henlieder nyet aen te dragen de provisie by onslieden vercregen hun bevryt te syne nyet te contribuieren ter saecken hier vooren ende ten ware my[n]e[n] hee[re]n van **Vlaende[re]n** anders daer innen versagen by repartitie te doene op ande[re] quartieren zy souden verstaen ter executien te brengen tvooren verhaelden bewys, accorderen[de] onslieden nyet min noch acht dagen ten eynde dat wylieden midlertyt dat souden solliciteren Dwelck bailliu e[nde] schepenen geexamineert hebbende hebben geraden vonden neffens mijn hee[re]n van **Vlaende[re]n** te solliciteren defecte e[nde] volcommen vande ontgoste provisie by middel van repartitie op ande[re] quartieren oft anderssins ter ontlastinge van die van **Bornhem Hingene** e[nde] **Marikerke** naer inhoud van[de] bevelen van[de] hove. Committerende daer toe van henl[iede]n wegens **Fran[chois] Van Werven** henl[ieder] greffier <te trecken den xx^e deser> met ordon[nantie]n aen **Pieter Basselirs** collecteur deser prochie hem totte selve reyse vuyt te reycken de somme van ...

(In margine: h[eer]licken] ordon[nantie])

Bailliu ende schepene[n] v[oor]s[creven] ordonneren mits desen **Marten V[er]dickt** h[eiligen] geestm[eeste]r deser prochie te betalen aen m[eeste]r **Adriaen Mierbecq** des schoolm[eeste]r deser prochie de somme van thien gulden vyff st[uy]ver[s] daerover bedraecht synen sallaris van geleert thebben ettel[icke] schamel kindere[n] by specificatie overgeleecht sedert St. Jan xv^e xcviij tot St. Jan negenentnegent[ich] ende mits over brengen[de] dese et[ce]l[er]ja Actum xix^e aug[us]ti 1599 P[rese]nt **Joos Jansegers** ende by consente van dande[re] schepene[n] daer geaccord[eer]t hebben[de] xi des[er]

Van Werven F

Foto 107

Xxj^a aug[us]ti 1599 Opt aengeven van[de] bailliu van **Waes** van dat die van **Bornhem** e[nde] **Hingene** souden assiste[ren] tot redressement van[de] forte van **Wintam** volgende syn beschryffbrieven van[de] xijj^a deser soo es by bailliu ende schepen[en] van **Bornhem** geresolveert ~~datmen~~ voor antw[oor]de tontbieden dat syl[ieden] voor behulp vanden versochten wercke sullen laten opcommen ende <daer> fumeren de somme van vyfftych gul[denen] eens anderssins met rotten henl[ieder] volck daertoe doen wercken ten keuse van[de] ghene het werck hem aentreckende sonder anders oft word[en] gehouden te syne. Actum p[rese]nt bailliu **Joos Jansegers Pieter Verheyen Jan Potart Jan Segers Adriaen Verdict** schepe[ne]n **Jan Raes** man van leene

Van Werven F

(In margine: h[eer]licken] aete ordon[nantie])
 Xxiiij-xv^a septembris 1599 Bailliu ende schepenen ordonneren mits desen **Pieteren Basselirs** collecteur des[er] heerlickheyt omst[elling]e van[de] jare 1598 te betalen aen **Pieter Van Boetselare** de somme van tweenseventich guldenen over tgene v[oor]s[creven] prochie in hem gehouden is ter causen van[de] verlopen van een rente van achtien guldenen erfelicken die **Pieter Boele** over de schult van[de] prochie in beth[aling]e hadde ontfangen ende die de v[oor]s[creven] prochie gehouden was wederomme goet te doene met ande[re] costen ter saken vande selve questie gedaen ende geschiet daer mede doot ende te nyette voldaan ende betaelt zal blijven altgene dat de v[oor]s[creven] **Boetsel[a]re** opde voorn[oempte] prochie tot deser ~~prochie~~ <tyt> heeft geheyst ende gepretendeert allet conform ~~het~~ donderlinge conventie duer tusschen van v[oor]s[creven] **Basselirs** met hem **Boetselare** ged[ae]n den xxijj^a juny 1599 ende sal u gel[ycke] somme passe[re]n in reken[ing]e daer e[nde] alsoo behoort. Actum p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **Joos Jansegers**

Van Werven F

Foto 108

Xxijja septembris 1599 versocht synde van wethouderen van **Hingene** dat die van **Bornhem** souden assisteren tot redresse[ment] vanden forte tot **Wintam** gemerct sylieden van wegen de bailly van **Waes** daertoe te diverse reysen instantelick vermaent e[nde] aensocht syn. Soo is geresolveert daer inne gewille coort ten minste coste deser prochie ende geordonneert daeraff bestedinge te doene den minst doende op maendage toecommen[de] tot **Hingene**. Committerende daer toe van die van dese prochiewegen **Jan Van Venloo** ende **P[iete]r V[er]heyen** schepe[ne]n om gehoort henl[ieder] rapport voorder tordonne[re]n opde betalinge daer ende alsoo. Actum p[rese]nt bailly ende tvolle collegio van schepenen

Van Werven F

(In margine: legerwagens)

Eodem die alsoo nyettegenstaende de resolutie van[de] xvij^a
aug[us]ti lestleden opt stuck van[de] bevrydinge van[de] legerwagens
d~~ess~~ tegens die van **Denremonde** deffect van dyen nyet
en is voorts vervolcht tot nochtot soo es andermael
geord[onneer]t om den meesten cost te schouwen dat men juste actie
sal mede geven **Bernart Maes** gecommittteert synde van wegen
die van **Hingene** [...] aen[de] procur[eur] **Boele** ten eynde hy
aen mijn[e] heeren van[de] Rade deffect van[de] voorgaen[de] resolutie
vervolge emmers van[de] selve] opt mere brieven aen die van
Denremonde ten eynde sylieden supercede[re]n van voorde[re]
tlant van **Bornhem** te molesteren Actum dato e[nde] p[rese]nt
ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die hebbende m[eeste]r **Adriaen Van Boetselar** meyer
tot Hingene versocht beth[aling]e ende rembourssem[ent] van dertien

Foto 109

gulden[en] by hem verschoten soo hy verclaert voor die
van **Bornhem** inde voiaige om tondersoecken wat by
syne m[ajestey]t geord[onneer]t was opt stuck van[de] gemintineerde
tot **Geertsbergen**. Soo hebben die van **Bornhem** hem
v[er]antwoort daer toe te begeren dadvys van[de] ghene mede
gecommittteert van hennen wegen inde selve] reyse ende
dat sy hem ter ierster v[er]gaderinge <van> schepen[en] sullen
antwoorden ende contentem[ente] doen. Actum dato ende
p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die alsoo heer **Geerart Schellebrouck** paster
tot **Hingene** by req[uest]e versocht hadde noch acht ponden
groot[te]n in recompense van synen dienst als cappellaen
bynnen deser prochie boven de zes ponden by hem **G**
Geerart geaccord[eer]t soo is aleer daer op tordonne[re]n
begeert dach tot sondach naestcommen[de] om midler
tyt te spreken met prior kerck e[nde] H. Geestm[eeste]rs
alhier e[nde] and[er]e notable. Actum dato e[nde] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Xiiij^a octobris 1599 alsoo dese prochie over
deen helft is belast geweest tassisteren tot reparatie
vande schanse van **Wintam** te ware by toedoen van
inwoonde[re]n g[e]n[er]alicken by toure rotsgewyse oft
anderssins by bestedinge te doene den minst doen[de]
ende dat voor beste bevonden is tselve te
besteden sulcx de selve bestedinge onlancx
is voorts geegaene <aenveert> by den persoon van **Jan de ha Van**

Foto 110

Venloo ter sommen van hondert guldenen eens
soo is omme de selve somme te vinden over deen
helft ende ande[re] <on>costen daeraff deppenderen[de] geresolv[eer]t
te vinden by forme van leeninge de somme van zestich
guldenen by opde persoonen by specificatie te
noemen ~~dae~~ die henl[ieden] sullen cortten opde ierste
omstellinge de selve leeninge op te brengen comtant
vuyterlick bynn[en] de seven dagen op pene van para[t]je
en[de] heerlicke executi[e] behalvens dat daeraff den v[oor]s[creve]n
officier gehouden sal syn te doen rekenn[ing]e en[de] bewys
~~Actum p[rese]nt volle collegio betalen[de] den v[oor]s[creve]n~~ **Venloo** en[de]
anderss[in]s sulcx behoort Actum p[rese]nt volle collegio

Van Werven F

(in margine: gepubliceert xvij octobris 1599
nopen[de] contagieuse siecte)
Omme te voorsien ende ordre te stellen dat de zeer haestighe ende
behalicke siecte der peste die haer (godt betert) alhier
onder de gemeynthe begint te verbreyden nyet voorder en wordde
verspreyt duer middele vanden quaden regul die men by sommige
persoonen siet useren. soo wort van sheeren wegghen
geordonneert dat de ghene die van godt den heere mette
voors[creve]n sieckte sullen syn besocht ende gevisiteert ende
datter yemant sal syn gestorven sullen henlieder huys
moeten gesloten houden den tyt van zes weken ende
voor de ghene daer nyemant en sal zyn gestorven den tyt
van een maent sonder dat yemant van dyen huysgesinne
bynnen den pesthuyse sittende oft gebleven synde weder
zylieden sieck syn oft nyet sullen moghen gaen oft staen
onder tvolck op arbitrale correctie ende lyffstraffe
naer gelegentheyt der saecken

Wort oick verboden dat yegelick hem sal vermyden te gaen
oft verkeerren bynnen eenige onsuylvere oft geïnfecteerde

Foto 111

huysen tsy by daghe oft by nachte dan alleenlick
de ghene die daer toe syn geordonneert op gelycke correctie
ende straffe

Item dat men voortae[n]e de ghene vande voors[creve]n siecte gestorven
synde sal begraven des middaechs ten elff uren totten
een uren mannielicken ende met discretie sonder
ts[elve] te mogen doen buyten tyts oft by nachte oick
op arbitrale correctie

Voorts soo wort van sheeren wegen wel scherpel[icke]n verboden
alhier bynnen deser heerlickheyt ende prochie van
Bornhem voortaeue gedueren[de] desen tyt weeken tyt
te houden eenige maelyden tsy op bruyloften kinder
feesten oft ander vergaderingen opde boete van vyff
sch[e]llin[ge]n groot[te]n by elcken ter vergaderinge geweest synde
te verbeuren ende den weert dobbel

Item dat eenen yegelicken syne verckenen voortaeu sal
moeten houden opt cot oft bynnen synen byvanck
sonder die te mogen laten gaen oft loopen lancx der
straten op pene van te verbeuren telcker reysen ende
van elck verken de boete van vyff schelin[ge]n groot[te]n

Dat oick nyemant syne honden en sal mogen laeten
losloopen maer de selve honden bynnen syn[en] byvanck
opden bant oft inde lache neffens hem wanneer
yemant begeert daer mede vuyt te gaen op pene als
boven

Ten lesten dat nyemant inde herberge en sal moghen
blyven drincken tsavonts naer vj uren geduerende desen
weecken tyt opte boete van vyff sch[e]llin[ge]n te verbeuren
by elcken contraventeur ende van dobbel boete by den
weert oft weerdinne tselve gedoogende

Foto 112

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
iiiij^a novembris 1599 bailliu en[de] schepenen van **Bornhem**
gehadt tadvys van heer **Gillis van Aerschot** prior en[de] pastoor
alhier accorderen m[eeste]re **Florens du Hu** voor syn[en] dienst van
coster zedert s[in]t jansmisse lestleden tot nu toe de
somme van thien gulden[en] ordonneren[de] aende kerckm[eeste]r
alhier hem die te betaelen vuyten incommen van[de] kercken
ende sal henl[ieden] gel[ycke] so[mm]e passe[re]n in reken[ninge] daer en[de] alsoo
behoort mits overbrengen[de] syne quitan[tie] van gel[ycke] so[mm]e
dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Eodem die geaccord[eer]t dat de h[eilige] geestm[eeste]rs deser
heerlickh[ede]n sullen betalen aen **Jacop Cuytmans** de somme
van dry ponden groot[te]n vlaems op rekeninge van sulcx
bevonden sal worden hem te compete[re]n van by gestaen
te hebben dit jaer 99 den schamelen huysarmen
alhier over de contagieuse siecte ende mits
overbrengen[de] quitan[tie] et[ce]t[er]a Actum en[de] dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: legerwagens)

ij^a ende iij^{en} decembris respective ~~geresolveert~~ om te beletten daenstaende executie op de taxatie van[de] leger wagens daer vooren de prochie van **Bornhem Hingene** en[de] **Mariekerke** was gesommeert ~~van~~ by den duerw[eerder]e **Geerincx** van op zaterdage te vooren soo is geress[olveer]t datmen soude stellen en[de] pr[esen]teren req[ues]te aen myn heeren van[de] grooten rade tot **Mechelen** om thebben schorsinge van[den] gedreychde executie ommers ter tyt ende wylen die van **Denremonde** ~~souden ges~~ gerescribeert hebbende op onse voorgaen[de] requeste

Foto 113

ende vercregen provisie thove den xxix^{en} meerte 1599 et[ce]t[er]a anders soude wordden geordonneert om dwelcke te sollicite[ren] int g[ene]rael geco[mm]itteert is **Bernaert Maes** tot **Hingene** ende hem mede gegh[even] beworp van een[en] req[uest]e gestelt by avyse van bailly en[de] schepenen alhier ~~hem oock mede~~ annex copia copie van[de] v[oor]s[chreve]n ierste provisie mitsgaders copie van een req[ues]te in **Vlaenderen** gep[rese]nteert van wegen de prochien [...] in october lestleden om thebben d interinement van[de] selve provisie hem **Bernaert Maes** vande selve prochie mede geven[de] op rekenn[ing]e van syn reyse een franse croone van iij g[ulden]s iij st[uyvers] duer handen van **Jan Potart** no[m]ine **Jan Zegers** collecteur Actum ut s[upr]a p[rese]nt de bailly **Joos Jansegers Jan Potart Dierick Andries** et[ce]t[er]a
my p[rese]nt
F Van Werven

vj^a decembris 1599 Bailliu en[de] schepenen van **Bornhem** gehat dadvys van[den] heer prior kerckm[ee]ster[s] en[de] h[eilighen]geestm[ee]ster[s] alhier mitsgad[ers] notable gegoeyde verclaren dat heer **Geerart Schellebrouck** om geheest thebben noch acht ponden groot[te]n ~~beven~~ ter causen van syn diensten als cappellaen alhier verclaren den selven ongefondeert maer dat hy hem sal content en[de] voldaan houden mette ses ponden groot[te]n hem ter saken van dien geaccord[eer]t vuyte kercke en[de] h[eilighen] geest incommen den xiiij^{en} may lestleden Actum p[rese]nt schepenen

Van Werven F

(in margine: opden sleet van[de] bieren)

x^afebruary 1600 Alsoo men bevunt dat nyettegenstaen[de] de graenen godt loff over ~~dry soemer~~ veel tyts herwarts gecommen synde tot affslach de <brouwers en[de]> tappers ~~end~~ int slyten ende vercoopen van[de] biere bynnen deser prochie

Foto 114

aleven wel de selve bieren syn vercoopende op den ouwden
~~vœet~~ <prys> ende dierte gelyck sylieden dat deden tentyde de
 grane waren geldende noch eens jae tweemaels so veele
 ten zeer grooten ongelycke ~~ende tot schade van~~ om daer
 innen te versien ~~ende ten eynde de gemeynthe~~ tot soulagement
 van[de] gemeente en[de] passerende goede luyden soo
 wort by desen geboden ende geordonneert dat bynnen deser
 heerlickheyt gheenderhande bieren en sullen hoogher vercocht
 mogen wordden dan ten advenante van twee stuyvers den
 pot tware de s[elvj]e bieren bynnen <van buyten> des[er] heerlickheyt hier gebrocht
 waren oft alhier gebrouwen synde gheene vuytgesundert
 ordonnerende alle persoonen hen geneerende metten tap
 oft slyten van bieren henlieder daer naer te regulee[re]n opde
 <pene van dertich stuyvers telcken reyse en[de] te [ver]beuren die contrare dade>
 reserverende de voorn[oempte] bailliu en[de] schepenen thenwarts de
 s[elvj]e bieren noch leegere te setten in toecommen[de] tyde allet
 naer gelegentheyt vander saken en[de] soo men inde redene
 bevinden sal te behooren Actum p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailly
Joos Janseger Jan Potart Jan Seger Pauwels de But Jan van Venloo
Adriaen Verdict schepenen **Jan Raes** man van leene dato ut
 s[upr]a

Van Werven F

xv^e marty 1600 bailliu en[de] schepenen noch naerder ondersoecken[de]
 dese ordonn[antie] verstaen en[de] ordonneren dat elcken van[de] ghene die de
 s[elvj]e sullen meer betalen dan den ordinarisen tax van ij st[uyvers] telcken
 reysen sullen incurreren soodanige boete als den tapper

(in margine: sleet van broot)

Eodem die ~~hebben schepenen~~ ordonneerde bailliu ende
 schepenen dat men bynnen des[er] heer[lick]he[den] geenderhande broot
 en sal mogen backen <oft> vercoopen dan op behoerlicke gewichte
 van **Mechelen** gelyck van alle ouwden tyde dat alhier
 es geplogen ende op spycker recht ten welcken effecte
 de v[oor]s[chreve]n bailly geord[onneert]t ~~was~~ <wort> alle maende ten lancxsten
 om te gaen in backers en[de] winkeliers huysen hen geneeren[de]
 van broot te vercoopen ~~ende de contrarie bevindende~~
 op de confiscatie van all den broode <ten behoeve van[den] armen> indyen de contrarie bevonden
 werde in eenich desselffs ende noch te verbueren de
 boete van xxx st[uyvers] ten behoeve van[den] heere <telcken reyse> Actum p[rese]nt ut
 s[upr]a

Van Werven F

Foto 115

(in margine: ordonn[ancie] f[act]a)

xxiiij february 1600 opt vertooch gedaen by **Jacop Cuytman**
om gerecompens[eer]t te worden ter causen van[de] dienst by hem gedaen
den schamelen des[er] prochie begaest synde vande contagieuse
sieckte hem remonstrant bevolen heesschende boven tgene
by hem ontfangen noch de somme van ses ponden grooten Vlems
soo hebben bailliu en[de] schepenen gehadt dadvis van[de] heer pastor
alhier den selve[n] remonstrant noch toegeleecht de somme van
dry ponden Vlems als reste en[de] over de volle beth[aeling]e ordonneren[de]
Gillis Thoen als h[eilige] geestm[ee]ste[r] de selve[n] somme den v[oor]s[chreve]n **Cuytman**
te betalen vuyten incommen van[de] h[eilige] geest ende mits
overbrengen[de] dese met syne quitan[tie] daer op dienende
sal hem gelycke so[mm]e passe[re]n in rekenn[ing]e daer en[de] alsoo behoort
Actum in collegio van schepenen dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])
Eodem die geord[onneer]t ~~Hans Zegers~~ **<P[iete]r Basselirs** ontfanger des[er] prochie te
betalen aen selve[n] ende valideren aen **Jacop Govarts** de somme van
dry guldenen over de houdenisse vande coe van <toebere[n]de> **Jan Basselirs**
die vande prochie was gepant et[ce]t[er]a ende sal u gelycke
so[mm]e in rekenn[ing]e passe[re]n mits overbrengende dese met quit[ant]ie
hier op dienen[de] daer en[de] alsoo behoort

Van Werven F

Foto 116

(in margine: vierscharen leenhoff et[ce]t[er]a)
iiiij^a may 1600 mannen van leene en[de] schepenen gemaent
synde hebben geord[onneer]t ende ordonneren mits desen dat
voortaen alle viertien dagen int houden van[de] vierscharen
van[de] leenhove ende lantgenechte de leenmannen
hen sullen moeten p[rese]nt vinden des morgens ten negen
ure voor noene om partyen recht versoeken[de] justicie
tadministre[re]n naer behooren item dat schepenen en[de]
and[ere]n ten lantgenechte gehouden synde tassisteren hen[lieden]
oock sullen ter plaetssen moeten vinden vuyterlicker
voor thoochste van[den] dage op dat tleenhoff vooraff
wordde gehouden ende oock tlantgenechte elcx tsynen
tyde naer behooren opde pene van xxx st[uyvers] ten behoeve
van[de] kercke alhier te verbueren byde ghene in gebreken
bevonden en[de] geen merckel[icke] redenen van excusatiën gehat
hebben[de] daeraff sy sullen moeten adverte[re]n den bailly
alhier oþ des blycke Actum p[rese]nt bailly en[de] senen
schepenen[en] **Jan Basselirs** en[de] **Jan Raes** mannen van leene

Van Werven F

Eodem die geresolveert opde req[ui]este van heer

Geert van Schellebrouck te rescribe[re]n dat aengaen[de] de gepretend[eerde] sallarisen de ~~re~~ remonstrant mette weththe alhier is in co[m]municatie geweest ende hem belooft te geven de somme van zes ponden Vlems in volle beth[aling]e daer mede hy remonstrant oock tevreden was den weththe zeer bedancken[de] item dat hem de s[el]ve somme is beth[ael]t vuyten incommen van[de] kercke vier ponden en[de] ij pond Vl[em]s vuyten incommen van[de] h[eilige] geest ontkennen[de] voord[er] inde remonstrant gehouden te syne ende dat hy daermede beth[ael]t es geweest Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt collegie van schepenen

Van Werven F

Foto 117

ix^{en} may 1600 Bailliu ende schepenen gehadt het consent ende advys vande meeste gemeente des[er] heer[ick]heyt van **Bornhem** ordonneren mits desen dat **Pauwels de Budt** jegenw[oordich] coster ~~des~~ van[de] kercke alhier gedurende synen leven ende dienst ende sond[er] ts[el]ve te trecken in consequentie voorde toecommen[de] costers dat voortaan vande ghene die peerden houden ~~van~~ in plaetssen van <vier> schooven sal een <thien pont broots> broot sal ontfangen van elcken ploech een vat corens in spetie des jaers ende vande ghene die gheen peerden en houden i thien ponden broots oft eenen stuyver daer voor ordonne[re]n de gemeentenaers alhier hen[rieden] daer naer te regule[re]n Actum ut s[upr]a p[rese]nt tcollegio van schepenen

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])
Eodem die geordonneert **Jan Zegers** collecteur des[er] prochie omst[elling]e te ~~val~~ betalen aen **Rombout Blancx** de somme van twee gul[denen] thien stuyvers over xxv potten biers daer mede de goetwillige van **Temsche** beschonken syn geweest ten tyde van[de] lesten allarm ende mits overbrengen[de] dese met quittance et[ce]t[er]a

Van Werven F

(in margine: nyeuw belastinge legerwagens)
xv^e juny 1600 geresolveert datmen van nyeuws te hove soude vervolgen abolutie vande belastinge die myne heer[en] van **Vlaenderen** hadden gedaen opt lant van **Bornhem** nopende de legerwagens ende daeraff gegeven bewys aen commissaris **Medina** by diversche besloten[en] brieven dese weth overgesonden vand[er] dato den om tot welcke abolutie te geraken gecommitteert

es van des[e] prochie wegen **Jan Vanden Eynde** bailliu die hem belooft heeft daer inne temploieren by adres van

Foto 118

goede heeren te hove ende dach genomen ~~den~~ te v[er]trecken den xix^{en} deser ende daer gevaceert tot saterdage den xxv^{en} d[ito] Actum ter vergaderingen van bailliu en[de] schepenen v[oor]s[chreve]n dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: schoolm[eeeste]r)

Eodem die soo es ten dienste deser prochie aenveert als ord[inaris] schoolm[eeeste]r m[eeeste]r **Jan Mischielss[en]s** lest gestaen hebbende tot **Willemerdonck** ende hem toegeseecht van wooninge item oock vrydom van alle settinge en spettinge bynnen der prochie om te stellen wacht vry ende soodanighe daerenboven dat hy voor pensioen vuyter prochie incommen jaerlicx sal tercken vier ponden groot[e]n Vl[em]s voor dat hy de kinderen des sondachs en sheylichs daechs sal gadeslaen inde kercke henlieder gevende een lesse des voornoens item sal voorts vermogen te nemen van elcke schoolkint ter maent vyff stuyvers (soo veel de bynnen kinderen aengaen) ende van[de] buyte kinderen soo veele hy inde reden v[er]mach rakende darm kinderen die sullen hem by de h[eilighe] geest m[eeeste]rs alhier appaert oft besundere besteet ende betaelt worden ~~dw~~ tenlaste vand armen incommen beginnende de voors[chreve]n m[eeeste]r **Jan** synnen dienst up s[in]jte jansmisse van desen voors[chreve]n jaere sestienhondert item soo es ten selven tyde mette voors[chreve]n m[eeeste]r **Jan** overcommen dat hy aenveert heeft tbedienen vande costerye alhier ~~ende mits~~ opde gagien ende proffytten van oudts daer toe staende als van thien ponden broots ende vier schooven corens daer inne elcke ploech gehouden es ende anderssins de ende mits dyen dat de ~~sel~~ v[oor]schr[efve]n m[eeeste]r **Jan** van syn selfs nyet sanckvast en es soo heeft hy belooft tsynen coste hem te versien van eenen jonckman die singhen can tware gemuteerde corael oft and[er] genoech geïnstrueert synde ten dienste vande prochiaen deser kercke ende dat oock soo geringe als doenlick es anderssins ende indyen hy daeraff bleve in gebreke ~~dat~~ te weeten van hem te versien van coster dat tcontract hier vooren aengaen[de] de scholasterye es ongedaen want men verstaet de scholasterye ende costerye versien te blyven met een[en] persoon alst vanoudts plach Actum p[rese]nt h[eer] **Gillis van Aerschot** <prior> bailliu ende schepen[en] ende sommige notabe[le] gemeentenaers te desen tsamen vergadert dato ut s[upr]a my p[rese]nt

Van Werven F

Foto 119

(in margine: ordonn[ancie])

v^{ja} july 1600 geord[onneert]t **Pieter Basseliers** collecteur te betalen ~~de so~~-aen **Rombout Blancx** de so[mm]je van twee gul[denen] tsynen huysse verdroncken int aenbesteden van[de] schole deser prochie ende mits overbrengen[de] ~~met~~ desen met quittan[ti]e sal u desen passeren in rekenn[inge] daer en[de] alsoo behoort Actum in collegio p[rese]nt **P[iete]r Verheyden Adriaen Verdict** ende **Jan Zegers** schepenen

Van Werven F

xxviii july 1600 es **Adriaen Verdict** schepenen geco[mm]jiteert om hem vander wehs wegen tegen des andersdaechs te vinden voor co[mm]jissaris **Proost** om te co[m]municeren aenhooren tversoek van **Jan Basselirs** gedaen by syne req[ues]te den deser ende daer inne tantwoorden prout dinstructie hem gegeven hem doentertyt oock medegevende doriginael octroy de a[nn]o 1598 metten nyeuwen staet ende gebess[oi]gneer[de] ~~daer~~ van[de] dheer **Corenhuyse** als co[mm]jissaris opt examineren van[de] prochie schulden et[ce]t[er]a Actum by consente van bailly en[de] dand[ere] schepenen namentl[ick] **P[iete]r Verheyden Adriaen Verdict** ende **Jan Potaert**

Van Werven F

(in margine: eet als schepene)
v^a septembris 1600 **Jan vanden Daele** heeft gedaen den behoorlicken eet als schepene deser heerlickheyt van **Bornhem** Actum p[rese]nt **Jan vanden Eynde** bailliu **Jan Zegers** ende **Jan Potart** schepenen my p[rese]nt

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte)
xix septembris 1600 bailliu ende schepenen collegialiter vergadert synde hebben <mits desen> geconstitueert ~~vet~~ ~~commen~~ ~~macht~~ ende specialen last ende bevel gegeven m[eeste]re **Arnout de Bisscop** henlieder procur[eur] inde Raede van **Vlaenderen** omme in henl[ieder] naeme hem te p[rese]nteren voor myn[en] eer[weerdighen] hee[re]n ~~den~~ van[den] selven Raede voor myn heer den

Foto 120

raetsheere **Proost** <als co[mm]jissaris> ende anderssins daert noot wesen sal inde saecke die zyliden bailliu ende schepenen als over dese prochie voor mij[ne]n voor[noempte]n hee[re]n aldaer syn hebbende <alnoch> ombe slicht tegens **Jan Basseliers** der gemeyn omstellinge aengaen[de] ~~ende~~ ~~besondere~~ ~~eensamen~~ lichtende copie van[de] rescriptie ende overlech van refuze daertegens byde selve **Basseliers** gedaen ende inde hem daertoe te bedwingen eest noot by middelen van rechte <indyen hy daeraff noch ware ingebreke> omme de

selve rescriptie by henliedder int besundere geexamineert
daer tegens voorts te doene soo zy de raede zullen w vinden
te behoorene. Advouerende voorts ende houdende van
weerden den speciale macht e[nde] procuratie der sake v[oorschreve]n
oock gegeven onsen mede schepe[ne]n **Adriaen Verdict** met
hem gevoecht den v[oorschreve]n onsen procu[re]ur opden xxvij^e july lest
leden ~~actum~~ ond[er] thanteecken van onsen greffier
<verclarende de selve tonsen danke e[nde] gelieven alsoo geexpedieert geweest te sy[ne]>
Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Jan Van Eynde** bailliu **Pieter
Verheyden Jan Potart Adriaen Verdict Jan Zegers Jan Van
Venloo Jan Van[den] Dale e[nde] Jan Vermolen Janss[oone]n** schepen[en]
Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
V^e octobris 1600 Geordonneert ~~Jan Zegers~~ <**Pieter Basselirs**> collecteur
te betalen e[nde] laten valide[re]n **Andries Arrys** de so[mm]e van
dry gul[denen] viij st[uyver]s ix [oorde]n over seven partyen by hem ten dienste
des[er] prochie verschoten volgen[de] sy[ne]n hantboeck f^o
ende mits daer brengen[de] dese met quittan[cie] [e]tt[ceter]a Actum
in collegie van schepe[ne]n ut s[upr]a
Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n dry ordonn[antien])
Vij^e novembris 1600 es afgerekent met m[eeste]r **Jan Michielssens** schoolm[eeste]re
<e[nde] coster> aenveert geweest synde ten dienste van[de] prochie voor welcken dienst hem wort toegeseecht
vyff maenden beloopen den vyffvendertich gulden[en] ten tyde van syn[en] afscheyt
ordonnerende dat hem de selve so[mm]e van xxxv gul[denen] sullen beth[ael]t worden inde
manieren naer volgende ierst vuyten incommen vande kerke ~~xxvij gulden~~ seven gul[denen]
item van dincommen van[de] schooven de costerye aengaen[de] xvj gulden item vuyten
incommen vander prochie alhier de somme van twaelf gul[denen] p[er] ordonn[antie] op **Jan
Zegers** collecteur alhier Actum p[rese]nt **Jan Van[den] Eynde** bailliu **Jan Zegers Jan Van
Dale** [e]tt[ceter]a Ter relatien van schepen[en]
Van Werven F

Foto 121

Xxiii^e novembris 1600 jo[ncker] **Joos Vanden Cruycken** als
speciale irrevocable procuratie hebben[de] van[de] jo[ffrouwe] **Ysabella
Henricus wed[uwe] za[ffiger]** huysvr[ouwe] **Sebastiaen Vaen** comiss[ari]s van[de]
wagens van thuys van hare hoocheden versoeken[de] bet[aling]e van
~~een~~ z henl[ieder] contingent inde xx wagen[en] gediend hebben[de]
int huys van[de] cardinael van **Oostenrick** wesende een achtste
deel met die van **Hing[en]e** e[nde] **Mariekerke** ende een
zeste van eenen wagen inde XL wagen[en] gediend hebben[de]
int huys van haerl[ieder] hoocheden volgende de reparticie
daer van gemaect ~~van~~ by mijn[en] hee[ren] van[de] Rade van **Vlaende[re]n**
versoeken[de] de s[el]ve **vanden Cruycken** in gevalle van weygeringe
van beth[aling]e dat men emmers om hen te behelpen [e]tt[ceter]a soude
hem soude v[er]sien e[nde] seynden copie van[de] vrycheyt die de v[oor]s[chreven]
van **Bornhem** [e]tt[ceter]a pretende[ren] daer tegens die hy morgen
vinden soude te **Gent** ten huysse van **Boele**

Ul[ti]m]a novembris 1600 gesien den ij^{en} beschryff brieff
vande gemutineerde van **Diest** overgesonden metten dienaer vanden
meyer **Meerhout** schepenen resolveren dese sake sal wordden
geco[mmun]iceert mette gemeentenaren e[nde] gegoeyden sondage toecomen[de]
om henl[ieder] advys gehadt ett[ceter]a Actum presentibus alle schepe[ne]n salvo **Potart**
F. Van Werven

Vij^a decembris 1600 gesien den iij^e beschryffbrieff
van die van **Diest** daer mede zy belasten dyen van **Bornhem**
Mariekerke e[nde] **Houtem** met de contribucie e[nde] onder
hout van vier peerden Soo es den s[el]ve[n] brieff geco[mmun]iceert
aen heere van **Bornhem** syn[de] tsynen casteele alhier die
de welcke goet heeft gevonden selver te schryven
aen die van **Diest** sy[ne]n brieven van excusatie gelyck
hy de selve ter s[el]ve[n] dage heeft gedepescheert daer
inne mede seynden henl[ieder] originale beschryvinge ten
s[el]ve[n] dage ende is daer mede van[de] prochieweghen
gesonden **Gillis Goossens** ten sallaris van dry gul[denen]
met last van die taddresseren bynnen der poorten van
Diest e[nde] van als te brengen antw[oord]e Es oock den

Foto 122

greffier belast te geven onder syn hantteeken attesta[ci]e
hoe dat hy henl[ieder] brieff voors[creven] hadde geco[mmun]iceert mette heer
bailliu schepe[ne]n e[nde] gemeentenaren e[nde] dat henl[ieder] soude
gesonden worden dantw[oor]de terstont de s[el]ve attesta[ci]e mede
gegeven **P[iete]r Verbeelen** bringer van[de] beschryffbrieven
voors[creven] ende geord[onneer]t **Jan Zegers** h~~em~~ collecteur den
selven bringer voor syn[en] loon te betaelen xx st[uyver]s en[de]
aen[de] greffier voor desselfs bode montkosten van eenen
dach stuyvers Actum p[rese]nt bailliu e[nde] alle de
schepe[ne]n

Van Werven F

Vij^a decembris 1600 gesien den iij^{en} beschryffbrieff
ende dat de bode hiervooren met sy[ne]n brieff ontsientde de
periclen es wederom commen soo is gestelt ee[ne]n anderen
brieff by advys van[de] heer e[nde] de bailliu mitsgad[er]s
schepe[ne]n e[nde] gesonden lancx **Mechelen** den ix^e daer
naer op **Diest** item eenen ander naer **Grimbergen**
met **P[iete]r De Brant** w naer den teneure van[den] dobbel
hier bewaert

Van Werven F

Xv^a decembris 1600 gesien nog ee[ne]n v^{en} beschryff
brieff van[de] s[el]ve[n] geteekent annopende vier peerden
oock gebrocht byden s[el]ve[n] **P[iete]r Verbeelen** gebrocht hebben[de]
den iij^e brieff soo is hem verantwoord hoe dat
die van **Bornhem** waren besich tontf[anghe]n e[nde] in te halen
de contribucie totte ierste beschryvinge van zes peerden
daer over zy oock over twee dagen geexecuteert waren

geweest ende dat sy van[de] ii^e beschryvinge van iiii peerden
nyet en hielden behooren[de] te gestaene met eene beth[aling]e sond[er]
and[er] antw[oor]de den s[el]ve[n] bode te willen geven Actum p[rese]nt bailly
schep[ene]n e[nde] diversche gemeentenaren
Actum xv^a

Van Werven F

Foto 123

Eodem die geordonneert te seynden naer **Diest**
metten contribuciegelde alreede opgehaelt synde
ende daertoe gecommitteert **Adriaen Verdict** met
Gommaer Mattys eensamentlicken om met henl[ieder]
te veraccorde[re]n soo goeden coop zy costen met belast[ing]e
van sauvegarde te brengen om nyet meer ter
contribucie aldaer gerekent te worden gemerct
dit lant es **Vlaende[re]n** ende moeten int besondere
contribueren aen die van **Vlaende[re]n** [e]tt[ceter]a synde de
s[el]ve[n] gecommjtteerde daeromme vertrocken sondachs den
xvij^e decembris 1600
<ende weder gekeert
donderdag den xxj^e d[it]o>

Van Werven F

Xvij^e d[it]o alsoo opden xvj^e decemb[ris] v[oor]s[creven] die van
Bornhem syn gesommeert van[de] dheere **P[iete]r Moenens**
comi[ssari]s totten ontf[ange]n van tschaugelt om bynnen seven
dagen in synen handen te furnieren quohier van[de]
s[el]ve[n] schouwen oft heertsteden bynnen der prochie
soo is geresolveert ts[el]vje quohier te maken ende
daeraff om te gaen [e]tt[ceter]a Actum dato e[nde] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Xxix^e d[it]o op den brieff geschreven byde heer **Pieter Moens**
om thebben de beth[aling]e van[de] schauwgelde op pene [e]tt[ceter]a es geord[onneer]t
donthange[re] henl[ieder] debvoir te doen omthier en sondage metter
minnen ts[el]vje te innen op pene van ex[ecut]ie om meerd[er] coste te
schouwen Actum p[rese]nt alle de schepenen salue **Hans Zegers**

Van Werven F

Eodem die Opden brieff by **Bisscop** procur[eur] geschreven om te
hebben instructie tegen **Jan Basselirs** opde rescriptie by hem gediend
tegens syn omst[elling]e gepoint a[nn]o 1597 es geresolveert ts[el]vje te doen
by consente e[nde] advoye van diversche gemeentenars uttet welke
genoemt vuyt **Doeregem Gil Toen Gil Moens Jan Vercammen Jan**

Foto 124

Vermolen Reynss[oon] item vuyten **Bosch Marten V[er]dict Hans Van Horik**
P[iete]r Martens item vuyt **Lupegem Jan De Weert Cornel[is]**
De Schuttere e[nde] **Hans Craenhals** item van[de] kerckhove **Jan**

De Neve Jan Raes e[nde] Jan Van Overbeke te compareren tegens sondage toecommen[de] den vuytganck van[de] messe op de boete van xxx st[uyvers] Actum ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die geordonneert aengaen[de] de restan[ten] van[de] gemutineerde dat de voorgaen[de] <ontf[anger]> de s[elv]e sullen inhalen by der minne oft metter executi[e] op pene van selfs daer vooren te moeten v[er]antwoorden ende dat bynnen seven dagen Actum ut s[upr]a

Van Werven F

*Xxx january 1601 Alsoo die van **Bornhem** over de ij^e reyse byde sargeant maior **Bernart Maes** als last hebben[de] van mijn heer de hoochbailliu van **Waes** tot reparatie van[de] schansse van **Wintam** waren beschreven op heden tot **Hingene** te compareren is geresolveert aldaer te gaen met schepenen ende ter consente totte selve repara[t]i[e] voor des[er] prochien contingent e[nde] aendeel indien dand[ere] beschreven[en] omliggen[de] dorpen daer inne oock consenteerden voorder nyet Actum p[rese]nt de bailliu **Jan Van[den] Eynde Ad[riaen] Verdict Jan Van Dale P[iet]er V[er]heyden e[nde] Jan V[er]molen***

Van Werven F

*Ij^e may 1601 schepenen ordonneren mits desen den collecteurs vanden schouwgelde **Jan Potart** ende **Fran[chois] Van Werven** te doen reke[ninghe]n van[de] ontfanck by henl[ieder] gehat ende dat bynnen xxiiiij <uren> ~~dagen~~ op pene dat dex[ecuti]e van shoofswegen te geschieden sal gewesen worden thenl[ieder] laste Actum p[rese]nt alle schepe[ne]n*

Van Werven F

Foto 125

*Eodem die opde co[mm]missie vercregen van wegen **Jan Michielssens** schoolm[ee]ste[r] heeschende beth[aling]e van sestien guldenen hem geaccor[deer]t tontfangen vuyten incommen van[de] schooven prout dordonn[ancie] vanden vij^e novembris 1600 te conclude[re]n tot nyet ontfanckel[ick] syn[de] gemerct de quictan[cie] desselfs schoolm[ee]ste[r] van[de] v^e february 1601 daeraff geord[onneer]t over te seynden copie p[resen]terende te betalen de costen gedaen ter causen van dyen totten dagen vande quictan[cie] die welcke **Bisscop** onslid[en] sal over seynden by billiette om[m]e [...] coste van tax[atie]n [e]tt[ceter]a Actum ut s[upr]a*

Van Werven F

*Eodem die opde co[mm]missie vercregen van wegen **Jan Odemaer** getrouw hebbende de wed[uw]e **Guill[au]me Van Nerum** heeschende thebben beth[aling]e van dertich gulden xvij st[uyvers] ter causen van meerd[er]e so[mm]e by slote van rekenn[inghe] te concluderen het nyet ontfanckel[ick]h[ede] gemerct de suppl[ian]t ten volle betaelt is ~~byn~~ van tgene hem competeerden van[de] prochie volgende de quitan[cie] vande wed[uw]e inhouden[de] xlv gul[denen] ende <dit als> ~~over~~ reste e[nde] over de volle beth[aling]e van alle tgene hem competeerde in date xxvij decemb[ris]*

1595 prout de quitan[cie] by copie mede over te seynden
Actum e[nde] dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlicke]n acte)
xix may 1601 schepenen der heerlickheyt van
Bornhem ordonneren mits desen by heerlicke
ende parata ex[ecuti]e opgehaelt te wordden tgene de
persoonen getaxeert synde tot opbrengen vande contrib[uti]e
aen[de] gemutineerden van **Diest** ter causen van[de] s[el]ve ~~heer~~
~~taxat~~ contribucie alnoch schuldich ende ten achteren
syn om daer mede betaelt ende gerembourseert te worden
den ghenen die tgelt daer toe voor de prochie hebben <geleent> v[er]schoten
actum ut s[up]ra p[rese]nt **Jan De Neve Jan Van Venloo P[rieter] V[er]heyden**
ende **Adriaen Verdict** schepe[ne]n

Van Werven F

Foto 126

xxix^a may 1601 heeft mijn heere de hoochbailliu van **Waes**
aen wethouder deser heerlickheyt geadverteert hoe dat hy
hadde ommegeestelt duysent gulde[ne]n tot opmaken vanden
forte te **Wintam** ende dat deser prochie contingent daer
inne was beloopende vierentwintich pont negen sch[e]ll[i]n[ge]n
v[em]s waer aff ~~de helf~~ hy belaste de helft te wordden
opgebracht in handen van **Art Van Tuyl** binnen dry soo
vier daghen dander helft bynnen viertien dagen daernaer
op pene van daer vooren geexecuteert te wordden
volgende syne missive vanden xxixen may voors[creven] te
welcke ontbieden de bailliu alhier heeft by kerck
geboden der gemeynte qualick[en] gecommuniceert ende voor
gelesen opden lesten der v[oor]s[creven] maent

Van Werven F.

De voorn[oempte] h[eer] hoochbailliu ten selven tyde heeft den
voern[oempte] van **Bornhem** belast <met ordonn[antie] daer aff teneur hier naer volcht> te seynden ter wacht int
corps de garde daer nu wakende syn die van **Hingene** thien
mannen die aldaer hun sullen p[rese]nteren tegen avont een
ure voor sonnen onderganck sonder dat de selve van daer
sullen vertrecken tot tsanderdachs avonts dat de nyeuwe
wacht sal opcommen syn behoudens dat de helft des morgens
sal mogen vertrecken een ure naer dat de sonne sal op syn
de voorn[oempte] thiene ter wacht commende sullen hebben de
zesse roers twee met musquetten ende twee met pycke[nen]
ende soo verre als sy min commen ende nyet gewapent
alsvooren ende geen halff pont buscruyt hebbende elck
roers soo sullen die van[de] prochie voorn[oempt] boeten dertich
stuyvers voor elck persoon soo int regard van elcken die
defaulten doen sal als nyet gecomm[un]en wesende met de
wapene oft buscruyt soo voors[creven] is ende sal hem yegel[icken]
wachten van droncken ter wachte te commen oft van daer
droncken te drincken op pene dat tegen de selve persoonen

geproced[eer]t sal worden volgende dordonn[antie] die te dier causen
ende and[ere] de wacht aenclevende by my ond[erteken]t vuyt gesonden

Foto 127

sal worden dese ordonn[antie] sal gevolcht worden ende
innegaen vrydach wesende den iersten juny actum dese
xxix^a meye 1601 ond[erteken]t **Gervais Van Steelant** h[eer]
van **Wissekerke**
ende heeft de bailliu des[er] heerlich[eyt] van **Bornhem** ten dage
ende plaetsse voor[schreven] p[rese]nt oock g[e]n[er]alicken de gemeynte de
voor[noempte] ordonn[antie] henlieder voorgelesen ende vercondicht gehadt
naer vorme ende inhoud der selver

Van Werven F

(In margine: legerwagens)

Ij^a juny 1601 soo heeft de lieutenant <co[mm]issaris> **[Christ]offel De
Medina** duer synen lieutenan[t] **J Spiere** dese prochie
geadvertteert te hebben executorial om by henlieder met
die van **Hingene** ende **Marikerke** opgebracht te worden
145 gul[denen] di tot onderhout van[de] legerwagens hem **Medina**
geaccord[eer]t volgens de repartitie daer aff gedaen by
mijn[e] heer[en] van[de] Rade van **Vlaenderen** annex tselve execu
torial ende voorts versocht de beth[aling]e daeraff gedaen
te worden bynnen acht dagen ten huuse van **Antonis
Vand[er] Varent** procu[re]ur tot **Mechelen** op pene van reele
ex[ecutie] prout syn billet geleverd in handen van[de] greffier
mits dabsen[te] van bailliu oft wethoude[re]n

Van Werven F

(In margine: Id[em])

iiij^a d[it]jo by ordonn[antie] van baillius ende schepenen van **Bornhe[m]
Hingene** ende **Marikerke** geschreven aenden procu[re]ur **Boele**
ten eynde dat hy aende raetshee[re] **Roose** sollicitere de
maintenacie van vrydom ende abolutie van legerwagens
den v[oo]rs[creven] vand[er] prochie geaccord[eer]t hier vooren verhaelt
vij aug[us]ti 1599 by repartitie te doen op and[ere] prochien
gemerct den voorn[oempte] heer **De Stacx** syn geleverd duer handen
van[de] s[el]ve **Boele** ende is den v[oo]rs[creven] **Boele** annex gesonden
tbillet van[der] s[el]ve **Spiere** verwachte dwelck vermaent
de wete te doen aen synen procu[re]ur **Antonis Vand[er] Varent** omme
[e]tt[ceter]a verwacht ende metten iersten des v[oo]rs[creven] **Boele** ant[woor]de [e]tt[ceter]a

Van Werven F

Foto 128

(In margine: ordonn[antie])

xix juny 1601 Geordonneert by schepenen naerg[enoem]t
dat hier **Antonis Van Geeten Gil Mast Joos Ecquet Jan Van
Horick Jacop Van Moortere** e[nde] **Adriaen Fiers** v[er] aen henlieder
ierste omstellingen sal cortten elcx xxx st[uyver]s over twee dagen

werckens 19 ende 20 juny tot repar[er]en van[de] grachten an[de]
craghe [e]tt[ceter]a Actum p[rese]nt **Jan De Neve Jan Zegers Jan
Van Dale Jan V[er]molen Janssoonen** e[nde] **Adriaen Van-Moortere V[er]dict**
schepenen

Van Werven F

V^a july 1601 geschreven aenden huissier **Schoonhove**
tnaervolgen mon[sieu]r lhuissier **Schoonhove** wylid[en]
seynden u metten brenge[re] deser **Glaude Hoefnagel** de so[mm]e
van seven gul[denen] x st[uyver]s als reste van[de] schouwgelde om
te betalen ten comptoire daer aff **P[iete]r V[er]heyen** onsen
medeschepe[ne]n heeft gegeven syn v[er]bant u l[ieden] sal
believen daer aff volle quicttan[cie] metten selven brenge[re]
te beschicken tonser versekertheyt wy seynden
u l[ieden] oock opreken[inghe] van uwe sallarisen de so[mm]e van
twee gul[denen] x st[uyver]s ende daer en boven <hebben> affgesproken uwe
gelagen alhier tuwer ontlastinge vande welcke als
u l[ieden] hiervoor bycomt sullen mogen onderreken[en] ende
van als goede vrintschap houden vuyt **Bornhem**
den v^a july 1601 Actum p[rese]nt bailly e[nde] schepe[ne]n ter
collegie

Van Werven F

(In margine: slot van rekenn[inghe]
der prochie)

Vij^a july 1601 gesloten de re[ke]n[inghe] met **P[iete]r
Basselirs** collecteur Jan Zegers syne[n] borge gecomm[iteer]t
ende gestelt opt incommen 1598 p[rese]nt **Jan Van[den]
Eynde** bailliu **P[iete]r Verheyden Jan Van Venloo Jan Van[den] Dale
Adriaen Verdict P[iete]r V Jan Vermolen Janssoonen** schepe[ne]n heer
Gillis Van Aerschot prior ende pastor **Jan Basselirs Gil
Toen Mattheus Hoffman Rombout Blancx Jan Raes**
gemeentenaren ten huuse **Rombout Blancx** ende is
bevonden by den selven slote dat de voors[creven] **Basseliers**
goetcomt als meer vuytgegh[even] dan ontfaen de somme
van eenentwintich gulde[ne]n vyff stuyvers j d[enier]

Van Werven F

Foto 129

Eodem die geordonneert te publiceren by sondachs
kerckgebode sondach den vij^{en} july 1601 dat eenen die
aenden prochie schuldich is over domstellinge 1598
syne tachterheyt sal betalen ende opbrengen op pene
van executie Actum p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem geord[onneer]t dat ten voor[screven] sondaghe sal worden
gepubliceert allen een[en] yegelicken wetende yet theessen
oft pretenderen ter prochielasten dat zyl[ieden] tselve
by billette ende pertinente specificatie sullen overbreng[en]

*in handen van[de] greffier om daer aff gehouden te worden
noticie ende ~~dieselve geex~~ de deuchdelickh[eden] der s[elve]
geexamineert te worden onthier ende seven daghen
vuyterlick] op pene datter nyet op geleth en sal worden
actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]ja*

Van Werven F

*jx^a aug[us]ti 1601 syn gecomiteert **Adriaen Verdict**
ende **Fran[chois] Van Werven** greffier om te trecken den xi^{en}
deser naer **Mechelen** ende aldaer te besoigneren met
twee advocaten opt stellen van[de] req[ues]te om te vercrygen
te hove opene brieven van abolitie opde instructie
henl[ieder] v[er]balicken gagh[even] actum ut s[upr]ja p[rese]nt bailly
ende schepenen*

Van Werven F

*(In margine: ordonn[antie])
xv^e d[it]o syn gecom[mi]teert **Pieter Verheyden** ende
Fran[chois] Van Werven greffier om tot **Brussel** te p[rese]nteren de
voorn[oempte] req[ues]te ende aldaer te vercrygen de voors[creven] abolitie
ende geordonneert den voor[n[oempte] **Verheyden** mede te geven
vuyte pen[ninge]n daer aff ontfangen es **Cornelis Kieckens** de
somme van vyff ponden groot[e]n Vlems daer aff hy **Verheyden**
gehouden is te doene reken[inghe] ende bewys actum ut
s[upr]ja alle de schepenen*

Van Werven F

Foto 130

*(in margine: heerlick]e acte **Kieckens**)
Eodem die volgende tconsent van[de] g[e]n[er]ale de gemeynte soo
hebben schepenen geordonneert ende ordonneren mits desen
~~dat elck pe~~ om te recouvreren tgelt datter van noode es tot
solliciteren vande brieven van abolitien ende andere process[en]
tegens **P[iete]r Basselirs** soo hebben schepenen geordonneert
ende ordonneren mits desen op parate ende heerlicke executie
dat elck gemeytenaer nyemant vuytgesteken van elck van
henne werckpeerden sullen geven ende vuytweycken de so[mm]e
van negen stuyvers daer innebegrepen syn peerden van ouwer
dom van twee jaren oudt Item van elcke coe dat kalff heeft
gehadt zes stuyvers Item van elck schaep een halven stuyver
Actum ut s[upr]ja p[rese]nt bailliu ende alle de schepenen*

Van Werven F

*Opden xxij^{en} augusti 1601 gehooft tgebesoig[neer]de van **P[iete]r**
V[er]heyen ende **Fran[chois] van Werven** syn wederomme gecom[mi]teert
Jan van Overbeke ende **Fran[chois] Van Werven** in dilligen[cie] te
peerde henl[ieden] te vinden tot **Gent** aen[de] raedt van prochie
henl[ieden] te kennen geven[de] de sake v[oor]s[creve]n ende oft geraden ware
aen[de] procur[eur] g[e]n[er]ael ~~tot~~ van[de] raede van **Vlaenderen** de sake*

te co[mmuni]ceren volgen[de] de verbale instructie den v[oor]seyden
geco[mm]jtteerden gegh[even] Actum ut s[upr]a p[rese]nt bally en[de] schepen[en]
v[oor]s[creve]n

Van Werven F

Opden xxiii^{en} aug[us]ti v[oor]s[creve]n gehoort gebesoig[neer]de van[de] v[oor]s[creve]n **Over
beke** ende greffier syn wederomme gec[omm]jtteert naer **Mechelen
Jan van[den] Eynde** bailly **Fran[chois] Van Werven** greffier ende **Jan de Neve**
schepene om te trecken naer **Mechelen** en[de] vercrygen vuytstel
van acht dagen om in persooene te compareren et[ce]t[er]a Actum dato ut s[upr]a
en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

Opden xxvj^{en} d[it]o gehoort v[oor]s[creve]n tgebesoig[neer]de van[de] s[elve] gec[omm]jtt[eer]de
syn wederom gec[omm]jtteert naer **Brussel Adriaen Verdict** ende
Fran[chois] Van Werven greffier ten eynde syl[ieden] souden vervolgen aen[de]
raet van staten de versochte l[ette]ren van abolitien met laste idien
de s[elve] tot **Brussel** nyet recouvabel en waren sy souden naer

Foto 131

het leger trecken voor **Ostende** met brieven van adres
van[de] hee[re] van **Bornhem** aen[de] hee[re] van **Moriensart** en[de] ande[re]
omme bynnen vrydach naestcommen[de] de v[oor]s[creve]n abolitie te
vercrygen waert mogel[ick] et[ce]t[er]a Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte)
xij septembris 1601 bailliu ende schepenen der
heerlickheit van **Bornhem** ordonneren mits desen
aen **Henrick van Moortere** h[eiligh] geestm[eeste]r deser prochie
te betalen aen m[eeste]r **Jan de Paeye** coster en[de] schoolm[eeste]r
de somme van twaelff guldenen op minderinge van syne
diensten van <jegenw[oordige]> jaere tsal u passeren in rekenn[inghe] mits
overbrengen[de] <des[elve]> met quittan[tie] daer toe behoorende Actum p[rese]nt
tcollegio dato ut s[upr]a

Van Werven F

xij novembris 1601 soo heeft **Fran[chois] van Gellick**
aenveert inte haelen <de> schooven broot en[de] coren competeren[de]
den coster van[de] jegenw[oordighe] saisoene ende beloeft daer
vooren te betalen aen schepen[en] ten behoeve van[de] s[elve]
coster ende ontlastinge van[de] prochie de somme van
ses ponden groot[te]n te betalen comptant Actum p[rese]nt **Jan**

**van Eynde bailliu Pieter V[er]heyden Jan de Neve Ad[riaen]
Verdict Jan van Dale Jan Zegers schepen[en] P[iete]r Basselirs
gemeentenaren**

Van Werven F

Alsoo voor bailliu leenmannen ende schepenen der heerlickheyt van **Bornhem** ten diversche reysen veele clachten syn gecommen vande desordren ende ongeregelheyt die ten tyde van tfourieren ende logeren van soldaten bynnen der voors[creve]n prochie zyn geschiedende by dien den eenen meer belast wordt dan den anderen soo vuyt oorsaecken dat eenige syn voorvluchtich ende henne huysen

Foto 132

abandonnerende andre henlieder gefourierde soldaten met eenen peninck vuytcoopende daarmede sy de selve soldaten tongelycke syn dringende ten laste van henlied[e]r gebueren et[ce]t[er]ja omme totten welcken te versiene ende te verhoeden dat voortaeue int logeren van soldaten ende andere des dorps belastingen van gelycker natueren synde alsulcken ongeregeltheyt ende ongelyck nyet meer en geschiede soo <hebben> ~~es~~ by de voors[chreve]n bailliu mannen ende schepenen by ten overstaen ende gehadt tadvys van[de] notable gegoeyde ende gemeentenaren der voors[chreve]n prochie geordonneert ende gestatueert ordonneren ende statueren mits desen de naervolgende ordonnancien ierst soo hebben sylieder genomineert ende nomineren by desen tgetal van ~~zessen~~ <sevenen> dertich loop oft ~~quæ~~ huysen bynnen de vier quartieren vander selver prochien bequaemst synde om soldaten te logeren ende accommoderen met henlieder respectie behulpers ende assistenten soo dat behoort getaxeert naer yegelyck qualiteyt volgens de besundere daer aff synde belastende de selve vande loophuysen sonder weygeringe tontfangen henlied[e]r gebilletteerde soldaten ten advenante van drye opt hondert

Item oft gebuerde dat yemant vande selve loophuysen die abandonnerende voorvluchtich waren ofte de soldaten met een[en] penn[ing] oft anderssins vuytcochten dringende deselve ten laste ende interesse van henlieder gebueren oft andere in sulcken gevalle sullen de soldaten tsulcken huysen behoorende ende gefourriert wesende van weths wegen bestelt wordden inde herbergen ten coste van alsulcke deffailant voor welcken cost sy terstont sullen worden geexecuteert by parate ende heerlicke executie ende daer en boven voor boete aende heere gehouden syn te betalen telcker reyse dertich stuyvers op gel[ycke] ex[ecuti]e

Item sullen de g[en]omineerde behulpers yegelycke henlieder quote aendeel gehouden syn promptelicken op te brengen ende betal[en]

aen die vande loophuysen op pene van dobbel quote ende daer
vooren insgelycx geexecuteert te wordden by parate ende
heerlicke executie indien yemant daeraff ware in gebreke

Item ende sullen de behulpers gehouden syn dyen vanden
loophuyse terstont tassisteren van cost victaille en[de] andere
nootlickheden aen te haelen ende te brengen indie[n] syl[lieden]

Foto 133

daertoe van hem versocht werdden opde pene van te
incurreren ende verbueren sheeren boete v[oor]s[creve]n

Aldus gedaen ~~ende~~ geresolveert ende geordonneert ter
vergaderinge van bailliu leenmannen ende schepenen
der voors[creve]n heerlicckheit p[rese]nt heer **Gillis van Aerschot**
prior ende pastoor **Jan Basseliers Pieter Basselirs P[iete]r**
van Ymmen Marten Verdict Cornelis de Schuttere Andries
Arrys ende andere omstaenden notable ende gemeent[enaeren] voors[creve]n
opden xv^{en} dach der maent novembris int jaer ons hee[re]n
duytseshondert eene

my alomme p[rese]nt greffier der
voors[creve]n heerlicckheit
Van Werven F

Hier naer volcht specificatie oft liste
vande genomineerde loophuysen met
henliedder behulpers respective

1 Pieter Basselirs

2 De weduwe **Joos Jansegers** ende
sal elcken gulden oncost betalen

10 st[uyvers]

Antoni van Geeten

als hulpe 2,5 st[uyvers]

Dierick de Weese 7,5 st[uyvers]

3. **Jan de Haene** 15 st[uyvers]

Adriaen Suy 1,5 st[uyver]

Lieven Schepens 2 st[uyver]

w[eduw]e **Bonteurs** 0,5 st[uyver]

Huybrecht Pieters 1 st[uyver]

Foto 134

4. **Jaques Dhollander** 12,5 st[uyvers]

Jan Bartels 3 st[uyvers]

Ph[ij]l[i]ps Lathouw 1,5 st[uyver]

G. van Etervelt 1,5 st[uyver]

P[iete]r de Cuyper 1,5 st[uyver]

5. **Jan van Overbeke** 18 st[uyvers]

9. **Matteus Hoffman** 4,5 st[uyvers]

Gil Zegers 3 st[uyvers]

P[iete]r Janss[en]s 2,5 st[uyvers]

Kerst[iaen] Vranke 2 st[uyvers]

Kerst[iaen] van Broeke 1,5 st[uyver]

Henr[ick] Lauwers 1,5 st[uyver]

Tomas Huyss[ens] 1 st[uyver]

Rombout Blanx	2 st[uyvers]	Henr[ick] Baillius	4 st[uyvers]
6. Andries Arrys	6 st[uyvers]	10 Jan van Venloo	13 st[uyvers]
Claes de Neve	5 st[uyvers]	Josyn Ruytincx	1,5 st[uyver]
Geert Willems	3 st[uyvers]	Adriaen Abbeel	3,5 st[uyvers]
Willem Voet	3 st[uyvers]	Geert Wouters	1,5 st[uyver]
Fran[chois] van Gellick	3 st[uyvers]	Jan Delport	1,5 st[uyver]
7. Jan Raes	13,5 st[uyvers]	11 Jan de Neve	9 st[uyvers]
Mattys Blom	1,5 st[uyver]	Cor[nelis] Kieckens	7 st[uyvers]
Paulyne Buyens	2 st[uyvers]	W[...] van Gordebeke	2 st[uyvers]
P[iete]r van Voorde	3 st[uyvers]	Jan van Hove	2 st[uyvers]
8. Claes Coecke	10,5 st[uyvers]	12 P[iete]r van Ymmen	8,5 st[uyvers]
Hans van Horick	1,5 st[uyver]	Ad[riaen] Coesart	1,5 st[uyver]
Fran[chois] Valart	2 st[uyvers]	Jan en[de] Joos Verca[m]men	10 st[uyvers]
Aert van Yshove	2 st[uyvers]		
Lodewick Conincx	2,5 st[uyvers]	13. Gillis Moens	12,5 st[uyvers]
Pieter Claess[ens]	1,5 st[uyver]	Weyn de Meyer	1,5 st[uyver]
		Stoffel de Poorte[re]	1,5 st[uyver]
		Michiel Huybrechts	2 st[uyver]
		P[iete]r de Swarte	1 st[uyver]
		Ad[driaen] de Ketele[re]	1,5 st[uyver]

Foto 135

14. Gillis Thoen	16,5 st[uyvers]	19 P[iete]r Verheyden	7 st[uyvers]
Jan Landrix	2 st[uyvers]	oft Willem van Bettenhove	4 st[uyvers]
Claes Hermans	1,5 st[uyver]	Govart de Metser	1,5 st[uyver]
		Claes de Keersmaker	
		Huybrechtss[oon]e	1,5 st[uyver]
15 Tomaes van[de] Driessche	7,5 st[uyvers]	Henrick Wyns	1,5 st[uyver]
Hans Andries	4 st[uyvers]	Gil Mast	1,5 st[uyver]
Jan Schelffout	2 st[uyvers]	Jacob Cuytmans	
Jaq[ues] van Overloop	3 st[uyvers]	de jonge	1,5 st[uyver]
Jan van Polfliet	1,5 st[uyver]	Claes Bloms	1,5 st[uyver]
Gil de Laet	2 st[uyvers]		
16 Gillis Quarebbe	7 st[uyvers]	20 Gillis Vertongen	13 st[uyvers]
Michiel Santus	3 st[uyvers]	P[iete]r van Overloop	2 st[uyvers]
Joos Wagemans	5 st[uyvers]	Jacop van Moorter	1,5 st[uyver]
P[iete]r Tobbock	5 st[uyvers]	P[iete]r Bloms	1 st[uyver]
		P[iete]r Kemps	1 st[uyver]
		Hans Rommens	1,5 st[uyver]
17 Antonis Bal	11 st[uyvers]	21 Pachter op Barelhoeve	12 st[uyvers]
Ad[riaen] Eeckhout	3 st[uyvers]	Cornelis Keersmaker	3,5 st[uyvers]
Cor[nelijs] Symons	3 st[uyvers]	Hans op de hofstede Jans	
Claes Kersmakere		Basselirs	3 st[uyvers]
Willemss[oon]	3 st[uyvers]	Hans Ruys	1,5 st[uyver]
18 Jan Vermolen Reynss[oon]e	9,5 st[uyvers]	22 Ad[riaen] van Moorte[re]	10,5 st[uyvers]
M[...] de Kersmaker	3,5 st[uyvers]	Gil Vermolen	2 st[uyvers]
Hans Coeke	3 st[uyvers]		

Jan Baert met syne kinderen	3 st[uyvers]	Anth[on]jis Raes	1 st[uyver]
Hans de Schryvere	1 st[uyver]	Gil Smet Adr[iaen]ss[oon]	1,5 st[uyver]
		Anth[onis] Vertongen mulder	1,5 st[uyver]
		Marten de Wachter	2 st[uyvers]
		Jaq[ues] landrix	1,5 st[uyver]

Foto 136

23 P[iete]r de Jonghe xiii st[uyvers]	10 st[uyvers]	28 Henrick van Moortere voor onderhalf huys comt	
P[iete]r de Kersmake[re]	6 st[uyvers]		
Hans van Ymmen	2 st[uyvers]		
Joos van Regen= moortere	2 st[uyvers]	29 Schoothoeve een	
24 Marten Verdict voor onderhalf huys compt		30 Joos Weemaes	6,5 st[uyvers]
		Coenrart Hagenb[erch]	5 st[uyvers]
		Steven Janssen[s]	2,5 st[uyvers]
		P[iete]r Thoen	2 st[uyvers]
25 Symon Cornelis	11 st[uyvers]	Fran[chois] Smet	2 st[uyvers]
Aert van Broucke	3 st[uyvers]	Romeyn de Schryvere	2 st[uyvers]
P[iete]r de Kersmaker de jonghe	2 st[uyvers]		
Claes van Bogarde	1 st[uyver]	31 Pieter vander Mase	11,5 st[uyvers]
Michiel Angillis	3 st[uyvers]	Ad[driaen] Michielss[en]	1,5 st[uyver]
		P[iete]r van Laken	1,5 st[uyver]
26 Adriaen Verdict	7,5 st[uyvers]	Ph[ij]l[i]ps Leysens	2 st[uyvers]
w[eduw]e P[iete]r Boeye	5 st[uyvers]	Gil Smet	2 st[uyvers]
Mattys Maes	2 st[uyvers]	Jan Spykinck	1,5 st[uyver]
Gom[m]ar Mattys	2,5 st[uyvers]		
Gil Goossens	2 st[uyvers]	32 Pieter van Roye	7 st[uyvers]
		Hans Zegers	6,5 st[uyvers]
27 Pieter Martens	14 st[uyvers]	w[eduw]e Wesemale	3,5 st[uyvers]
P[iete]r de Zuttere	6 st[uyvers]	Ad[riaen] de Schryver	1,5 st[uyver]
		n[omen] n[escio] Seeldrayer	1,5 st[uyver]

Foto 137

33 Jan van Daele	7,5 st[uyvers]	36 Cornelis Verhagen een	
Cornelis ende Marten van Kerrebrouck	5 st[uyvers]		
Marten van Ymmen	2 st[uyvers]	37 Jan Spiessens	9 st[uyvers]
Ad[riaen] Mansselaers	1,5 st[uyver]	Jan de Weert	3 st[uyvers]
Mattys Guebels	4 st[uyvers]	Gil Wuytack	8 st[uyvers]
34 Kerstiaen Zegers	6,5 st[uyvers]		
And[ries] van Havere	2 st[uyvers]		
Cornelis Pieters	2,5 st[uyvers]		
Seger de Rycke	2 st[uyvers]		
Carel de Wachter	3,5 st[uyvers]		
P[iete]r Ympens	1,5 st[uyvers]		

Lenaert Kevers	2 st[uyvers]
35 Cornelis de Schuttere	11,5 st[uyvers]
Jan Verettingen	2,5 st[uyvers]
Hans van Baerle	1,5 st[uyver]
Hans Verbiest	3 st[uyvers]
Marten van Briele	2 st[uyvers]

Foto 138

Opden iij^{en} decembris 1601 ter vergaderinge van
bailliu ende schepenen p[rese]nt de notable gegoeyde hier
naer genoempt vervangen[de] de gemeyn ingesetene ende
gegoeyde der voors[chreve]n heerlickheyt van **Bornhem** soo
~~be~~ <es> nutste ende geraetsaemste gevonden ten proffyte
vande selve prochie ende omme te houden en[de] ontgaen
menige ende onvertullige oncosten die men bevint by
gebreke van goede sorghe ende toesicht geschiet te syne
by executien ende dergel[icke] dat voortaan by twee persoon[en]
nutste ende bequaemste daertoe te kiezen die men heet
dorp[m[ee]ste]rs de schulden ende lasten van[de] selve prochie
soo wel de ghene alreede verschenen synde als de ghene
noch te verschynen staende sullen worden besorcht
ende ~~besorcht~~ beneersticht sonder voorde[re] last oft oncost
van[de] prochie ende dat by vuyter omst[ellinghe] gestelt ofte
alnoch om te stellen naer adv[ys]en ~~van~~ ende tot genoechdoen
vande selve schulden op de pene indien deselve dorpm[ee]ste]rs
~~daer aff~~ waren in gebreke ende dat by henliedre
fauite de prochie quame in eenige last costen van ~~ex[ecuti]e~~
processen ende ex[ecuti]en daer vuyte spruytende dat soo danige
sullen syn ende blyven ten laste van sulcke dorpm[ee]ste]rs
Item dat deselve dorpm[ee]ste]rs alle betalingen sullen doen
by kennisse ende ter ordonn[ancie] van bailly ende schepenen
adjoinct de notable gegoeyde daer tor te denomineren
ende tgene zyl[ieden] anders souden hebben betaelt dat henl[ieden]
sulcx geroeyeert sal worden als ombehoorlij[icke] bet[aling]e
Item dat alsulcke dorpm[ee]ste]rs van henl[ieder] ontfanck ende
entremise gehouden sullen syn te stellen goede ende
suffisante borchtochte deser bancke bedwanckbaer
ende jaerlicx daer aff gehouden syn te doen goede
rekenn[inghe] ende bewys aende voors[chreve]n bailly en[de] wethoude[re]n
en[de] notable voors[creve]n
Item selen de voors[creve]n dorpm[ee]ste]rs hebben ende genyeten voor
sallaris ende loon vant inhaelen voors[creve]n van elck hondert
dry ende daer on boven selen sy genyeten soo wanneer
sy sullen buyten roysen van elcke myle Actum p[rese]nt **Jan
vanden Eynde bailly P[iete]r Verheyden Jan de Neve Jan Vermolen
Janss[oon] Jan van[den] Dale Jan Zegers ende Jan van Venloo** schepenen

Foto 139

Item p[rese]nt **Jan** ende **Pieter Basselirs Jan de Haene Marten**
Verdict Gillis Thoen ende **P[iete]r van Roeye** notable
gegoeyde dato ut s[upr]a my toirconden alo[mm]e p[rese]nt syn[de]
ter ordonn[ancie] alsvooren
Van Werven F

Welcken volgende soo syn by meeste voeyse vande voors[chreve]n
p[rese]nt[en] voor dorpm[eeeste]rs voors[creve]n gecosen ende gedenomineert **Jan**
de Haene ende **Marten Verdict** ende dat voor een jaer
beginnende dato voors[creve]n de welcke persoonen by verwillinge
deselven last alsoo hebben aenveert ende belooft hen[lieden]
te quiten daert mogel[ick] sy Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a
Van Werven F

Eodem die bailliu ende schepenen p[rese]nt de voorg[e]n[oempte]n notable
ordonneren mits desen aen **Jan de Haene** ende **Jan van Venloo**
kerckm[eeeste]rs deser heerlickheyt te betalen aen m[eeeste]r **Jan de Paeye**
lest coster ende schoolm[eeeste]re & alhier de somme van dry ponden
groot[te]n Vlems die hem **de Paeye** als coster voors[creve]n voor een jaer
syn toegeseecht vanden incommen der selver kercke
u sal gelycke somme van dry ponden valideren en[de] betalinge
doen opt slot van u l[ieden] rekenn[inge] daer ende alsoo behoort mits
overbrengen[de] dese met quictancie daer toebehooren[de]

Van Werven F

xiii^a decem[bris] 1601

~~Eodem die~~ Soo hebben de voors[chreve]n bailliu ende schepenen et[ce]t[er]a

Foto 140

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie] n)
Geordonneert ende ordonneren mits desen aen **Jan De Haene**
ende **Marten Verdict** als dorpm[eeeste]rs deser prochie <te betalen> aen m[eeeste]r
Jan De Paeye ~~coster~~ lest coster ende schoolm[eeeste]re deser voor[noempte]n heerl[ic]hed[en]
de somme van acht <seven> ponden <thien schell[ing]en> groot[te]n vlems eens ende dat als reste
ende in volle betalinge van synen dienst als schoolm[eeeste]re
alhier ten prochielaste tsal ul[ieder] valideren ende strecken
in beth[alin]ge / op cortinge van ul[ieder] administracie daer ende alsoo
behoort overbrengende dese met quictancie des voors[creven] **De**
Paeye daer op dienende ende sullen ul[ieder] hier toe
ontfangen van **Franchois Van Gellick** ter saken dat hy req[ues]t
vande schooven de somme van vier ponden groot[te]n vlems ende
de selve somme brengen voor ontfanck ter prochien proffytte
mette andere pen[ninge]n van ul[ieder] entremise Actum dato e[nde] p[rese]nt
ut s[upr]a

Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Xiiij^a decembris 1601 ~~Geerde~~ bailliu e[nde] schepenen der heerlickheyt van **Bornhem** ordonneren mits desen aen **Henrick Van Moorte[re]** als h[eilig] geestm[eeeste]r deser prochie te betalen aen m[eeeste]r **Jan De Paeye** eertyts schoolm[eeeste]r alhier de somme van dry guldenen thien stuivers die hy verdient heeft van schamel kinderen geleert thebben onsliden bekent ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie] desselffs **Jan De Paeye** sal u de voors[creven] somme van iij g[ulden]s x st[uyver]s gepasseert worden in reken[inge]n daer e[nde] alsoo behoort Actum in collegio van schepe[ne]n p[rese]nt **Jan Van Eynde** bailliu **Jan De Neve** **Zegers Pieter Verheyden Jan Van[den] Dale** schepe[ne]n
Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

Eodem die bailliu e[nde] schepe[ne]n geordonneert aen **Jan De Haene** en[de] **Marten Verdict** dorpm[eeeste]rs deser heerlickhede[n] te betalen aen **Jan De Neve** de somme van vier gulde[ne]n x st[uyver]s omme temploieren tot beth[alinge] van dex[ecuti]e kosten gedaen van wegen m[eeeste]r **Jan De Paeye** by ex[ecuti]e van syns **De Neve** peerde op heden gedaen ende mits overbrengen[de] dese met quictan[cie] des voors[creven] **De Neve** sal u gelycke so[mm]e passeren in rek[eninge] daer e[nde] alsoo behoort dato et p[rese]nt ut s[up]ra
Van Werven F

Foto 141

xvij^a january 1602 bailliu ende schepenen der heerlickheyt van **Bornhem** hebben geaccordeert ende accorderen mits desen inde betalinge by **Jan De Haene** dorpm[eeeste]rs gedaen aen **Jan Odomaer** in huwel[ick] hebbende **Anna sBrouwers** w[eduw]e **Guillams Van Nerum** ter sommen van tweendertich guldenen achtiën stuyvers hem **Odomaer** ten laste deser prochie geaccordeert by provisie ende vorme van namtissement volgende dacte daer aff syn[de] van mijn heer[en] van[de] Rade in **Vlaenderen** ende dat hem **De Haene** de selve so[mm]e van xxxij gul[denen] xvij st[uyver]s sal valide[re]n in sy[ne]n reken[inge]n daer e[nde] alsoo behoort ~~ens~~ be houdens dat ten principalen trecht van deser prochie sal worden bewaert ende dat daer aff blycke naer behooren Actum p[rese]nt **Jan Van[den] Eynde** bailliu by gevolge **Adriaen Verdict P[iete]r Verheyen Jan Zegers** e[nde] **Jan Van Dale** schepe[ne]n

Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])

xx^a february 1602 bailliu ende schepenen deser heerlickheyt ordonneren mits desen de dorpm[eeeste]rs **Jan De Haene** ende **Marten Verdict** te betalen aen **Glaude Hoefnagel** messagier de somme van ~~twee gul[denen]~~ vyfftiën stuyvers ter causen van ~~port~~ van dry guldenen eenen stuyvers ter causen van port van brieven ~~totten~~ zedert syn leste beth[alin]ge totten daghe van heden by hem ten dienste van dese heerlickheyt

gedaen ende mits overbrengen[de] dese met quittance
de voors[creven] **Hoeffnagel** sal u gelycke so[mm]e valide[re]n in
reken[inge]n daer e[nde] alsoo behoort oorconden dese doen
teeck[ene]n byde greffier p[rese]nt **Jan Van[den] Eynde** bailliu **Pieter**
V[er]heyen Jan De Neve Jan Van Dale Jan Van Venloo schepe[ne]n
Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Eodem die bailliu ende schepenen ordonneren mits desen
aen **Symoen Cornelis** kerckm[ee]ste[re] deser heer[lick]heyte te
betalen aen m[ee]ste[r] **Adriaen Van Mierbeke** coster deser prochie
de somme van negen guldenen over zes maenden dienst
der costerye deser kercke expirerende den vijj^a marty
toecommende ende mits overbrengende dese met quitan[cie]
van m[ee]ste[r] **Jan Van Aelbos** den dienst gedaen hebben[de]

Foto 142

de voors[creven] zes maenden gedurende u by consente des v[oor]s[creven]
Mierbeke sal u gelycke somme van negen gul[denen] passe[ren]
in reken[inge]n daer ende alsoo behoort Actum p[rese]nt ut s[up]ra
Van Werven F

xxij^a marty 1602 bailliu ende schepenen deser heer[lick]heyte
ordonneren mits desen **Jan De Haene** ende **Marten V[er]dict**
dorpm[ee]ste[rs] deser heer[lick]heyte te betalen aenden duerwaerder
Schoonhove de somme van vyff ponden vlems over deen-boete
boete daer inne zylieder schepenen inde sake van **Jan Basselirs**
tegens **Jan De Haene** by myn[en] hee[re]n van[de] g raede van **Vlaenderen**
syn gecondemneert te betalen den ontfanger van[de] exploiten
volgen[de] dacte daeraff synde vander dato den xvij novemb[ris] 1601
geteekent **Blancquart** <ende daerenboven een pont thien s[chellingen] voor syn regt van ex[ecutie]> ende mits
overbrengen[de] dese met
originale acte e[nde] quitan[cie] de v[oor]s[creven] duerwaerd[er]s daerop dienen[de]
sal u gelycke somme passeren in reke[ninge]n daer e[nde] alsoo behoort
ter ordon[nancie]n van bailliu e[nde] schepe[ne]n v[oor]s[creven]
Van Werven F

xxvj marty 1602 bailliu ende schepenen deser
heer[lick]h[ede]n ordonneren mits desen **Jan De Haene** v[oor]s[creven] ende
Marten Verdict dorpm[ee]ste[rs] te betalen aen **Steven Janssens**
de so[mm]e van twintich stuivers over thien potten biers daermede
den bode van **Temsche** p[rese]nterende assistentie ten tyde vanden
lesten allarm es beschonken geweest tsal u passeren
in reken[inge]n mits overbrengen[de] dese met quitan[cie] daer e[nde] alsoo
behoort actum p[rese]nt ~~Pieter~~ **Verhe Jan Van[den] Eynde** bailliu **P[iete]r**
Verheyden ende **Jan Van Venloo** schepe[ne]n
Van Werven F

Eodem die gecomm[un]itteert **Dierick De Weese** lieute[nant] om
met die van **Hingene** te trecken naer **Brussel** benefens de
gecomm[un]itteerde van bailliu van **Waes** om te p[rese]nteren req[uest]je thove

e[nde] te beletten ten eynde dat de **Marg[rie]te schanse <forte>** worde bewaert
soo die ~~neg~~ te tot nochtue es onderhouden e[nde] bewart geweest
sonder cost van die van **Bornhem** e[nde] **Hingene** alsoo syl[ieden] genoech
belast zyn met maken repare[re]n ende bewaren ~~see~~ we by
dage e[nde] by nachte van het fort opden dyck tegens over **Niele**

Foto 143

ende ingevalle van nyeuwichede te doen rapport
aen bailliu schepenen ende notable gegoeyde omme
[e]tt[ceter]a Actum p[rese]nt alsboven p[rese]nt noch **Jan Van Overbeke**
capiteyn
Ter ordonn[antie] alsovooren

Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n ~~aete~~ ordonn[antie])
Eodem die de voors[creven] bailliu ende schepenen ordon[nere]n
mits desen den voors[creven] dorpm[eeste]rs te betalen aen **Romb[out]**
Blancx de somme van twee gul[denen] x st[uyvers] tsynen huys
gedroncken ~~op~~ ~~rapport~~ opde vergaderinge van
bailliu schepe[ne]n e[nde] gemeenth[enaeren] ~~ten~~ hoorende trapport
van[de] lieuten[ant] e[nde] **P[iete]r Verheyden** geweest synde aen[de]
bailliu van **Waes** rak[ende] de sake v[oor]s[creven] ende van
tgebesoig[neer]de dat de capiteyn met **Ad[riaen] V[er]dict**
geweest synde tot **Mechelen** oock hebben vuytgerecht
Actum p[rese]nt ut s[up]ra met **Jan Van[den] Dale** schepe[ne]n **Jan Van**
Overbeke cap[itey]n

Van Werven F

ix^a may 1602 des achternoens ten zes uren arriveerde
In ~~e~~ p[rese]ntie **Jan Van[den] Eynde** bailliu ende de greffier **F. Van Werven**
Rombout Blancx Aert Van[den] Broucke e[nde] and[er]e gemeenten[ae]r[en]

Foto 144

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
xxix may 1602 Bailliu ende schepenen der heerl[ickhede]n van **Bornhem**
ordonneren mits desen **Jan Basselirs** als cooper vanden leene ende
appen[dentie] ~~der kercke~~ vandien de kercke alhier gebleven van[de] goeden **Pieter**
Versmissen all[ia]s **Beerens** te betalen aen **Symon Cornelis** kerck
m[eeste]re deser prochie de somme van hondert vierenvyffich
gulde[ne]n seventien stuyvers daerover bedraecht den coop vande
selve rolle ~~by~~ soo hem die by thoochste v[er]dieren es gebleven
den xxij^a novembris 1600 ende dat omme geemploieert
te worden totte ciborie deser voors[creven] kercke daeraff de s[elve] **Symon**
Cornelis <by s[elve] reken[inghe]> xxxj es vuytgeven brengen[de] u sal gelicke
s[omm]e van 154.17 gepass[eer]t worden ~~in~~ ~~reke[ninge]n~~ tot volle beth[alinge]
der voors[creven] leenrolle overbrengen[de] by desen de quictan[cie] des v[oor]s[creven]
kerckm[eeste]r soo dat behoort.
ter ordon[nantie]n van bailliu e[nde]
schepenen v[oor]s[creven]

Van Werven F

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
ij^a juny 1602 bailliu e[nde] schepenen der heerl[ickheyt] voors[creven]
ordonne[re]n mits desen aen **Gil Vertongen** h[eiligen] geestm[eeste]r alhier
te betalen aen **Mattys Blom** de so[mm]e van ij gul[denen] x st[uyvers] over
de dootkiste e[nde] ware by hem geleverd aen **Gil De Schryver**
za[liger] u sal gelycke so[mm]e passeren in reke[ninghe] daer e[nde] alsoo
behoort
ter ordon[nantie]n voors[creven]

Van Werven F

Eodem die bailliu e[nde] schepe[ne]n v[oor]s[creven] geexamineert
hebben[de] de costen van <xviiij> soldaten gelogeert hebben ~~den~~ alhier den
ij^a deser ende bevonden ~~dat~~ die te bedragen vyfftych
gul[denen] xj ^{1/2} st[uyvers] die gesmaeldeelt wort bevonden elck
coothuys te ~~ma~~ bedragen xxvij ^{1/2} st[uyvers] ordonn[er]en[de]
~~sche~~ die elck coothuys met syn assiste[n]te die op te
brengen bynnen xxiiij uren op parate ex[ecuti]e omme
daarmede gerembourss[eer]t te worden de ghene geweest
synde int verschiet
ter ordon[nantie]n v[oor]s[creven]

Van Werven F

Foto 145

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie] de
bailliu xv july
v[oor]s[creve]n)
xijja july 1602 schepenen ordonneren mits desen aen[de]
de bailliu des[er] heerl[ick]heyt te somme[re]n **Hans Zegers** collecteur
was des[er] prochie incommen van[de] jare dat hy syne
rekenninghe sal behoerl[ick] purge[re]n van ordonn[ancie] en[de] quittan[cie] daeraff
hy alnoch is in gebreke en[de] by appostille aldaer belast
staet ende dat bynnen seven dagen naer dinsinuatie
des[er] op pene dat de s[elve] collecteur daer toe sal worden
gedwongen by ex[ecuti]e van syn persoon en[de] goeden naer
behooren. Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Adriaen Verdict Pjetejr**
Verheyden Jan de Neve Jan van Dale Jan V[er]molen Janss[oon]
schepe[ne]n

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])
Eodem die schepenen ordonne[re]n mits desen **Jan de**
Haene dorpm[eeste]re te betalen aen **Glaude Hoefnagel**
messagier de somme van negenentwintich stuyvers
over port van diversche ~~tr~~ brieven ten dienste des[er] prochie
gedaen zed[er]t de voorgaen[de] ordonn[ancie] ende mits over
overbrengen[de] dese met quittan[ti]e sal u valide[re]n in
rekenninghe et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Jan de Neve**

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie]
h[eerlick]e acte)

xviiij aug[us]ti 1602 bailliu ende schepenen des[er]
heerlickheyt ordonneren mits desen **Marten**

Verdict te betaelen aen **Jan Delaporte** weert opt

Sas te betaelen <ierst> de somme van vyff gulden[en] tsynen

huysen verteert int beschincken ~~van~~ capiteyn **Martyn**

passerende met syne soldaten naer tlant van **Waes**

den xiiij^{en} des[er] ende daer en boven noch xxiiij st[uyvers]

over tweelff potten biers die te vooren tsynen huysen

syn verdroncken by and[er]e soldaten ten by syne ende

wel weten van[de] lieutenant des[er] prochie ende mits

overbrengen[de] et[ce]t[er]a sal u de voors[creven] so[mm]e van vi gul[denen] iij st[uyvers]

gepass[eer]t wordden in rekenn[inghe] daert behoort Actum p[rese]nt

Jan van[den] Eynde bailliu **P[iet]er Verheyden** **Jan de Neve** en[de] **Ad[riaen] Verdict**

schepe[n]n

Van Werven F

Foto 146

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

xxvj^a septembris 1602 bailliu en[de] schepenen ordonneren

mits desen **Marten Verdict** dorpm[eeeste]re te betaelen aen **Rombout**

Blancx de somme van seven gul[denen] ij st[uyvers] tsynen huysen verteert int

besteden van[de] temmeraige van[de] toren alhier tsal hem goede

bet[alingh]e doen mits overbrengen[de] dese met quittan[ti]e daertoe

dienende Actum p[rese]nt tvolle collegio dato ut s[upr]a

ter ordonn[ancie] van bailliu

schepenen v[oor]s[creven]

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]en acte)

Eodem die bailliu ende schepenen voorn[oempt] by overstaene

ende advys van diversche notable gegoeyde ende gemeent[enaren]

hebben goet ende raetsaem vonden dat elck quoothuys by

vorme van leeninge sal opbrengen terstont dertich stuyvers

om geemploieert <e[nde] ...> te wordden den werck temmerluyden

hebben aengenomen den torren des[er] prochie te temmeren

ende dat op corttinge van henlieder dachueren ordonneren[de]

daeromme de selve vande quoothuysen hier naer by

specifficatie genoemt dat sy ende elcken van henlieder

terstont fumeren ende tellen in handen van **Andries Arrys**

kerckm[eeeste]re <elck de v[oor]s[creven] xxx st[uyvers]> de voorn[oempt] so[mm]e van penn[inghen] die daeraff sal
doen

gehouden sal syn te doen behoort[icke] rekenn[inghe] des v[er]socht synde

op pene dat de s[elve] vande quoothuysen by faulte van prompte

beth[aling]e daer vooren sullen wordden geexecuteert by parate

en[de] heerlicke ex[ecutie] Actum in volle collegio dato ut s[upr]a
ende sal henl[ieder] des[elve] leeninge valideren ter naester omstellinge
et[ce]t[er]ja

Van Werven F

Schepenen der heerl[ick]h[eyt] van **Bornhem** gemaent syn[de]
hebben dese acte gewesen executoriael en[de] wysen
mits desen executor ten laste van[de] gebreckel[icken] in des[er]
te betalen naer vorme en[de] inhouden der selver acte
Actum xvj^a novembris 1603 p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu
Jan de Neve Jan Vermolen Janss[oon] en[de] **Jan van[den] Dale** schepen[en]

Van Werven F

Foto 147

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
ij^a novembris 1602 schepenen van **Bornhem** ordonneren
mits desen dat m[eeste]r **Adriaen van Mierbeke** eester ende school
m[eeste]r deser prochie vuyter ierster omstellinge die men alhier
~~ste~~ ommestellen sal <vol> betalen de somme van sesse ponden groot[te]n
Vlems eens die hem ~~verschenen syn~~ voor syn[en] pensioen
als schoolm[eeste]r van een jaer verschenen syn in septembri
lestleden ende mits overbrengen[de] dese met quittan[tie]
daertoe dienen[de] sal den collecteur der voors[creven] omstellinge dese
valideren daer en[de] alsoo behoort Actum p[rese]nt **Adriaen Verdict**
ende **Jan de Neve** schepen[en] dato ut s[upr]a
ter ordonn[ancie] van schepen[en]
v[oor]s[creven]

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie]
bailly)
xxj novembris 1602 schepenen ordonneren mits desen
de dorpm[eeste]rs **Marten Verdict** en[de] **Jan de Haene** onthier ende
goensdach toecommen[de] te gereet te houden en[de] maken henl[ieder]
rekening van henl[ieder] administra[ci]e omme de s[elve] te worden geex[ecuteer]t
by wette naer behooren op pene van anders daer inne te worden versien
~~ordonneer~~ ende dat henl[ieder] van alle desen byde bailliu alhier sal
gedaen worden insinuatie Actum p[rese]nt tvolle collegie van schepen[en]
salvo **V[er]heyden** ter ordonn[ancie] van schepen[en] v[oor]s[creven]

Van Werven F

(in margine: l[itte]ra f[acta])
Eodem die schepenen voors[creven] ordonneren te schryven aen
m[eeste]r **Jan Carpentier** procur[eur] ten eynde dat hy inden naeme
van ingeseten[en] alhier versoeke aen[den] myn[en] hee[re] den commiss[aris]s om
thebben prolongatie voor noch tien oft xiiij dagen om tegens
heer **Geert Schellebrouck** noch te mogen toonen et[ce]t[er]ja

gemerct heer **Gillis van Aerschot** prioor die men soude
behoren te produce[re]n nu in commissie es naer **Ryssel**
Actum dato et p[rese]nt ut s[upr]a ter ordonn[ancie] voors[creven]

Van Werven F

Foto 148

(in margine: resolutie opde
omstellingen
toecommende)

xj^a decembris 1602 bailliu ende schepenen
der heerlickheyt van **Bornhem** collegialicken v[er]gad[er]t
synde mette notable gegoeyde hier ond[er] genomineert
geleth hebbende opde differen[tien] en[de] swaricheden geresen syn[de]
opde punctinge ende omstellinge van[de] lasten deser prochie
tot noch toe geschiet hebben goet gevonden ende
geresolveert dat nu voorten alle poinctingen e[nde] omstelling[en]
dier van noode sullen bevonden worden tot betalinghe
van[de] gemeyne schulden en[de] lasten deser prochie <omgesteld te worden> dat daer
inne byde poincters ende setters sal worden onderhouden
den ouden voet ~~sulcx men van ou~~ te weten dat alle
partyen van goeden ende landen soo wel de leege landen
als de hooge landen sullen worden getaxeert en[de] gestelt
egalicken ende op een[en] prys bunder ende bunders gewyse
sonder de leege ~~landen~~ oft broucklanden swaerd[er] te
belasten dan de hooge landen oft oock de hooge landen hooger
te stellen dan de leege vuyt gesteken de quade schomel[ing]en
daer oppe byde puncters sal regard worden genomen naer
behooren sulcx men van alle oude tyden tselve gewoon[lick]
es te doene aldus geresolveert en[de] geord[onneert] by bailliu
ende volle collegie van schepenen (behalvens **P[iete]r Martens**) heer
Loys van[de] Werve riddere et[ce]t[er]a ~~Jo[seph]~~ **Jasp** soo voor hem s[elven]
als hem p[rese]nteren[de] over heer **Jan van Brecht** oock ridder ende
voor **Jan van[der] Eycken** in huwel[ick] hebben[de] de w[eduw]e **Adriaens van**
Valckenborch jo[ncker] **Jasper Taey** heer van **Goycke** et[ce]t[er]a **Steven**
Wils soo voor hem s[elven] als hem p[rese]nteren[de] voor s[ieu]r **Michiel Boott**
Jan de Holland[er] soo voor hem s[elven] en[de] als hem p[rese]nteren[de] voor
Cornelis Bosschart getrouwt hebben[de] de dochter van[de] voors[creven]
Valckenborch over de buytelanden s[ieu]r **Jan Basseliers**
Jan de Haene Marten Verdict Jan Zegers Cornelis
Kieckens alle notable gegoeyde deser heer[lick]heyt dato ut s[upr]a
ter ordonn[ancie] van[de] v[oor]s[creven] bailliu ende schepenen
notable gegoeyde et[ce]t[er]a

Van Werven F

Eodem die is byde voors[creven] bailliu schepenen ende
notable gegoeyde boveng[enoempt] oock geordonneert

Foto 149

dat men alle jare vande prochie lasten sal doen een
omstellinge daertoe geroepen de principale en[de] notable
gegoeyde waer van men oock alle jare sal doen een
besund[er]e rekenn[inge] ter p[rese]ntien van notable geg[eg] ende and[er]e
gegoeyde des[er] heerl[ick]heyte naer doude costume Actum
dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a ter ordonn[ancie] als vooren

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Ul[ti]m]a decembris 1602 bailliu ende schepenen
ordonneren mits desen aen **Jan van Overbeke** capiteyn
alhier te betalen vuyten ouwerlinckgelde aen
Rombout Blancx ierst dry gul[denen] xij st[uyvers] verteert opden
xv^{en} en[de] xv^{en} decembris voers[creven] byde capiteyn en[de] ettelicke
gemeentenaers int waken en[de] bewaren van[de] huysen van
Adriaen Verdict en[de] **Symon Pieters** tegens de Ytaliaenen
ende daer en boven noch vyff gul[denen] xvij st[uyvers] verteert
tsynen huysen den xix^{en} der selver maent by den **Fran[chois]**
de Mares bode van[de] hoogen raedt brengen[de] brieven van
dachvaerdinge aen bailliu capiteyn en[de] gemeentenaren
et[ce]t[er]a ende mits overbrengen[de] dese met quictancie
des v[oor]s[creven] **Blancx** daer oppe dienende sal u gelycke
so[mm]e passeren in uwe rekenn[inge] daer en[de] alsoo behoort
Actum ~~in~~ ter vergaderinge van bailliu en[de] schepenen
v[oor]s[creven] dato ut s[upr]a ter ordonn[ancie] van[de] v[oor]s[creven]
bailliu en[de] schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
vij^e feb[ruary] 1603 Schepenen der heerl[ick]heyte **Bornhem** ordonner[en]
mits desen aen **Gillis Vertongen** h[eilighe] geestm[eeeste]re van[de] jare 1603
te betaelen aen **Francois van Gellick** vettewarier de somme
van vier gulden op goede rekenn[inge] van sulcx als hy geleverd heeft
in ware aen[de] w[eduw]e **Willems van Boven** tsal u goede betalinge
doen mits overbrengen[de] dese met quictancie daertoe behooren[de]
daer en[de] alsoot behoort Actum p[rese]nt **Pieter V[er]heyden Jan de**
Neve Jan van Dale en[de] **P[iete]r Martens** schepen[en]

Van Werven F

Foto 150

ix marty 1603 Schepenen der heerlickh[eyt] van **Bornhem**
by missive geschreven aen heer **Henrick van Etten** ridder
president van hare hoocheden rekencamer in **Brabant** hebben
versocht hem believe te ververschen en[de] indachtich te syne

henl[ieden] begaerte thenwarts opt furneren van duysent
guldenen thenl[ieder] behoeve <nootel[ick]> mits hē den v[oor]s[creve]n heere
president daer aff versekeren[de] van genoechsamen pandt
wettelicken te besetten tsynder belieften begaerende
dat de v[oor]s[creve]n heer president den voors[creve]n schepenen daer
oppe beantwoorde omme henl[ieden] daer naer te reguleren
Actum p[rese]nt en[de] ter relatien **Jan de Neve** en[de] **Jan van Dale**
schepenen

Van Werven F

(in margine: appostille)

xvij aprilis 1603 Opde req[ues]te gep[rese]nteert by inwoonders
der heerl[ick]h[eyt] van **Mariekerke** om vry te syn aengaen[de] de settinge
die vandes[er] prochie worden omgesteld es geappostilleert aldus
sy getoont den ontfange[re] vande prochie van **Bornhem** om henl[ieder]
advys gehat hier aff gedaen soo behoort Actum in collegio van
schepe[ne]n xvij aprilis 1603

Van Werven F

Opden xvij aprilis 1603 bailliu ende schepenen van **Bornhem**
ter p[rese]ntien van heer **Gillis van Aerschot** prior ende pastoor der voors[creve]n
heerlickheyt ter eenre ende **Pieter Huybrechts** schaliedecker der
stadt van **Antwerpen** ter andere bekenden annopende de
reparatie vanden torren der selver prochie veraccordeert te
syne inder navolgender manieren te weten dat hy **Pieter**
heeft aenveert ende aengenomen wel ende loffelicken te
versien ende repareren de kappe vanden s[elve] torren van boven
aent cruys tot beneden int vuytste vande s[elve] kappe ende
daeraen te doen ende wercken sulcx als hem sal worden geordon[n]eert
ende dat in dachueren opder manieren navolgende te weten
dat hy aennemer voor synen persoon sal hebben des daechs ~~st~~ sessen
dertich stuyvers item voor syn hulpe ofte medemaet daechs
dertich stuyvers ende voor twee henlieder dienaers elck
sdaechs vyfftien stuyvers maekende tsamen vier guldenen ende

Foto 151

sestien stuyvers sdaechs die henlieder alle weken vander
prochie weken naer rato sullen betaelt worden soo dat
behoort met bespreck ende voorwaerde dat de selve
aennemer daer toe doen sal alle ende yegelicke syn[en] gereet
schappen totten s[elve] wercke nootelick de welcke
men hem van schipsboort sal haelen moeten ende
dwarck gedaen synde wederom wech voeren moeten
sonde synen costen ende sal hy aennemer tvoors[creve]n
warck gehouden syn te beginnen ter naester weken
ende ts[elve] continueren moeten tot volbrengen desselfs
sonder arch ofte list Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt heer **Gillis**
van Aerschot bailliu ~~Jan de~~ prior ende pastoor **Jan**

van[den] Eynde bailliu ende my ond[erteken]t

Van Werven F
by my **Peeter**
Huybrechs

(in margine: bestedinge omstell[ing]e
van[de] jare 1602)

xx aprilis 1603 naer behoor[icken] sondachs kerkgeboden
gedaen vander prochie omstellinghe vanden jare 1602
ende de collectacie oft ontfanck der selver geveylt en[de]
geboden synde opt minste doende ende opde conditien van
dat den ontfanger es gehouden de prochie te weeren van
schade van executie die door syn nonbeth[aling]e en[de] faulte
souden mogen toecommen ten ware dat hy hem dies
aengaen[de] coste verontschudigen tware dat yemanden
vander getaxeerde persoonen en[de] debiteuren ~~hen~~ vercregen
hadden staet van executien oft ander wettich beleth oft
oock ~~dat~~ van rechtelicke executien nyet gedient en werdde
in welcken gevalle hy doen sal syn deleancie goetstyts
aen dye vande weth om by hen[ieden] daer tegens te versien
naer behooren Item dat de collecteur es gehouden geheel[ick]
en[de] al te volcommen en[de] onfangen <de v[oor]s[creven] omst[elling]e> bynnen dry maenden
naer dato vande verpachtinge ende ~~dat~~ dontfangher
van syne administra[ci]e ontfanck en[de] vuytgeven te doen reken[inge]
bewys en[de] reliqua een maent daer naer sonder langher
dillay oft vuytstel op pene vandaer vooren bedwongen te
te worden by ex[ecuti]e de collecteur is gehouden van

(in margine:
Item dat dontfanger
~~nyet~~ geen bet[aling]e en sal
vermogen te doen dan
by ordonn[ancie] van schepen[en]
ende deghene begrepen
syn[de] inde liste hem over
te geven)

Foto 152

synen ontfanck ende administracie te ~~geven~~ stellen suffisan[te]
borghe executabel gelyck den principael ~~executerael~~
ende dat bynnen seven daeghen naer dato van[de] verpachtinghe
op pene dat den selven ontfanck ende collecta[ci]en sal
andermael verpacht worden ten laste van[de] gebreckelicken
indien dat ~~men~~ meercoste in te haelen
De collecteur blyvende es gehouden te betalen voor de kosten
van[de] daghen te desen te geschieden de somme van ses gulden[en]
behalvens dat hy de helft sal cortten mogen ende de prochie
rekenen

De keersse onsteken synde es vuytgegaen op **Cornelis Kieckens**
opden viertichsten penn[inge] Actum xxvij^{en} aprilis 1603 ter
p[rese]ntien **Jans van[den] Eynde** bailliu **Pieter Verheyden Jan de Neve Jan**
van[den] Dale schepenen

my p[rese]nt greffier
Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte den
aennemer)

Opden x^{en} may 1603 Bailliu ende schepenen der heer[lick]h[eyt]
van **Bornhem** betsteet ende besteden mits desen aen
Pieter Huybrechts daer p[rese]nt ende accepterende te repareren
ende vermaken de metselrye vanden kerkentorne deser
heerlickheyd ~~van~~ inder naevolgender manieren te weten
dat den aennemer sal wel ende loffelicken ~~sal~~ met behoorlicke
metselrye vermaken ende volbrengen in synen ouden staet
naer verheysch vanden wercke tgat inden selven forme gevallen
tusschen de galmgaten opde zuytwest syde Item sal
daennemer moeten opnemen het los steenwerck van[de] schootinge
commende beneden de galmgaten opde zuytwest zyde
ende deselve met behoorlicke metselrye wederom stellen ende
vermaken in loffelicken <staet> oock naer verheesch vanden wercke

Foto 153

Item sal van gelycken oock loffelicken vermaken vuyt aen
ende verleggen ~~tg~~ van[de] steenwercke opde schootinge
vande noortwest zyde Item sal oock moeten wel ende
loffelicken repareren ende vermaken en[de] brengen in state
naer verheesch vanden wercke de lyste boven de lyckduere
beneden de groote glase venster Item generalicken den
torn te versien vullen ende stoppen rontom de gaten <en[de] joinctu[re]n> dier
bevonden worden vande kap aff nederwaerts ~~als van gaten~~
~~dier van vogelen ofte gedierten gemaect syn geweest ofte~~
~~anderssins by besunde[re]n sommigen plaetssen syn vuyt gevallen~~
Item behoorlicken ende loffelicken te versien ~~tk~~ de kappe
boven den windelgraet vanden torn met conditie dat
den aennemer vander prochiewegen <sal worden geleverd byden wercke> allen den steen kalk
ende savel totten voors[creve]n wercke nootelick blyvende
de hant van[de] steenhouwer tot laste van[den] aennemer ~~gelyck~~
welck warck de voors[creve]n aennemer sal beginnen moeten bynnen
viertien daghen naestcommen[de] ende tselve volcommen totten
<eynde> ~~volcommen~~ van den s[elve] warcke ende dat voor en[de] mits
de somme van achtentnegentich guldenen eens daer aff
hem aennemer sal betaelt worden de helft als hy begint
te wercken ende de resterende helft ten volcommen van[de]
voors[creve]n warcke te gelaghe vier guldenen van[de] prochie
weghen te betalen sonder den aennemer te cortten
Item sal van[de] prochie wegen ~~de~~ ende sonder des aennemers
cost hem insgelycx gebrocht worden van ~~schips~~ daeraff
hy de s[elve] halen moet <syne gereetschappe> tot opden wercke ende hem de s[elve]

wederom[m]e leveren aen schipsboort oft aen ander ~~werec~~
~~hier~~ plaetsse hier bynnen de prochie indient hy begeert
allet sonder fraulde arch oft list verbindende p[ar]ty[en]
contrac[tan]ten te weder syden tot volbrengen van[de] v[oor]s[creve]n contracte
in alle ~~hæn~~ syne poincten ende ar[tickel]len henne persoonen en[de]
goeden roerende ende onroeren[de] p[rese]nt ende toecommende
Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Jan van Eynde** bailliu **Pieter V[er]heyen**
P[iete]r Martens schepenen oirconden

ter ordonn[ancie] van bailliu en[de]
schepen[en] voors[chreve]n my p[rese]nt
Van Werven F

by my **Peeter**
Huybrechs

Foto 154

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Opden xij^{en} may 1603 Bailliu en[de] schepenen hebben geord[onneer]t
en[de] ordonneren mits desen **Cornelis Kieckens** collecteur deser prochie
omstellinge van[de] gebruycke 1602 te betalen **Bernaert**
Maes geco[mm]itteerde van[de] heer van **Wissekerke** et[ce]t[er]ja de somme
van sessendertich gul[denen] xv st[uyvers] ~~hæn~~ den voors[creve]n van **Bornhem**
getauxeert int opbrengen vanden brant totte schanse
van **Wintam** <en[de] **Marg[rie]te**> ende dat over ~~seven~~ den termyn van seven
maenden verschenen half aprilis van desen jare 1603
ende mits overbrengende dese met quitt[ancien] desselffs **Maes**
hier bedienende sal u gelycke somme van xxxvj g[uldenen] xv st[uyvers]
passeren in rekenn[inge] daer en[de] alsoo behoort Actum ut s[upr]a
p[rese]nt **Pieter Verheyden** schepen[en] et no[m]i]ne syne mede schepen[en]

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Opden xv^{en} may 1603 Bailliu ende schepenen hebben
geord[onneer]t en[de] ordonne[re]n mits desen **Cornelis Kieckens** v[oor]s[creve]n
te betalen aen m[ee]ster[re] **Adriaen van Mierbeke** ~~van~~ als notaris
te insinue[ren] aen die van **S[in]t Amants** dantwoorde van die
van **Bornhem** mette stucx opt wee[ren] van[de] staet van van ex[ecut]ie
by hen[lieden] versocht ~~hem aen[de]ge~~ de somme van xxiiij st[uyvers]
ende aen[de] greffier des[er] prochie xiiij st[uyvers] over tmaken van[de] copie
der s[elve]r stucx tsamen xxxviiij st[uyvers] sal u gelycke so[mm]e
valideren et[ce]t[er]ja Actum p[rese]nt schepen[en] int volle collegio

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Eodem die In collegio alsboven geordonneert **Cornelis**
Kieckens v[oor]s[creve]n te betalen aen **Rombout Blancx** de somme
van thien gul[denen] eens hem gepass[eer]t ~~inder naer~~ ~~vo~~ ter prochie
laste inder naer volgen[de] mannie[re]n ierst over een sargeant
met seven soldaten van[den] regiment **Grison** commen[de] vuyten

lande van **Waes** ende trecken[de] naer **Brussel** by henl[ieden] v[er]teert
ij gul[denen] ij st[uyvers] den v^{en} meerte 1603 Item den x^{en} april
van[de] v[oor]s[creve]n jaren dat v[er]teert hebben vier bootsgasten volgen[de] den
billette vier gul[denen] vij st[uyvers] ende noch dry gul[denen] xj st[uyvers]
verteert by bailliu en[de] schepen[en] en[de] ande[re] gemeentenaren commen[de]
van **Mechelen** <den xvj aprilis v[oor]s[creve]n> met **Fran[chois] de Mares** duerw[eerder]e huysvr[ouw]e brengen[de]
ten brieff
van[de] greffier **Esquens** ter prochie dienste et[ce]t[er]ja ende sal u et[ce]t[er]ja
actum ut s[upr]ja

Van Werven F

Foto 155

(in margine: h[eerlick]e ij ordonn[ancie])
xxxij may 1603 Bailliu ende schepenen der heerl[ick]h[eyt]
van **Bornhem** ordonneren mits desen <by advoye en[de] ten by syne van heer gi> ten by by syne
ende advoye van heer **Gillis van Aerschot** prior ende
pastoor alhier ordonne[re]n mits desen ierst aen **Cornelis**
de Schuttere kerckm[eeeste]re alhier te betalen aen **Jan van**
Overbeke de somme van dry gul[denen] eens wesende de
helft van ses gul[denen] tsyne huuse v[er]teert <xxj xxij en[de] xxij may 1603> int
recolleren ende sluyten vander rekenn[inge] m[eeeste]r **Antonis**
Verheyden als over de restanten van[de] kercke ende h[eilighe]
geest alhier <daeraff> hem belast <was> tontfangen voor dato van
syn[en] v[er]trecke item ordonneren insgelyck **Pieter**
de Jonghe als h[eilighe] geestm[eeeste]r alhier te betaelen de
resterende helft ende sal hem de v[oor]s[creve]n somme
gepasseert wordden overbrengende dese et[ce]t[er]ja Actum
p[rese]nt heer **Gillis van Aerschot Jan van[den] Eynde** bailliu **Jan**
de Neve Pieter V[er]heyden Jan Vermolen Janss[oon] Jan vanden
Dale schepen[en] **Romeyn de Se Gil Toen** inwoond[ere]n alhier

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte)
xij july 1603 Bailliu en[de] schepenen van **Bornhem**
ordonneren mits desen **Cornelis Kiekens** te betalen
aen die van **Hingene** tot subsidie van[de] voiaige t~~en~~
d~~ae~~gh~~en~~ tot **Brussel** nootell[ick] om te solliciteren het bevry[en]
van[de] houte en[de] keerssen daer inne die van bailliu
van **Waes** de s[elve] van **Bornhem** en[de] **Hingene** noch soect
te belasten de somme van dry gul[denen] en daer
aff sy sullen houden goede rekenn[inge] et[ce]t[er]ja ende mits
overbrengen[de] dese met quittan[tie] et[ce]t[er]ja Actum in
p[rese]ntie van

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte)
Bailliu en[de] schepen[en] voorn[oempt] ordonneren mits desen **Cornelis**

Kieckens te betalen en[de] laten cortten **Claes de Keersmakere ffilius Willems** de somme van ses gulden dertien stuvers die hem nutertyt toegelaten syn te cortten op minderinge van syn schult die hy met syn consoorten op desen prochie pretenderen[de] syn ende mits overbrengen[de] dese et[ce]t[er]ja Actum p[rese]nt tvolle collegio salvo **Jan van[den] Dale** xvij july 1603

Van Werven F

Foto 156

(in margine: h[eerlick]e acte)
Bailliu ende schepenen voorn[oempt] ordonneren mits desen **Cornelis Kieckens** te betalen aen **Andries Arrys** de so[mm]e van twee gul[denen] ij st[uyvers] die hem syn aengetaxeert over de houdenisse ~~enlan~~ van een[en] soldat onlancx tsyn[en] huuse gelogeert en[de] aldaer v[er]teert ende mits over brengen[de] dese met quittan[ti]e et[ce]t[er]ja

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte)
Bailliu ende schepenen voorn[oempt] ordonneren mits desen **Cornelis Kieckens** te betalen aen **Mattys Blom** de somme van vier guldenen tsynen huuse bootsgesellen van hare hoocheden daer gelogeert geweest hebben[de] den voorleden winter ende mits et[ce]t[er]ja

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Uit[im]ja july 1603 Bailliu ende schepenen der heerl[ick]h[eyt] van **Bornhem** ordonneren mits desen **Cornelis Kieckens** ontfanger deser heerl[ick]h[eyt] over tsaizoen 1602 te betalen aen heer secretaris **Buysset** de somme van acht schellin[gen] Vlems ter saken van reste van zeker rapport en[de] dictamen gewesen tusschen die van **Bornhem** ter eenre en[de] dheer **Loys van[de] Werve** ter and[er]e a[nn]o 1598 ende aen[de] duerw[eerder]e **Wyngarde** voor syne sommatie ses sch[e]llin[gen] ende mits overbrengen[de] met quittan[ci]e et[ce]t[er]ja Actum p[rese]nt **Pieter Verheyden Jan van[den] Dale** en[de] **Jan van Venloo** schepenen dato ut s[upr]ja
4.4

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Bailliu ende schepenen der heerl[ick]h[eyt] **Bornhem** ordonne[re]n mits desen te betalen **Cornelis Kieckens** ontf[ange]r deser heerl[ick]h[eyt] van[de] saizoen 1602 de ~~naevolgen[de]~~ somme van negen gulden eenen st[uyver] j oort die verteert syn by

negentien soldaten recreute t~~ee~~ck hebben[de] pat[ent]e

Foto 157

om te trecken naer **Kildrecht** vuytwysens
de selve patente ende mits overbrengen[de] et[ce]t[er]a
sal u dese et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Jan de Neve Jan Vermolen
janss[oon]** en[de] **Jan van Dale** Actum 46 den iij^{en} aug[us]ti
1603 p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xvij^{en} septembris 1603 geordonneert aen **Cornelis
Kiekens** ontvanger te betalen ~~van~~ aen **Glaude
Hoeffnagel** messagier de somme van xx st[uyvers] over port
van brieven tot op heden en[de] sal u gell[icke] so[mm]e passeren
in rekenn[inge] daer en alsoo behoort Actum dato ut s[upr]a
p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **Jan de Neve** en[de] **Jan van dale**
schepenen

Van Werven F

(in margine: leger wagens)
xxij septembris 1603 omme te beletten de v[er]sochte
l[ette]ren executoriaele van **Chr[isto]foro de Medina** commissaris
van[de] artilleria van hare hoocheden tot laste van **Bornhem
Hingene** en[de] **Mariekerke** opde reparticie by die van **Vlaen[dere]n**
then[lieden] laste gedaen ter sommen van xxv ponden p[aris] en[de] cxx [ponden]
daeraff hen[lieden] es insinuatie gedaen den xxx^{en} aug[ust]i
1603 omme volgens dordon[nancie] ~~van~~ en[de] apostile van[de] viij
sporcle lestleden ond[erteeken]t **Blancquart** es geresolveert
daertegens temploieren het gebesoig[neer]de in gelycke
sake vervolcht tegens commissaris **Sebastiaen Vaes**
namentlick doctroy opden vrydom van s[eign]eur syne m[ajestey]t
vercregen vand[er] dicagiewegen a[nno] 1586 en[de] daggrea[cie]
van cardinal **Andrea** in **Mastricht** gepass[eer]t xxix
marty 1599 en[de] daer coff te co[m]munic[er]en met mitsgaders
sulcx als de heer <raetsheer> co[m]m[un]isaris **Rose** daer toe geco[m]m[un]iteert
wesende als co[m]m[un]isaris in sake mach gebesoig[neer]t hebben
tottet welcke en[de] om te weten soe verre ~~de~~ die v[er] [...]]
es sal men hem adresseren aende procur[eur] **Boele**
~~die~~ de sake <en[de] stucx> in handen hebben[de] omine[re]n et[ce]t[er]a ten effecte
van welcke van die van **Bornhem** es geco[m]m[un]iteert te reysen in
p[er]soone ende van die van **Hingene**
wegen

Foto 158

xxix septembris 1603 geord[onneer]t by bailliu

ende schep[ene]n dat **Fran[chois] van Werven** greffier vande
prochie wegen sal trecken ~~nae~~ naer **Gendt** tot
voorderinge van[de] sake ~~noe~~ tegen **Medina** nopen[de]
de legerwagens en[de] tegens die van **S[in]jt Amants Tuyl**
en[de] ande[re] volgens dinstructie Actum p[rese]nt **Jan van Eyn[de]**
bailliu **Jan de Neve Jan van Venloo Jan van Dale Jan Vermolen**
schepen[en]

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Eodem die geord[onnee]rt **Cornelis Kieckens** collect[eu]r
deser prochie aende selve greffier te betalen tien
gul[denen] ten behoeve van[de] v[oor]s[creve]n voiage daer aff hy sal
doen behoer[lick] reken[ninge] ende mits overbrengen[de] et[ce]t[er]a
ond[erteeken]t **Jan de Neve**

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
vj octobris 1603 Bailliu en[de] schepenen van **Bornhem**
ordonneren **Cornelis Kieckens** ontf[ange]r des[er] prochie omst[elling]e
te betalen an **Mattys Bloms** de somme van dertien gul[denen]
zes stuyvers en halven over de weerde van twee tonnen biers
by hem geleverd ten behoeve van gul[de] van **Hingene** te
des[er] prochie laste u sal gel[icke] so[mm]e passeren in reken[ning]e
daer en[de] alsoo et[ce]t[er]a mits overbrengen[de] dese met quittan[cie]
et[ce]t[er]a Actum ut s[upr]a p[rese]nt **Jan de Neve en[de] P[iete]r van Royen**

Van Werven F

xvij d[it]o Bailliu ende schepen[en] v[oor]s[creve]n ordonneren den
v[oor]s[creve]n collecteur te betalen den duerweerde[re] **Wyngarde**
de so[mm]e van dry gul[denen] ten behoeve van[de] greffier **Buysset**
over seker rapport gelt inde sake **Melchior Negroin** staen[de] ten prochie laste
item over trecht van somatie noch xxiiij st[uyvers] tsamen iiij gul[denen] iiii st[uyvers]
ende mits overbrengen[de] et[ce]t[er]a **F[ranchois] Van Werven**
(in margine: xxij octobris 1603
geord[onneert] den advocat
Fumael te betalen
ij ponden groot[te]n op cortinge van xxvj g[uldenen] vj st[uyvers] eens
nopen[de] over tsollicite[re]n
van[de] octroye et[ce]t[er]a)

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Bailliu ende schepenen der heerlickheyt van **Bornhem**
ordonneren mits desen **Cornelis Kieckens** collecteur
deser prochie omst[elling]e te betalen aen **Dierick de Weese**
den prys en[de] weerde van een tonne biers by hem geleverd
van deser prochie wegen om te vereeren de gulde van[de] hant
boghe van **Hingene** a[nn]o 1602 soo naer costume men

dat gewoon[lick] es te useren u sal gelycke so[mm]e worden ge=
pass[er]t in rekenn[inge] mits overbrengen[de] dese met quittan[cie] daer
toe dienen[de] Actum p[rese]nt tcollegie van schepen[en] xxx octobris
1603

Van Werven F

Foto 159

(volledig doorstreept)

xvj novembris 1603 Bailliu ende schepenen ordonne[re]n mits
desen **P[iete]r van Overloop** ~~ontfanger~~ <pachter> van[de] impositie gestelt opde slete
van[de] bieren ten behoeve deser prochie verpacht den iij^{en} deser
te betalen aen **Rombout Blancx** ierst de somme van vyff <ses> guld[enen]
xv st[uyvers] ~~ij st[uyvers] die ghy restende syt b[...]~~ ter saken van <u sal gelycke somme valideren op u [...]> u oncost
gelt van
1^{1/2} st[uyvers] opden gul[den] ~~boven de seven schelling[en] groot[en] by u betaelt ten~~
~~daghe vande verpachtinge~~ ende daerenboven noch dryendertich st[uyvers]
maken[de] tsamen vj gul[denen] xv st[uyvers] ten huysse des voors[creve]n **Blancx**
verteert dato als boven u sal de v[oor]s[creve]n somme alom valider[en]
voor wel betaelt ende nament[lick] de voors[creve]n xxxij st[uyvers] passeren
op uwen voors[creve]n pacht mits overbrengen[de] dese met quittan[tie] des v[oor]s[creve]n
Blancx daer op dienen[de] soo dat behoort Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Jan**
van[den] Eynde bailliu **Jan de Neve Jan Vermolen Janss[oon]** en[de] **Jan van Dale**
schepenen

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

xvj^a novembris 1603 Bailliu ende schepenen
van **Bornhem** ordonneren mits desen **P[iete]r van Overloop**
pachter van[de] impositie gestelt opde slete van[de] bieren ten
behoeve deser prochie ~~gestelt~~ den iij^{en} des[er] maent te
betaelen aen **Rombout Blancx** de somme van ses
gul[denen] vyfftien stuyvers ~~hem sal gelycke somme valideren~~
over penn[inghen] tsynen huysse verteert ten tyde van[de] v[er]pachtin[ge]
hem sal gelycke so[mm]e valideren op syne oncost gelt
van 1^{1/2} st[uyvers] opden gul[den] die hy schuldich is vuytwysens de voor
waarden mits overbrengen[de] desen met quittan[tie] desselfs
Blancx daer en[de] alsoo behoort Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **Jan**
van[den] Eynde bailliu **Jan de Neve Jan Vermolen Janss[oon]** en[de] **Jan van[den]**
Dale schepenen ~~dat~~

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

xxviii^a d[it]o Bailliu en[de] schepenen v[oor]s[creve]n ordonneren
Jan van Venloo collecteur van[de] impositie gestelt
op peerden en[de] coeyen conform den lesten octroye van[de]
septembris 1603 te betaelen aen **Rombout Blancx** de somme xij^a
van 33 gul[denen] xvij st[uyvers] 1 oort tsynen huysse v[er]teert en[de] ten
kosten geweest in maken van[de] quohie[re]n ter s[elve] omst[elling]e
gemaect conform de specifficatie daer aff byde s[elve]

Blancx over gebrocht ende mits overbrengende
dese met quittant[ie] et[ce]t[er]ja Actum tvolle collegio salvo **P[iete]r**
Martens dato ut s[upr]ja

Van Werven F

Foto 160

(in margine: heerlick]e acte
op rekenn[inge] de s[elve] ordonn[erende] es gestelt
in handen **Art van Tuyl**
de so[mm]e van tweentwintich
gul[denen] viij st[uyvers] die welcke
daeromme versocht heeft
dat dese obl[igat]ie soude veel
meer worden gemaect
dwelck alsoo es gedaen
te weten op 61 gul[denen] iij st[uyvers]
te betalen als de voorgaen[de]
Actum p[rese]nt **P[iete]r Verheyden**
en[de] tanderen schepenen)
xxvij novembris 1603 Schepenen der heerlickheit
van **Bornehem** hebben beloofd ende beloven mits desen te
betalen aen s[ieu]r **Michiel van Dousborch** <oft syns actie hebbende> de somme van dryen
tachentich guldens ende xij st[uyvers] over gelycke somme
~~die wy~~ daer voeren wy gesommeert syn over tvoldoen
vanden slote van reken[ninge] **Art van Tuyl** tot onderhoudt
van[de] forten van **Wintam** en[de] **S[in]te Marg[ri]te mette kille**
ende dat bynnen twee maenden naer dato deser allet
op parate en[de] heerlicke executie] ende by gewillige condemnatie
<met onderspreke en[de] condition dat> blyvende alenen wel de v[oor]s[creve]n **Doesbourg** op syn geheel
~~ter ex~~ by faulte van[de] s[elve] beth[aling]e ten dage en[de] daghe v[oor]s[creve]n
met syne ontgoste executie voorts te procederen ende
hem by wegghen van executie] te doen betalen soo hy dat begost
heeft allet sonder arch oft list onder verbant van
onse personen en[de] goeden roerende en[de] onroeren[de] p[rese]nt en[de]
toecommen[de] Actum p[rese]nt **P[iete]r Verheyden** en[de] **Jan de Neve** schepen[en]
rep[rese]nteren[de] henne mede schepen[en] ter ordonn[ancie]

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])
Penultima novembris 1603 Schepenen voorn[oempt] ordonneren
mits desen **Cornelis Kieckens** te betalen comptant aen
N de Brauwer secretaris van myn heere de bailliu
van **Waes** de somme van xxij gul[denen] viij st[uyvers] op cortinge
van[de] lxxxij gul[denen] xij st[uyvers] die de prochie schuldich es aen
Anoult van Tuyl over reste van syn rekenn[inge] et[ce]t[er]ja en[de] mits
over overbrengen[de] dese met quitt[ant]ien et[ce]t[er]ja item sult noch
betalen aen **Jan de Neve** de somme van dry gul[denen] viij st[uyvers] over
kosten by hem v[er]schoten ten solliciteren ~~van~~ om vuytstel te

crygen van bet[aling]e van voors[creve]n lxxxij gul[denen] xij st[uyvers]

Van Werven F

(in margine: xvj decembris

*aen **Andries Arrys***

xx st[uyvers] teercosten van soldat[en])

ix^a decembris 1603 geord[onneer]t den s[elve] te furnie[re]n aen m[eeeste]r

Ad[riaen] van Botselar** v gul[denen] xv st[uyvers] tot syn reyse naer **Brussel

*vuyte namen van de prochie om te procureren dvuytinge en[de] differen[tien] tegen die van **Denremonde***

xxij january 1604 by afreken[ninge] gedaen

*met bailliu en[de] schepenen der heerlickheyt van **Hingene***

*inde sake van thout en[de] keerss[en] nopen[de] de forten van **Wintam***

*en[de] **Margriete** bekenden bailliu en[de] schepenen van **Bornhem***

over hen[ieder] helft schuldich te blyven boven alle beth[aling]en

volgen[de] de speciff[icati]en daer aff syn[de] hier gesien de somme van

*xxiiij gul[denen] xvj ^{1/2} st[uyvers] Actum p[rese]nt **Jan van[den] Eynde** bailliu **Jan***

de Neve P[iete]r Verheyden Gillis Moens** ~~schepenen~~ **Jan van Venloo

***Jan Vermolen Janss[oon]** schepenen dato ut s[upr]a*

Van Werven F

Foto 161

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

*Eodem die Geord[onneer]t **Jan van[den] Eynde** bailliu vry de*

*restan[ten] te betalen aen **Jan van Overbeke** de so[mm]e van x gulden[s]*

xiiij st[uyvers] die hem gepass[ee]rt syn volgens de speciff[icati]e daeraff

*overgebracht ende geexamineert onder de s[elve] **Overbeke***

berusten[de] Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a ter ordonn[ancien] van schepenen[en]

v[oor]s[creven]

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

*Eodem die geordonneert aen **Cornelis Kieckens** als*

ontfanger deser prochie omstellinge te betalen aen

***Andries Arrys** de somme van ses gul[denen] ~~in~~ die hem*

geaccordeert syn van[de] prochie wegen betaelt <te worden> in

behulp van[de] teercosten tsynen huuse gedaen by de

sangm[eeeste]rs ~~in~~ assisteren[de] ten dienste vander kercke alhier

*nu <den **Bornhem**> kermisse lestleden ende mits overbrengen[de] dese*

met quittan[tie] daer op dienen[de] sal u gel[ycke] somme valideren

in rekenn[ing]e et[ce]t[er]a Actum dato en[de] p[rese]nt ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

*xxvj marty 1604 <Versocht> geordonneert aen[den] heer **van Etten***

*president et[ce]t[er]a te betalen aen[de] de metser van **Brussel** gewrocht*

hebben[de] inde kercke alhier de somme van xxxiiij gul[denen]
vij st[uyvers] die hem commen per reste van synen wercke aldaer volgens
de noticie ende specificatie daeraff synde geexamineert
by bailliu **P[iete]r Verheyden** en[de] **Jan de Neve** schepenen ter
p[rese]ntien vande heer prior en[de] pastoor der v[oor]s[creve]n kercken Actum
then[ieden] ordonn[ancie] dato ut s[upr]a

Van Werven F

xxij aprilis 1604 Ter vergaderinge van bailliu en[de]
seven schepen[en] des[er] heerlickheyt es geordonneert **Cornelis
Kieckens** collecteur deser prochie omstellinge dat hy bynnen
viertien dagen vuyter[lick] naer dinsinuatie deser sal doen syn
reken[n]inge aengaende syn administra[tie] op pene van anders daer
inne versien te wordden Actum dato ut s[upr]a

Van Werven F

Eodem die bailliu en[de] schepenen v[oor]s[creve]n ordonneren den
s[elve] collecteur te betalen aen **Mattys Blom** ierst

Foto 162

negendertich stuyvers aldaer in gelage gedronken
met die van **S[ijn]t Amants** ten tyde dat men hen[ieden] refuseren[de]
domst[ellinge] te betalen aenhoorde hen[ieden]r deffen[cie]
Item aende s[elve] de somme van derthien en halven stuyvers
verteert tsynen huuse by de soldaten vanden capitaine
den xxj d[it]o
Item aende s[elve] noch xiiij ½ st[uyvers] op heden by wette tsyn[en] huuse
gedroncken vergadert synde opder prochiesaken
makende tsamen de voors[creve]n dry sommen dry gul[denen] vj st[uyvers]
welcke dry gul[denen] vj st[uyvers] u sullen valideren in rekenn[inge]
overbrengende dese met quittan[tie] daer op volgende

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte)
i^a may 1604 Gehoort **Henrick van Moortere** op syn
clachte wordden de ses bunderen van syn settinge de a[nn]o
1602 gehouden voor schommel als int voorgaende cohier
ende alsoo geaccordeert hem over de v[oor]s[creve]n ses bunderen
te doen affslach vande twee derde bedragende ses
gulden[en] ordonnerende **Cornelis Kieckens** collecteur
hem **Van Moortere** die te laten valideren tsal hem cortten
in mise daer en[de] alsoo behoort Actum p[rese]nt **Jan van[den]
Eynde** bailliu **Jan de Neve P[iete]r Verheyden Jan van[den] Dale**
en[de] **Gillis Moens** schepen[en] dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

i^a july 1604 Geord[onnee]rt **Cornelis Kieckens** ont[fange]re
d[ese]r prochie te betalen aen **Glaude Hoefnagel** messagier
de somme van * vyff schelling[en] groot[te]n ter causen van port van
brieven en[de] process[en] prout specif[icati]e et[ce]t[er]a ende mits overbrengen[de]
dese met quittan[tie] sal hem gel[ycke] so[mm]e passeren in rekenn[inge] et[ce]t[er]a
Actum p[rese]nt **Jan de Neve Jan van[den] Dale P[iete]r Martens Jan vermolen**
schepenen

Van Werven F

Eodem die schepenen ordonne[ren] **Cor[neli]s Kieckens** collecteur des[er] prochie
omst[elling]e syne rekenn[inge] te doen en[de] p[rese]nte[re]n op donderdage toecom[mende] den vij^{en} des[er]
maent ~~octobris~~ july op pene indyen ~~tussen beyden de~~ den v[oor]s[creve]n tyt
geexpireert syn[de] de prochie eenige costen overquame dat de s[el]ve costen den
v[oor]s[creve]n collecteur tsynen laste sal hebben

F Van Werven

Foto 163

(in margine: h[eerlick]e acte)

vij^a july 1604 Geordonneert den v[oor]s[creve]n **Cornelis**
Kieckens collecteur te betalen aende wed[uw]e **Andries**
Arrys de somme van twee gulden[en] verteert tharen huysse
by vier soldaten den ij^{en} sincxendagh lestleden ter belastin[ge]
en[de] by kennisse s[el]ve van bailliu **Overloope** en[de] dry schepen[en] [...]
dato ut s[upr]a p[rese]nt **P[iete]r Van Overloop** bailly **Jan de Neve P[iete]r**
V[er]heyden Jan van[den] Dale P[iete]r Martens en[de] **Gill Moens** schepen[en]

F Van Werven

(in margine: h[eerlick]e acte)

xv^a july 1604 Schepenen ordonneren ~~schepenen by~~
Cornelis Kieckens collecteur te betalen aen **Bernart**
Maes de somme van dryentsestich <gul[denen]> over der prochie q[ui]ttinge
~~te~~ in hout en[de] keerssen totte fortten van **Wintam** ende
Marg[rie]te allet op goede rekenn[inge] ende mits overbr[engende]
dese met quittan[tie] et[ce]t[er]a sal u passe[ren]
daer en[de] alsoo behoort

F Van Werven

(in margine: slot van rekenn[inge])

Den xx^{en} july 1604 Gesloten de rekenninghe mett
Cornelis Kieckens collecteur gepunct ende gestelt opt
gebruyck van 1602 egalicken volgens de resolutie vanden
xj^{en} decembris 1602 v[oor]s[creve]n p[rese]nt heer **Gillis van Aerschot**
prijor en[de] pastor **Jan van[den] Eynde** bailly **P[iete]r van Overloop** bailly
by provisie **P[iete]r Verheyden Jan Vermolen Janss[oon] Jan de Neve**

Gillis Moens Pieter Martens Jan van Venloo schepenen
Adriaen Verdickt Cornelis Kieckens Gillis Thoen
Gillis Quarebbe P[iete]r van Ymmen en[de] and[ere] inwoonderen
alhier ten huysse van[de] w[eduw]e **Rombout Blanx** soo
es bevonden by den selven slote dat de voorseyde
Kieckens goet compt als hebbende meer vuygegeven ende
gedesbourseert dan ontfaen de somme van drye hondert
derthien gulden viertien stuvers xiiij o[orden] my alo[mm]e p[rese]nt

Van Werven F

i^a augusti 1604 Bailliu ende schepenen der heerlickheyt
van **Bornhem** inden naeme ende van weggen de selve prochie
bekenden by desen gehuert ende loialen pacht aenveert thebben
van **Crispyn van Nerum** daer p[rese]nt ende accepterende seker
des v[oor]s[creve]n **Crispyns** hoffstede gelegen bynnen des[er] prochie aent
kerckhoff aldaer ende dat voor eenen tyt ende termyn
van een jaer innegaen synde van op den xxij^{en} july van[de] jegenw[oordighe]

Foto 164

(in margine: h[eerlick]e acte m[eeste]r

Pauwels)

jaere dattet selve <es en[de]> sal gebruyct ende bewoont worden by
m[eeste]r **Pauwels van Gellick** schoolm[eeste]r bynnen deser heerlickh[eyt]
ende vuytgaende den xxij^{en} july a[nn]o 1605 ende dat voor
ende mits de somme van achtentwintich gulden[en] eens die des[elve]
bailliu ende schepenen vuyten naeme van[de] prochie den v[oor]s[creve]n
Crispyn oft syns actie hebbende daer vooren belooffden te
betalen alle halffve jaere de juyste helft van[de] s[elve] pacht
sonder meer oft sonder in eenige oncosten gehouden te syne
ende met conditie noch dat de selve bailliu en[de] schepenen then[n]ieder
particulieren gebruycke daer toe syn reserverende een camer
van[de] s[elve] huysse daer toe de <inne> van de s[elve] m[eeste]r **Pauwels** geen gesach
en is hebbende oft en pretendeerde soo hy verclaerde Actum
dato ut s[upr]a onder thanteecken van onsen greffier p[rese]nt en[de] ter
relatien van **Jan de Neve** schepene ende

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e acte **Overloope**)

xj^a augusti 1604 Schepenen der heerlickheyt van en[de]
~~Be~~ vierschare van **Bornhem** versocht synde van weggen
dheere der selver heerlickheyt mitsgaders synen onderbailliu
P[iete]r van Overloope hebben byden eedt die sylieder goet
gedaen hebben als schepene geattesteert ende gecertiff[iceer]t
attesteren ende certifficeren mits desen <en[de] yegel[ick]> hoe dat een[en]
Henrick Pieters dyen deselve onder bailliu bela last
hebbende van syn[en] heer en[de] m[eester]e es heeft aenveert
ende belast om te bedienen het offitie en[de] last van
~~schependem om der selve~~ als schepene der selver heerlickheyt

dat de s[elve] **Henrick Pieters** genoeg bequaem ende
 suffisant es tot bedieninge desselffs offitie ende
 dat hy **Pieters** geen redene oft oorsake en es hebben[de]
 waer duere hy hem daeraff soude cunen <oft mogen> excuseren
 res segg <e[nde] te meer> gemerct de selve **Pieters** van over achtien
 jaren dese prochie es inwoonder geweest en[de] alnoch es
 ende pachte pachtende gebruyckende en[de] besitten <b...tende>
 altyts een vande <jegenwoordige> de meeste van[de] hoeven der selver
 heerlickheyt ende ende want goddel[ick] ende redel[ick] es der
 waerhe[de] getuychenisse te geven sunderlinge des v[er]socht syn[de]
 hebben wy dese den v[oor]s[creve]n heer en[de] syn[en] onderbailliu geaccord[eer]t
 onder thannteecken van onse greffier et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt **Jan van Venloo**
Jan van Dale Pieter Martens Gilles Moens en[de] **Marten V[er]dict**
 schepen[en] vervangen[de] **Jan van Hoorick** henl[ieden] medeschepen[en] by syn[en] consente

Van Werven F

Foto 165

xxij aug[us]ti 1604 Schepenen collegial[ick] vergadert synde
 omme te becommen de ij^{en} paeye vanden peert en[de] coegelde
 volgen[de] doctroy et[ce]t[er]a hebben geord[onneer]t te maken liste van[de]
 selve peerden en[de] coeyen jegenw[oordich] synde ordonneren[de] daer
 toe over tquartier van kerckhove **Claes Coecke**
 Item over **Doeregem Gillis Toen** vuer **Miegem**
Gillis Vertongen ende over die van **Luupegem**
P[iete]r van Roeye die henl[ieden] sullen stellen mogen
 in twee hoopen en[de] thenl[ieden] assisten[cie] nemen elckx
 een[en] dienaer doende voorts den eet van getrouwigh[eyt]
 soo dat behoort ende daer toe henl[ieden] ure wordt bescheyden
 op morgen woensdach precize ten elff uren ten huuse
Mattys Bloms opde boete van dry gul[denen] by yegell[ick]
 te v[er]beuren die in gebreken es Actum dato ut s[upr]a
 p[rese]nt **P[iete]r van Overloop** bailly by provisie **Jan van Venloo**
Jan van Dale Gillis Moens en[de] **Marten V[er]dict** schepen[en] **P[iete]r**
Verheyden man van leene ter ordonn[ancie] van[de] v[oor]s[creve]n schepen[en]

Van Werven F

Den xxiiij d[it]o
 woensdage compareren[de] ~~Gillis Toen~~ **Claes Coecke Gillis**
Toen Gilles Vertongen ende **P[iete]r Roeye** gecoren pointe[re]n
 voors[chreve]n hebben gedaen den ~~ewich~~ eet van getrouwicheyt
 van henl[ieden] te quyten en[de] te maken quohier soo dat behoort
 ts[elve] te leveren inde greffie et[ce]t[er]a omme et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt
P[iete]r van Overloop bailliu by provisie **Jan van[den] Daele**
Jan van Venloo en[de] **Pieter Martens** schepen[en] dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xxiiij d[it]o Bailliu ende schepenen van **Bornhem** ordonner[en]
mits desen **Cornelis Kieckens** collecteur deser prochie te
laten valideren aen **Marten Gauwens** de somme van seventhien
stuyvers die men bevint dat hy op syne omst[elling]e van[de] jare 1602
es overgesteld geweest p[er] abbuz ende sult ts[elve] brengen
voor actie tegens de prochie schulden met andere uwe
schult om u te valideren soo dat behoort Actum xxiiij^o
aug[us]ti 1604 ter ordonn[ancie] van schepen[en] v[oor]s[creve]n

F Van Werven

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
ul[ti]m]a aug[us]ti 1604 es gelogeert ter prochie van **Bornhem** laste
ten huuse van **Lenart Kevers** den sone van myn heere den
advocat **Bossier** staen[de] ten pensioen van dese prochie ende
gecommen syn[de] expres tot beth[aling]e van syns vader preten[ti]e volgens de
missive des v[oor]s[creve]n **Bossier** aldaer by hem v[er]teert xxxvj st[uyvers] welcke
v[oor]s[creve]n somme den v[oor]s[creve]n **Lenart** sullen gevalid[eer]t worden tsyn[der] ierster
omst[elling]e Actum eodem die p[rese]nt bailly **Jan van Eynde** en[de] my ond[erteeken]t

F Van Werven

Foto 166

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xxvij septembris 1604 Bailliu ende schepen[en] hier naergen[oempt]
ordonneren mits desen **Jan van Venloo** collecteur van[de] omst[elling]e
gesteld op peerden en[de] coeyen <alhier> volgens doctroy van[de] xij^{en} septembris
1603 dat hy bynnen seven dagen naer dinsinuatie des[er]
sal doen ende volcom[melick] purgeren syn rekenn[inge] van[de] s[elve] ontfanck
op pene van daertoe gedwongen te wordden by middele van
justicie ende dat alle costen schaden oft interessen die ter
saken van dien de prochie mocht overcommen op hem **Venloo**
sullen wordden v[er]haelt Actum dato ut s[upr]a p[rese]nt **P[iete]r van**
Overloop bailliu **Jan van[den] Dale Marten Verdict** en[de] **Jan van**
Horick schepen[en] ter ordonn[ancie] van[de] v[oor]s[creve]n bailliu
en[de] schepenen

F Van Werven

Eodem die geord[onneer]t aen **P[iete]r van Overloope** als
gepacht hebben[de] den nyeuwen impost van[de] xij st[uyvers] op de tonne
byde voors[creve]n octroye vermelt dat hy ten s[elve]n daghe hem sal
gereet vinden te doen rekenn[inge] en[de] bewys van syn[en] pacht
daerover hem den s[elve]n impost es gebleven

F Van Werven

Eodem die Schepenen v[oor]s[creve]n bevinden[de] dat **Pieter Martens**
henl[ieder] medeschepen[en] es in gebreke op heden te compareren by
~~schepen[en]~~ collegie om te besoigner[en] opde saken en[de] nootel[ick]heden

van[de] prochie en[de] daer toe de s[elve] **P[iete]r Martens** was gedachvaert en[de] hem verobligeert en[de] verbonden hadde opde boete van drye gul[denen] veclaren schepen[en] voors[creve]n den s[elve] **P[iete]r Martens** vervallen inde s[elve] boete van dry gul[denen] ende dat daer ~~af~~ de voor[noempte] des[elve] **P[iete]r Martens** byde bailliu voors[creve]n sal worden geexecuteert by parate en[de] heer[licke] ex[ecutie] omme geempl[oieer]t te wordden daer en[de] alsoo zyl[ieden] te rade sullen worden te behooren

F Van Werven

(in margine: eet als puncters)

xxix^a septembris 1604 naerdynen geord[onneer]t es omst[elling]e te setten en[de] punctinge opt incommen van[de] jare 1604 tot beth[aling]e van[de] geexamineerde schulden ende daer daertoe syn gecoren over **tKerckhoff Nicolaes de Neve Doereghem P[iete]r Tobbock Miegem P[iete]r de Jonghe Luupegem Jan de Weert** soo hebben de s[elve] persoonen in persooone synde gedaen den behoorlicken eedt van getrouwicheyt als puncter en[de] setters der v[oor]s[creve]n omst[elling]e en[de] dat naer hen[ieder] beste weten[ede]n en[de] goetduncken Actum p[rese]nt bailly en[de] tvolle collegie dato ut s[upr]a

F Van Werven

Foto 167

Conditien ende voorwaerden daer oppe dat men gebiet te verpachten het innen ende ontfanghen vander prochie omstellinge gepoint ende gestelt opt saisoen seshienhondert viere

Ierst es bespreck ende voorwaerde dat dontfangher es gehouden de prochie weeren van schade van executie die door syn nonbeth[alinge]n ende faulte soude mogen toecommen ten ware dat hy hem dies aengaende coste ontschuldigen tware dat yemant van[de] getaxeerde persoonen ende debiteuren vercregen hadden staet van ex[ecutie]n oft ander wettich beleth oft oock van rechtelicke ex[ecutie]n vuyt gedient en werdde in welcken gevalle hy doen sal syn doleancie goets tyts aen die van[de] weth om by hen[ieden] daer tegens te versien naer behooren

Item dat dontfanger geen beth[aling]e en sal mogen doen dan by ordonn[ancie] van schepenen ende degene begrepen synde inde liste hem over te geven

Item dat de collecteur es gehouden geheel[lick] ende al te volcommen ende ontfanghen de v[oor]s[creve]n omst[elling]e bynnen dry maenden naer dato vande voors[creve]n verpachtinghe ende dontfanger van syne administrat[i]e ontfanck ende vuytgeven te doen rekeninge bewys ende reliqua een maent daer naer sonder langer dillay oft vuytstel op pene van daer vooren te wordden bedwongen by ex[ecut]ie

De collecteur es gehouden van synen ontfanck ende

administratie te stellen suffisante borge executabel
 gelyck] den principaelen ende dat bynnen seven dagen
 naer dato vande verpachtinge op pene dat den v[oor]s[creve]n
 ontfanck ende collectacie sal andermael verpacht
 wordden ten laste vande gebreckel[icke] indient meer
 costen in te halen

De collecteur es gehouden voor de costen van desen dage
 te geschieden ten huuse der wed[uwe] **Arrys** de somme
 van daer van den v[oor]s[creve]n ontfanger
~~sal~~ deen helft tsynen eygen laste sal hebben ende
 dander helft ~~oock~~ oock verschieten ende die cortten mogen
 aen de penn[inge]n van syn[en] ontf[anck]

De keersse ontsteken synde es vuytgegaen op **Henrick Lauwers** opden
 tweenviertichsten penn[ing] Actum xvij^a octobris 1604 pr[esent] **P[iete]r van Overloop**
 bailliu **Jan van Venloo Jan van Hoorick P[iete]r Martens Gillis Moens Marten**
Verdict schepen[en]

Van Werven F

Borge als principael **Fran[chois] van Gellicke** die welcke hem
 belooffde te versiene van contreborge tusschen dit en[de]
 donderdage naestcommen[de]
 Deposyt by overlaten van **Henrick Lauwers** soo heeft **P[iete]r**
Verdict aenveert de collectatie des[er] omst[elling]e op de conditien hier vooren
 ter relatien van schepen[en] xxj octobris 1604

F Van Werven

Foto 168

(in margine: h[eerlick]e acte **Hagenborgere**)
 Wy schepenen der heerlickheit ende vierschare van
Bornhem certifficeren mits desen eenen yegelicken
 voor de gerechte waerheyt hoe dat wylieder h[eer]l[ick]e examineren[de]
 de schouwen oft heertsteden dier bynnen dese prochie syn
 bevonden verloren ende te nyete gegaen zedert het ~~vuyt~~
~~geven vande~~ tmaecken ende vuytgeven van[de] voorgaenden
 quohiere bevinden sulcke te syn inder naevolgen[de]
 manieren

ierst Jan Spykinck	een te nyete
Steven Janss[ens]	twee id[em]
Huybrecht Pieters	een omdat es bachuys
Pieter Basselirs	een ad id[em]
Kerstiaen van Broucke	een wesen stal
Pieter Janss[ens]	een te nyete
Mattys Blom	een te nyete
P[iete]r van Voorde	een ad id[em]
Adriaen Schryvere	een ad id[em]
Huybrecht van Sande	een ad id[em]
Jan Staes	twee mits dat deseld ts[elve] bovencamers syn daer aff de solder syn rot en[de] ongebruyckel[ick]
Denys van Schelle	een te nyette

Jan Schelffout een doffstede verbrant
Stoffel de Poortere een. arm en[de] leven[de] op den
h[eilighe] geest
Jan Landrix te een te nyette
Willem Verschuren een te nyette
Gillis Vermolen een te nyette
Claes de Keersmaker een ad id[em]
Adriaen Michielss[ens] een. als arme
P[iete]r Ympens een ad id[em]
Karel de Wachter een een te nyette
Aert van Tuyl een wesen[de] duyvekeete
Cornelis Versagen een wesen[de] fomaïs
Gillis Wuytack een op halff gelt

25 1/2

Ende dat daer de selve schouwen belopende ten getale van
vyffventwintich en halven om de redenen en[de] oorsaken als in margine
getelt syn ongebruyckelick te nyette ende nyet en be cunnen oft en
behooren by den quohier begrepen syn certifficeren wyl[ieden] schepenen voorn[oempt]
om den ontfangers te valideren tot acquit ende justificatie daer en[de] alsoo
behoort inde jegenwoordige quotisatie van[de] jare 1604 e[nde] oirconden dese
doen ond[erteekene]n by onsen greffier iij^a novembris 1604

Van Werven F

Foto 169

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
iij^a novembris 1604 Mannen en[de] schepenen
der heerlickheyt van **Bornhem** ordonneren mits
desen den ontf[anger]e **P[iete]r van Roo** te betalen aende
w[eduw]e **Rombout Blancx** de somme van acht
gulden[en] thien stuyvers over dhelft van xvij
gulden[en] jaer gepass[eer]t by and[ere]n <ter prochie laste> ende sal
u gelycke somme van viij gul[denen] x st[uyvers] passeren
in rekenn[inge] daer en[de] alsoot behoort mits overbren[ge]nde
dese met quittan[ti]e daertoe behooren[de] Actum
iij^{en} novembris 1604 ter ordonn[ancie] van schepenen[en]
v[oor]s[creve]n

F Van Werven

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Eodem die mannen ende schepenen voorn[oempt]
ordonneren mits desen **Cornelis Kieckens** ontf[ange]r
van deser prochie omst[elling]e gepunct a[nn]o 1604 te
betalen aende w[eduw]e **Rombout Blancx** de somme
van acht guldenen thien stuyvers over de
resterende helft van[de] seventien gul[denen] hier vooren
die haer gepasseert syn te de laste van[de] prochie
ende sal u gelycke so[mm]e passeren in rekenn[inge] daer
en[de] alsoot behoort mits overbren[ge]nde et[ce]t[er]a Actum
ut s[upr]a ter ordonn[ancie] als boven

F Van Werven

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Eodem die mannen en[de] schepenen v[oor]s[creve]n ordonneren mits desen desen aen **Pieter Verdict** in collecth[ere]n deser prochie omst[elling]e gepunct a[nn]o 1604 te betalen aen[de] w[eduw]e **Andries Arrys** ierst de somme van vierentwintich guldenen dry stuyvers die haer syn gepasseert byde liste deser prochie schulden ende noch de somme van ses gulden[en] haer insgel[eyck] gepasseert over een tonne biers met sconincx assyse ~~haer~~ ter de gulde van **Hingene** geschoncken ts[elve] beloop[de] xxx gul[denen] iij st[uyvers] ende sal u gelycke so[mm]e passeren in rekenn[inge] daer en[de] alsoot behoort mits overbrengen[de] dese met quittan[tie] daer toe behoor[ende]

Van Werven

Foto 170

(in margine: ordonn[ancie])

xviiij novembris 1604 Bailliu ende schepenen van **Bornhem** ordonneren mits desen **Pieter Verdict** collect[eu]r deser prochie omstellinge van[de] jare 1604 te betalen aen **Cornelis Kieckens** de somme van xxiiij gul[denen] xij½ st[uyvers] ter saken van verachterth[eden] van keerse en[de] hout verschenen zed[er]t april tot vuytgaen[de] aug[us]ti van[de] jegenwoordigen jaere 1604 ~~en~~ volgen[de] tbillet van **Bernart Maes** wachtm[ee]ste[re] daeraff mentie maken[de] ende mits overbrengen[de] dese met quittan[tie] des v[oor]s[creven] **Kieckens** daertoe dienen[de] sal u gelycke so[mm]e valideren in rekenn[inge] daer en[de] alsoo dat behoort Actum in collegio van schepen[en] ~~den~~ dato als boven

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])

Eodem die Bailliu ende schepenen voors[chreve]n ordoneren[de] mits desen ~~te betalen aen~~ **P[iete]r Verdict** voors[creve]n te betalen aen w[eduw]e **Andries Arrys** de somme van sessendertich stuyvers tharen huysse op heden verteert by ses soldaten treck[e]n[de] naer **Mechelen** ende mits overbrengen[de] dese met quittan[tie] et[ce]t[er]a sal u gelycke so[mm]e van xxxvj st[uyvers] valideren in rekenninge et[ce]t[er]a ter ord[o]nn[ancie] voors[chreve]n

F Van Werven

(in margine: ordonn[ancie])

Opden xxij novembris v[oor]s[creven] geordonneert den v[oor]s[creven]

Verdict te betalen aen[de] voorn[oempte] w[eduw]e de so[mm]e van ...
tharen huuse op heden verteert by acht soldaten
van hopman **Cruniger** treckende naer **Diest** ende
sal u gelycke so[mm]e van ... strecken in rekenn[inge] mits
overbrengen[de] dese met quittan[ti]e et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt de bailly
Overloope en[de] my ond[erteken]t p[rese]nt

F Van Werven

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
xij^a decembris 1604 Bailliu ende schepenen des v[oor]s[creven]
ordonneren mits desen **Pieter van Roo** ontfanger van[de] coegelde
des[er] prochie te betalen aen[de] w[eduw]e **Rombout Blancx** de
somme van ses guldenen ter saken van gelaghen tharen huuse
v[er]teert by wethoude[r]en puncters ende gemeentenaren des[er]
prochie den xxij octobris lestleden recolleren[de] tcohier
van coegelde ende sal u gelycke so[mm]e et[ce]t[er]a mits over
brengen[de] et[ce]t[er]a ter ordonnancie ut s[upr]a

F Van Werven

FOTO LINKS ONTBREEKT

Foto 171

prochie schuldich es aen[de] heer president verschenen den
... xvj^c iij vuytwysens de brieven daeraff synde
ende mits overbrengen[de] dese et[ce]t[er]a Actum p[rese]nt et[ce]t[er]a

Van Werven

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Eodem die geord[onneert]t **P[iete]r van Overloope** als pachter et[ce]t[er]a
van[de] s[el]ve assyse te betalen **Jan van Overbeke** ierst negen
gul[denen] xiiij st[uyvers] over teercosten tharen huuse gedaen byde
visitateurs van ~~en~~ omgaen[de] op de beesten den xxv aug[us]ti
1604 ~~hem~~ ten dry reysen ende mits overbrengen[de]
et[ce]t[er]a Actum dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
x^a february 1605 Geordonneert aen **Michiel Angillis**
kerckm[ee]ste[r]e te betalen aen **Cornelis Kieckens** inden naeme
van **Pieter Huybrechts** schaliedecker de somme van elf
gulden[en] ende dat op rekenn[inge] van het werck by hem
verdient aen dese kercke van **Bornhem** ende sall
u gelycke so[mm]e van xj gul[denen] goede bet[aling]e doen in
uwe rekenn[inge] mits overbrengen[de] dese met quittan[ti]e daer
toe behooren[de] Actum in collegio van schep[en]en dato ut s[upr]a

Van Werven F

(in margine: ordonn[ancie])

xxij marty 1605 Schepenen ~~hebb~~ deser heerlickheyt
van **Bornhem** ordonneren mits desen aen **Pieter van
Overloope** ende **Cornelis Kieckens** ontfangers vande twaelff
stuyvers op de tonne biers dese prochie toebehoorende dat
sylvieder sonder voorder ~~o~~ vuytstel oft trameringe sullen
bereet maken henlieder rekenn[inge] vander administratie van[de]
selven ontfanck over tleste verschenen saisoenen ende dat
op heden acht daghen ten huysse **Jans van Venloo** omme opde
selve rekenninge ~~ge~~ by schepenen daeromme te vergaderen geleth
te worden naer behooren opde pene van te incurreren de
boeten van costen van[de] daghe die in gebreke es Actum
ut s[upr]a p[rese]nt schepenen in collegio vergadert synde
ter ordonn[ancie] van[de] s[elve] ter relatien van
Jan van[den] Dale ende **Jan van Venloo**

Van Werven F

Foto 172

(in margine: ordonnan[cie])

Bailliu ende schepenen van **Bornhem** ordonneren
mits desen **Peeter Verdict** collecteur deser prochie
omstellinge van jaere 1604 te betalen aen **Jan
van Venloo** de somme van seven guldens viertich stuyvers
thaere huysse verteert van den ij^e paschdach lestleden
van twelff soldaten met thien peerden comende
vuyt lant van **Wasse** Item noch twintich stuyvers
ter saeken van gedebourseerde gelde om[m]e de soldaten
te layen als verteert coste tharen huysse van **Peeter
van Immen** met de wagemans die geweest waren om[m]e
naer **Mariekerck** te gaen opde beschryven van eene
sergeant ende mits overbringen dese met quictan[tie]
des voers[chreven] **Venloo** daertoe dienen sal u gelyck som[m]e
valideren in rekenninck daer ende alsoo behoort
Actum by collegio van schepen[en] desen xxvij^e may 1605

Jacobz J

(in margine: ordonnan[cie])

Eodem die Bailliu ende schepen[en] voerseyt ordonneren
mits desen **Peeter Verdict** collecteur te betalen
aen **Dirick de Weese** de som[m]e van seven guldens
thien stuyvers ter saecke van eene tonne biers
thare thuyse ~~ver~~ gedrocken byde boetgesellen de
reste verteert costen ende mits overbringen dese
met quictan[tie] des voers[creven] **Dirick de Weese** daertoe
dienen sal u gelyck som[m]e valideren in rekeninck daer
ende alsoo behoort Actum in collegio als boven

Jacobz J

Foto 173

(in margine: ordonnan[cie])
Bailliu man[nen] ende schepenen der heerlicheyt van **Bornhem**
ordonneren mits desen **Jan de Haene** te betalen aen
heer **Gillis van Arschot** prior ende pastoor van
Bornhem voerseyt de som[m]e van xxi gulden[en] oft soe veele
dat de selve **Jan de Haene** soude moghen ten achter
wesen aen[de] kercke deser prochie by slot van syn
rekeninghe als kerckm[eeeste]r geweest hebbende
deser prochie voers[creven] ende mits overbrengen deset met
quictan[ti]e sal u valideren ende goede betalinge trecken
Actum desen xvij^{en} octobris 1605

Jacobz J

(in margine: ordonnan[cie])
Bailliu man[nen] ende schepen[en] der heerlicheyt van
Bornhem ordonneren mits desen **Anthony Vael**
te betalen aen meester **Jan Baptist a Bovinia** de
som[m]e van twee gul[d]en[en] en[de] thien stuyvers ende
dat over seker quetture by hem genesen aende
weduwe **Niclaes Woens** za[l]liger] ende mits overbrengen[de]
dese met quictan[ti]e sal u valideren in rekeninck
Actum desen vij^{en} february 1605

Jacobz J

(in margine: ordonnan[cie])
Eodem die Bailliu ende schepen[en] voerseyt ordonneren
mits desen **Peeter van Roye** te betalen aen **Jan van**
Venloo de som[m]e van vyff gul[dens] thien stuyvers ter
saecken van verteerde costen gedaen by schepenen
ende gemeyntenars als de voers[creven] **van Roye** syn
rekenn[inck] heeft gedaen aengaen[de] de coe gelt

Foto 174

ende mits overbrengen dese met quictan[ti]e sal
u valideren in rekenn[inck] Actum datum als boven

1606

Jacobz J

(in margine: ordonnan[cie] op de gansen)
Bailliu leenman[en] ende schepenen der heerlicheyt
ende vierschaere van **Bornhem** gehoort hebbende de
clachte vande gemeyntenars alhier als dat de gansen
daegelycx syn gaende ende vligende tgeheel brouck
duer doende groote schade opde graenen besaeyt

staende als elders ende om[m]e sulcx teviteren en[de]
te schouwen soe ordonneren bailliu en[de] schepenen
voerm[elt] datter nu voorts nymandt hem sal vervoorderen
henlieden gansen vanden byganck en sullen laten gaen
oft vliigen ten sy dat de selve sullen syn gecort
vleugelen ende daerenboven sullen gehouden synde
henlieden gansen gaije te slaen datse nymandt
geen schade meer en doen ende datmen bevint naer
de publicatien van desen de voers[creven] gansen op ymandt
schadalycke goeden henlieden tselve sal geadvertree[r]t
worden byden officier oft den dienaer ende dat
op de boete van thien stuyvers soe dickmals als
sulcx sal bevonden worden misgaders de schade te
betalen die de voers[creven] gansen souden gedaen hebben
aldus gedaen present collegio desen xxv february
1606 ter ordonnan[cie] van schepen[en]
gepubliceert den 25 der voers[creven] maent

Jacobz J

(in margine: attestatie)
Bailliu ende schepen[en] der heerlicheyt ende vierschaere
van **Bornhem** certificeren ende attesteren mits desen
ten versoucke van **Anthonie Fernandez** provoost
vande zee arme van syn[en] hoocheden tot **Antwerpen**
volgens syn patente en[de] com[m]jissie als de voers[creven]

Foto 175

Anthonie Fernandez was hebbende vanden date den
ij^e fe marty 1606 onderteekent **Pedro de Castro**
onse gethoont als dat opden xiii^e february 1606
als boven syn alhier gelogeert geweest een deel
boots gesellen geaccom[m]odeert in dry diverschen huysen
te weten den capityn met een deel gelogeert
ten huysen **Jan van Venloo** ende hebben aldaer verteert
mette ombyten smorgens vierthien guldens het tweede
deel gelogeert ten huysen **Jan van Orssel** ende hebben
insgelycx aldaer verteert vyffthien guldens ende vier
stuyvers ende tdeerde deel gelogeert ten huysen
Geerart van Ophoven opt tverre tegenover **Temsche**
ende aldaer verteert achthien guldens maeckende
tsamen de som[m]e van sevenenviertich guldens ende
vier stuyvers breeder onse gevraecht vande selve
Anthonie Fernandez oft de selve capityn genaempt
Jacob Janssen oft syn lieutenant **P[iete]r Chaerles** hadden
doen geven eenige contributien tot henlieden onderhout
oft voordere bedreve eenige desordre waeraff wylieden
boven genoempt attesteren noch terteyt tot onser
kennesse emmers noch nyet en is gecomen in teeken
der waerheyt soe hebben wylieden dit doen scryven met
onsen geswooren greffier ende vande selve onderteeken[ft]

*dese iij marty datum als boven
ter ordonnan[cie] ut supra*

J Jacobz

Foto 176

*Conditien ende voorwaerden daeroppe dat men gebiet
te verpachten het innen ende ontfangen vander prochie van
Bornhem omstellinge gepoint ende gestelt opt saisoen
sestienhondert vyffve*

*Ierst es bespreck ende voorwaerde dat dontfanger es gehouden
de prochie te weeren van schaden van executie die door syn
nonbetalinge ende faulten souden moghen toecommen ten
waere dat hy hem dies aengaende coste ontschuldigen tware
dat yemanden vande getax[eerd]e persoonen ende debiteuren
vercregen hadden staet van executie oft ander wettigh beleth
oft oock van rechtelicke executien nyet gedient en werdde
in welcken gevalle hy doen zal syn doleantie goetstyts
aen die vande weth om by henliedder daertegens te worden
versien naer behooren*

*Item dontfanger en sal nyet vermoghen te doene eenige beth[aling]e
dan by ordonnantie van schepenen ende de ghene
begrepen synde inde liste hem over te geven*

*Item de collecteur es gehouden geheel ende al te volcommen
ende ontfangen de voors[creven] omstellinghe bynnen dry maenden
naer dato vande voors[creven] verpachtinghe ende dontfanger
van syne administratie ontfanck ende vuytgeven te doen
rekeninge bewys ende reliqua een maent daernaer sond[er]
langer dillay oft vuytstel op pene van daer vooren te
wordden bedwongen by ex[ecuti]e*

*De collecteur es gehouden van synen ontfanck ende
administratie te stellen suffisanten borghe executable
gelyck den principalen ende dat bynnen seven daghen
naer dato van[de] verpachtinghe op pene dat den v[oor]s[chreven] ontfanck
ende collectacie sal andermael verpacht worden ten
laste van[de] gebreckel[icken] indient meer kosten intehaelen*

*De collecteur es gehouden voorde kosten van desen daghe
te geschieden ten huysse **Jans van Venloo** beloopende
ter somme van acht guldenen de selve te verschieten
corttende de helft aen[de] penn[ingen] van synen ontfanck*

*De keersse ontsteken synde es de selve vuytgegaen op **Pieter Martens**
filius **Pieters** opden sessendertichsten penn[ing] en halven desen ix^e
july sestienhondert zesse*

*by my **Jan van Dale** in apsenzie
van den greffyer*

Foto 177

(in margine: ordonnan[cie])
x^e meye 1607 ter vergaderinge van bailliu
ende schepenen deser heerlicheyt es geordonnert
Peeter Mertens collecteur deser prochie
omstellinge dat hy op den goensdach naestcom[m]en[de]
sal doen behoerlyck rekeninge aengaen[de] syn
administratie op pene van anders daerinne te
versien te worden Actum present collegio datum
ut supra

J Jacobz

Conditien ende voorwaerden daeroppe dat men
gebiet te verpachte het innen ende ontfangen
vander prochie van **Bornhem** omstellinge gepoint
ende gestelt opt saisoen ende gebruyckt
vanden jaere seshienhondert seven

Ierst es bespreck ende voorwaerde dat dontfanger
ende pachter es gehouden de prochie te weeren van
schaden van executie die door syn nonbetalinge
ende faulten souden moghen toecomen ten waere
dat hy hem dies aengaende coste ontschulden
twaere dat yemanden vande getauxeerde persoonen
ende debiteuren vercregen hadden staet van
executie oft ander wettigh belet oft oock
van rechtelycke executien nyet gedient en
weerde in welcke gevalle hy doen zal syn
doleance goets tyts aen die vande weth
om by henlieder daertegens te worden versien
naer behooren

Item dontfanger en sal nyet vermogen te doene
eenige betalinge daen by ordonnantie van schepenen

Foto 178

ende de ghene begrepen synde inde liste hem
over te geven

Item sal de pachter hierboven gehouden syn alle
ordonnan[cien] van schepen[en] tsyn[en] onversien schulden en[de]
anderssints te betaelen tsyn[en] costen ende laste
sonder daer aff de prochie te bringen in rekenn[inge]
tot terteyt hy pachter van syne administratie
sal gedaen hebben behoerlyck rekenn[inge] bewys en[de]
reliqua

Item es gehouden de collecteur geheel ende alle
te volcomen ende ontfangen de voers[creven] verpachtinge omstellinge

bynnen dry maenden naer dato vande voers[creven] v[er]pachtinge
ende dontfanger van syne administratie
ontfanck ende vuytgeven te doen rekeninge
bewys ende reliqua een maent daer naer
sonder langer dillaye oft vuystel op pene
van daervoore te worden bedwongen by
executie

Item de collecteur es noch gehouden conptant
ende in gereede gelde opte brengen tuschen dit
ende acht daeghen de som[m]e van vyffich gul[denen]

De collecteur es gehouden van syne ontfanck
ende administratie te stellen goet souffissante
borghe executabel gelyck den principaele
ende dat bynnen seven daeghen naer dato
vanden verpachtinge op pene dat den voers[creve]n
ontfanck ende collectacie sal andermael
verpacht worden ten laste vande gebrekelyck
indient meer costen in te haelen

Foto 179

De collecteur es gehouden voorde costen van
desen daegen te geschieden ten huysse **Jans van
Orssel** beloopende ter somme van acht
guldenen de selve te verschieten cortende de
helft aende penn[ingen] van synen ontfanck

De keersse ontsteken synde es de selve vuytgegaen op
Peeter Mertens filius **Peeters** opden vyffvenviertichsten penn[ing]
Actum desen v^{je} septembris 1607

J Jacobz

vij^{je} january 1608 bailliu ende schepenen ordonneren
mits desen **Peeter Verdict** collecteur vander omstellinge
gestelt ende gepunct 1604 ende **Peeter Mertens**
collecteur van[de] omstellinge gepunct opt saysoen van[den]
jaere 1606 dat sylieden binnen ~~acht~~ <thien> daeghen naer datum
wesende den xvij^{je} der selver maent henlieden slotte
volcomelyck sullen purgeren aengaende deselve
administratie op pene van daertoe gedwongen te worden
by middel van justitie ende dat alle costen schaden ende
interessen die ter saecken vandien de prochie mochte
overcommen op henlieden sullen worden v[er]haelt ten huysse
Jan van Venloo opde costen vanden daeghe wie in gebreke
is Actum present volle collegio

J Jacobz

*Eodem die bailliu ende schepenen der heerlicheyt van **Bornhem** ordonneren mits desen **Peeter Mertens** collecteur van[de] omstellinge gepunct 1607 dat hy soude voordere vuytstelle oft traineringe sal bereet maken syn rekenn[inge] vander administratie vanden selven ontfanck ende dat op heden xiiij daeghen (in margine: wesende den 24. der selver maent) om[m]je op de selve rekeninge by schepenen daeromme te v[er]gaderen geleth te worden naer behooren op pene van te incurreren de boeten van costen vanden daeghe Actum ut supra ter ordonnan[cie] van schepenen*

J Jacobz

Foto 180

*xxij^e meye 1608 Mannen ende schepenen der heerlicheyt ende vierschare van **Bornhem** ordonneren eenen yegelycken wie hy sy sullen doen ruymen ende graven volgens doude canten ende opden oude boymen alle behooryck waterloope ende beckens ten hoogen gelegen daer men bewint gewoonlyck van oude costuyme van sheeren wegen om[m]je te gaen ende dat binnen vyff weken naer de ~~x~~ publicatie van dese op pene dat van sheeren wegen tselve sal omgegaen worden ende die men sulcx in gebreke sal bevinden sal besteet worden ende doen graven op twee schatte voorts soe oock van gelyck soe waere eenige passagie loopende over de voorn[oempte] waterloope oft becke soe te peert wagens oft te voet eenen yegelyck sal hem versien van bruggen goten oft anderssints daarmede dwater can gelossten eenen yegelyck tegens synen eygen goet oft huringe op aslvooren
Item wordt noch geboden dat eenen yegelycken binnen de selven teyt sal maecken alle behooryck straeten ende wegens soe te pee[r]t te wagens als te voet op pene dat van sheeren wegen sal gedaen worden naer doude costume Actum present volle collegio datum als boven*

J Jacobz

Eodem die geordonnert dat den bailliu tegens de ij^{en} sinxendach naestcom[m]en[de] den xxvj^{en} deser maent soude by kerckgebode publiceren dat een[en] yegelyck geminde[r]t ende gemeerde[r]t hebbende oft anderssints souden overbrengen de specifffiatie van henlieden lant ende gebruyckt by henlieden gehadt dit saysoen 1608 ende dat in handen vanden greffier deser vierschare op pene dat de puncters oft schepenen henlieden sullen regule[re]n volgens de

*de leste quohier Actum present volle collegio
dato ut supra*

J Jacobz

Foto 181

*(in margine: ordonnan[cie] opt
hangen van[de] heurte)
Ultima meye 1608 mannen ende schepenen ordonneren allen
die ghenen die gelegen syn aen des heere om[m]eganck heyninghe
soe broucklanden als ten hoogen ende bevonden synde eenige
goederen daer achter liggende ende daer over sullen
hen vuytwech hebben sullen gehouden syn aende strate oft
des heere heyninge te hangene een heurte oft hecken om[m]e
die achterlanden behoorlyck te wegene ende de
gebruykers van die achterlanden en sullen nyet v[er]mogen
haerlieder landen te gebruycken soe int wayen met peerden
koe oft schapen tensy datse sullen inden bant leyden oft
te voeren ten minste schade ende soe wie bevonden sal
worden ter contrarien ende gemeyt laeten staen by
dopen laten alsvooren voors[creven] es sal elck reysen v[er]vallen
inde boete van dry ponden parisis deen derde tot
proffyte vanden aenbrengeere ende de twee derdendeel
tot proffyte vande heere Actum present volle collegio en[de]
present **Jan de Neve** als man van leen datum als boven*

J Jacobz

*(in margine: ordonnan[cie] vanden
schapen)
Eodem die aengemerckt dat naer doude costume
voor alle menschen gedincken geen schapen[en] en hebben mogen
gedreven ende geweyt te worden van ontrent
halff meert aff tot ontrent alderhyligen missen
daer naer ende dat volgende de kerckgeboden daeraff
byden bailliu deser heerlicheyt te[ll]jcken jaeren gedaen
eenen yegelyck hem was regulerende dweckende
nu by experien[cie] (nyettegenstaende tkerckgebot dit
tegenwoordigen jaeren gedaen) men bevint dat diversche
persoon[en] henlieden daertegens ombehoorlyck syn opponerende
dryvende ende waeydende henlieder schapen opde dyck
naer hen geliefe in versmadenische en[de] [...]lipenditien
vande voors[creven] geboden volgende doude goede
gewoonlycke costume gedaen soe hebben
mannen ende schepenen geordonneert en[de] ordonneren
by desen eenen yegelyck wie sulcx bevonden sal
worden syn schapen opden voors[creven] dyck te dryven oft
waeyen voordere daen doude costume ende tkerckgebot*

Foto 182

opde pene van deerste reyse te verbeuren twee ponden
parisis den tweeden reyse dobbel de derde reyse opde
pene van acht ponden parisis een derdendeel tot
proffyte vande kercke alhier een derdendeel tot proffyte
vanden aenbrenger ende een resterende derdendeel tot
proffyte van[de] heere ende vierde reyse op pene van
arbitrale correctie Actum present volle
collegio datum alsvooren
ter ordonnan[cie] van schepenen

J Jacobz

Ordonnan[cie] voer den hooche bailliu
van **Bornhem** of syn onder bailliu
lerst dat hy van nu voirts aen sal leggen ende gebieden allen
die genechten tzy ordinarij oft extraordinarij te worden
gehouden by schepenen deser heerlicheyt inde groote camere
binnen den huysen vanden heere baron staende aende kercke
by het **Wiele** sonder te gedoogen dat in eenige
andere huysen de voors[creven] genechten worden gehouden

Item oft gevele dat eenige schepen[en] quamen inde
vergaderinge ende genechten wesende by drancken dat de
bailliu voor deerste reysen den selven sal doen vertrecken
vuyte vergaderinge sonder te nemen boete maer oft gebeurde
voor de tweede oft meer reysen sal den genen die by dranck
bevonden sal worden verbeuren twelf stuyvers

Sal oock de voors[creven] bailliu nyet permitteren dat eenich
wyn oft bier sal werden gedroncken inde voors[creven] schepenen
camere te wylen ende soe lange de vierschare gebanden
es

Item sal gebueren dat op alle genechte dagen de voors[creven]
schepenen ~~selve~~ sullen moeten commen ende compareren inde
voors[creven] schepenen camere des soommers te weten van
halff merte aff to bamisse ten acht huere des smorgens
ende inde wintere ten negen hueren

Foto 183

Oft gebeurde dat yetmant quame te heyschen opden heere
baron soe sullen schepenen om[m]e alle suspitie te weren
die reele saecken verseynden voer de heeren van[de] grooten
raede tot **Mechelen** oft vanden raede in **Vlaenderen**
ende personele saecken voerden auditeur g[e]n[er]ael van[de]
leger

~~Item dat den greffier dese~~
doer ordonnan[cie] van schepenen

J Jacobz

Item opden xiiij marty 1610 comparer[ende] **Jan de Neve Jan van Dale Jacques van Overloope** ende **Hans van Hoorick** puncters hebben vanden jaere 1609 hebben in handen van **Peeter Triest** hooch bailliu der baronie van **Bornhem** gedaen den behoorlyck eedt ende tot henlieden gecoren ende geassumeert te weten over tquartier van **Kerckhoff Jan de Neve** over tquartier van **Dorigem Jacques van Overloope** over tquartier van **Migem Jan van Hoorick** ende **Luypegem Jan van Dale** die oock gedaen hebben eedt van trouwicheyt ende samerderhant dach genomen om[m]e te beginnen dato als boven wesende den marty voors[creven]

J Jacobz

A[nn]o 1628
j aprilis 1628 hebben bailliu ende schep[enen] de volgende de procuratie <ad lites> vanden 9 marty vanden selven jaere gesonden an **Michiel van Hoorne** procur[eur] postulerende inden raede van **Vlaendren** den selve gesonden acte oft bescheet dat sy hem jaere[licx] sullen gegeven de somme van vyff guldens pensioen actum in collectio dato als boven

B Sweerts

Copie
(in margine: ordonn[erende] daerby een[e] yegell[icken] gelast aen den heere baron ten dienste te staen des v[er]socht zynde)
Mannen van leene en[de] schepen[en] van **Bornhem** in conformiteyt van henne voorgaende ordonn[ancien] ghemaect nopende den dienst byde ghemeynte beloof te dienen des heere van **Bornhem** in consideratie vande benefitien die v[er]socht zynde

Foto 184

die de prochie generael[jick] vanden voorn[oempte] heere es ghenietende ordonneren alsnoch mits deses dat voortaan yeghel[icke] insetene en[de] ghemeentenaer daertoe versocht synde sullen den voorn[oempte] heere t'zynnen casteele ofte elders daert van noode es ten dienste staen ende hen[lieder] daertoe empolyeren in persoone oft andersins met henne waeghenz ende peerden soo hen[lieder] zal belast woorden op pene van t'incureren telcken reyse te weten voor de ghene in persoone versocht zynde de som[m]e van thien stuyvers ende de ghene met hen[lieder]

peerden versocht ende in ghebreke zynde
een[en] gulden daervooren zy realycken ende
metter daet zullen woorden gheexecuteert zonder
eenighe sommatie omme de pene daervan
procederen[de] te woorden gheemployeert in dachueren
alz werckluyden en[de] andersins dienen inde voors[creven]
deffaillan[ten] plaets[e] sal surrogueren autoriseren
ten effecte vande voors[creven] ex[ecuti]en des officier
alhier ende dat onder zynnen behoor[lycken] [hand]
boven de voors[chreven] penen en[de] mulcten Actum in
collegie den xxvj^{en} maerte 1592 ond[er]th[eekent] **F**
vande Werve

Tis zoo met d'originelle acte
toircon[den]

Pauwels J

Foto 185

(Zie foto 187)

Foto 186

Mijn heeren
Wij senden hiernevens het medecommende proces met
ons schriftel[ijck] advijs dienaengaen[de] v[er]leent sult
believen ul[ieden] daermaer te reguleren ende 'tselve
getrauwel[ijck] t'achtervolghen en[de] pronuncieren waarmede
blijven
Myn heeren
Ul[ieden] dienstwillighen dienaers
P [Odevart] P Goudenhooff J Savernier
Gendt 17^{en} maerte 1682

Foto 187

Op den xv^{en} juny 1630 tes in collegie van schepen[en]
dordonn[ancie] op d'ander zynde gheconfirmeert int regard
van[de] heere barron van **Bornhem** regard nemende
opde beneficien die de prochie in en[de] ghemeynte
int g[e]n[er]jael van[de] zel[ve] heere zyn ghenietende
midtg[ader]s gelast de zel[ve] te publiceren e[nde]
de wercluyden behoor[ijck] wete te doene
om[m]e alsdan de boeten ofte breucken te recouvreren
my p[rese]nt als greffier

Pauwels J

N[ot]^a dat schepen[en] de voors[chreven] <ord[onanti]e> alleendel[ijck] hebben geconfirmeert
zonder te begrypen de boeten byde voorgaende v[er]melt
niet jegenstaende tzel[ve] hierboven wort

geseyt Actum alsvooren xvj juny

Pauwels J

Copie

*Bailluy en[de] schepenen vande barronnie ende landen van **Bornhem** ordonneren midts des[er] ter v[er]suecke vanden heere barron van **Bornhem** voors[creven] dat allen denghenen die peerden zyn haudende sullen compareren s'morgens ten acht hueren precise in den voors[creven] heere barrone dreve totten elf hueren ende sachtermoens vanden twee hueren totten vyfven om[m]e aldaer met henne peerden ende waeghenen ofte kerren te volcommen alsulcke wercken als men hen aldaer sal bewysen ende dat opde boete van twintich stuyvers wie sulcx sal in gebreke blyfven*

Foto 188

*oft weygheren te doene ende voorts sullen allen den ghenen die gheen peerden en hauden henlieden ten zelve huere ende plaets vinden met schuppen oft spaeyen opde boete van thien stuyvers wie in ghebreke is welcke voorg[enoempte] boete sal hier ter stant gehaelt worden by vorme van executien opde gebrekel[ycken] tot proffyte vande wercklieden die hen aldaer sullen hebben ghepresenteert eerst den maendach wesende als morgen t'quartier van[den] **Kerchof** de ghene die in faulte gheblefven zyn dysdach t'quartier van **Doregem** oock die in gebreke gheblefven zyn t'quartier vanden **Bosch** en woonsdach ende donderdach t' quartier van **Luypechem** oock de ghene dier niet geweest en hebben aldus gedaen in ghebannen vierschare den vij^{en} maerte 1612 onderstont door last der zelve onderth[ekent] en[de] is ond[er]th[eeckent] **Jacobs** taccord[eer]t met dorginelle acte*

Pauwels J

Vidiatur hiernaer folio 95 dacte van consente nopende de v[er]hueryn[ghe] van eenige gemeynte tot het erigeren van een[en] calsyde

Foto 189

(in margine: acte nopende

den pr[ocureur] ten pentionaris)
Opden derden decem[bris] 1631 hebben schepen[en]
vande baronnye van **Bornhem** om[m]e de
menichte van zaecken en[de] processen ~~hant~~ die
zy hebben inden rade van **Vlaendr[en]**
die zeer qualycken beneersticht woorden byden
procur[eur] **van Hoorne** geresolveert datmen
van nu voorten zal employeren e[nde] voor procur[eur]
e[nde] pentionaris den persoon van **Jean Claissone**
daude pentionaris] die zy dienvolgende v[er]claren
te comuncieren op t'rapport van zynne goede
diligen[cie] en[de] capaciteyt danof hun houdende
ten vollen gheynformeert consenteren[de]
oversulcx dat den zel[ven] **Jean Claissone**
zal geleverd worden behoort[lyken] acte ende
procura[ti]e absolut in zulcken cas dienen[de]
ende voorts datmen zal advyseren aenden
procur[eur] **van Hoorne** datse wederroupen
het orig[in]ele] pention hem gegunt op dat hy
hem daermaer zoude reguleren soo hy oock
v[er]staet datme sal wederroupen het pention
vanden org[in]el]e [versien] midts zy v[er]staen
t'employeren in hunl[ieden] affairen diversche
advocaten alderbest doen op behoort[lyken]
sallaris om[m]e t'eviteren d'inconvenienten

Foto 190

d'inconvenienten die daerdore connen geschieden
mede oock tot voldoenyn[ghe] ende begeerte
van notable gegoyde Actum ut
s[upr]ja by ons respectivel[ick] ond[er]t[heecken]t
met reserve nochtans die te mogen
v[er]anderen alst henl[ieden] goet dunct
ordonnerende ten surpluse anden voorn[oempte] **van**
Hoorne ten eynde hy overlevere an **Jean**
Claissone voorn[oempt] alle de stucx ende proceduren
onder hem berustende om[m]e die byden zel[ven]
Claissone als procur[eur] bedingt ende v[er]volght
te worden naer de retroacta en[de] dat om[m]e
redene hem[lieder] moverende

Jan Bal P[ee]te]r de Weese **Pauwels J**
Jan van Geette **Jan van Gucht**

Foto 191

Copye vande requeste ghepresenteert
by hoochbailluy ende schepenen
van[de] lande ende baronnye van

Bornhem (naer voorgaende
convoca[tije en[de] advyz vande gemeyne
insetenen aen haere vr[ouwe] hoocheyt
nopende de wacht op het fort
van **Wintham** daerby hare
hoocheyt die van[de] voorn[oempte] lande
heeft geexempteert vande
zel[ve] wacht te doene ende
hebben de zel[ve] int collegie
van schepenen ontfangen opden
xxij^{en} janvier 1632 en[de]
thaerl[ieder] ordonn[antie] alhier geregistreert
~~ten d~~

A son alteze
Remonstrent bien humblement les haultbailly
eschevins et inhabitants de la terre et
baronnye de **Bornhem** as scavoir ceulx
dudit **Bornhem Hingene** et **Mariekercke**
par longue experience l'on s'est clairem[ent]
apperceu que la garde qu'autrefois on leur
avoit commandé de faire au foort de **Wintham**
asses près pres du fort de s[ain]te **Marguerite** sur

Foto 192

la riviere du **Rupel** est de fort peu de
service pour la sceurete de ce quartier
et empesser illecq les excursions de l'ennemy
ce qu'ayant consideré v[ot]re alteze auroit
il y ait quelcque temps ordonné au cap[itaine]
Dierj Diericx que ledit foert seroit gardé par
des soldatz l'execution duquel ordre
ait neantmoins esté retarde par les
instances et devoirs de ceux qu'ont plus
attendu a leur prouffict particulier qu'au
service de sa maj[est]té et la s'ceurete du
pays sauf que depuis quelcque jours
en ca il y sont entré des gens de la comp[agnie]
du cap[itaine] **Poureny** l'ayant trouvé side[...]
despourveu et abandonné de garde q[ue] ny avoit
que deux simples hommes l'ung dormant
et l'aultre pres du feu selon qu'ont
tesmoigné l'alpheris dudit capitaine
et ses gens de guerre quy l'ont occupe
jusques a tant q[ue] le sergiant major
des paysans sans autre consideration que
celle de son propre interrest a donné a
entendre a mons[eigneu]r de **Grobbendonck** que
les remonstrans desinoient eux mesme si
de garder d ledit foort comme apparoistra
par copie de la l[ett]re icy jointe ce questant

Foto 193

du tout contraire a la verité et craignant
lesdits remonstrans du malheur quy pouroit
facilement advenir demeurant ledit foort
a leur charge ont estimé estre de leur
debvoir de représenter a v[ot]re alteze
ce q[ue] dessine le suppliant tres humblem[ent]
de commander q[ue] les gens de guerre continuent
de garder ledit fort n'ayant nulle raison
pourquoy icelluy soit [...] a la charge
des paysans plus que nulles aultres
de toutte la r[...] et faut plus que par
l'experience des longues a[...] l'on at appris
q[ue] est du tout impossible qu'iceux
y puissent bien faire leur debvoir a
cause q[ue] plus[ieu]rs en sont esloingnez plus de
deux lieues et sont pauvres ~~paysants~~
laboureurs gagnant leur vie par leurs
mains et s'e trouvant libres de ceste change
seront aussy tant plus volontaires et
diligent pour faire la ronde et leur
garde ordinaire chascun en son quartier
et sur les dicques de son district comme
font ceux de **Tamise** et aultres villages
voisins aussis sur la riviere de l' **Escault**
bien plus esloingnes du dangier de l'invasion

Foto 194

de l'ennemy q[ue] ne sont les remonstrant
quy faisant

Copie van[de] ordonnan[cie]
Son alteze ayant eu rapport du contenu
en ceste requeste elle a declairé et
declaire que son intention est ~~quel~~ que
surs quy aura des soldats sur la riviere
de **Ruppel** comme elle est informée quil y es
a presentement ~~quel~~ que les paysants
ne facent la garde au fort de **Wintham**
et que l'ors quil ny es aura poinct que
laditte garde se face par des paysans
ordonnant son alteze a tous ceux quil
appartiendra de selon ce eux regler et conduyre
fait a **Bruxelles** le xe de janvier
1632 signé al[teze] **Isabel** plus bas estoit
escript par ordonnance de son alltese signe
Vereycken
Il accorde avecq son originel

de mot a aultre tesmoing
com[m]je eschevin et greffier
de la terre et baronnye de
Bornhem

Pauwels J

Foto 195

Hooghbailluy en[de] schepenen vanden lande ende baronie
van **Bornhem** verclaren by dese te confirmeren
de acte van certificatie by ons gesien nopende de
leveryn[ghe] vant haudt ende kerssen op tfort van **Wintham**
die ghedaen wort byde [...] en[de] mette voorder
presentae[cie] en[de] v[er]banden nopende de zel[ve] leverynge
e[nde] reparatie alles naer vuytwysen vande zel[ve]
acte [...] den x^{en} febr[uary] 1632

P[iete]r van[den] Vyvere hooghbailliu

Pauwels J

Jan Bal P[iete]r de Weese

tmerck

Seger de Rycke Jan van Geette

Jan van Gucht

Is geordonneert ~~van~~ by hooghbailluy ende schepen[en]
dat hem voortaan niemant es v[er]voordere te
visschen inde sloote vande broucklanden
met eenigherhande sorten van netten dan yeghel[yck]
an zyn landt opde v[er]beurte van[de] voors[chreven]
netten ende boete van dertich stuyvers ten
proffyte van dheere te v[er]haelen opde anders
ofte [...] danof de kinderen ofte bede worden
ghehauden dese ordonn[ancie] overtreden[de] aleth in
volle collegie van hooghbaill[uy] ende schepen[en]
de xvij^{en} maerte 1632

Pauwels J

Foto 196

(in margine: consent om[m]je te
lichten zes hond[ert]
gul[denen] ter intrest)
op t'vertooch ghedaen by hooghbailluy ende schepen[en]
vande baronie ende lande van **Bornhem** aende
notable ghegoyde en ghemeyne inzetenen vant
voorn[oempte] district nopende de tachterheyt vande
voorn[oempte] prochie vande schulde h[ier]mede de zel[ve]
jeghenwoordel[ick] belast ys zedert het punten
vande leste ommestellyn[ghe] hebben aandrachtel[yck]
goet ghevonden dat men om[m]je te v[er]hoede alle
noodeloose oncosten en[de] in plaetse van te

stellen eene ander settyn[ghe] soude oplichten ten
interreste eene som[m]e van ses hondert
guldens capitalz ende beth[aling]e voorts datmen
oock soude employeren de vyf hondert guldens
capitalz tandre tyde ghelicht vanden persoon
van **Heyndr[ick] V[er]hulst** tot betaelyn[ghe] vande
zel[ve] schulden niet jegenstaende de zel[ve]
jeghenwoorde[lyck] inde staet van schulden
zyn begrepen behaude[lyck] dat danof
[...] vande betaelyn[ghe] zal woorde gedaen
pertinente rekenyn[ghe] Actum en[de] pres[ent]
van hooghbaill[uy] ende schepenen s[ieu]r **Jan de
Haene Guill[am]e P[ieete]rs Adr[iaen] V[er]dict Laur[ey]s van
Wesemael Adr[iaen] van Lippevelt Joos de Jonge
Hans Coucke Coenraert Hagenberch Jan Thoen
Roelandt de Kerf P[iete]r van Dale Bauduin de
Holt Claude Potthiers Anthoine van Geete**
en[de] andere ghegoyde en[de] t'haeren ordonn[ancie] dese

Foto 197

Als greffier neffens de voors[creven] hooghbaill[uy]
en[de] schepenen onderth[eeckent] opden xii^{en} appryl 1632

Pauwels J

Jan van Geette tmercq van
Segher de Rycke

(in margine: dese som[m]e is in
deerste rekenyn[ge]
vant landt dheer **P[iete]r vande Eynde**
gevalideert en[de] staet nu t'zynnen laste)
Opden xv^{en} augusty 1632 is in plaetse vande
bovenschr[even] ses hondert guldens gelicht van **Hans
van Hoornick** de som[m]e van drye hondert guld[ens]
om[m]e gheemployeert te woorden tot betaly[n]ghe van
haestichste schulden diemen hem restituieren
zal mette interest penn[ing] xvj^e vuyt
deerste pen[ninghen] vande prochie my p[rese]nt

Pauwels J

A son altese [...]
Remonstrent humblement les haultbailly et
eschevins du pays et terroir de **Bornhem** consistans
en paroishes de **Bornhem Hingene** et **Mariekercke**
que sur requeste par eulx presentee il a pleu
a v[ot]re a[lt]ese decreter le dixiesme de janvier dernier

Foto 198

de la presente annee de 1632 son intention estre
que l'ors quil y aura des soldats sur la
riviere de **Ruppel** que les paysans dudit
terroir ne seront obliges a faire guet et garde
au fort de **Wintam** sinon lors q[ue] lesdits
soldats seront absens
Depuis sur le rapport faicte qu'icelluy n'estoit
suffisante pour y tenir laditte garde v[otre] a[tese]
auroit au cincqiesme de mars ensuivant
ordonne aux rem[onstran]ts de refaire reparer et
massonner ledit fort par forme d'une
redoubte de la haulteur de sept pieds
contre une subite invasion de lennemy comme
aussy ils ont effectue et qu'alors lad[it]e
redoubte seroit gardé par des soldats du fort
de **s[ain]te Marguerite** de nuict par six hommes
et de jour par deux <[...]> il que
nonobstant ladite redoubte n'est capable de
loger que six hom[m]es et sur ce pied
fabrique le sergiant mayor des paysans dudit
teroir de **Bornhem** s'e tenant au lieu de
Hinghene a semonce (depuis que les soldats

Foto 199

sont absent) ceux de la paroische de **Bornhem**
en particulier d'envoyer noeu[m]es pour la
garde de la susditte redoubte de **Wintham**
pensant par ce moyen exempter ceux de la
paroische de **Hinghene** lequel at tousiours [con]tribue
egalement avecq lesdits de **Bornhem** quoy
consideré et qu'en tout cas il ne faut que six
hom[m]es pour garder laditte redoubte de **Wintham**
depuis quil est erige en redoubte comme dict
est en conservite de laditte ordonn[ance] de v[otre]
a[tese] dudit cincqiesme de mars dernier

Ils supplient tres humblement icelle estre
servie ordonner que lesdits six hom[m]es se furniront
selon l'ancien transport par toutte la generalite
dudit pais de **Bornhem**

Ordonnant en oultre q[ue] selon le mesme transport
seront payes les <frais> ~~frasts~~ exposes pour la fabrique
de laditte redoubte comme faictes de comune
main et consentement de tous les inhabitants
dudit pays de **Bornhem** com[m]e s'e poeult
<voir> ~~pouct~~ par les actes signatures et papiers estans

Foto 200

es mains de l'audiencier et aultres cy
joint par copie etc
Son altese ayant eu rapport du contenu en ceste requeste elle a declairé
et declaire son intention estre q[ue] l'ors quil ny aura des soldats pour faire
la garde au fort de **Wintham** q[ue] lad[ite] garde s'e face par le nombre
des gens quil est ordonné a estre furnis moitie par moitie par ceulx
de **Bornhem** et **Hingene** sans que y ait faute fait a **Bru[x]elles** le
xxixe de juing 1632 signe al[teze] **Isabel** plus bas par ordonn[ance] de son alteze
signe **Vereycken**
quod attestor **Pauwels J**

Aen syn Maiesteyt
Supplieert vertoont revererentel[yck] **Pieter van[de]**
Vijvere bailliu van[de] lande en[de] baronnie van
Bornhem dat hy daghel[ycks] bevint groote
excessen en[de] abusen costume sumiers styl
en[de] ordre judiccare die binnen den voors[creven] lande
in vierscharen geobserveert merckel[yck] int regard
van[de] des suppl[ian]ts als oock schepen[en] en[de] procur[eur]s
hofrechten en[de] dieeten tot grooten interrest
an het arme gemeente en[de] plaidanten hun recht
aldaer vervolghende dwelck den suppliant
in favere van justitie en[de] in acquit van
synen eedt syne Ma[ie]steyt heeft willen te
kennen geven en[de] meerderre dien dat hy geswornen
hebben[de] te doen onderhouden de edicten en[de]
placcaten van syne Ma[ie]steyt oock bevint byden vijfden

Foto 201

article van eeuwighen edicte van jaere 1611
expressel[yck] ghestatueert en[de] de raeden en[de] hooftbancken
gecommandeert de magistraten ten platten lande
ighelyck syn de suppl[ian]ten te betalen en dat hij souden
overseynden bij gheschr[ifte] den stijl en[de] ordre
judicaire die sij ghebruycken om[m]e opde sel[ve]
geordonneert wordene naer behooren ofte wel
andere aen[de] sel[ve] magistraten gegeven te wordene
[...] behooren] ofte wel andere aen[de] sel[ve] suppl[ian]t
bevint inde sel[ve] baronie niet ghedaen te syne
aparentel[ick] deur dese intestive oorlogen en[de] dat de
voors[creven] baronie es paelende aen[de] lande van
contributien en[de] wesen[de] de vuyterste paelen
Vlaen[deren] synde daerenboven byden v^e ar[ti]c[le]le voors[creven]
gestatueert dat daertusschen desel[ve] magistraten
ten platten lande hun gehouden syn te reguleren
naer den styl die ghebruyckt wort by die van[de]
bailluschappen gouvernan[den] casselrijen ammanijen
oft andere hooftbancken van hun ressort dan

*alsoo de baronie daer den suppl[ian]t de bailliuage es
bedienen[de] es een lant appart hebben[de] onder hem
twee soo drye prochien en[de] bancken onder geene*

Foto 202

*balluagen ammanijen ofte casselryen resorteren[de]
sulcx dat den suppl[ian]t niet en weet naer wat
styl en[de] ordre judiciaire hem toestaet te
reguleren*

*Neempt sijnen toevlucht tot syne Majjesteyt ootmoedellyck]
bidden[de] hem te concederen dat hij daertusschen
en[de] tot dater costumen van[de] sel[ve] baronie
sullen wesen geemulgeert inde voors[chreven] dieeten
en[de] hofrechten sal moghen volghen en[de] doen
volghen den styl van procederen en[de] costumen
van[de] lande van **Waes** by syne Majjesteyt gedecreteert
als wesende de naeste van des suppl[ian]ts
lant en[de] baronnie als maer een myle van
elcanderen ligghen[de] en[de] naeste ghebueren dwell[ick]
doene ess*

Foto 203

Blanco

Foto 204

*(in margine: acte nopen[de] de
vremdelyngen)
Alzoo men verstaet dat geleden eenigen tyt henrewaert
binnen dese prochie van **Bornhem** zyn commen woonnen
diversche huysshaudende lieden van ander plaetsen
zonder ande weth gebleken te zynne van hemlieder
catholicq leven goeden name ende fame oft
dattet hemlieden byde zelve geconsenteert zy
daerdore niet alleendellyck] overtreden en woort d'ordonn[ancie]
op t'zelve faict gestatueert nemaer oock belast
can woorden den h[eilighe] geest deser prochie achterlaten
naer henne doot oft aflyvicheyt kinderen met
cleynen middel ende om[m]e daerynne <te> voorsien
hebben schepenen geordonneert ghelyck zy ordonneren
by dese anden hoochbailluy oft officier alhier
an zulck persoon oft personen die alhier zyn
commen woonen zonder voorgaenden consente zoo
voors[chreven]t es te doen blycken van hemlieder goeden
name ende fame ende voorts te stellen goeden
souffisanten zeker totten som[m]e van drye hond[er]t
guldens binnen vierthien dagen naer d'insinua[ti]e*

*an heml[ieden] gedaen op pene de gone in gebreke
blyfvende sulcx te doenne binnen ander vierthien
dagen daernaer vuyt de prochie gheseyt te woorden
zonder dissimulatie ofte verdragh act[um] in
volle collegie van schepenen den x^{en} decem[bris]
1632
[ver]nieut xvij maerte 1639*

Pauwels J

Foto 205

*(in margine: op t'zel[ve] faict)
Hoochbailluy en[de] schepenen van[de] baronie van **Bornhem**
ordonneren ende verbieden wel expresselyck
dat hem voorthaen een[en] yegelyck zal vermyden
zyn huysingen oft woonynge te verhueren
an vremde incommelyngen van buytenslants
en[de] ander omliggende prochien ten zy alvooren
an heere ende weth ghetoot zy certiffica[tije]
van heml[ieden] catholicq leven goeden name en[de]
fame ende dat heml[ieden] daernaer t'zel[ve] geconsteert
woorde opde boete van ses guldens ende
boven dien de huerers vuyt de prochie geseyt
te woorden Actum den x^e decem[bris] 1632
in volle collegie
[ver]nieut xvij
maerte 1639*

Pauwels J

*(in margine: acte tot laste
van[de] backers)
Alzoo an hoochbailluy ende schepenen vande baronie
van **Bornhem** vertoocht is dat niet jegenstaende
de v[er]anderynge vanden pryze vande graennen
de backers binnen dese prochie hemlieden broot
zyn maeckende veul te cleyne van gewicht
zonder esgard te nemen opden pegel diemen
van auden tyden alhier heeft gevolcht*

Foto 206

*grootelyx in prejuditie vant ghemeynte ende
willende daerinne versien hebben gheordonneert
ghelyck zy ordonneren by dese an alle backers
hen generende met broot te v[er]coopen binnen
t'voorn[oempt] district datse van nu voorthaen int
maecken en[de] backen van hemlieden broode hem zullen
hebben te reguleren conforme de taeffel ende
peghel op t'zel[ve] faict gestelt binnen der stede
van **Mechelen** alhier in usantie zynde op
peyne de gone in gebreke blyfvende zulcx*

te doene en[de] daermede bevonden woordende acht
dagen naer de publica[tije] deser te v[er]beuren zulcken
ghebacken broot en[de] bovendien de boete <d[ae]r[toe] staende> ~~van vyf~~
~~ponden parisis]~~ ende zullen hen de zelve
backers v[er]myden onder haerlieden beslach te
mingelen terwen gruys semelen oft boucquey blomme
op gelycke pene alsvooren
Soomen insgelycx ordonneert an alle <brauwers weerts> vettewariers
en[de] winckeliers nerynge doende heml[ieden] te versien
van behoort[lycke] mate ende ghewichte int
v[er]coopen van heml[ieden] ware vuytwysende d'ordonn[ancie]
politique en[de] opde peynen d[ae]r[by] gestatueert
Actum in volle collegie van schepenen den
x^e decem[bris] 1632

Pauwels J

Dese ordonn[ancie] mette gone op dander
zyde is gepubliceert den xj dito

Foto 207

Is geresolveert by hoochbailluy ende schepenen vande
baronie van **Bornhem** datme zoude presenteren aen
menheere **Medina** de nombre van sessendertich viertelen
haver ten respecte vande goede diensten ande prochie
ghedaen namentlyck int regard vant v[er]treck vande drye
comp[agnien] **Spagnaerts** en[de] andere heml[ieden] bekent
Actum p[ar] ordonn[ancie] van[de] zel[ve] onderth[ekent] opden xij 10b[ris]
1632

Pauwels J

Op t'v[er]tooch gedaen by hoochbailluy ende schepenen[en]
vande baronie van **Bornhem** aende notable gegoyde
en[de] principale inzetene vant zel[ve] district ten
effecte van dese geconvoceert om[m]e te vinden den
allerbesten middel tot het erigeren van eene
calseyde binnen den dorpe alhier tot hennen
minsten interesse hebben eendrachtelyck
gheresolveert en[de] goet gevonden neffens de voorn[oempte]
hoochbailluy ende schepenen datme op d'adveu
en[de] agreatie van myn ed[ele] heere den baron
van dese lande zoude verhueren voor den
tyt van twaelf naervolgende jaeren eenen
houck inde ghemeynte genaempt de **Crage**
die meest afgedreven en[de] gebruyct is by andere
prochie zonder recoignitie midths oock den

Foto 208

(in margine: Acte van consente
nopende de v[er]huery[nge])

van[de] wiele)

Grooten Wiel en[de] visscherye liggende achter de brauwerye metten a[...] wiel die te voren ghebruyct is zeer innegal te weten by twee soe drye particuliere ten opsiene van dand[er] ghemeynte ende beth voorts datme insgel[uyck] tot betaelyn[ge] zoude employeren de pennyngen procederen[de] vande pointyn[ge] ende settinge gheduerende den voorn[oempte] tyt te doene tot laste vande afdryvers van **Hingene** allen dwel[ick] hemlieden dunck (onder corectie) te wesen den besten voet en[de] middel sonder schade oft interest van yemanden en[de] souckende by dien v[er]tooch gedaen te woorden aen zynne Majjesteyt en[de] vande selve octroy geimpetreert te woorden Actum den xv^e decem[bris] 1631 is onderth[eeckent] **P[ieter] van[de] Vyvere hoochbailluy J Pauwels Pieter de Weese Jan van Guchte Jan Bal Seger de Rycke Pieter de Keersmaecker schepen[en] G van Dycke Jan de Haen P[ieter] Triest Jan van Hoorick Guill[am]e Pieters Coenraert van Hagenberch ende andere** notable gegoyde Taccordeert mette acte danof gemaect zynde geteeckent als boven alhier ter greffie berust[ende]

Pauwels J

Foto 209

(in margine: resol[ut]ie op d'intentien van[de] processen jegens die van **Hingene**)
Opden vij^{en} janvier 1633 is geresolveert by hoochbailluy ende schepenen datme zoude in rechte betrecken den persoon van **Jan van Damme** inden raedt van **Vlaendren** om[m]e remboursement thebben vande oncosten gedoocht byde prochie over d'attender[en] van **Jan Bal** met schade en[de] interresten d[ae]rdeure geleden als gevangen zonder voorgaende acte oock dat zynne preten[cie] niet en leyde in ghewysde en[de] dat hy daernaer by h[ae]re h[oocheden] is gerelaxeert costeloos en[de] schadeloos met last dat dezel[ve] **Damme** hem soude adresseren an just[ic]ie insghelycx meyer en[de] schepenen van **Hingene** om[m]e betaelyn[ge] vande henne quote inde oncosten vande redoubte van **Wintham** by ordre van h[ae]re h[oocheden] gemaect als oock over de elf soldaten by hemlieden inde leste legeryn[ghe] hen gerepartis[eer]t naer [...]sport te rugge gesonden es conforme de instructien van[de] requesten danof gemaect ter ordonn[ancie] vant volle collegie geth[eeckent]

Pauwels J

*(in margine: ordonn[ancie] opde daghem[ente])
Hoochbailluy ende schepenen vande baronie van **Bornhem**
om[m]e te beletten d'inconvenienten ten tourre vande
rolle opden ordinaire dingdach int regard vande dagem[ente]
hebben geordonneert gelyck zy ordonneren by dese
dat voordaen het eerste dagement vandegone*

Foto 210

*in rechte gheroupen sal ghedaen woorden byde
p[er] br[...] oft dienaere deser baronie int
aenveerden vandewel[cke] sy gehauden zullen zyn af
te vragen ande persoonen hen te wercke stellen
by wat procureur die ter ferie sullen gepresenteert
woorden haudende danof noti[ci]e die sy daernaer
overleveren zullen ande zel[ve] procur[eur] om[m]e de
ghedaechde alsoo v[er]wonen te woorden vande
eersten dage naer dwel[cke] de respective
procur[eur]s sullen maecken eene liste vuytwysende
de ferie v[er]volgens ende par ordre ende die leveren
anden ond[er]bailluy om[m]e de twee naervolgende
dagementen <by hem> gedaen te woorden conforme zynne
instructie ten ware den voorn[oempte] procur[eur] gebleken
ware dat p[ar]tyen getreden waren in accorde
dwel[ick] yeder persoon an zynnen procureur
ghehauwen zal syn in zulcken gevalle te
relatteren om[m]e hem daernaer te reguleren
van wel[cke] dagementen te doene denzel[ve] baill[uy]
ghenieten zal het aude recht van een[en] stuyver
enhalfven op te leggen byde respective procur[eur]s
die de zelve op henne meesters oock mogen
v[er]halen met hen aenden geoctroyeerde rechten ter
heerlycken] executi]e volgende d'acte te depescheren*

Foto 211

*ordonneren[de] bydien elcken diet aengaet hem hiernaer
te reguleren op pene dat indien daerinne
ghecontraveneert woort die geen effect zullen
sorteren nemaer gehauden woorden voor niet gedaen
act[um] den xxij ja[nuary] 1633 in volle
collegie
ter relae[ti]en van schepen[en] ond[er]th[eeckent]
en[de] gepubliceert ten zel[ven] dage*

Pauwels J

*Hoochbailluy en[de] schepenen vande baronie van **Bornhem**
v[er]staen hebbende dat diversche jae den meerderen deel*

vande inzetenen zyn gesommeert byde ond[er]bailluy
alhier ten v[er]suecke vander pachter vande maelderye
tot betaelyn[ghe] van henne respective slete danof
het schynt den meerdere deel te wesen illicquide
niet liggende in ghewysde ofte ex[ecuti]e daerdore
dezelve grootelycx v[er]ongelyct woorden
ende om[m]e d[ae]rjinne te v[er]sien hebben geordineert
ghel[yck] zy ordonneren by dese dat alle degone
alsoo ghesommeert zynde redene hebbende om[m]e
claghen ghereserveert degone alreede v[er]pacht
hebbende hen vryelycken zullen mogen laten
executeren ende dat zy daernaer t'zelve
zullen advyseren ant magistrat om[m]e byde zelv[er]
(in margine: acte d[ae]rby geadverteert
is de gone gesommeert
over de maelderye
hen vryel[yck] mogen laten
executeren)

Foto 212

alsdan thove clachte gedaen te woorden soo sy
vinden zullen te behooren ende oft gebeurde
dat den pachter hemlieden wilde constrangeren
tot hen v[er]claers van eede op henne voors[creven]
slete zullen hemlieden insghel[ycke] adresseren
an just[it]ie om[m]e d[ae]rop opgeleth zynde geord[onneert]
te woorden naer behooren act[um] den xxv
febr[uary] 1633 en[de] ten zelv[er]en dage gepubliceert
t[er] ordonn[ancie] vant volle collegie

Pauwels J

(in margine: ordonn[ancie] op t'furnieren
vande processen)
Alsoo an schepenen deser vierschare van **Bornhem**
diversche clachten gedaen zyn van wegen p[ar]tyen die
voor hemlieden processen zyn instruerende
ende v[er]volgende vande schaden ende interresten
die sylyden by toedoen vande procureurs hemlieden
dienende ten opsienne dat sy niet jegenstaende
de voors[creven] processen voldient ende int advyss
ghesloten zyn zy in faulte blyfven van die
ten greffie binnen behoor[licke] tyde te furnieren
om[m]e expeditie ofte wysdom te connen cryghen
dat arger is den dach by hemlieden opgeleyt zynde
om[m]e de zelve te [...]mineren en[de] bevinden heml[ieden] thunder
compar[ancie] dickmael oversien vande voors[creven] processen
als niet overbracht byden greffier door gebreke
vant zelv[er] furnissement sulcx datse gedwongen

Foto 213

zyn heml[ieden] te retineren zonder eenige besoigne alsoo te v[er]geefs comparerende ende om[m]e zulcx te remedieren hebben geordonneert ghelyck zy ordonneren by dese ande procur[eur]s respectivelyck dat soo wanneer de processen by hemlieden v[er]volcht ghestoten zyn int advyse datse de zelve binnen vierthien dagen daernaer sullen gehauden zyn alhier ter greffie te furnieren by behoor[icke] inventaris onder heml[ieden] signature daer inne gevoucht zal woorden <byden greffier> extraict vande proceduren ordonn[erende] interlocutoire en[de] alle ander acten van v[er]steking[en] en[de] diergelycke ~~opde~~ als daerinne gehauden zyn[de] op pene dat de zel[ve] procur[eurs] in gebreke blyfvende vant voors[creven] furniss[emen]t alsoo te doene sullen v[er]beuren telcker reyse xxx st[uyvers] <voor yeder proces zoo veel> ende zullen den greffier als procur[eur]s d[ae]rvooren proffiteren het recht by het reglement ghepermicteert onlancx ter provisie by zynne maj[estey]t geoctroyeert boven trecht vande voors[creven] acten ~~aend~~ by den greffier te suppleren vuytwysende de zel[ve] ordonn[ancie] dwel[cke] de voorn[oempte] schepenen verstaen gedesbours[eer]t te woorden byde respective procur[eur]s half ende half ten coste van henne p[ar]tyen ordonneren[de] insgelycx aenden greffier deser vierschare de voors[creven] processen alsoo gefurniert zynde die over te bryngen thaer[ieder] v[er]gaderynge van termina[cie] opde pene alsvooren te v[er]beuren

Foto 214

van yeder proces alles ten ware conde blycken dat heml[ieden] partyen middelertyt content waren oft eenighe ander merckel[ycke] redenen excusable wel[cke] boeten bedeeft zouden woorden te weten de twee deelen tot proffyte van dheere en[de] t'resterende derde aen schepenen ten effecte van termina[cie] ghecompareert act[um] den xxv^{en} febr[uary] 1633 t[er] vierschare v[er]condicht

Pauwels J

Omme t'eviteren de difficulteyten die by eenige vande gegoyde van **Bornhem** mochten geresen hebben ter cause vande betalyng[en] van zeshondert gul[dens] capitale en[de] vj gul[dens] interrest de wel[cke] gedaen is by **Guill[au]me P[iete]rs** ontfanger vande zettyn[ge] van[de] jaere 1633 die **Hans van Hoorick** over eenige jaren ande prochie hadde vuytgereyct ende de wel[cke] gepresenteert zyn geweest an myn heere den baron voor een v[er]eeryn[ghe] commen[de] ten huwel[icke] met mevr[ouwe] naer voorgaen[de] resolu[cie] van[de] notable soo in geresolveert datme de zel[ve] penn[ingen] bedectel[yck]

zoude in rekenyn[ge] laten passeren ghel[uyck]
oock geschiet is te weten in deerste ar[tick]le
van zynnen ontfanck daer getrocken woort
acht duys[en]t viij^c xiiij gul[dens] viij 1/2 st[uyvers] midts dezel[ve]
ar[tick]le behoorde te wezen negen duyst iiij^c lxxix gul[dens] i st[uyver]
als bedr[aege]nde de zettyn[ge] ende is d'obligae[cie] inneget[eeckent] ende
gecasseert toorconde desen xvj july 1633

P[ieter] van[de] Vyverre Jan Bal P[iete]r de Weese

Pauwels J

Foto 215

Opden xxvij^{en} july 1635 is gheresolveert byde
volle weth te lichten ter interreste van s[ieu]r
Adriaen Beerendonck tot **Antwerpen** ten
dienste vande prochie de somme van zes
hondert gul[dens] te restitueren binnen zeven
jaer metten interest penn[ing] xvj
en[de] danof t' z[el]ve den handt gheven[de] obliga[cie]
quod attestor

Pauwels J

(in margine: staet boven)

Opden xxv^{en} ~~august~~ july 1635 is gheresolveert
by ons onderth[eeckent] burchm[ee]ste[re] ende schepenen
vande baronnie van **Bornhem** te lichten over
en[de] inden name van[de] prochie ses hondert gul[dens]
ten interreste danof ghemaect obliga[cie]
op s[ieu]r **Adriaen Beerendonck** diemen inde
aenstaende zettyn[ge] mede ommestellen
zal met een jaer interest emmers te
lasten daermede die beth[aling]e woorden om[m]e
alsoo te rembourseren act[um] ter presen[cie] van[de]
volle weth

Pauwels J

Opden xxv^{en} july 1635 is geresolveert opde briefven
van zynne maj[estey]t vanden viij deser en[de] degone van
zyn ex[cellentie] den graeve van **Croix** te lichten
ter interreste de somme van vierthien hondert
vierthien guldens vier stuyvers ende datmede zal
tellen oft doen tellen aendegone by zynnne co[nincklyke]

Foto 216

maj[estey]t daertoe ghecommitteert op conditie byde
zelve zynne maj[estey]t te doen behoor[lycke] besedt

en[de] gelofte van interrest volghende
de presentae[cie] byden voors[creven] grave van
Croix gedaen proponneren[de] de begeirte
van zynne maljesteyjt ende datme de zel[ve]
penn[ingen] zoo lange sal laten loopen
ten interreste totte restitu[ci]e van dier
te doen byden conninck aldus gheresolveert by dheer
Pieter van[den] Eynde hooghbailluy s[ieu]r **Jan Dehane**
burchm[eeste]r **Guill[am] Pieters Jan Bal Jaques**
Pauwels Fran[chois] Brys Pieter de Weese
en[de] **Adriaen Thoen** schepen[en] ter interven[cie]
van[de] w[eduw]e **Jan van Brempt Anthoine van**
Geete Godevaert van Conincxloo Jan
Kieckens Jan van Geete over den dorpe
Pieter de Keersmae[cker] Jan Coesaert Jan
Coucke en[de] **Pieter Verheyden** over **Doirgem**
Jan Coucke Jans[soon] P[iete]r de Dycker Adr[iaen]
V[er]heyden Adr[iaen] de Keersma[ecker] w[eduw]e Michiel
Angillis Bernaert Moens P[iete]r de Budt
Gillis Verdickt jo[nke]r P[iete]r Triest Marten
V[er]dickt Adr[iaenssone] Hans Van Hoorick en[de] **Franc[hois] Brys**
H over **den Bosch Pieter van Dale Adr[iaen]**
Pieters Jan van Gucht Marten de
Schutter Jan van Moorter Hans Smet
Paess[chie]r Deweert en[de] **Daniel Smet** over
Luypgem alle notable gegoyde daer te
voor gheins[trueert] waren dheer **Gheer[ae]rt**
van Dycke Anthoine van Geete Hendr[ick] de

Foto 217

Decker Joos Verbuyst Joos de Jonge P[iete]r van[der] Masen
de w[eduw]e **van Roye** w[eduw]e **Jan Pootaert**
Daniel Rombaut oock notable gegoyde
die in desen door my comparitie vervangen
zyn my toirconde als greffier

Pauwels J

copie van briefven vanden coninck hiervoren
gheroert

Le roy
Chers et bien aimez allant par delà le
marquis de **Lisbourg** pour chose concernant
grandement not[re] service quil a charge
de vous declarer de no[tre] part nous vous
requeront de luy adjouster entiere foy
et y prendre au plustost une bonne
et fructueuse resolu[ti]on comme
nous attendons de v[ot]re zele
et affections envers nous et dieu

vous ait en sa sainte garde de **Brux[ell]es**
le vijj d aoust 1635 paraphé **Boi[...]** u[...]
signé **dela Faille** la superscription estoit
a vous chers et bien aimes les bailly
et eschevins du pays de[dit] **Bornhem**
accorde avecq son originel

Pauwels J

Foto 218

L[ett]re du comte de **Croix**
Messieurs comme son alteze [...] at esté servie de me commander d'aller faire demande d'ung prest a toutes villes et ch[at]ellenies de la province de **Flandres** pour faire ung prompt paiement a toute la gendarmerie pour l'animer a faire les exploits q[ue] pourons esperer par la prise du fort de **Schenck** et q[ue] jay l[ett]res ~~expresses~~ expres pour v[ot]re ch[at]ellenie aux mesmes fins je vous envoie ce porteur expres pour vous prier comme je fais bien instamment q[uel] vous plaise me despescher soudain sur a[...]. Je des deputez a cest effect suffisamment autoriser pour entendre et repondre promptem[ent] sur la proposi[ti]on q[ue] jay charge de leur faire touchant ung pareil prest estant du tout necessaire q[ue] cesoit au jourdhuy q[ue] tard q[ue] ce fut daultant q[ue] le service de sa maj[est]e le requiert ainsy et la presse q[u]on mat donné d'achever avecq toute celerité possible ceste negotia[ti]on q[ue] me faict asseurer quy feres faulte passant je vous attendray en bonne de votres et m[...].d[...]
pour jamais
mess[ieu]rs
v[ot]res tres prompt et plus affectionné
a vous servir signe **Jaques de Noyelles**
La superscription estoit a mess[ieu]rs les bailly et eschevins du pays de **Bornhem**
il accorde

J Pauwels

de **Denremonde** ce ii d'aoust

Foto 219

Den x^e 7 [embris] 1635 byden greffier deser baronnye vuyt crachte van oblige[cie] en[de] autorisatie van[de] weth ghelicht ter interesse van myn heere den baron van **Bornhem** ses hondert guldens die gherembours[eer]t zal woorden vuyt deerste penn[ingen] van[de] prochie aen hem te tellen als commis d[...] lande inde vuytzeynden vants slants lasten en[de] den interest byde prochie

Pauwels J

Opden xxij^{en} septembris 1635 naerdier zyn ex[cellentije] den graeve van **Coppigny** ande welcke dese prochie gheobligeert was hem hadde eenigen tyt te vorent laten vinden ten casteele al hier wiert hem byden bailly burchm[eester]e ende greff[er] de handen ghekust inden name van[de] prochie met presentacie van[de] wyn te volghen t'zynder ariveren tot **Brussel** om[m]e dwell[ick] te effectueren den greffier dato alsvooren gheauthoris[eer]t is te vacheren naer **Brussel** mede tot solliciteren es van[de] ontlastyn[ge] van[de] wercken van **Dendremonde** met last den voors[creven] wyn te doen volghen oft in ghelde ter dispos[it]ie van[de] voors[creven] graeve ~~der~~ aenden welcken den voorn[oempte] greffier betaelt heeft innebegrepen de courtoisie gedaen aen zynnen secretaris sessentnegentich guldens twelf stuyvers zoo hy dat aen ons ondert[hoeckende] schepen[en] heeft v[er]claerst ende alsoo inde rekenyn[ge] vande prochie

Foto 220

van[den] jaere 1634 gedaen by **Joos Vlemincx** gepass[eer]t zyn folio xj v[er]so tot dien eynde een hondert guldens [...] d[e]z[er] quit[tantie] om[m]e naderhant te distribuieren als wesende gheoctroyeert, heeft den zel[ve] greffier licquderen[de] metten zel[ve] ontfangen opdes[er] xiiij 9bris 1635 v[er]claerst gheproffiteert thebben <de voors[creven] hondert guldens> zulcx dat den zelve daermede is gherembourseert e[nde] blyft belast t's[ur]plus tot drye guldens acht stuyvers te bryngen ten proffyte van[de] prochie act[um] den xx^{en} 9b[ris] 1635 (in margine: dese iij gul[dens] viij st[uyvers] zyn by dese greffier v[er]andtwoort in zyn billiet van diensten 1636)

Jan de Haene Pauwels J
G Peeters

Jan Bal

Den xxiiij^{en} ja[nuar]y 1636 midts den overlyden van m[eeste]r **Jan Piers** ad[vocaat] inden rade van **Vlaendren** en[de] dat m[eeste]r **Anthoine Bastin** by briefven van[de] greff[er] **de Hane** van[de] zelve rade anden hoochbailly geschr[even] e[nde] de weth ghecomunicieert nieuwel[ycks] gheinformeert van zynnen goede diligen[tie] en[de] sorchvuldicheyt hebben derzelve geaccepteert als pentionnaris van desen lande op t'pentioen van x £ p[er] t's[jae]rs als zynnen predicesseur gehadt heeft act[um] ter presen[tie] van de heer **P[iete]r vanden Vyver** hoochbailly **Jan de Haene Guill[ame] P[ee]te[r]s Fran[chois] Brys Jaques Pauwels P[iete]r de Weese** en[de] **Adr[iaen] Thoen** schepenen

Pauwels J

Foto 221

Opden i^{en} maerte 1637 is gheresolveert dat **Jan Plettinck** ende **Jan Rooman** ten effecte van desen ghecommitteert zullen verdryfven de vagabonden loopende binne d[eser] prochie die beginnen gaen zullen metten ij^{en} deser gheduerende eene weke en[de] van daer vooren in elcke weke twee daghen die men hun denommeren zal tot wedersegh ten pryse van thien st[uyver]s s'daechs elck ter presen[tie] van s[ieu]r **Jan de Hane Guill[iam] P[ee]te[r]s Fran[chois] Brys** en[de] **Jaques Pauwels** schepenen

Pauwels J

Den xix^e maerte 1637 op de clachten gedaen aen[de] weth dat eenighe beschadicht wierden in hennen dyck van **Spierebrouck** ~~ende dattet heeft aldaer~~ daer het mercktschyp aencompt geheelyck was gedevaliseert <en[de] onbequame> en[de] om midts het zelve ~~heeft~~ is dienstel[yck] voor gheheel het ghemeente omme ~~omme~~ op en[de] af te voeren haerl[ieder] coopmanschepen is geresolveert in volle collegie van schepen[en] dattet zel[ve] ~~heeft~~ besichtet worden byden personen van s[ieu]r **Jan de Haenne** en[de] **Jan Bal** haerl[ieden] medegesellen in wette omme hun rapport gehoort gheord[onne]rt te worden naer behooren

Pauwels J

Den v^{en} april 1637 rapport ghedaen by s[ieu]r **Jan de Haen** en[de] **Jan Bal** die verclaerden noodt

saeckelyck te wesen vuyt te wercken met
waesen oft syncnkrys buyten s'dycx aen het
Smautkens houck en[de] dat te vullen met eerde
omme ghevouchel[ick] sonder schade van yemande

Foto 222

de waghens daer oppe en[de] afrydende te konnen
keeren en[de] het mercktschip van **Bornhem** aldaer
aen te legghen is gheconst[itueert] dattet zelve
alsoo behoor[ick] zal volcommen en[de] ghemaect
woorden ten coste vande prochie daertoe
de voors[creven] commissaris[sen] gestelt zyn die
tlast hebben aenveert dies sal ten
opmaecken van[de] wercke metten ordinaris
schipper accort ghemaect woorden op het
onderhoudt van diere

Soo oock ten zelve dage ghecommiteert zyt
de voorn[oempte] **Jan de Hane** en[de] **Jan Bal** omme
te visiteren het hooft te **Branst** op sel[ve]
repara[tien] raeckende de propes[ie] by myn
heere den baron van **Bornhem** gedaen
act[um] ter presen[cie] van dheere **P[iete]r vande
Vyver** hoochbailly s[ieu]r **Jan de Haen Guill[iam]
P[iete]rs Jan Bal P[iete]r de Weese** en[de] **Jaques
Pauwels** schepen[en]

Pauwels J

(in margine: ordonn[ancie] op t'faict
vanden turf)
Alsoo ter kennisse van burgm[ee]st[re] en[de] schepenen der barronye
van **Bornhem** is ghecom[m]en dat hun diverssche insetenen
voorderen hebben opde gemeynte alhier teurf te
steken ende die v[er]voeren v[er]transporteren en[de] v[er]coopen
aen ander lieden buyten prochie directelyck tegens
de goede ende aude manniere van doenne oock te
grooten interreste van dander insetenen om[m]e waer
inne te voorsiene hebben schepenen voorn[oemp]t
gheo[...]t gelyck sy ordonneren by desen dat hem naer
de publica[ie] van dese niemant en v[er]voordere
van wat qualiteyt ofte conditie hy sy zulcx meer

Foto 223

te doene opde boete van twelf guldens te proffycete
van dheere voordien eersten keer den tweeden keer
dobbelt ende alst meer ghebeurt opde v[er]beurte van
waghens en[de] peerden daarmede doen ghetransporteert
woort en[de] voorts arbitraire correctie actum int

collegie xxv^{en} juny 1636

Pauwels J

(in margine: Acte voor den
orgelist)

Op het v[er]tooch gedaen by **Ferdinande Goderix** aen
myn heeren pastoor hoochbailliu burgmees[ter] en[de] schepenen
vande barronnye van **Bornhem** dat hy gheintentionneert
was hemlieden te diennen binnen haerlieder prochiekercke
als organist ende considerende dattet selve niet
alleendelyck en streckt tot meerder eere ende trespect
vanden goddelycken dienst maer oock de menschen
v[er]wecken sal tot beter devotie daertoe sy insonderheyt
gheincluizeert synde hebben de voorn[oempte] heeren pastoor
hoochbaillye ende schepenen te desen gheteeckent v[er]claert
ghelyck sy v[er]claeren by desen den suppl[ian]t int ghone
by hem es v[er]socht t'admitteren voordien tyt van een jaer
alsnu innegaende met belofte hem daervooren te
betalen de som[m]e van twintich ponden grooten
ten expireren van dien ofte met payementhe
d'een hilft byde kercke en[de] dander hilft byde prochie
dies sal hem den suppl[ian]t voordien selve tyt v[er]binden
en[de] hem gehouden syn inden selven dienst te
p[rese]nteren onder de hoochmisse midtsg[aders] in vesperen
ende loven op groote sollempnele feestdaghen
midtsg[aders] oock alle sondaghen en[de] h[eylighe] daghen onder den
voors[creven] goddelycken dienst der hooghmissie sonder
h[er]jinne ghehouden te synne in vesperen ofte loven

Foto 224

vande selve daghen ten ware dat hy t[er] plaetsen
synde daertoe aensocht waere en[de] dat sy om
eenighe saecken dat expedient vonden welcke
admissie ghecommuniqueert synde aenden voors[creven] **Ferdinande
Goderix** die tselve over danckelyck accepterende
onder gelofte hem h[er]jinne vertienselyck t'acquitten
hebben dese neffens den selve ond[er]th[eeckent] met
consent hem van dese duplicaet sal ghegeven worden
by onsen greffier ond[er]th[eeckent] die valideren sal
als d'originele den xxj^{en} marte 1637 ond[er]th[eeckent]
Egidius de Leeuw pastoor by advoy van[den] heere den
deken **P[iete]r van[de] Vyvere Jan de Hane J[an] Pau[wel]s
Guilliaem P[ee]ters Jan Bal P[iete]r de Weese en[de] Ferdinandus
Godricx**

Pauwels J

Den xxix^{en} april 1637 is gheresolveert zoo wanneer
den tyt zal best bequaem zyn datme ten coste

van[de] prochie emmers by vorme van craweye
zal vullen met eerde de waterputten lighende
jegenwoordich inde **Boomstrate** om[m]e alsoo
te brynghen de strate tot behoort[lycke] staete
overmidts nu es experimeteert te z[elve] aldaer
niet nodich en[de] dat jeghel[lyck] emmers den
meerdere deel v[er]sien syn van steenputten

Op ghel[lycke] datme van prochiewege zal hoogen
e[nde] vullen het plain van[den] durpe en[de] het
water dat van boven compt doen [...] naer den
Wiel tusschen derfven van[de] heere
baron en[de] sieur **Gaspar Mercqs** daertoe
men de middelen zal gebruycken noodich
en[de] de strate loopen[de] naer de dreve zal byde
p[ar]ticuliere eyghenaers gestelt woorden in behoort[lycke]

Foto 225

state op datmen aldaer gevougell[lyck] can
passeren te waghens peerde en[de] te voete
act[um] ter presen[cie] van dheer **P[iete]r van[de] Vyver**
hoochbailly **Guill[iam] P[ee]te[rs] Jan Bal P[iete]r de**
Weese Adr[iaen] Thoen en[de] **Jaques Pauwels**
schepenen

Pauwels J

(in margine: ad[voca]t)
Op den derden decem[ber] 1637 midts de doet van z[aliger] m[eeste]r
Anthonie Bostyn is gheaccepteert voor advocat
pentionnaires van desen lande ende baenderye
van **Bornhem** m[eeste]re **Jan Piers** ad[voca]t inden
rade van **Vlaendren** op t'pentioen van x £ p[ar]isis
tsi[ae]rs als [...] near voorgae[nd] advys
van[de] heeren p[rese]nt dheer **P[iete]r van[de] Vyver**
hoochbailly s[ieu]r **Jan de Haen Jaques Pauwels**
Segher de Rycke Jan van Guchte Daniel
Smet en[de] **Coenraert van Haghenb[or]ge** schepen[en]

Pauwels J

Alsoo by dordonnan[tie] vanden xxv^{ien} meye
1653 staende geregistreert int
resolutie boeck van desen lande van
Bornhem geord[oneer]t is datme voordaen
oock soude registreren ende notitie
huden van alle resolutien byde weth

Foto 226

getrocken in saecken de prochie aengaende
om in tyde van noode daeraenne
acces thebben soo ist dat om d[ae]rjaene
te voldoen hier naer geregistreert
worden de voors[creven] resolutien ende
ordonnantien

Actum den xix^{en} juny
1653 in vierschare ter
v[er]gaderinge van borgm[eeste]re
ende schepenen

Ten selven dage is gersolveert
te doen weiren de travaille van
Joos Coppens smet staende
op sheeren strate binnen acht
dagen naer dinsinua[ti]e op peyne
van breeder provisie van gelycken
oock de naervolgende ordonnan[cie]

Op tvertooch gedaen aen hoochbailly
burchm[eeste]re ende schepenen vande

Foto 227

baronnie van **Bornhem** van datter
enige insetenen zyn die hun
dagelycx vervoorderen putten te
graeven opde ghemeynte ofte
ettinghe aen **Luypegemwiel** beneden
dycx om daervuyt te haelen
deyrinck ende die tapproprieren tot
torf daer mede dat de sel[fve] ettinge
niet alleene en commen v[er]dorven
te worden tot groot ongerief
vande gone die hunne beesten
daerop plachten te weyden
nemaer oock vande gelande
van het broeck daer neffens gelegen
overmidts de comoditeyt hun
daermede benomen wort van
genoechl[yck] vuyt ende in haerlieder
landen te comen wegen om
waerinne te voorzien hebben
v[er]boden ende geinterdiceert gel[yck] zy

Foto 228

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

v[er]bieden ende interdiceren midts
desen aen ygel[lyck] wie het zy datse
hun voordaen vermyden van sulcx
niet meer te doene op peyne van
te v[er]beuren voor deerste reyse
de boete van dry guldens sheeren
proffyte ende voorer op arbitraire
correctie

Pauwels

Actum den 24^{en} juny
1653 ten overstaen
van dheer **P[iete]r van Haeften**
hoochbailly **Guill[iam] Peeters**
Pauwels Adriaenssen
Jan van Brempt ende
Antony van Geete schepenen

Ten selven dage communic[at]ie gedaen
zynde van zeker ordre van hare
[...] hoocheyt daerby den heere baron

Foto 229

van **Hoboquen** gepermitteert was alhier
te lichten ende doen logeren een comp[agn]ie
peerden is geresolveert daer op te
hooren de taverniers om te weten
voor wat prys zy de selve
voor het aenpaert deser prochie
souden v[er]staen te logeren ende
die tot dien syne jegens naer
noene t'insinueren

Pauwels J

Actum ten voorn[oempte] dage
ter presentie alsvoren

De voorn[oempte] weerts comparerende
en[de] henl[ieder] voren gestelt de bovenstaen[de]
resolu[ti]e en hebben tot geenen redell[lycken] prys
connen v[er]staen soo dat de selve
resolu[ti]e in hun regard cesserende geord[onneer]t is
noot zynde het volck te logeren
op de lantlieden

Pauwels J

Foto 230

(In margine: H[eerlicken] ordonna[ntie]n)

Actum den 25 juny 1653

ten overstaen vanden bailly

Guilliams Peeters Jan Van

Brempt Jan Van Assche ende

Pauwels Adriaenssen schepenen

Alsoo der geresolveert was eene vuyt-

seynt op dlant van tweehondert

guldens tot voldoeninge vande

dagelycxsche overcomende lasten

e[nde] dat dese prochie daerinne hare

quote was gerepartiseert hebben

de selve geord[onneert]t aenden ontfangen

betaelt te worden

Pauwels J

Actum den 26de juny 1653

present den bailly **Pauwels**

Adriaenssen Jan Van Brempt

ende **Anthony Van Geete** schepenen

den lande belast synde by thof te doen

Foto 231

eene vieringe in teecken van danckzeggyn[ghe]

vuyt considera[tie] byde voors[creve]n brieven

is geord[onneert]t binnen prochie daeraen te

effectueren ende daertoe te doen

stellen de staken ende pectonnen

noodigh

Pauwels J

(In margine: H[eerlicken] ordon[nantie]n)

Actum den 27^{en} juny 1653

ten overstaen van volle

collegie

Den selven dage de prochie by repartijtje

ontfangen hebbende haere quote inden

vuytseynt vande negenhondert

guldens op t lant gedaen den

23^{en} der selver maent is geresol-

veert die by den ontfangen betaelt

te worden opde termynen daerby

verclaert

Pauwels J

Foto 232

(In margine: H[eerlicken] ordon[nantie])
Actum den 28^{en} juny 1653
ten overstaen van tvolle
collegie
ten selven dage approbeerden schepe[ne]n
voorn[oemp]t den acoorde aengegaen met
den heere **Cap[itain] de la Tour** met
ordonna[n]tie[n] de prochie quote in ses
hondert guldens te betaelen ende
midts dien tselve prompt moeste
wesen ordonneerden oock tselve
by brieven tadviseren aenden ontfanger
Pauwels J

Actum den 20^{en} july
1653 p[rese]nt den bailly
Guillame Peeters Pau[we]ls
Adriaenssen ende **Antony**
Van Geete schepenen
Ten selven dage geord[onneer]t de publica[tie]
van het placcaet oft edict by den

Foto 233

lande vuytgesonden midtsgaders
van tselve tonderhuden achter
volgende de brieven van thof
Pauwels J

Actum den 26^{en} augusty
1653 ten overstaen van
tvolle collegie
Ten selven dage geexamineert
hebbende de propositie van wegen
zyne majjesteyt gedaen den 19^{en} dito
wierit geresolveert voor eenighe
rescriptie men soude enquesteren
wat de nabueren daerinne soudent
accorderen
Pauwels J

Actum den j^{en} septem[bris] 1653
ten overstaen van tvolle collegie
Ten selven dage relatie gehadt hebbende

Foto 234

van tgone de voors[creven] nabueren ten
regarde vande voors[creven] propositie

*geintentionneert waeren is geresolveert
taccorderen opde provintie eene
somme van hondert duyst guldens
Pauwels J*

*Actum den ij^{en} s[eptem]ber 1653
ten overstaen van tvolle
collegie
Aengesien de contagieuse sieckte
haer zeer was v[er]breedende inde
prochie is geresolveert omme den
voortganck van diere te beletten
zoo verre alst doendellijk] was
eene ordonnan[tie] politicque conforme
de minute ende men daer vuyt aende
baillius soude overleveren naer
publica[tije] een duplicat vande selve
omme die te doen observeren*

Foto 235

*Alsoo men bevindt dat de contagieuse
sieckte ende gave godts ontsteken
ende gecommen is binnen dese baronnie
ende dat te vreesen is dat de selve
lancx hoe meer soude v[er]breeden
door quade ordre omme waerinne
te voorsien hebben burchm[eeste]re ende
schepenen vande voorseyde
baronnie geordonneert ende
gestatueert tonderhuden ende
doen onderhuden de poincten
ende ar[ticke]len hier naer volgende*

*Ierst dat alle de gone daer
sulcke contagieuse sieckte is
terstont zullen gehauden
wesen de wete te doenne*

Foto 236

*aenden burchm[eeste]re oft in syn
absentie aen imant anders vande
weth ten hant zynde soo oock
gehauden is den chirugyn den
patient bevonden hebbende met
zulcke zieckte besmet te wesen
ende vuyt steken oft vast
maecken voor de deure
oft hofstede eenen bussel
stroy die daer vast sal*

*blyven geduerende den tyt vande
selve sieckte op peyne van
twintich pont paris*

*Welcke personen niet en
sullen vermogen voorder vuyt
haerlieder huysen te gaene dan
op haerlieder hofstede ende*

Foto 237

*byvanck soo van gelycken niet
en sullen vermogen te gaene
de scrobbers oft reeuwers die
de siecke zullen bystaen op
peyne alsvoren*

*Men ordonneert oock dat een
yder tzy chirugin oft andere
die de siecke zyn bystaende
hun sullen vermyden te worpen
ofte gieten opde strate
in grachten ofte wateren
eenich bloet vuylicheyt
plaesters corruptie oft
diergelycke dan sullen allen
tzelve delven onder daerde
ende van gelycken en sal men*

Foto 238

*oock geene meshoopen maecken
opde strate alles op gelycke
peyne*

*Item sal eenyder van de voorseyde
insetenen gehauden wesen henl[ieder]
honden catten verckens terstont
te dooden oft op te sluyten
sonder de selve te laten loopen
opde strate op de boete van
xx s[chellingen] par[isis]*

*Item dat de doode lichaemen vande
geinfecteerde personen niet anders
en sullen begraeven worden dan
tsavons naer den negen hueren
tot welcken eynde twee soo dry
vande gebueren sullen mede gaen*

Foto 239

voo[r] waerschauwinge ende om te
beletten alle insolentien van de
reeuwers op de boete van twintich
pont par[isis]

Item dat hem niemant en vervoordere
te bstrycken metten reeuw
oft eenich vet deuren oft vensters
op peyne van arbitrairelyck
gecourageert te worden naer
bevindt vande saecke

Item dat niemant en sal vermogen
te commen oft gaen inde geïnfecteerde
huysen omme de meublen oft
goeden te verweren dan naer
zes weken dat de siecke aldaer
gecesseert zal wesen op peyne
van dat hunne huysen oock sullen
gesloten worden sonder by den volcke

Foto 240

oft daer vuyt te mogen commen dan
naer dexpiratie van dry weken
ende voorder op de boete van twintich
pont par[isis]
Verbiedende oock dat voordaen wie
het zy hun niet en voorderen ter
begræfvenisse van imant van
zynen huuse te hauden maelyt oft
v[er]gaderinge int selve huys oft
inde herberge voorder dan voor
de deure te vergaderen omme het
lyck ter aerden te doene naer
behooren noch oock te hauden
vuytvaerden seker feesten bruy=
loften kinderfeesten traufeesten
dans spelen oft diergellyken] v[er]gadery[nge]n
aleer de contagieuse sieckte door
godts gra[tije geheel sal gecesseert zyn
ende van gelycken oock geene

Foto 241

coopdagen van meublen te hauden
dan naer voorgaende consent
van heer ende weth alles op de boete
van xx ponden paris

Ordonneren oock dat hem een
yggel[jick] v[er]myde in zyn huys te
nemen oft aenveerden eenighe
p[er]ssoonē commende vuyt de
geinfecteerde huysen op peyne
van oock het huys gesloten
te hauden den tyt van dry
weken ende voorder op boete
van twelf ponden pari[si]s ende
van een latte op de deure geslagen
te worden tot een teecken vandien

Soo van gelycken gehauden sullen

Foto 242

wesen de gone gaende in een
sieckhuys om zyn vrienden te
besoecken oft om wat reden het
soude mogen op gelycke
boete

finaelyck dat hem niemant en
vervoordere eenige vremde
kinderen te aerveerden inden
cost ten zy eerst by de
weth sulcx consenterende
die hun daer informeren
zullen op gelycke boete van
twelf ponden paris actum
ut supra

Pauwels J

Foto 243

(In margine: h[eerlicke]n acte)
Actum den vierden septemb[er] 1653
ten overstaen van **Guill[jam]**
Peeters Pauwels Adriaen[ssen]
Jan Van Brempt schepenen
Ten selven dage geresolveert den ontfangen
vande settinge vanden jaere 1652
te doen insinueren ten fyne van
over te bringen ter greffie dacquiten
dienende tot het stellen van zyne
rekenyn[ge] op de peynen begrepen
bye eene ander voorgaende ordonnan[tie]

Pauwels

Memorie dat dese ordonnan[tie] voorder

ingevolcht zyn op peyne van ex[ecuti]e

*Actum den 29sten sep[tem]ber 1653
ten overstaen van tvolle
collegie*

Ten selven dage de prochie ontfangen

Foto 244

*(In margine: h[eerlicke]n ordonnan[ti]e)
hebbende by repart[iti]e hare quote inden
vuytseynt van achtienhondert gul[den]s
by den lande gedaen is geresolveert
die betaelt te worden byden ontfanger
op den tyt als byde brieven*

Pauwels

*Actum den 24sten o[ctobe]r 1653
ten overstaen van tvolle
collegie
Ten selven dage geexamineert de
schriftel[ycke] propositie by zyne
maj[esteijt] gedaen ende geresolveert de
selve taccorderen de loopende
middelen midtsgaders hare quote
in een subsidie extraord[inai]re van vier
hondert duyst gul[denen] opde provintie
van **Vlaenderen***

Pauwels

Foto 245

*Actum den x^{sten} n[ovem]ber 1653
ten overstaen vant volle
collegie
Ten selven dage lecture gedaen zynde
vande brieven van haere s[ouverai]ne hoocheyt
ende de gone vande leden nopende
het gepreten[deert] generael logement
opde provintie van **Vlaenderen** is
gheresolveert daerinne niet te consenteren
ten opsiene men alreede geredimeert
was ende dat de penn[inge]n daer over
geaccor[deert] oock betaelt waren*

Pauwels

*Actum den xx^{sten} n[ovem]ber 1653
ten overstaen van **Guill[iam] P[ee]te]rs
Pauwels Adriaenssens
Jan Van Brempt ende **Anthony*****

Van Geete schepenen

Ten selven dage geresolveert aen **Jan Smet**

Foto 246

(In margine: h[eerlicke]n ordonnan[tie])
tinsinueren overmidts hy geinfecteert
was ten eynde hy zyne schapen
ende alle andere zyne bestiaelen
soude hauden op zynen byvanck
op peyne van tincureren voor d[eerst]e
reyse eene boete van xx [pon]t parisis
sheeren proffyte

Pauwels

(In margine: v[er]te 8ste [decembe]r 1653
h[eerlicke]n ordonnan[tie])
Actum den xx^{sten} n[ovem]ber
1653 ten overstaen van
schepenen voorn[oe]mpjt
Ten selven dage is geresolveert
te doen v[er]trecken de twee sonen
van **Jan Smet Daniels** vuyt den huuse
van **Jan De Jonge** om te beletten
voorder infectie dat binnen sonne
schyn op peyne dat naer dexpira[t]ie
van diere zyn huys soude gesloten
worden

Pauwels

Foto 247

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Actum den x^{en} december
1653 ten overstaen van
Guill[iam] Peeters Pauwels
Adriaenssen Jan Van
Brempt ende **Anthony**
Van Geete schepenen
Ten selven dage in voldoeny[nge]n vande
brieven van thof geordonneert
de naer beschreven persoonen ontfangers
cooplieden ende winckeliers
voor heml[ieder] te compareren omme te
presteren den eet op het onderhaut
van het placcaet vande munte
op peyne van meerder provisie
Te weten
Joos Vlemincx Jaspar Adriaenssen
s[jieu]r **Adriaen De Greef Andries Van**
Raemdoncq P[iete]r Smet m[ee]ste[r] Anthony

**Abovinia P[iete]r Van Brempt Peeter
Buyst Jan Van Goetem Jan Cortvrient**

Foto 248

**Peeter Zegers Joos De Bruyn Baltasar
Polfliet Fran[choi]s Step Gillis Zegers
Jacques Bloms Andries Smet Joos
Coppens Michiel Baes Gillis V[er]tongen
Franchois Van Hove Jaspar Mercx
Jaecques Van Causbr[oeck] Jan Van Geete
Adr[iaen] Toen Mattys Bloms Jan Coes[ae]rjt
ende Gillis Smet**

Pauwels

Actum den xi^{en} december
voor den noene present
**Guill[iam] P[ee]te]rs Jan Van Brempt
ende Pauwels Adriaen[ssen]**
schepenen
Ten selven dage in conformiteyte
vande bovenschre[even] ordonnantie
dinsinua[tije] daer van gedaen behoorel[ick]
v[er]beyt zynde zyn **gecompareert Jan
Cortvrient P[iete]r Zegers Balthasar
Polfliet Andr[ies] Smet** ende **Adr[iaen] Thoen**

Foto 249

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
de wel[cke] presteerden den gerequireerden
eet op het onderhant van tplaccaet
vande munte naer style
ende int regard vande ander
defaillianden hebben die geord[onneer]t daerine
oock te voldoen opden xii^{en} deser
op peyne van tincureren de boete
van dertich stuyvers tsheeren
proffyte

Pauwels

Actum den xii^{en} [decem]b[er] 1653
voor den noene present
**Guill[iam] P[ee]te]rs Pau[we]ls Adriaens[sen]
Jan Van Brempt** ende
Anthony Van Geete schepenen
Ten selven dage den officier **De
Wolf** relateerde de bovenschre[even]
ordonn[antie] geinsinueert thebben ende

Foto 250

naer lanckdurich v[er]beyden zyn
alleendel[lyck] gecompareert de naerbes[chreven]
persoonen die volcomen hebben
aenden gerequireerden eedt

Te weten

Andries van Raemdoncq P[iete]r Buyst
Fran[choijs] Step Gillis Zegers Michiel
Baes Fran[choijs] Van Hove Jaspar
Mercx Jaques van Causbr[oeck]
Mattys Bloms ende **Jan Coes[ae]rt**

Ende midts dien dand[er] geinsinueerde
naerbeschreven persoonen niet en
zyn gecompareert burchm[eeste]re ende
schepenen voom[oemp]t decreterende
haerl[ieden] voorgaende ordonnan[tie]
condempneren de sel[ve] int
particlier inde boete van dertich

Foto 251

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
stuyvers daerby geroert ende
ordonneren ander mael die te
compareren ten effecte voors[chreven] op en
dysendach toecommende ten acht huren
voornoene op peyne van tincureren
de boete van dry gul[denen] sheeren proffyte
midts doende insinua[tie]

Te weeten

S[ieu]r Adriaen de Greef P[iete]r Smet P[iete]r van Brempt
Jan van Geete Jan van Goetem Joos de Bruyn
Jacques Bloms Joos Coppens Gillis
V[er]tongen ende **Gillis Smet**

Pauwels

Actum den xv^{en} [decem]ber
1653 voor den noene
ter presentie van **Jan van**
Brempt Anthony van Geete ende
Pauwels Adriaens[sen] schepenen

Ten selven dage hebbe de naerbeschreven

Foto 252

personen gepresteert gelycken eedt

Te weeten

S[ieu]r **Adriaen de Greef Joos de Bruyne**
Jacques Bloms Joos Coppens Jan
van Geete Pauwels de Mez Goyvaert
Thoen P[iete]r van Brempt ende Gillis Smet

Pauwels

Actum den vijien [decem]b[er] 1653

ten overstaen vanden

bally ende tvolle collegie

van schepenen absent is

V[er]dict

Ten sel[ven] dage ende naer voorgaenden

kerckghebode tot dien gedaen

lecture gedaen zynde vanden

staet van schulden daer mede

dese prochie belast is desen jare

1653 ende datter niemant en ware

gecompareert omme de sel[ve] schulden

Foto 253

te contradiceren is geresolveert ten

byzyne van **Franchoys Brys Adr[iaen]**

de Keersmae[cker] Bernaert Moens

Jan van Guchte Adr[iaen] Thoen ende

Gillis van Assche poincters ende

setters tot volcomen van dien

te stellen eene ommestellinghe

van seven guldens op yder bunder

lant ten regarde vande binnelieden

aldaer bedryf doende ende int

regard vanden afdryven een

vierde part min naer daude

coustume ordonnerende een

yder daerinne gehauden de selve

haerl[ieden] settinge gestelt zynde

die te volcommen ende betaelen

in handen vanden ontfangen op

heerl[ycke] ende parate ex[ecuti]e behaudens

datse daeraen sullen valideren

sulcx als zy vuyt crachte van

Foto 254

voorgaende provisionnele omme=

*stellinge daer op zouden mogen
betaelt hebben*

Pauwels

*Actum den 24^{en} december
1653 ten overstaen van
**Guilliam P[ee]te]rs Jan van
Brempt Pauwels Adriaens[sens]
en[de] Anthony van Geete** schepenen*

*Ten selven dage wierde geord[onneer]t
datme naerder soude consulteren de
saecke onlancx gewesen inden raede
van **Vlaen[dren]** tot naerdeele vande
prochie ende in proffyte van **Lenaert
Lenaers** tot welcken eynde
gedeputeert wort den greffier van
dese baronnie naer **Mechelen**
mede omme naer adv[erter]en van tsel[ve]
adv[is] vande voors[chreven] sententie te
appeleren ende te procureren comissie
van reforma[tie] in forma*

Pauwels

Foto 255

*Actum den iiii^{en} ja[nua]ry 1654
ten overstaen van **Guill[iame]
Peeters Pauwels Adriaens[sens]
en[de] Jan van Brempt** schepenen*

*Ten selven dage den voorn[oempte] greffier
rapport doende van zyne negotiatie
tot **Mechelen** mede dat hy ten selven
dage door expressen van hier gesonden
hadde ontfanger de voors[chreven] commissie
van reforma[tie] voor tbedienen
vande wel[cke] datter diende seker
gesteld naer style hebben geresolveert
des anderen daechs daeranne te
voldoen ende daer jegens te
doen compareren twee mannen
van leene omme den voors[chreven] seker
voor heml[ieden] te passeren ende daer naer
over gesonden te worden aen pr[ocureu]r
vanden hoogen raet tēt <van> **Mechelen**
tot **S[ijt]je <Nicolaes>** residerende*

Pauwels

Foto 256

(in margine: h[eerlick]e acte)
Actum den vyfden ja[nua]ry 1654
ten overstaen van **Guill[iame]**
Peeters Jan van Brempt en[de]
Pauwels Adriaens[sens] schepenen

Ten selven dage verweckt den persoon
van **Jan van Geete** die hem constitueerde
zeker ende borge tot v[er]sekerthede
van de boete van frivol appel
vande voorn[oempte] saecke ende dat voor
Bernaert Moens ende **Fran[choijs Brys]**
mannen van leene als wanneer
geord[onneert]t wierde den sel[ven] seker mette
voorn[oempte] commissie over gesonden
te worden by brieven aenden d[eurweerde]re
Latteur tot **Sjin]te Nicolaes**

Pauwels

Actum den vj^{en} ja[nua]ry 1654
ten overstaen van **Guill[iame]**
Peeters en[de] **Pauwels**
Adriaens[sens] schepenen

Foto 257

Ten selven dage naer den noene int
lange oversien de brieven afgesonden
by den procureur **Lust** vanden xxv^{en}
december mette m[emo]rie daer neffens
om[m]e te v[er]ifieren ende besorghen
dacten noodich geapplic[eer]t inde
saecke tgone hangende ongedecid[eer]t
jegens den bailly **van Haeften**
danof het last bevolen is aenden
greffier van dese baronnie ende
om[m]e voorder daer inne te stellen
naer behooren nemaer gemerct
sulcx met weldoendel[yck] en was
sonder visie thebben vande stucx
vanden processe is geresolveert
daarom te schryven by expressen
aenden procur[eur] **Lust** mede men by
gel[ycke] brieven soude overseynden aenden
procur[eur] **Claissone** de stucx vanden
processe jegens **Lenaert Lenaerts**

Foto 258

*om[m]e die tgone te leggen over
midts het voors[chreven] appel ende dat den
greffier danof de copien hadde behauden*

*Soo zy oock geresolveert hebben by
naerder brieven teneynden aenden
deurw[eerde]re **Latteur** de bovengemelde
commissie van reforma[ti]e overmidts
de selve door het ongestadich
weeder te vorent niet en was
gesonden ten fyne van die texploicteren
ende den voors[chreven] bode van dies
te v[er]leenen relaes omme met zyn
voyagie die mede te nemen naer
Gent ende aldaer insgelycx te doen
insinueren*

Pauwels

*Actum den xiiij^{en} ja[nua]ry
1654 ten overstaen van het
volle collegie van schepenen*

Foto 259

*Ten selven dage is geresolveert
ende geordonneert aen **Jan van Brempt**
als ontfanger geweest vande prochie
settingen aen heml[ieden] te laten blycken
binnen xiiij dagen naer dinsinua[ti]e
de voldoeninge vande schulden
hen gepasseert in syne rekenyngen
by debet quittantie ende sonderlyn[ghe]
de gone sprekende in proffyte
van w[eduw]e wylent s[ieu]r **Peeter
Steymans** ende **Gillis Verdict**
op peyne van dat de selve
inde voorschreven rekenningen
zullen geroyeert worden ende men
hen voor de tachterheyt van diere
zoude executeren*

*(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie]
mette double)
Soo zy oock geresolveert ende*

Foto 260

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie]

mette double)
geordoneert hebben aen **Dierick
van Geete** als ontfanger als ontfanger
vande settinge vanden jaere
1652 heml[ieden] te laten blycken binnen
xiiij dagen naer dinsinuae[tiē] de
voldoeninge van allen de schulden
hem in zyne rekeninge gepasseert
by debet quittance op peyne
van dat de sel[ve] inde voorseyde
rekeninge soudē geroyeert worden
ende men hem voor de tachterheyte
van diere sal executeren

Pauwels

Actum den xx^{jen} ja[nua]ry
1654 ter presentie van
dheer **P[iete]r van Haeften**
hooghbailly **Guilliamē P[ee]t[er]s**
schepene

Naerdien de swerte susters bygestaen

Foto 261

hebbende de naerbeschreven personen
inde contagieuse sieckte v[er]socht
hadden ordonnantie van betalinghe
aen burchm[eeste]re ende schepenen ter
causen vanden sel[ven] hunnen dienst thaerl[ieder]
laste ende dat yder totte somme
hier naer getrocken burchm[eeste]re ende
schepenen voorn[oempt] ordonneren aende
sel[ven] naerbeschreven p[er]soonē
diesangaende met henl[ieden] tovercommen
ende ingevolge vandien de selve
susters satisfactie te doene ende
danof oock te laten blycken by faute
vandien sullen heml[ieder] de v[er]sochte
ordonnantien accorderen alles binnen
acht dagen naer dinsinuae[tiē]

Te weeten
Jan Segers 36 gul[dens]
De wedu[we] **Adr[iaen] van Stappen** 30-0

Foto 262

Matteus Polfliet 36-0
Jan Polfliet 36-0

Derfgenamen **Merten de Schryver**42-0

De w[eduw]e **Tomaes Polfliet** 36-0

Pauwels

Actum den 12^{en} febr[uary] 1654 in
vierschare

Ten selven dage geresolveert jegens
den xiii^{en} deser te vergaderen omme
toversien de naerder schulden vande
prochie

Ten dage dienen[de] niemant anders
comparerende als den bailly metten
burchm[eeste]re ende greffier naer
behoorel[ycke] verbeyden is deselv[en] besoigne
onderbleven

Pauwels

Actum den 26^{en} febr[uary] 1654
in vierschare

Foto 263

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])

Ten selven dage geord[onneer]t te volcomen dordonn[ancie]
hier voren geresolveert den 14^{en} der maent
ja[nuar]y int regard van **Jan Brempt** ende
Dierick van Geete binnen acht daghen
naer dinsicuae[ti]e opde peyne daerby
v[er]claert

Insgel[ycken] op het vertooch van s[ieur] **Peeter
Steymans** geresolveert den sel[ven] te quyten
doblignae[ti]e by de weth hem verleent den
xv^{en} september 1650 van twelfhondert
vyfventnegentich gul[dens] metten interest
vuyte penny[nghen] vande settinge vanden
jaere 1653 ende men ter oirsaecken
vanden soude continueren den interest
vande lest opgelichte penningen
van **P[iete]r Hellaert** daermede men den
ontfanger van tsel[ve] jaer belast
hadde

Pauwels

Actum den 16^{en} april 1654 in
vierschare ten overstaen van tvolle
collegie

Ten selven dage is geord[onneer]t aen de respective procureurs

Foto 264

(in margine: h[eerlick]en acte)
alhier postulerende seker te stellen jegens ten
naesten berechtdach op peyne van suspentie
totte somme van tweehondert guldens tot v[er]sekert=
=hede van haer[ieder] rechten als van p[ar]tye conforme
dordonn[ancie] oft reglement

Pauwels

Actum den xxx^{en} april 1654
present **Guill[iame] P[ee]te]rs van Brempt
van Geete** ende **Adriaens[sens]**

Ten selven dage de prochie ontfangen hebben[de]
haere quote nopende doncosten van
waterpassagie is geord[onneer]t daeraenne
te voldoen

Pauwels

Actum den j^{en} meye 1654
present **Guill[iame] P[ee]te]rs Jan van
Brempt Antony van Geete**
en[de] **Pau[w]jels Adriaens[sens]** schepenen

Ten sel[ven] dage de prochie ontfanghen
hebbende haere quote in vyfthienhond[ert]
gul[dens] ayden is geord[onneer]t daeraenne te
voldoen
tot hiertoe het registreren by state gebracht
vanden greffier

Pauwels

Foto 265

Actum den iij^{en} meye 1654 ten
overstaen van **Guill[iame] P[ee]te]rs en[de] Pauwels
Adriaens[sens]**

(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Ten selven dage is geord[onneer]t aen **Jan van Brempt** ende
Dierick van Geete als ontfangers voor alle
dilay te volcommen aende voorgaen[de] ordonn[ancie]
heml[ieder] geinsinueert binnen derden daghe naer
dinsinua[ti]e opde peyne daerby v[er]claert

Pauwels

Actum den xv^{en} meye 1654 ten
overstaen vanden bailly **Guill[iame]**

Peeters ende Pauwels Adriaens[sens]

schepenen

Ten selven dage ontfangen brieven van hooft
schepenen vanden lande van **Dendremonde**
ende geresolveert te volcomen de debvoiren daer
by geroert

Pauwels

Actum den xxx^{en} meye 1654 ten
overstaen van **Guillame Peeters**
ende **Pauwels Adriaens[sens]** schepenen

Ten selven daege besoignerende op seker
procedures jegens den bailly als wanneer dat
oock geresolveert is ter compar[itie] tot **Ghent**
op eenige saecken te consulteren ende voorder
naer vuytwysen vanden staet van diensten
vanden greffier deputerende mede neffens
hemlieden den selven greffier om aldaer oock te
compareren

Pauwels

Foto 266

Actum den iij^{en} juny 1654 ten
overstaen vanden bailly **Pauwels**
Adriaenssens ende **Jan van Brempt**
met **Antony van Geete** schepenen

Ten selven dage naer openinge vande brieven
van thof vanden xix^{en} meye geresolveert te
volcomen aen tgone daerby v[er]socht

Pauwels

Actum den xxx^{en} juny 1654 ten
overstaen van t'volle collegie

Ten selven daeghe geresolveert inne te trecken
eene voorgaende obligatie van vier hondert gull[dens]
over gelycke penningen by **Joris van Aeckeleyen**
geadvancheert ten intreste tot voldoeninge van
eenige vuytgesonden quoten inde leste rekeninge
gepasseert soo dat de selve byden ontfanger
stont betaelt te worden dan in considera[tie] de
prochie in noot was van gelde syn de selve
penningen getelt inde handen vanden ontfanger
Joos Vlemincx die danof ontfanck sal maecken
in syne rekeninge vanden jaere 1653 hebbende
voorts aenden voorn[oempte] **van Aeckeleyen** daer over
v[er]leent een nieuwe obligatie vanden vij^{en} der

selven maent

Pauwels

*Actum den xxvj^{en} juny 1654 ten
overstaen van **Guilliaeme Peeters
Pauwels Adriaenssens** ende **Jan van
Brempt** schepenen*

*Ten selven dage is geresolveert de naerbeschreven
ordonnan[tie] opt tfaict vanden torf*

Foto 267

*(in margine: h[eerlick]e ordonn[ancie])
Alsoo ter kennisse is gecomen van burchm[eeeste]re ende
schepenen vande baronnie van **Bornhem** datter
eenighe perticuliere syn die hun v[er]voorderen
den torf alhier gesteken te vercoopen aen
ander lieden buyten dorps wonende directelyck
tot schade ende preiuditie van dander
insetenen ende willende daerinne versien
hebben geordonneert ende v[er]boden gelyck sy
ordonneren ende v[er]bieden by desen dat hem
voortaen niemant en vervoordere diergelycken
torf te v[er]coopen aen persoonen afsetene zynde
van dese baronnie opde v[er]beurte vanden
selven torf ten proffyte vanden armen
desen prochie ende voorts ~~v[er]~~ <op> de boete van
ses ponden p[arisis] ~~sh[er]en~~ <tot> proffyte vande gone de
calaigne ofte aenslach doende*

Pauwels

*Actum den xij^{en} july 1654 ten
overstaen van tvolle colegie*

*Ten selven dage geresolveert eene provisionele
settinge van twee guldens op yder bunder
tot laste vande bedryvers vanden jaere 1654 en[de]
men ten effecte van dien soude doen de
gerequireerde debvoiren*

Pauwels

*Actum den xv^{en} july 1654 ten
overstaen van **Guilliaeme Peeters
Pauwels Adriaenssens** ende **Jan
van Brempt** schepenen
Ten voorn[oempte] dage naer openingen vande brieven*

Foto 268

*van thof vanden lesten juny ende geresolveert
die te comuniqueren aenden heere baron omme
naer syn advis gegouverneert te worden*

Pauwels

*Actum den xviii^{en} july 1654 ten
overstaen vanden bailly **Guill[iame]**
P[ee]te]rs ende **Pauwels Adriaenssens**
schepenen*

*Ten voorn[oem]pte] daege naer dvuytseynt van placcaeten
conforme de brieven van thof vanden iij^{en} dito
die geordonneert te publiceeren ende onderhouden*

Pauwels

*Actum den xxii^{en} july 1654 ten
overstaen van **Guill[iame Peeters]**
ende **Pauwels Adriaenssens**
schepenen*

*Ten voornoemden daeghe geresolveert een
naerder ordonnan[tie] ende de selve te insinueren
aenden bailly ten eynde hy binnen acht
daegen soude volcomen aen het leste v[er]bael
voor commissaris gehouden op peyne van ex[ecuti]e
ten regarde vande twee eerste payen vande
voluntaire condemna[tie] tsynen laste*

Pauwels

Foto 269

*Actum den xxx^{en} july 1654 ten
overstaen van **Guill[iame Peeters]**
ende **Pauwels Adriaenssens**
schepenen*

*Ten selven daege oversien de replique thove
gedient by **Nicolaes Corstens** nopende de voca[tie]
ende geresolveert byden greffier daer op te
duplicqueren ende die over te senden*

Pauwels

*Actum den x^{en} augusty ten
overstaen van **Guill[iame P[ee]te]rs***

ende **Pauwels Adriaenssens**
schepenen

Ten selven dage den bailly **van Haeften** over
bracht hebbende ter greffie syn project
van rekeninge die oversien ende geordonneert
daer inne naerder te besoigneren byden
greffier ende annotatien te doen conforme
dinstructie

Pauwels

Actum den xj^{en} augusty ten
overstaen van **Guilliam P[ee]te]rs**
ende **Pauwels Adriaenssens Jan van**
Brempt ende **Antony van Geete**
schepenen

Ten selven dage oversien het gebesoigneerde

Foto 270

vanden greffier ende bevindende de rekeny[nge]
vanden bailly niet naer style ende sonder
verificatien hebben diesaengaende geresol=
veert naerder ordonna[ntie]n van voldoeninge
binnen acht daegen op peyne als byde leste
ordonnan[ti]e]
Soo sy oock hebben oversien v[er]scheiden
schulden vande prochie met last van die
te bringen by staete ten fyne van betalinge

Insgelyckx geresolveert den greffier soude
extraeren de partyen voor betalinge
gepasseert by d[e]z[en] quita[ncie]n inde rekeningen
van **Jan Van Brempt** ende **Dierick Van**
Geete omme daer op naerder te resolveren

Pauwels

Actum den xij^{en} augusty 1654
ten overstaen van tvolle
collegie absent **Jan Van Brempt**
ende **Antony Van Geete**
Ten selven daege oversien hebbende de
voors[creven]e extracten ende gemerckt de
voors[creven]e ontfangers daerover geene
quitan[cien] en hadden geexhibeert niet
tegenstaende voorgaende ordonnan[ti]e] penale

Foto 271

(In margine: h[eerlicke]n acte)
hebben thunnen lasten geresolveert
ordonnan[ti]e van ex[ecutie] tot volcommen van
dien <oft> oplech vande penningen alsoo
gepasseert

Pauwels

(In margine: h[eerlicke]n ordonn[antie])
Actum den xxij^e augusty
1654 ten overstaen van
Guill[iam]je Peeters Pauwels
Adriaenssens e[nde] **Gillis**
Verdict schepen[en]
Ten zelven dage is geresolveert
t'effectueren d'ordonn[antie] van[de] xvj^e
april lestleden ten laste van[de]
respective procur[eu]r alhier postule[re]n[de]
voor d'expireren van[de] jegenwoordige
vaccantien by gebreke van dien
interdiceren de zelve van alsnu
voor alsdan het voors[creven] ampt
voor hun voorder t'exerceren
van gelycken oversien hebbende de
duplicque gestelt v[ersus] **Nicolas**
Corstens nopende de vocatie
is gheresolveert die over te zeynden
e[nde] den greffier voorder gelast

Foto 272

te besoigneren opde zake v[ersus] den
bailly c[on]forme d'instructien

Pauwels

Foto 273

Blanco

Foto 274

tot hier toe gebracht de
registrature inden staet van[den]
jaere 1654

Foto 275

Ick N. N. belove ende sweere dat ick sal syn
~~wesen~~ een goet ende getrouwe schepene deser baronnie
heerlickheyt ende vierschare van **Bornhem** ende dat
ick sal voorstaen ende beschudden dheere alomme in
syne gerechticheyt weduwen ende weesen ~~voorstaen~~ rycke ende
schamele nyemant vuytgesteken oft vermindert noch
om ~~wille van~~ hoocheyt ryckdom ~~oft om~~ schamelheyt noch om
maesschap giften oft gaven wille beloofte jonste
oft affjonste vrintschap oft vyantschepe die my
soude moghen moveren ~~oft opsuade[re]n~~ en geender ander manieren
maer dat ick eenen yegelicken sal doen en[de] bewysen
goet recht ende justicie naer myn beste wetenheyt
ende verstandt ~~ende~~ ~~<...>~~ den prochie int g[e]n[er]jael ende
particulier doen ende administreren alle goeden dienst
recht ende offitie gelyck een goet ende ~~ander~~
~~gew~~ getrouw schepene vander prochie ~~<ten acquitte>~~ zynder offitie
dat schuldich es ~~<ende behoort>~~ te doene soo helpe my **Godt** e[nde]
alle syn lieve heyligen.

Foto 276

Blanco

Foto 277

Alsoo een ieder kennelyck is den goeden
coop vande graenen sonderlinge de brauwers
ende taverniers binnen dese baronie van
Bornhem ende men oversulcx behoorde
de bieren te brauwen ende vercoopen naer
advenant emmers naer synne deugt ende
weerde gelyck inde omliggende quartieren
in **Vlaenderen** wort gebruyckt ende
geobserveert dese niettegenstaende soo syn
burchm[eeste]re ende schepenen vande voorn[oempte] baronnie
geinformeert dat de selve bieren niet beter
en worden gebrauwen dan men placht te
doene ten tyde vande dierte vande voorseyde
graenen insgelycx dat die oock vercocht
worden naer advenant allersints jegens de
goede maniere vandoen omme waerinne
te voorsien achtervolgende het vertooch
henliedder gedaen hebben geordonneert gelyck
sy ordonneren mits dese dat de voornomde
taverniers van nu voordaen niet en sullen
vermogen eenige gekelderde bieren tsy ~~w~~
vuytlandtsche ofte hier binnen gebrouwe

Foto 278

den tap inne te steken omme gevent te worden ten sy haerlieder alvoren by de hooft officier met eenen wethouder offe wel inde absentie vanden voorseyde hooft officier met twee schepenen den eedt afgenomen sy vande justen incoop ende lasten daerop gestelt omme alsdan gefleurt ende gestelt te worden op sulckenen prys als in conscientie ende redenen sal bevonden worden te behooren tgone sy oock verstaen plaetse te hebben ten regarde vande gekelderde wynen ende dat op de boeten van vier ponden parisis met welcken gesetten prys[en] de selve herbergiers een ieder frequenterende de voorseyde herberge oock sullen gestaen

voor welcke fleuringe den voornomden officier ende wethouders tsamen profficteren sullen van elcke ame wyns eene pot wyn meerder ende minder naer advenant ende van gelycken van elcke tonne biers oock eenen pot

Foto 279

dies sullen sy gehauden syn te geven billiet onder herlieder handteecken omme by den tavernier geplackt offe vuytgesteken te worden voor syn deure ende de voornomde tavernier in faulte blyvende van het selve billiet oock vuyt te steken sullen verbeuren gelycke boete van vier ponden parisis

Welcke voorseyden officier ende wethouders te bequamen tyde versocht synde by de voornomde taverniers sullen gehauden wesen de selve fleuringe te doen ende haerlieder gelyck billiet te geven ten effecte alsvoren

De voornomde taverniers en sullen oock niet vermogen iemant te weygeren te tappen ende saete te sette sette op behoorelycke tyden mitsgaders de selve thaer[lieden] versoecke te legeren voor hun gelt oock mede de gene commende by billiette van wegen de voornomde hooft officier ende schepenen op gelycke boete van vier ponden

Foto 280

*parisis verbiedende oock aende voornomde
taverniers saete te hauden naer den negen
hueren inde avondt op de boete van vier
ponden parisis soo wel ten laste vande
gene die aldaer alsoo bevonden sullen worden
als de voornomde weerde ten ware vremde
passanten*

*ordonnerende voorts aen een ieder wie het
sy hemlieder voordaen te vermyden van eenich
gewelt offe overlast te gebruycken jegens
den weerdte ofte weerdinne mitsgaders potten
gelasen offe ander saecken vuyt evele moedde
ontstucken te smyten opgelycke boete
van vier ponden parisis ende arbitraire
correctie naer ~~bes~~ bevint vande saecke*

*Reserverende niet te min de voornomde w
wethaeder thunwaerts dese tegenwoordige
ordonnantie te veranderen die minderen ofte
meerderen soo sy hier naer sulle <vinden> tbehooren
actum in gebanne vierschare gehouden den iij
maerte 1655*